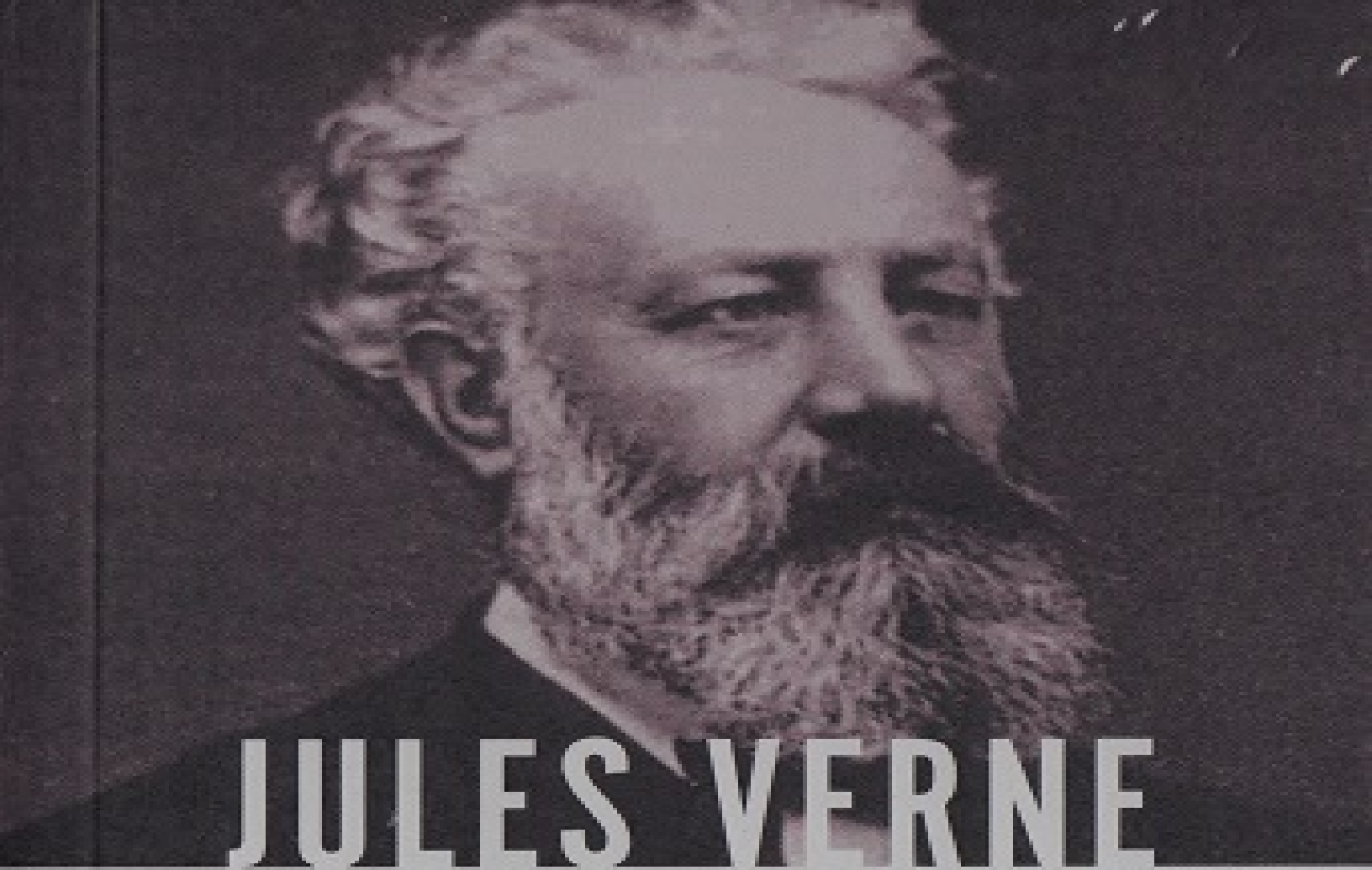

JULES VERNE

Esrarlı Ada

İKİNCİ CİLT

4. BASIM

ithaki

Tam
Metin
Çeviri

RİCA

Sevgili okuyucu, bir kitabı epub yapmak gerçekten zor bir iştir. Eğer ufakta olsa yardımcı olmak isterseniz, karşılaştığınız kelime hatalarını bildirmenizi rica ediyorum. Keyifli okumalar

Kitabı Kindle tarzı e-kitap okuyucudan okuyorsanız, Highlights(Altını Çizme) özelliği ile karşılaştığımız hataların altını çiziniz. Daha sonra e-kitap okuyucunuzun içindeki clipping.txt tarzı dosyadan bu hataları alıp bize iletebilirsiniz.

(<http://notepad.cc>) sitesine hataları kopyala-yapıştır yapıp linki bize mail atabilirsiniz ya da (<http://notepad.cc/hatalikitap>) sitesine linki yapıştırabilirsiniz.

Jules Verne Esrarlı Ada II
Özgün Adı: L'île mystérieuse II

İthaki Yayınları - 368
Sertifika No: 11407
4. Baskı Temmuz 2013, İstanbul

Düzeltili: Ali Alkan İnal
ISBN 975-8607-76-6
© Türkçe Çeviri: Volkan Yalçıntoklu, 2004
© İthaki, 2005

Yayıncının yazılı izni olmaksızın herhangi bir alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok N:16/15 Kadıköy-İST
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsüyü Cad. Topkapı Çenter, Odın İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İST.
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No 25001

Jules Verne

ESRARLI ADA II

Çeviren
VOLKAN YALÇINTOKLU

*Jules Verne Kitaplığı;
Jules Verne kitaplarını yıllar önce
Türkçeye kazandırmış olan
A. İhsan Tokgöz 'e' ithaf edilmiştir.*

** A. İhsan Tokgöz: Türk yazar, yayıncı ve siyaset adamı. Jules Veme'in romanlarını Türkçe'ye ilk çeviren kişidir. 1890 yılında Alem Basımevi'ni kurdu ve Edebiyat-ı Cedide akımının yayın organı olan Servet-i Fünun Dergisi'ni yayımlamaya başladı. İkinci Meşrutiyetken Birinci Dünya Savaşı sonlarına değin Yüksek Ticaret Mektebi'nde coğrafya öğretmenliği yaptı. 1919'da Avrupa'ya giderek Heyet-i Temsiliye'nin amaç ve fikirlerini batı kamuoyuna duyurmaya çalıştı. Lozan Barış Konferansı sırasında da Türk Basın Bürosu'nun yöneticiliğini yaptı. 1931'de Ordu milletvekili olarak girdiği TBMM'de yasama görevini ölümüne değin sürdürdü. Başlıca yapıtları: Altı Hafta Nil'de Seyahat, Avrupa'da Ne Gördüm, Tuna'da Bir Hafta, Tirol Cephesinde Ateş Hattında, Matbuat Hatıralarım.*

Bu arada, kuzey yarımküredeki aralık ayına denk gelen bu haziran ayıyla birlikte kış geliyordu, en büyük meşgale ise sıcak tutacak, sağlam giysilerin üretilmesiydi.

Aşağıdaki muflonların yünleri kırılmıştı ve şimdi bu değerli tekstil hammaddesi kumaşa dönüştürülecekti.

Kuşkusuz elinin altında ne hallaç, ne tarak, ne perdah, ne çekme, ne iplik, ne çıkırık, ne otomatik yün eğirme makineleri, ne de dokuma tezgahı olan Cyrus Smith, yün eğirme ve dokuma işlemlerinden tasarruf edeceği daha basit bir yöntemden yararlanacaktı. Tüm iyi niyetiyle yün ipliklerinin her taraftan preslendiklerinde iç içe geçerek keçe adı verilen bir tür kumaş oluşturma özelliklerinden yararlanmayı tasarlıyordu. Keçe, kumaşın esnekliğini azaltsa da ısıyı koruma özelliğini artıran tokaçlama işlemi sonucunda elde ediliyordu. Zaten muflonlardan elde edilen yünün ipleri çok kısaydı, bu da keçe dövme işlemi için elverişli bir durumdu.

Mühendis, aralarında teknesini bir kez daha terk etmek zorunda kalan Pencroff'un da bulunduğu arkadaşlarının yardımıyla ilk işlemlere başladı, öncelikle yünü yapağı adı verilen yağlı halinden arındırmak gerekiyordu. Yağdan arındırma işlemi, yünün yirmi dört saat boyunca yetmiş dereceye kadar ısıtılmış suyla dolu teknelerde bekletilmesiyle gerçekleşiyordu. Sonra sodalı sudan geçirilen bu yün, basınçla kurutularak tokaçlanacak, yani sağlam bir kumaş üretilecek hale geliyordu, Avrupa ya da Amerika'nın bir sanayi merkezinde hiçbir değeri olmayan bu kaba keçe, "Lincoln Adası piyasalarında" önemli bir yer tutuyordu.

Bu kumaş türü ilk çağlardan beri kullanılıyordu ve ilk yün kumaşlar Cyrus Smith'in yöntemiyle üretilmişti.

Mühendis mesleki bilgilerinden yünü tokaçlamak için gereken makinenin yapımında yararlandı, böylece kumsaldaki şelalenin şimdiye kadar kullanılmamış olan mekanik gücünden faydalanarak bir tokaçlama değirmeni yaptı.

Bundan daha ilkel bir alet olamazdı. Dikey tokmakları sırayla indirip kaldırmaya yarayan dişlerle kaplı bir direk, içlerine yerleştirilen yünlerin tokmaklarla dövüldüğü tekneler ve tüm sistemi birbirine bağlayan güçlü bir çatı: İşte söz konusu makine bunlardan ibaretti. Tokmakların silindir kompresörlerle yer değiştirmesi sonucunda, hammaddenin dövülmesi yerine basınçla yaprak haline getirilmesi yöntemi benimseninceye kadar yün, keçe kumaş haline bu şekilde getirilmişti.

Mühendis tarafından başarıyla yönetilen işlemin sonunda istenilen hedefe ulaşıldı. İşlemin öncesinde bir yandan kaymayı, yaklaşmayı, sıkıştırmayı ve yumuşamayı kolaylaştırmak, diğer yandan tokaçlama sırasında hasar görmesini engellemek amacıyla sabunlu bir eriyiğe daldırılmış olan yün, değirmenden kalın bir keçe tabakası halinde çıktı. Yün ipliklerinin doğal olarak sahip olduğu pürüzler ve girinti çıkıntılar, öylesine muntazam bir şekilde iç içe geçmişti ki, şimdi ortada giysi ve battaniye yapımına elverişli bir kumaş tabakası vardı. Elbette bu, ne merinosa, ne musline, ne İskoç kaşmirine, ne stofaya, ne Çin satenine, ne orleans kumaşına, ne döşemelik kumaşa, ne alpakaya, ne çuhaya, ne de flanele benziyordu! Bu "Lincoln keçesiydi" ve Lincoln Adası yeni bir sektöre daha el atmıştı.

Böylece ada sakinleri iyi giyeceklere ve kalın örtülere kavuştular ve 1886-67 kışının gelişini kaygılanmadan izlediler.

20 Haziran’a doğru büyük soğukların kendilerini hissettirmeye başlamasıyla birlikte Pencroff büyük bir üzüntü içinde teknesinin inşasını ertelemek zorunda kaldı, üstelik tekne gelecek ilkbahara kadar bitmiş olmalıydı.

O ıssız ve yarı çorak kayalıkta işe yarar hiçbir şeyin bulunmayacağına inanan Cyrus Smith, yalnızca meraktan kaynaklandığını düşündüğü bu yolculuğu onaylamasa da Tabor’a yapılacak keşif gezisi Denizci’de sabit fikir haline gelmişti. Mühendis, bilinmeyen denizlerde, oldukça küçük bir tekneyle yapılacak yüz elli millik bir yolculuğun gerekçelerini kavramakta güçlük çekiyordu. Tekne denize açıldığında Tabor’a ulaşamaz ve Lincoln Adası’na da geri dönemezse, uğursuz deniz kazalarıyla ünlü Pasifik’in ortasında ne yapacaktı?

Pencroff ile sık sık bu projeyi tartışan Cyrus Smith, Denizci’nin bu yolculuğu gerçekleştirmek konusunda daha önceden rastlanmadık ölçüde inatçı bir tavır sergilediğine tanık oluyordu, bu inat belki de durumun ciddiyetini yeterince kavrayamamasından kaynaklanıyordu.

“Size şunu hatırlatmak isterim dostum,” dedi bir gün Mühendis, “Lincoln Adası’na onca övgü yağdırıp ayrılmanız gerekirse duyacağınız üzüntüyü defalarca dile getirdikten sonra, burayı terk etmeyi isteyen ilk kişi siz oluyorsunuz.” “Yalnızca birkaç gün için,” diye karşılık verdi Pencroff, “yalnızca birkaç gün, Bay Cyrus! Oraya gidip adacığın neye benzediğini gördükten sonra geri döneceğiz!”

“Ama Lincoln Adası’nın yerini tutamaz ki!” “Buna hiç şüphe yok!”

“O halde niye maceraya atılıyorsunuz?” “Tabor Adası’nda neler olup bittiğini öğrenmek için!”

“Ama orada hiçbir şey olup bitmiyor!” “Bunu kim bilebilir?”

“Ya bir fırtınaya yakalanırsanız?”

“Yaz mevsiminde, böyle bir endişeye gerek yok,” diye yanıtladı Pencroff. “Ancak Bay Cyrus, her şeyi önceden hesaplamamız gerektiğine göre, Harbert’in da bu yolculukta bana eşlik etmesine izin verir misiniz?”

“Pencroff,” diye karşılık verdi elini Denizci’nin omzuna koyan Mühendis, “sizin ve oğlumuz gibi gördüğümüz bu çocuğun başına bir felaket gelirse, kendimizi asla teselli edemeyeceğimizi düşündünüz mü?”

“Bay Cyrus,” diye yanıtladı Pencroff sarsılmaz bir güvenle, “size bu üzüntüyü yaşatmayacağız. Zaten zamanı geldiğinde bu yolculuk üzerine yeniden konuşacağız. Ayrıca iyi donanımlı teknemizle adamızın çevresini dolaşırken, suların üzerinde nasıl yol aldığını gördüğünüzde yola çıkmama izin vermekte hiç tereddüt etmeyeceğinizi düşünüyorum! Geminizin bir şaheser olacağını sizden gizleyemem!”

“En azından bizim gemimiz deyin, Pencroff!” diye karşılık verdi bir an için elinin kolunun bağlandığını hisseden Mühendis.

Tartışma daha sonra yeniden başlamak üzere sona erdiğinde ne Denizci, ne de Mühendis birbirlerini ikna edebilmişlerdi.

Haziran ayının sonunda ilk kar düştü. Önceden bol miktarda erzak depolanan ağılı her gün ziyaret etmek gerekmiyordu, yine de aran bir haftadan fazla açılmamasına karar verildi. Tuzakların yeniden kurulması sırasında

Cyrus Smith’in hazırladığı düzeneği deneme fırsatı buldular. Uçlan eğilerek buzdan bir kılıfla örtüldükten sonra, üzerleri kalın bir yağ tabakasıyla kaplanan çubuklar, orman sınırına hayvanların

göle giderken toplu olarak geçtikleri bölüme yerleştirildi.

Aleutlu balıkçılar tarafından kullanılan bu yöntemin başarıya ulaşması Mühendis'i çok sevindirdi. Bir düzine tilkinin, birkaç yaban-domuzunun ve hatta bir jaguarın cansız bedeni, mideleri yarılmış bir halde bulundu.

Bu noktada ada sakinlerinin türdeşleriyle iletişim kurmak yolundaki ilk girişimlerinden söz etmek uygun olacaktır.

Gédéon Spilett, akıntıların insanların yaşadığı bir kıyıya sürükleyebileceğini düşündüğü bir şişenin içine not koyup denize atmayı ya da notu güvercinin ayağına bağlamayı daha önce bir çok kez hayal etmişti. Ancak güvercinlerin ya da şişelerin, adayı diğer kara parçalarından ayıran bin iki yüz millik mesafeyi katetmesi ümit edilebilir miydi? Bu tam bir çılgınlıktı.

Ama 30 Haziran günü Harbert'in tüfeğinden çıkan bir mermiyle ayağından hafifçe yaralanan bir albatros ele geçirildi. İri deniz kuşlarından olan ve kanatlarının iki ucunun arası on ayağı bulan bu muhteşem hayvan, Pasifik kadar geniş denizleri aşabiliyordu.

Harbert yarası hızla iyileşen bu muhteşem hayvanı kendine ayırarak onu ehlileştirmeyi düşünüyordu, ancak Gédéon Spilett Pasifik kıyılarında yaşayan insanlarla haberleşebilmek için bu postacıdan yararlanma fırsatını kaçırmamak gerektiğini anlattığında bu isteğinden vazgeçti. Çünkü albatros insanların yaşadığı bir bölgeden geliyorsa, serbest kalır kalmaz oraya geri dönecekti.

Zaman zaman gazeteci ruhu canlanan Gédéon Spilett, belki de Lincoln Adası sakinlerinin serüvenlerini anlatan ilgi çekici bir yazı yazmamış olduğuna üzülmüyordu! Bu yazı *New-York Herald*'ın saygıdeğer yöneticisi John Benett'in eline geçse, Gazeteci ve yazının yer alacağı sayı ne büyük bir başarıya imza atardı!

Gédéon Spilett, zamklanmış sağlam bir bez parçasının içine, bulanın *New-York Herald* bürolarından birine ulaştırmasını rica ettiği kısa bir not yazdı. Bu küçük bez torbacık albatrosun ayaklarına değil, boynuna iliştirildi, çünkü bu kuşların denizin yüzeyinde dinlenmek gibi bir alışkanlıkları vardı. Ardından, gökyüzünün bu hızlı postacısı serbest bırakıldı ada sakinleri onu batıdaki sis bulutlarının arasında kaybolurken gördüklerinde, içlerinde garip bir heyecan hissettiler.

“Nereye gidiyor?” diye sordu Pencroff

“Yeni Zelanda’ya,” diye karşılık verdi Harbert.

“İyi yolculuklar!” diye haykırdı, bu tür yazışmadan bir sonuç beklemeyen Denizci.

Kışın gelmesiyle birlikte Granite-house'daki işlere geri dönülerek giysilerin tamirine ve balonun bitmek tükenmek bilmeyen kumaşından kesilerek yapılan yelken bezlerinin dikimine başlandı.

Temmuz ayının şiddetli soğukları sırasında bol miktarda odun ve kömür tüketildi. Uzun akşam saatleri Cyrus Smith'in bir şömine daha kurduğu büyük salonda geçiriliyordu. Çalışırken sohbet ediliyor, eller boş kaldığıdaysa kitap okunuyordu, böylece zaman herkese yararlı olacak şekilde değerlendiriliyordu.

Dışarıda uğuldayan fırtınayı dinlerken güçlerine güç katan leziz bir akşam yemeğinden sonra, mumlarla ıslıl ıslıl aydınlanmış, kömür ateşiyle ısınmış bu salonda pipolardan kokulu dumanlar yayılırken mürver kahvelerini yudumlamak ada sakinleri için büyük bir keyifti! Eğer türdeşlerinden uzak ve onlarla hiçbir iletişimi olmayan biri için huzurlu olmak mümkün olsaydı, onlar da tam bir huzur içinde olacaktı! Her zaman ülkelerinden, geride bıraktıkları dostlarından, dünya üzerindeki etkisi giderek artan Amerika Cumhuriyeti'nin büyüklüğünden söz ediyorlardı. Kendini “Birlik” davasına adanmış olan Cyrus Smith, öyküleri, yorumları ve tahminleriyle dinleyicilerinin büyük ilgisini topluyordu.

Bir gün Gédéon Spilett ona şu soruyu yöneltti:

“Peki ama, sevgili dostum Cyrus, sürekli bir gelişme içinde olduğunu müjdelediğiniz bu endüstriyel ve ticari hareketlilik, er ya da geç sona erme tehlikesiyle karşı karşıya bulunmuyor mu?”

“Sona ermek mi, ama neden?”

“Madenlerin en değerlisi diyebileceğimiz kömür kaynaklarının tükenmesinden!”

“Madenlerin en değerlisi olduğuna katılıyorum,” diye karşılık verdi Mühendis, “ve öyle görünüyor ki, doğa sanki bunu doğrulamak istermişçesine saf kömürün kristalleşmiş halinden başka bir şey olmayan elması yaratmış.”

“Bay Cyrus, kazanların ocaklarında taşkömürü yerine elmas yakılacağını söylemek istemiyorsunuz herhalde?” dedi Pencroff.

“Hayır dostum,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

“Yine de ısrar ediyorum,” diye araya girdi Gédéon Spilett. “Bir gün kömürün tamamıyla tükeneceğini inkar etmiyorsunuz?”

“Oh! Hâlâ bol miktarda taşkömürü yatağı var ve yılda yüz milyon kental kömür çıkaran yüz bin işçi bu yatakları tüketemez!”

“Kömür tüketiminin artmasıyla birlikte bu yüz bin işçinin iki yüz bine yükseleceği, çıkarılan kömürün de iki kat artacağı öngörülemez mi?” diye sordu Gédéon Spilett

“Hiç şüphesiz, ama Avrupa’daki yatakların yeni makinelerle daha derinlemesine kazılmasının yanı sıra, Amerika ve Avustralya’daki taşkömürü ocaklarının kullanılması da endüstriyel tüketimi daha uzun süre karşılayacaktır.” “Ne kadar bir süre için?” diye sordu Gazeteci.

“En az iki yüz elli, üç yüz yıl.”

“Bizim için sorun yok,” diye karşılık verdi Pencroff, “ama torunlarımızın torunları için kaygı verici bir durum!”

“Onun yerine başka bir şey bulunacak,” dedi Harbert.

“Öyle olmasını ümit edelim,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “çünkü kömür olmaksızın makineler ve makineler olmaksızın trenler, buharlı gemiler, fabrikalar ve modern yaşamın gerektirdiği ne varsa çalışamaz hale gelecek!”

“Peki kömürün yerini ne alacak?” diye sordu Pencroff. “Bunu kestirebiliyor musunuz, Bay Cyrus?”

“Hemen hemen, dostum.”

“Peki kömürün yerine ne yakılacak?”

“Su,” diye yanıtladı Cyrus Smith “Su,” diye haykırdı Pencroff, “buharlı gemileri ve lokomotifleri çalıştırmak için, suyu ısıtmak için su!”

“Evet, ama elementlerine ayrıştırılmış su, ve elbette o sırada -çünkü tüm büyük keşifler açıklanması imkansız bir kural gereği aynı ana denk düşer ve birbirlerini tamamlarlar- etkili ve kontrol edilebilir bir güç haline gelecek olan elektriğin ayrıştırdığı su. Evet dostlarım, sanırım bir gün su yakıt olarak kullanılabilecek ve onu oluşturan oksijen ve hidrojen ayrı ayrı ya da birlikte, taşkömürününkinden daha yoğun ve bitmek tükenmek bilmeyen bir ısı ve ışık sağlayacaklar. Bir gün buharlı gemilerin ve lokomotiflerin ocakları kömür yerine, onları büyük bir ısıyla yakacak bu iki sıkıştırılmış gazla dolacak. Yani kaygılanılacak bir durum söz konusu değil. Üzerinde yaşayanlar oldukça dünyada ne ısı, ne ışık, ne de hayvansal, madensel ve bitkisel ürünler eksik olacak. Yani taşkömürü yatakları tükendiğinde ısı kaynağı olarak sudan yararlanılacağına inanıyorum. Su geleceğin kömürüdür.”

“O günleri görmek isterdim,” dedi Denizci.

“Dünyaya erken gelmişsin, Pencroff!”, diye karşılık verdi, o ana dek sohbetle hiç katılmamış olan Nab.

Ancak sohbet Nab’ın sözleriyle değil, Top’un Mühendis’in kafasını daha önce de kurcalamış olan bir tonla yeniden havlamasıyla sona erdi. Aynı zamanda Top, iç dehlize açılan kuyunun girişinin etrafında tur atmaya başlamıştı.

“Top yine neden bu şekilde havlıyor?” diye sordu Pencroff.

“Ve Jüp bu şekilde homurdanıyor?” diye ekledi Harbert.

Gerçekten de köpeğin yanına giden orangutan huzursuzluk belirtileri gösteriyordu ve ilginç bir ayrıntı da bu iki hayvanın öfkeli olmaktan çok kaygılı görünmeleri idi.

“Hiç şüphe yok ki,” dedi Gédéon Spilett, “bu kuyu doğrudan denize açılıyor ve bazı deniz hayvanları soluklanmak için zaman zaman buraya geliyor.”

“Şüphesiz,” diye yanıtladı Denizci, “bunun başka bir açıklaması olamaz... Sus bakalım Top,” diye ekledi Pencroff, köpeğe doğru dönerek, “ve senjüp, odana!”

Maymun ve köpek sustular. Jüp yatmaya gitti, ancak salonda kalan Top gece boyunca boğuk homurtular çıkarmaya devam etti.

Bununla birlikte Mühendis’in alnını kırıştıran herhangi bir olay yaşanmadı.

Temmuz ayının geri kalan bölümünde ardı arkası kesilmeyen soğuklar ve yağmurlar etkili oldu. Isı geçen kış kadar düşmemişti ve kaydedilen en düşük sıcaklık sekiz fahrenheit (sıfırın altında 13,33° santigrat.) Ancak kış daha yumuşak geçse de fırtınalar ve sert rüzgarlar eksik olmuyordu, denizin şiddetli darbeleri Peribacaları’nı birçok kez sular altında bıraktı. Sanki denizin derinliklerinde meydana gelen bir sarsıntı dalgaları yükselterek Granite-house’un duvarına yönlendiriyordu.

Ada sakinleri pencerelerine doğru eğilerek gözlerinin önünde patlayan bu devasa su kütlelerini seyrettiklerinde, okyanusun bu cılız öfkesinin oluşturduğu göz alıcı manzarayı hayranlıkla izliyorlardı. Dalgalar göz kamaştırıcı köpükler halinde kabarırken kumsalın tamamı bu kudurgan selle kaplanıyor, serpintilerinin yüksekliği yüz ayağı geçen bu büyük su kütlesi denizin üzerinde yükseliyormuş gibi görünüyordu.

Bu fırtınalar sırasında ağaçlar sık sık yere devrildikleri için ormanda yolculuk etmek güç hatta tehlikeliydi. Yine de ada sakinleri ağılı haftada bir kez ziyaret etmeyi ihmal etmiyorlardı. İyi ki, Franklin Dağı’nın güneybatı kolu tarafından çevrelenen bu kapalı alan ağaçları, hangarları ve kazıklı duvarıyla kasırganın şiddetinden fazla zarar görmüyordu. Ancak Grande-Vue Yaylası’na kurulması nedeniyle doğu rüzgarlarına açık olan kümes büyük hasar görmüştü. Çitleri yıkılan güvercinlik için de aynı şey söylenebilirdi. Her şeyin yeniden, daha sağlam bir şekilde yapılması gerekiyordu. Çünkü açıkça görüldüğü gibi Lincoln Adası Pasifik’in en tekinsiz bölümünde bulunuyor, gerçekten de o büyük kasırgaların merkez noktasında yer alıyordu. Ancak bu durumda hareketsiz olan topaç, dönense kırbaçtı.

Ağustosun ilk haftasında boralar yavaş yavaş sakinleşirken, atmosferi bir daha geri gelmesinden umut kesilen sakin bir hava kapladı. Bu sakin havayla birlikte sıcaklık azaldı, şiddetli bir soğuğun etkisi hissedilmeye başlandı ve termometrenin sütunu sıfırın altında sekiz fahrenheit (sıfırın altında 22° santigrat) kadar düştü.

3 Ağustos günü adanın güneydoğusundaki Tadornes bataklığına birkaç günden beri planlanan bir keşif gezisi düzenlendi. Avcılar, kışı geçirmek için oraya gelmiş olan sokuşlarını avlamaya niyetliydi. Yabanördeklerinin, suçulluklarının, bağirtlakların, ırmakdalgiçlerinin kaynadığı bu bölgeye bir günlük keşif gezisi yapılmasına karar verilmişti.

“Hiçbir şey göremedim, ama yine de orada bir şeyler var,” diyordu.

XII

Avcılar bereketli bir av partisinden dört kişinin taşıyabileceği miktarda av etiyle akşamüzeri geri döndüler. Top boynunda bağirtlaklardan yapılmış bir halka taşırken, Jüp beline suçulluklarından oluşan bir kemer takmıştı.

“İşte efendim,” diye haykırdı Nab, “işte zamanımızı böyle değerlendirdik! Konserveler ve ezmelerden oluşan harika bir stokumuz olacak! Ancak birinin bana yardım etmesi gerekecek. Sana güveniyorum, Pencroff.”

“Hayır Nab,” diye yanıtladı Denizci. “Teknenin donanımı beni bekliyor, benden vazgeçmen gerekecek.”

“Ya siz, Bay Harbert?”

“Benim yarın ağla gitmem lazım Nab,” diye karşılık verdi genç çocuk.

“O zaman, bu iş size düşüyor Bay Spilett, bana yardım edecek misiniz?”

“Seni zorlamak için Nab,” diye yanıtladı Gazeteci, “ama seni uyarıyorum, bana yemek tariflerini anlatırsan, onları yayınlarım.”

“Nasıl uygun görürseniz, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Nab, “nasıl uygun görürseniz!” Ve böylece ertesi gün Bay Spilett, Nab’ın yardımcılığını yapmak üzere yemek laboratuvarındaki yerini aldı. Ama daha önce Mühendis ona bir önceki gün yaptığı araştırmanın sonuçlarını anlattı, Gazeteci bu konuda Cyrus Smith’in görüşlerini paylaşıyordu, hiçbir şey bulunamamış olmasına rağmen ortada hâlâ aralanması gereken bir sır perdesi vardı!

Şiddetli soğukların bir hafta boyunca devam etmesi üzerine ada sakinleri onarım için kümese gitmek dışında Granite-house’dan hiç ayrılmadılar. Barınağın içi Nab ve Gazeteci’nin ustaca çalışmalarından yayılan hoş kokularla kaplanmıştı, ancak bu soğuk havalarda bozulmadan kolayca saklanabildiği için bataklıktan getirilen av etlerinin tamamı konserve haline getirilmedi, taze taze yenen yabanördeklerinin lezzetinin, dünyadaki bilinen tüm sokuşlarınınkinden üstün olduğuna karar verildi.

Bu hafta boyunca yelken iğnesini ustaca kullanan Harbert’in yardım ettiği Pencroff, canla başla çalışarak teknenin yelken takımını tamamladı. Balonun kumaşıyla birlikte bulunan gereçlerin içinden sicim de çıkmıştı. Sağlam kenevirden yapılmış olan halatlar ve ağ ipleri Denizci’nin işine yarıyordu. Yelkenlerin kenarına yaka ipinden şeritler çekildikten sonra geriye kandilisaları, çarmıkları, gözcü kulübelerini hazırlamak kalıyordu. Makaralara gelince, Cyrus Smith, Pencroff’un tavsiyesi üzerine hazırladığı torna tezgahında gerekli donanımı sağladı. Böylece teknenin inşası bitmeden donanımı tamamlanmıştı. Hatta Pencroff, adada bol bulunan boyalı bitkilerden yararlanarak mavi, kırmızı, beyaz renkli bir bayrak hazırlamıştı. Ancak Amerikan yatlarında dalgalanan ve Birlik’in otuz yedi eyaletini temsil eden otuz yedi yıldızının yanına Lincoln Eyaleti’nin otuz sekizinci yıldızını da eklemişti, çünkü adasının şimdiden büyük cumhuriyete bağlanmış olduğuna inanıyordu.

“Henüz gerçekleşmemiş olsa da gönlümüzden geçen bul!” diyordu.

Ada sakinleri, şimdilik Granite-house’un orta penceresine asılan bu bayrağı üç kez “yaşa” diyerek selamladılar.

Bu arada kışın sonuna yaklaşıyordu ve bu ikinci kış mevsiminin de kazasız belasız atlatılacağı düşünülürken, 11 Ağustos gecesi Grande-Vue Yaylası'nda büyük bir istila yaşandı.

Yoğun bir çalışmayla geçen günün akşamı derin bir uykuya dalan ada sakinleri, sabah dörde doğru Top'un havlamalarıyla uyandılar.

Bu kez kuyunun deliğinde değil, eşikte havlayan köpek, kapıyı yıkmak istercesine hamleler yapıyordu. Jüp de acı haykırılarıyla ona eşlik ediyordu.

“Neler oluyor, Top?” diye bağırdı, ilk uyanan Nab.

Ancak köpek daha büyük bir öfkeyle havlamaya devam etti.

“Ne var?” diye sordu Cyrus Smith.

Hepsi süratle giyinerek odanın pencerelerine yöneldiler.

Gezlerinin önünde, bu koyu karanlıkta hayal meyal seçilebilen beyaz bir kar tabakası uzanıyordu. Ada sakinleri hiçbir şey gömmeseler de karanlıkta yankılanan garip havlamalar duydular. Kumsalın çok sayıda hayvan tarafından istila edildiğine hiç şüphe yoktu.

“Bu hayvanlar da ne?” diye haykırdı Pencroff.

“Kurtlar, jaguarlar ya da maymunlar!” diye karşılık verdi Nab.

“Lanet olsun! Yaylanın üst bölümlerine ulaşabilirler!” dedi Gazeteci.

“Ve kümesimize, ekinlerimize...” diye haykırdı Harben.

“Peki buraya nasıl gelebildiler?” diye sordu Pencroff.

“İçimizden birinin kapatmayı unuttuğu kumsaldaki köprücüğü aşmış olmalılar,” diye yanıtladı Mühendis.

“Aslında,” dedi Spilett, köprücüğü açık bıraktığımı hatırlıyorum...”

“İyi iş başarmışsınız, Bay Spilett!” diye haykırdı Denizci.

“Olan olmuş,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, şimdi ne yapacağımıza karar verelim!”

Cyrus Smith ve arkadaşları arasında hızlı bir şekilde yapılan durum değerlendirmesi böyleydi. Kumsalın köprücüğü aşan hayvanlar tarafından istila edildiği kesindi ve türlerine olursa olsun, bu hayvanlar Mercy'nin sol kıyısını izleyerek Grande-Vue Yaylası'na ulaşabilirlerdi. Bu durumda acele etmek ve gerekirse onlarla dövüşmek gerekiyordu.

“Bu hayvanların türü ne?” diye bir kez daha sordu içlerinden biri, havlamalar daha şiddetli bir şekilde yankılanırken.

Harbert içini titreten bu havlamaları daha önce Creek-Rouge kıyılarını araştırdığı sırada da işitmiş olduğunu fark etti.

“Bunlar Macellan kurtları olarak adlandırılan tilkiler!” dedi.

“İleri!” diye haykırdı Denizci.

Yanlarına baltalarını, karabinalarını ve tabancalarını alarak asansörün sepetine bindiler, az sonra kumsala ayak basmışlardı.

Macellan kurtları aç ve kalabalık olduklarında tehlikeli olabiliyorlardı. Yine de ada sakinleri sürünün arasına dalmakta hiç tereddüt etmediler ve karanlıkta kıvılcımlar saçan ilk tabanca mermileri en öndeki saldırganları geri püskürttü.

Öncelikle yapılması gereken, bu yağmacıların Grande-Vue Yaylası'na tırmanmalarını engellemektir. Çünkü oraya ulaşırlarsa, kümese, ekin alanlarına ve özellikle buğday tarlasına büyük ve hatta belki de telafisi olanaksız hasarlar vereceklerdi. Ama yaylayı istila etmeleri için Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerlemeleri gerekeceğinden, kıyının nehirle granit sur arasında kalan bu dar bölümüne Macellan kurtlarının aşamayacakları bir barikat kurmak yeterli olacaktı.

Bu planın herkes tarafından kabul edilmesi üzerine, Cyrus Smith'in talimatıyla belirlenen noktaya doğru ilerlediler, o sırada Macellan kurtları karanlığın ortasında sıçrayarak yol alıyorlardı.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff ve Nab aşılamayacak bir hat oluşturacak şekilde sıralandılar. Ada sakinlerinin önünden giden Top güçlü çenesini açmıştı, arkasından gelen Jüp de elindeki budaklı sopayı bir topuz gibi sallıyordu.

Gece zifiri karanlıktı. Sayıları yüzü bulan ve gözleri kor gibi parlayan saldırganları ayırt etmek ancak mermilerin ateşlendiği sırada yayılan kıvılcımlarla mümkün oluyordu.

“Burayı geçmemeleri gerek!” diye haykırdı Pencroff.

“Geçemeyecekler!” diye yanıtladı Mühendis.

Geçemedilerse de bu, geçmeyi denemedikleri anlamına gelmiyordu. Arkadakilerin en öndekileri iteklemeleriyle aralıksız bir mücadele sürüyor, tabancalar patlarken baltalar havada uçuşuyorlardı. Şimdiden çok sayıda Macellan kurdu yere serilmiş olsa da sayıları azalmışa benzemiyordu ve köprücüğü aşanlarla birlikte sürü giderek kalabalıklaşıyordu.

Kısa süre sonra ada sakinleri göğüs göğüse dövüşmek zorunda kaldılar ve şans eseri bu mücadeleyi hafif sıyrıklarla atlattılar. Tabancasını ateşleyen Harbert, Nab'ı sırtına bir yaban kedisi gibi çullanmış olan bir Macellan kurdundan kurtardı. Düşmanlarının boğazına büyük bir öfkeyle saldıran Top, onları hemen oracıkta boğuyordu. Elindeki sopasını önüne gelene indiren Jüp'ün geride durmasını sağlamak mümkün değildi. Zifiri karanlığı delip geçmesini sağlayan görüşüyle kavganın en önünde yer alıyor ve zaman zaman büyük bir sevincin belirtisi olan tiz ısıklık sesleri çıkarıyordu. Bir ara, bir tabanca ateşinin ışığında epeyce uzaklaşmış olduğu ve benzersiz bir soğukkanlılıkla, etrafını çevreleyen beş, altı Macellan kurduyla dövüştüğü fark edilmişti.

İki saatlik bir direnişten sonra mücadele ada sakinlerinin zaferiyle sona erecekmiş gibi görünüyordu. Şafağın ilk ışıklarıyla birlikte saldırganların köprüye ulaşacak şekilde kuzeye doğru yönelerek geri çekilmeleri üzerine, Nab süratle köprüyü kapatmaya koştu.

Savaş alanı günün ilk ışınlarıyla yeterince aydınlandığında ada sakinleri kumsalın çeşitli noktalarına dağılmış bir halde duran elli kadar hayvan cesediyle karşılaştılar.

“Ya Jüp!” diye haykırdı Pencroff. “Jüp nerede?”

Jüp ortada yoktu. İlk kez dostu Nab'ın çağrılarına yanıt vermiyordu.

Onu ölümler arasında bulmanın verdiği kaygıyla titreyerek her biri Jüp'ü aramaya koyuldu. Meydan, kanlarıyla karı kızıla boyayan hayvanların cesetlerinden temizlendiğinde, Jüp'ü kırılmış çeneleri ve yarılmış böğürleriyle, bu yürekli hayvanın sopasından nasiplerini aldıkları belli olan çok sayıda ölü kurdun ortasında buldular. Zavallı Jüp, elinde hâlâ ucu kırılmış sopasını tutuyordu, silahını kaybedince, düşmanın sayısal üstünlüğü karşısında çaresiz kalmış ve göğsünden ağır bir şekilde yaralanmıştı.

“Yaşıyor!” diye haykırdı üzerine doğru eğilen Nab.

“Ve onu iyileştireceğiz,” diye karşılık verdi Denizci, “onu tıpkı içimizden birine göstereceğimiz özenle tedavi edeceğiz!”

Söylenenleri anlamış gibi görünen Jüp, başını teşekkür etmek istermişçesine Pencroff'un omzuna yasladı. Denizci de yaralanmıştı, ancak tıpkı arkadaşlarındaki gibi onun yarası da önemsizdi, çünkü ellerindeki ateşli silahlar sayesinde saldırganları belli bir mesafede tutmayı başarmışlardı. İçlerinden yalnızca orangutan ciddi bir şekilde yaralanmıştı.

Dudaklarından hafif bir inilti yayılan Jüp, Nab ve Pencroff tarafından asansöre taşınarak yavaşça Granite-house'a çıkarıldı. Orada yatakların birinden alınan şilteye yerleştirildikten sonra yaraları

büyük bir özenle temizlendi. Yaralar önemli iç organlara kadar işlememiş görünüyordu, ama Jüp kan kaybından dolayı çok zayıf düşmüştü ve ateşi oldukça yüksekti.

Pansuman bittikten sonra yatağa yatırıldı, Nab'ın dediği gibi “tıpkı insanlara uygulanan” sıkı bir rejim uygulandı ve Garnite-house'un eczanesinde bol miktarda bulunan ve ferahlatıcı bir özelliğe sahip olan birkaç fincan bitki özü içirildi.

Önceleri huzursuz bir şekilde uyuşa da solunumu giderek düzenli hale gelen Jüp, sakin ortamda dinlenmeye bırakıldı. Adeta “ayaklarının ucunda” yürüyerek ara sıra arkadaşını ziyarete gelen Top, ona gösterilen bu özeni onaylar gibi görünüyor, Jüp'ün yatağın dışına sarkan elini hüzünlü bir ifadeyle yalıyordu.

Yine o sabah Far-West ormanına taşman hayvan cesetleri, kazılan derin çukurlara gömüldü.

Ciddi sonuçlara yol açabilecek olan bu saldırı ada sakinlerine ders olmuştu, bundan böyle içlerinden biri, tüm köprülerin herhangi bir istilaya geçit vermeyecek şekilde kapalı olduğunu denetlemeden uykuya çekilmemeye karar verdiler.

Bu sırada birkaç gün süren kaygılı bekleyiş geride kalmış, güçlü yapısı sayesinde Jüp'ün sağlığı düzelmeye başlamıştı. Hekimlik konusunda az da olsa birikimi olan Gédéon Spilett, ateşinin yavaş yavaş düştüğünü görünce, ölüm tehlikesini atlattığını bildirmişti. 16 Ağustos günü Jüp yemek yemeye başladı. Nab'ın kendisi için hazırladığı şekerli, hafif yiyecekleri tadını çıkara çıkara midesine indiriyordu, çünkü tek kusuru birazcık obur olmasıydı, Nab da bu kusuru düzeltmek için pek istekli görünmüyordu.

“Ne istiyorsunuz ki?” diyordu, kendisini bazen onu şımartmakla suçlayan Gédéon Spilett'e, “zavallı Jüp'ün tek eğlencesi yemek yemek, ben de onun bu arzusunu yerine getirmekten çok hoşnutum!”

On günlük yatak istirahatından sonra, 21 Ağustos günü Jüp ayağa kalktı. Yaraları kabuk bağlamıştı eski gücüne ve çevikliğine kavuşmakta gecikmeyecekmiş gibi görünüyordu. Nekahet dönemini geçiren herkes gibi iştahı çok açılmıştı, Gazeteci de dilediğini yemesine izin verdi, çünkü düşünen canlılarda bulunmayan ve orangutanı her tür tehlikeden koruyan bu içgüdüye güveniyordu. Öğrencisinin iştahının açılması Nab'ı çok sevindirmişti.

“Dilediğince ye,” diyordu ona, “istediğin her şeyi hazırlayacağım! Bizim için kanını döktün, gücünün yerine gelmesi için elimden geleni yapacağım!”

Nihayet 25 Ağustos'ta, Nab'ın arkadaşlarını çağıran sesi duyuldu.

“Bay Cyrus, Bay Gédéon, Bay Harbert, Pencroff, gelin! buraya gelin!”

Büyük salonda toplanmış olan ada sakinleri, bu çağrıya yanıt vermek üzere ayağa kalkarak Jüp'ün kaldığı odaya yöneldiler.

“Neler oluyor?” diye sordu Gazeteci.

“Baksanıza!” diye karşılık verdi Nab kahkahayı basarak.

Bir de ne görsünler? Granite-house'un kapısında bir Türk gibi bağdaş kurmuş olan Jüp sakin ve ciddi bir ifadeyle pipo tütürüyordu!

“Pipom!” diye haykırdı Pencroff. “Pipomu almış! Ah! yürekli Jüp'üm, onu sana hediye ediyorum! İç dostum, iç!”

Jüp havaya yoğun duman dalgaları üflüyordu, bundan da benzersiz bir zevk alıyor gibiydi.

Olaya pek de şaşırmış gibi görünmeyen Cyrus Smith, evcilleştirilmiş birçok maymunun tütün kullandığını açıkladı.

O günden itibaren Jüp'ün de kendine ait bir piposu oldu, Denizci'nin eski piposu, yanındaki bol

miktarda tütünle birlikte odasına asıldı. Kendi kendine doldurduğu bu pipoyu kömür ateşiyle yakarken dört ellilerin en mutlusu gibi görünüyordu. Anlaşılacağı gibi bu ortak keyif Jüp ile Pencroff'un arasındaki güçlü dostluk bağlarını daha da sıkılaştırmıştı.

“Belki de o bir insandır,” diyordu bazen Pencroff, Nab’a. “Bir gün bizimle konuşmaya başlarsa şaşırır mısın?”

“Elbette hayır,” diye karşılık verdi Nab. Beni asıl şaşırtan onun konuşmaması, çünkü bunun dışında bir eksiği yok!”

“Yine de bir gün bana ‘pipoları değişelim

Pencroff!’ derse bu beni çok neşelendirecek” dedi Denizci.

“Evet,” diye yanıtladı Nab. “Doğuştan dilsiz olması ne büyük talihsizlik!”

Eylül ayıyla birlikte kışın tamamen sona ermesi üzerine ada sakinleri yeniden büyük bir şevkle dışarıdaki işlerinin başına döndüler.

Teknenin yapımı hızla ilerliyordu. Şimdiden borda kaplamalarının tamamı yerlerine yerleştirilmiş ve modele tam olarak uyan ıskarmozlar su buharında esnekleştirilerek gövdenin tüm bölümlerini birbirlerine bağlayacak şekilde bir araya getirilmişti.

Kerestenin bol olması nedeniyle Pencroff, Mühendis’e gövdenin iç bölümünü su geçirmez ikinci bir döşemeyle kaplamayı önerdi, bu işlem teknenin sağlamlığını daha da artıracaktı.

Geleceğin neler getireceğini bilemeyen Cyrus Smith, Denizci’nin tekneyi mümkün olduğunca sağlam bir şekilde inşa etmek konusundaki görüşünü destekledi.

Teknenin iç döşemesi ve güvertesi 15 Eylül’e doğru tamamlandı. Kuru zosterden yapılan kitiğin gövde, iç döşeme ve güvertenin kaplama aralıklarına doldurulmasının ardından, aralıkların üzeri ormandaki çamlardan elde edilen reçine ile örtüldü.

Teknenin iç düzenlemesi en basit işlerden biriydi. Önce bir kireç yatağında hazırlanan ve ağırlığı altı tonu bulan ağır granit parçalarıyla safralandı. Bu safranın üzerine bir üst güverte yerleştirildi, içlerinde gövde işlevi gören iki tezgahın boydan boya uzandığı iki odaya bölündü. Gemi direğinin ayağı, güverteye açılan, üstü örtülü iki ambar ağzının bulunduğu iki odayı birbirinden ayıran bölmeye destek oluyordu.

Pencroff direklerin yapımı için elverişli ağacı bulmakta zorluk çekmedi. Seçtiği genç köknarın budaksız ve düz gövdesini kare olacak şekilde yontması ve baş kısmını yuvarlaklaştırması yeterliydi. Direk takımının, dümenin ve gövdenin demir akşamı Peribacaları’ndaki demirci ocağında hazırlandı, biraz kaba görünse de sağlamlığından şüphe edilemezdi. Nihayet ekim ayının ilk haftasında serener, cıvadra bastonu, randa sereni, manivelaları, kürekleri de dahil olmak üzere tüm eksiklerin tamamlanması üzerine, teknenin denizde nasıl yol aldığını ve gövdesine ne kadar güvenilebileceğini anlamak amacıyla adanın kıyılarında bir deneme gezisi yapılmasına karar verildi.

Bu dönemde diğer çalışmalar da ihmal edilmemişti. Yeni doğan yavrularla sayıları artan muflon ve keçi sürülerinin barınma ve beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için ağıl yeniden düzenlenmişti. Ada sakinleri, istiridye havuzunu, tavşanlığı, taşkömürü ve demir yataklarını, Far-West’in o zamana dek keşfedilmemiş ve av hayvanları bakımından bereketli bölümlerini düzenli bir şekilde ziyaret etmişlerdi.

Keşfedilen yeni bitkiler, hemen kullanılınsalar da Granite-house’un bitki depolarının zenginleşmesine katkıda bulunmuşlardı. Bunlar, bazıları yenilebilir dolgun yapraklarıyla Cap’a benzeyen, bazıları da taneleri una benzer bir madde içeren buz çiçekleriydi.

10 Ekim günü tekne denize indirildiğinde Pencroff’un sevinci yüzünden okunuyordu, inşa

çalışmaları başarıyla tamamlanmıştı. Tam anlamıyla donatılmış olan tekne, ada sakinlerinin ve özellikle pek de alçakgönüllü davranmayan Pencroff'un alkışları arasında kıyıdaki yuvarlak kalasların üzerinden kaydırılarak yükselmekte olan denize indirildi. Zaten inşasını tamamladığı teknenin kaptanlığını da yapması isteneceğinden, böbürlenmesinin bir süre daha devam edeceği anlaşılıyordu. Kaptanlık payesi oybirliğiyle kendisine verildi.

Kaptan Pencroff'u memnun etmek için her şeyden önce tekneye bir isim vermek gerekiyordu ve uzun uzun tartışılan birçok önerinin arasından yürekli Denizci'nin vaftiz adı olan *Bonadventure* seçildi.

Bonadventure'ün suya indirilmesiyle su kesim hattının üzerinde yükseldiği ve mükemmel bir hareket kabiliyetine sahip olduğu fark edildi.

Kıyının açıklarında yapılacak olan deneme gezisi aynı gün gerçekleştirilecekti. Hava güzeldi, serin bir yel esiyordu ve rüzgar bir saatten beri kuzeybatı istikametinden estiği için özellikle güney kıyısının suları dingin görünüyordu.

“Atlayın! Atlayın!” diye haykırıyordu Kaptan Pencroff.

Ama yola çıkmadan önce bir şeyler yemek gerekiyordu ve yolculuğun gece saatlerine kadar uzaması ihtimaline karşı yanlarına erzak almaya karar verdiler.

Cyrus Smith de tekneyi denemek için acele ediyordu, Denizci'nin tavsiyeleri üzerine sık sık değişiklik yapsa da planları o hazırlamıştı, yine de tekneye Pencroff kadar güvenmiyordu ve artık Tabor Adası yolculuğundan hiç söz etmediğine göre Cyrus Smith Denizci'nin bu keşiften vazgeçtiğini umuyordu. Aslında arkadaşlarından iki ya da üçünün on beş tondan fazla çekmeyen bu küçük tekneyle maceraya atılması düşüncesi hiç hoşuna gitmiyordu.

Saat on buçukta Jüp ve Top da dahil olmak üzere herkes teknedeki yerini almıştı. Nab ve Harbert'in, Mercy'nin ağzı yakınlarındaki kumsala saplanmış olan çapayı kaldırmalarıyla randa yelkeni direğe çekildi ve Pencroff'un yönetimindeki *Bonadventure*, direğinin ucunda dalgalanan Lincoln Adası bayrağıyla açığa doğru yöneldi.

Union Körfezi'nden çıkmak için rüzgarı önce arkadan almak gerekiyordu ve teknenin seyir hızının memnuniyet verici olduğu söylenebilirdi.

Epave ve Cap burunlarının geride bırakılmasının ardından, Pencroff adanın güney kıyısı boyunca yol almak üzere daha yakından seyretti. Bir süre sonra akıntı karşısında rahat bir şekilde ilerleyebilen teknenin hızının rüzgarının beşte dördüne ulaştığını ve istenilen yöne doğru kolayca çark ettiğini saptadı.

Bonadventure'ün yolcuları gerekli durumlarda kendilerine büyük hizmetler verecek olan bu güzel teknedeki çok etkilenmişlerdi ve bu güzel havada, esen serin yelin de etkisiyle harika bir yolculuk yapıyorlardı. Pencroff, Port Ballon'un üç, dört mil açığına vardığında ada tüm heybetiyle yeni bir görüntü sergiliyordu, kıyısı Griffé Burnu'ndan Reptile Burnu'na dek değişik kıvrımlarla uzanıp giderken, ormanın ilk ağaç kümesinde kozalaklılar yeni tomurcuklanmış diğer ağaçların körpe yapraklarının yanında daha belirgin biçimde seçiliyor ve zirvesi karlarla beyazlaşmış Franklin Dağı adanın tamamına yukarıdan bakıyordu.

“Harika bir manzara!” diye haykırdı Harbert.

“Evet, adamız çok güzel,” diye yanıtladı Pencroff. “Onu tıpkı zavallı annemi sevdiğim gibi seviyorum! Bizi her şeyden yoksun, sefil bir halde bağrına bastı, oysa şimdi gökyüzünden gelen beş evladının neyi eksik?”

“Hiçbir şey!” diye karşılık verdi Nab, “hiçbir şey, Kaptan!”

İki yürekli adam adalarının şerefine üç kere “yaşa” diye bağıldılar!

O sırada direğin ayağına yaslanmış olan Gédéon Spilett, gözlerinin önünde uzayıp giden manzaranın resmini çiziyordu.

Cyrus Smith sessizce çevresini seyrediyordu. “Evet, Bay Cyrus,” dedi Pencroff, “gemimiz hakkında ne düşünüyorsunuz?”

“Sağlam gibi görünüyor,” diye yanıtladı Mühendis.

“Güzel! Peki şimdi, kısa süreli bir yolculuğa çıkabileceğine inanıyor musunuz?”

“Hangi yolculuğa, Pencroff?”

“Örneğin Tabor Adası’na?”

“Dostum,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “acil bir durumda, uzun sürebilecek bir yolculuk için bile *Bonadventure*’den yararlanmak konusunda hiç tereddüt edilmemesi gerektiğine inanıyorum, ama bildiğiniz gibi Tabor Adası’na gitmeniz beni düşündürüyor, çünkü oraya gitmenizi zorunlu kılan bir neden yok.” “İnsanlar komşularını tanımayı isterler,” diye karşılık verdi, hâlâ düşüncesinde ısrar eden Pencroff. “Tabor Adası bizim komşumuz, hem de tek komşumuz! Görgü kuralları oraya gitmeyi, en azından ziyaret etmeyi gerekli kılıyor!”

“Bak sen!” dedi Gédéon Spilett, “dostumuz Pencroff görgü kuralları konusunda çok titiz!” “Hiçbir konuda titiz değilim,” diye yanıtladı Mühendisin karşı çıkmasına canı biraz sıkılsa da onu üzmemek isteyen Denizci.

“Düşünsenize, Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “Tabor Adası’na tek başınıza gidemezsiniz.”

“Bana bir yol arkadaşı yeter.”

“Tamam,” diye yanıtladı Mühendis, “yani Lincoln Adası’nın beş sakininden ikisini tehlikeye atıyorsunuz?”

“Altı sakininden!” diye yanıtladı Pencroff “Jüp’ü unutuyorsunuz.”

“Yedi sakininden!” diye ekledi Nab. “Top’u da saymak gerek!”

“Hiç tehlike yok, Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Pencroff.

“Olabilir Pencroff, ancak size tekrar ediyorum ki, bu gereksiz yere tehlikeye atılmak anlamına geliyor!”

Daha sonra yeniden başlatmaya kararlı olduğu sohbeti uzatmak istemeyen inatçı Denizci karşılık vermedi. Ancak bir olayın yardımına koşup tartışmaya açık bir kaprisi bir insanlık görevine dönüştüreceğini aklından hiç geçirmiyordu.

Bir süre açıkta seyrettikten sonra kıyıya yaklaşan *Bonadventure*, Port Ballon’a yöneldi.

Kum yığınlarıyla sıkı kayalıklar arasındaki geçitleri belirlemek, hatta gerekirse oralara işaret şamandıraları dikmek lazımdı. Çünkü bu küçük koy teknenin bağlama limanı olabilirdi.

Kıyıya yarım mil kala rüzgara karşı ilerleyebilmek için volta vurmak gerekmişti. O sırada rüzgarın kıyıdaکی yükselti tarafından kısmen engellenmesinden dolayı yelkenleri şişmeyen *Bonadventure* ortalama bir hızla yol alıyordu ve cam gibi parlayan denizin üzerinde yelin düzensiz bir şekilde hızlandığı anlar dışında, en ufak bir kırıksıklık dahi görülüyordu.

Geçitlerin arasından izlenecek yolu işaret etmek amacıyla önde duran Harbert aniden haykırdı:

“Orsala, Pencroff, orsala.”

“Neler oluyor?” diye karşılık verdi ayağa kalkan Denizci. “Kaya mı var?”

“Hayır... Bekle,” dedi Harbert... “iyi göremiyorum... dümeni biraz daha kır... tamam... Biraz daha yaklaş...”

Harbert bunları söylerken küpeşteden denize doğru uzanmış, kolunu hızla suya daldırmıştı, kalkarken şöyle haykırdı:

“Bir şişe!”

Elinde kıyının birkaç yüz metre ötesinde bulduğu bir şişe tutuyordu.

Şişeyi alan Cyrus Smith, tek bir söz bile söylemeden tıpasını çıkardı, sonra içinden aldığı nemli kağıdın üzerindeki şu sözcükleri okudu:

“Kazazede... Tabor Adası: 153° batı boylamı-37° 11’ güney enlemi.”

XIII

“Bir kazazede!” diye haykırdı Pencroff, “bizden birkaç yüz mil ötedeki şu Tabor Adası’nda! Ah! Bay Cyrus, sanırım artık yolculuk projeme karşı çıkmayacaksınız!”

“Hayır Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “hatta mümkün olduğunca erken yola çıkacaksınız.”

“Yarın mı?”

“Yarın.”

Mühendis şişenin içinden çıkardığı kağıdı bir süre inceledikten sonra sözlerine devam etti:

“Dostlarım,” dedi, “bu yazının kaleme alınış biçimine bakılırsa, öncelikle Tabor Adası’ndaki kazazedenin denizcilik konusunda oldukça derin bir bilgiye sahip olduğu söylenebilir, anlaşıldığı gibi adanın eylem ve boylam derecelerini bizimkilere yakın bir şekilde belirlemiş, ikinci olarak pusulanın İngilizce yazılmış olmasından onun İngiliz ya da Amerikalı olduğu sonucuna varılabilir...”

“Bu gayet mantıklı,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “ve bu kazazedenin varlığı, kasanın ada kıyılarına nasıl geldiğini açıklıyor. Bir kazazede olduğuna göre, bir kaza olmuş demektir. Kazazedeye gelince, Pencroff’un inşa ettiği tekneyi bugün denemesi onun için büyük bir şans, çünkü bir gün gecikmiş olsak, bu şişe kayalıklarda parçalanabilirdi.”

“Gerçekten,” dedi Harbert, “*Bonadventure*’ün şişe hâlâ yüzmeye devam ederken buradan geçmesi ne mutlu bir tesadüf!”

“Bu size garip gelmiyor mu?” diye sordu Cyrus Smith, Pencroff’a.

“Bu bana sevindirici bir olaymış gibi geliyor, hepsi bu,” diye yanıtladı Denizci. “Siz bunun olağanüstü bir olay olduğunu mu düşünüyorsunuz, Bay Cyrus? Bu şişenin bir yerlere gitmesi gerekiyordu, o yer neden burası olmasın.” “Belki de haklısınız, Pencroff,” diye karşılık verdi Mühendis, “ama yine de...”

“Ancak,” dedi Harbert, “sanırım bu şişenin uzun süredir denizde yüzdüğünü kanıtlayan hiçbir şey yok?”

“Hiçbir şey,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “hatta pusula yakın bir zamanda yazılmışa benziyor. Ne dersiniz, Bay Cyrus?”

“Bunu doğrulamak o kadar kolay değil, ayrıca, zaten onu kurtaracağız!” diye yanıtladı Cyrus Smith

Bu görüş alışverişi sırasında Pencroff boş durmamış, çark ederek *Bonadventure*’ün yelkenlerinin arkadan gelen rüzgarla dolmasını sağladıktan sonra Griffé Burnu’na yönelmişti. Herkes Tabor Adası’ndaki kazazedeyi düşünüyordu. Onu kurtarmak için geç kalınmış mıydı? Bu, ada sakinleri için büyük bir olaydı! Kendileri de birer kazazedeydiler, ama bir başkası onlar kadar elverişli koşullara sahip olmayabilirdi ve görevleri bu bahtsızın yardımına koşmaktı.

Griffé Burnu’nun aşılmasıyla *Bonadventure* saat dörtte Mercy’nin ağzına demir attı.

Aynı akşam bu yeni yolculuk ile ilgili ayrıntılar gözden geçirildi. Teknede yalnızca gemicilik konusunda yeterince deneyimli olan Pencroff ve Harbert’in yer alması uygun görüldü. Bu rüzgarla yüz elli millik bir yolu kırk sekiz saatte katedebileceklerine göre, 11 Ekim’de yola çıkarlarsa, 13 Ekim’de gündüz vakti oraya ulaşabilirlerdi. Bir gün adada kaldıktan sonra üç, dört günde geri

dönerlerse, ayın 17'sinde Lincoln Adası'na varmış olurlardı. Hava yolculuk için elverişliydi, barometre sürekli olarak yükseliyor, rüzgar düzenli bir şekilde esiyordu, yani tüm koşullar insanlık görevlerini adalarının uzağında yerine getirecek olan bu yürekli insanların lehineydi.

Böylece Cyrus Smith, Nab ve Gédéon Spilett'in Granite-house'da kalmalarına karar verildi, ancak *New-York Herald*'ın gazetecisi olduğunu hiçbir zaman unutmayan Gédéon Spilett'in böyle bir fırsatı kaçırsa, oraya yüzerek gitmeyi deneyeceğini belirtmesi üzerine onun da yolcular arasında yer alması uygun görüldü.

Akşam saatleri yatak takımlarının, arasında bir pusulanın da bulunduğu araç gerecin, silahların, cephanelerin ve sekiz günlük bir yolculuk için gerekli yiyeceklerin *Bonadventure*'e taşınmasına ayrıldı ve yükleme işlemlerinin hızla tamamlanmasının ardından Granite-house'a dönüldü.

Ertesi sabah beşte, ada sakinlerinin duygu dolu anlar yaşadıkları vedalaşmaların ardından yelkenlerini açan Pencroff, güneybatı yolunu izlemek için aşması gereken Griffé Burnu'na doğru yöneldi.

Bonadventure kıyının henüz çeyrek mil açığına ulaşmıştı ki, yolcular Granite-house'un tepesinden kendilerini uğurlamak için el sallayan iki kişi fark ettiler. Bunlar Cyrus Smith ve Nab'dan başkası değildi.

“Dostlarımız!” diye haykırdı Gédéon Spilett. “İşte on beş aydan beri ilk kez birbirimizden ayrılıyorruz!...”

Pencroff, Gazeteci ve Harbert son bir kez veda ettikten kısa bir süre sonra Granite-house kıyının yüksek kayalıklarının ardında gözden kayboldu.

Bonadventure, günün ilk saatleri boyunca Lincoln Adası'nın, üzerinde Franklin Dağının yükseldiği yeşil bir sepet gibi görünmeye başlayan güney kıyısının açığında yol aldı. Uzaklaşıldıkça küçülen yükseltileri, ona gemilerin dikkatini çekmeyecek bir görünüm veriyordu.

Saat bire doğru Reptile Burnunun on mil açığından geçildi. Bu mesafeden Franklin Dağı'nın yamaçlarına dek uzanan batı kıyısını seçebilmek mümkün değildi ve üç saat sonra Lincoln Adası'nın tamamı ufuk çizgisinin altında kaybolmuştu.

Bonadventure mükemmel bir şekilde yol alıyordu. Dalgaların üzerinde kolayca yükselerek hızla ilerliyordu. Teknesini kontrbabafingo yelkeniyle de donatmış olan Pencroff, pusulasının gösterdiği düz bir hat izliyordu.

Zaman zaman dümeni devralan Harbert, tekneyi öyle büyük bir ustalıkla yönetiyordu ki, Denizci'nin onu onu azarlamasını gerektirecek tek bir ani yön değişikliği yapmıyordu.

Gédéon Spilett bazen Pencroff, bazen de Harbert'la sohbet ediyordu ve ihtiyaç olduğunda işe atılıyordu. Mürettebatından oldukça memnun görünen Kaptan Pencroff, sadece yön değiştirmeden aldıkları yolun sonunda kendilerini “bir kadeh şarapla” ödüllendirirken onlarla konuşuyordu.

Akşam, ilk dördünü ayın on altısında olması gereken hilal, alacakaranlıkta şöyle bir göründükten sonra kayboldu. Gece karanlıktı, ama gökyüzü yıldızlarla kaplıydı, ertesi gün hava güzel olacaktı.

Tedbirli davranarak kontrbabafingo yelkenini indiren Pencroff, sert bir rüzgarın direğin ucundaki yelken bezine hasar vermesini istemiyordu. Bu önlem böylesine sakin bir gece için gereksiz gibi görünse de Pencroff tedbirli bir denizciydi ve bu yüzden kınanamazdı.

Gazeteci gecenin bir bölümünü uyuyarak geçirirken, Pencroff ve Harbert iki saatte bir nöbet değiştirerek dümenin başında kaldılar. Denizci, Harbert'a kendisi kadar güveniyordu genç çocuk da soğukkanlılığı ve zekasıyla bu güveni hak ettiğini kanıtlamıştı. Pencroff tıpkı dümencisine rota veren bir kaptan gibi davranıyor ve Harbert, *Bonadventure*'ü yolundan bir kerte bile saptırmadan

ilerletiyordu.

Gece sakin geçti ve 12 Ekim günü de aynı koşullar altında yol alındı. Gün boyunca güneybatı istikametine doğru gidilmişti ve *Bonadventure* beklenmedik bir akıntıya maruz kalmadıysa, doğrudan Tabor Adası'na doğru yol alındığı söylenebilirdi.

Teknenin sürüldüğü denize gelince, tamamıyla ıssızdı. Bazen albatros ya da kutan gibi iri bir kuşun tüfek menziline girmesiyle Gédéon Spilett kendine bunun *New-York Herald*'a gönderdiği son yazısını emanet ettiği kuş olup olmadığını soruyordu. Okyanusun Tabor ve Lincoln adalarının arasında kalan bu bölümünün, bu kuşlar dışında ziyaretçisi yok gibiydi.

“Oysa,” dedi Harbert, “balina gemilerinin Pasifik'in güneyine indikleri bir dönemdeyiz.

Doğrusu bu kadar ıssız başka bir deniz olduğunu sanmıyorum!”

“O kadar da ıssız değil!” diye karşılık verdi Pencroff.

“Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Gazeteci.

“Biz buradayız ya! Gemimizi bir enkaz parçası ve bizi de denizde piyade yerine mi koyuyorsunuz?”

Pencroff yaptığı şakanın ardından bir kahkaha patlattı.

Akşamüzeri tahminlere göre *Bonadventure*'ün Lincoln Adasından yola çıktığından beri yüz yirmi mil katettiği düşünülebilirdi, buna göre tekne otuz altı saat içinde ortalama olarak saatte 3,3 mil yol almıştı. Giderek sakinleşen rüzgar kesileceğe benziyordu. Bununla birlikte tahminler ve izlenen rota doğruysa, Tabor Adası'nın yarın sabah günün ilk ışıklarıyla ufukta belirmesi gerekiyordu.

Bu yüzden Ekim'in 12'sini 13'üne bağlayan gece boyunca, ne Gédéon Spilett'in, ne Harbert'in, ne de Pencroff'un gözüne uyku girmişti. Ertesi günü düşündüklerinde içlerindeki heyecanı bastırmakta güçlük çekiyorlardı. Bu yolculuk beraberinde birçok belirsizliği de getirmişti! Tabor Adası'na yaklaşmışlar mıydı? Yardımına geldikleri bu kazazede hâlâ adada mıydı? Bu adam kimin nesiydi? Varlığıyla o zamana dek büyük bir uyum içinde yaşayan küçük kolonide bir anlaşmazlığa neden olacak mıydı? Zaten bir hapisanede yaşıyordu, bunu bırakıp bir diğerine girmeye razı olur muydu? Ertesi gün yanıtlarının bulunacağından hiç şüphe olmayan bu sorular, yolcuları uyanık tutmaya yetiyordu ve sabahın ilk ışıklarıyla bakışlarını batı ufkuna diktiler.

“Kara!” diye haykırdı Pencroff, sabah altıya doğru.

Pencroff yanılmış olamayacağına göre, karanın orada olduğu çok açıktı.

Bonadventure'ün mürettebatının sevinci büyüktü. Birkaç saat içinde adanın kıyılarına ulaşmış olacaktı!

Alçak kıyıları, dalgaların üzerinde henüz belirmiş olan Tabor Adası en fazla on beş mil uzaktaydı. *Bonadventure*'ün biraz güneye yönelmiş olan burnu adanın tam üzerine doğru çevrildi ve güneş doğuda yükseldikçe sağda solda birkaç tepe belirmeye başladı.

“Bu Lincoln Adası'ndan çok daha önemsiz bir adacık,” dedi Harbert, “ve muhtemelen onun gibi denizin altında meydana gelen kabarma sonucu oluşmuş olmalı.”

Sabah on birde *Bonadventure*'ün kıyıya iki mil uzaklıkta bulunması nedeniyle karaya çıkmak için bir geçit arayan Pencroff, bu bilinmeyen sularda büyük bir dikkatle ilerliyordu.

Artık üzerinde yeşil zambak ağaçlarının ve Lincoln Adası'ndakilere benzeyen diğer ağaçların yükseldiği adacığın tamamını görebiliyorlardı. Ancak asıl şaşırtıcı olan adada birilerinin yaşadığını gösteren tek bir dumanın dahi tütmemesiydi, kıyının herhangi bir bölümünde en ufak bir ize dahi rastlanmıyordu!

Yine de pusulada yazılanlara bakılırsa burada bir kazazede vardı ve bu kazazede yakınlarda

olmalıydı!

Bu arada *Bonadventure* sığ kayalıkların arasında kalan ve Pencroff'un en ufak kıvrımını bile büyük bir dikkatle gözlemlediği girintili çıkıntılı geçitlerin arasından ilerliyordu. Harbert'ı dümende bırakmış olan Denizci, pruvada duruyor, elindeki kandilisayla yelkenleri aşağıya indirmeye hazır olarak suları inceliyordu. Dürbünüyle kıyıyı tarayan Gédéon Spilett hiçbir şey göremiyordu.

Nihayet öğleye doğru *Bonadventure*'ün pruvası kumsala çarptı. Demir atıldı, yelkenler indirildi ve küçük teknenin mürettebatı karaya ayak bastı.

Son haritalarda Pasifik'in Yeni Zelanda'yla Amerika kıyısı arasında yer alan bu bölümünde başka hiçbir ada belirtilmediğine göre, burasının Tabor Adası olduğuna hiç şüphe yoktu.

Suların çekilmesiyle açığa sürüklenmemesi için tekne kıyıya sağlam bir şekilde bağlandı, sonra silahlarını yanlarına alan Pencroff ve iki arkadaşı yarım mil ötede yer alan iki yüz elli, üç yüz ayak yüksekliğindeki koniye ulaşmak için kıyı boyunca ilerlemeye başladılar.

"Bu tepenin zirvesinden adacığın tamamını görebileceğiz," dedi Gédéon Spilett "ve bu da işimizi kolaylaştıracak."

"Bay Cyrus'ın Lincoln Adası'nda Franklin Dağı'na çıkarak yaptığı ilk gözlemi burada da yapmak gerek," dedi Harbert.

"Tam da öyle," diye karşılık verdi Gazeteci, "bu araştırmalara başlamanın en iyi yolu!" Kaşifler bu şekilde sohbet ederek tepenin eteğine uzanan çayırın sınırı boyunca ilerliyorlardı. Lincoln Adası'ndakilere benzeyen kayagüvercinleri ve denizkırlangıçları gözlerinin önünde uçuşuyordu. Solda, çayır boyunca uzayıp giden koruluğun altından gelen çalılık hışırtıları duyuluyor ve otların kımıltısı oldukça ürkek hayvanların varlığına işaret ediyordu, ancak o ana dek adada herhangi bir insanın yaşadığını gösteren bir ipucuna rastlanmamıştı.

Eteğine ulaştıkları tepeye birkaç saniyede tırmanan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett bakışlarını ufkun değişik noktalarına yönelttiler.

Altı mili aşmayan kıyıları az sayıda burun ve dille kıvrımlanmış, az sayıda koy ve küçük körfezle oyulmuş bir adacığın üzerinde oldukları anlaşıyordu. İnce uzun bir yumurtayı andıran bu kara parçasını çevreleyen deniz, ufuk çizgisine dek ıssız bir şekilde uzanıp gidiyordu. Görünürde ne bir ada, ne de. bir yelkenli vardı!

Her yanı ağaçlarla kaplı olan bu adacık, bir bölümü çorak ve ıssız, bir bölümü ise bereketli olan Lincoln Adası gibi farklı görünümsergilemiyordu. Burada her yanı, pek de yüksek olmayan iki, üç tepenin hakim olduğu tekdüze yeşillikler kaplıyordu. Geniş bir çayırın ortasından, adacığın yumurta şeklinin ince uzun uçlarına doğru akan bir çay, batı kıyısında dar bir ağızdan denize dökülüyordu.

"Adacık pek de büyük değilmiş," dedi Harben.

"Evet," diye karşılık verdi Pencroff, "bizim için biraz küçük!"

Dahası," diye ekledi Gazeteci, "üzerinde kimse yaşamıyormuş gibi görünüyor."

"Gerçekten de," diye yanıtladı Harbert, "insan varlığını belli eden hiçbir ipucu yok."

Aşağı inelim," dedi Pencroff, "ve çevreyi araştıralım."

Pencroff ve iki arkadaşı, kıyının *Bonadventure*'ü bırakmış oldukları bölüme geri döndüler. İç bölgelere girmeden önce, en ufak bir ayrıntıyı bile gözden kaçırmayacak şekilde adacığın çevresini yaya olarak dolaşmaya katar verdiler.

Kumsalda rahatça ilerleyebiliyorlardı, bazı noktalarda yollarına çıkan iri kayaların etrafını dolaşmak kolaydı. Kaşifler, çok sayıda sokuşu sürüsünü ve kendilerini fark eder etmez suya dalan fokları kaçırarak güneye yöneldiler.

“Bu hayvanlar,” dedi Gazeteci, “insanlarla ilk kez karşılaşmıyorlar. Korktuklarına göre, tanıyor olmalılar.”

Yola çıkışlarından bir saat sonra adacığın sivri bir burunla sonlanan güney ucuna ulaşmışlardı, oradan batı kıyısını izleyerek kuzeye yöneldiler, sahil yine aynı şekilde arka planda ağaçlarla çevrelenmiş kumsaldan ve kayalıklardan oluşuyordu.

Dört saatlik bir yürüyüşten sonra adacığın tamamını katettikleri kıyı hattında ne bir barınağa, ne de bir insan ayak izine rastlamışlardı.

Bu oldukça garip bir durumdu, Tabor Adası’nda kimsenin yaşamadığına ve yaşamamış olduğuna inanabilirlerdi. Belki de pusulanın gönderilmesinin üzerinden aylar ya da yıllar geçmiş ve bu arada kazazede ülkesine geri dönmüş ya da sefillikten ölmüştü.

Bazıları akla uygun, bazılarıysa hayal ürünü olan birçok varsayım üreten Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert, keşif gezilerine hava kararana dek devam edebilmek için *Bonadventure*’deki akşam yemeklerini hızla yediler.

Akşam beşe kadar ormanın ağaçlarının altında araştırmalarını sürdürdüler.

Aralarında Avrupa ırklarına ait oldukları kolayca anlaşılabilen keçi ve domuzların da bulunduğu birçok hayvan onların yaklaştıklarını görür görmez kaçıyorlardı. Adacığa balina gemileri tarafından getirildiklerine ve burada üreyerek çoğalmış olduklarına hiç şüphe yoktu: Harbert, kendine bu hayvanlardan canlı olarak yakalayacağı bir, iki çifti Lincoln Adası’na götürme sözü verdi.

Bu durumda adacığın bir zamanlar insanlar tarafından ziyaret edildiğinden kuşku duyulamazdı. Ormandaki ağaçların arasına açılmış yolları, balta darbeleriyle yere devrilmiş ağaç gövdelerini ve her tarafta insan elinden çıktığı anlaşılan işleri gördüklerinde bu inançları daha da güçlendi. Ancak uzun yıllar önce kesilmiş olan bu ağaçlar çürümeye yüz tutmuş, baltaların kertikleri yosun tabakalarıyla kaplanmıştı, ayırt edilmesi giderek güçleşen patikaların üzerinde uzun ve sık otlar yükseliyordu.

“Ancak bu izler insanların bu adacığı yalnızca ziyaret etmekle kalmayıp belli bir süre için yaşadıklarını da gösteriyor,” dedi Gédéon Spilett. “Şimdi bu adamların kim olduklarını, sayılarını ve içlerinden kaçının sağ kaldığını öğrenmemiz gerekiyor.”

“Pusula yalnızca bir kazazededen söz ediyordu,” dedi Harbert.

“O halde,” diye karşılık verdi Pencroff, “halâ adadaysa, onu bulmamamız imkansız!” Bunun üzerine keşif gezisine devam edildi.

Adacığı yanlamasına kesen yolu izleyen Denizci ve arkadaşları böylece, denize yönelen çayın kıyısına ulaştılar.

Avrupa kökenli hayvanların ve insan elinden çıkmış işlerin yanı sıra, ekilmiş olan bazı bitkiler de buraya insanların gelmiş olduğunu kanıtlıyordu. Ormanın düzlüklerinde oldukça eski bir tarihte ekilmiş oldukları anlaşılan sebzelere rastlanıyordu.

Yerelmalarını, hindibaları, kuzukulaklarını, havuçları, lahanaları ve şalgamları gören Harbert’in sevinci yüzünden okunuyordu, Lincoln Adası topraklarının bereketini artırmak için yalnızca tohumlarını götürmek yeterliydi!

“Güzel! İyi!” dedi Pencroff. “Nab’a ve bize gün doğdu. Kazazedeyi bulamasak bile Tanrı’nın bizi ödüllendirmesi sayesinde adama elimiz boş dönmeyeceğiz!”

“Kuşkusuz öyle,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett, “ancak bitkilerin haline bakılırsa, korkarım adada uzun süredir kimse yaşamamış.”

“Gerçekten de,” diye yanıtladı Harbert, “böylesine değerli ekinler kimsenin gözünden kaçmazdı!

“Evet!” dedi Pencroff, “bu kazazede adayı terk etmiş!... Bunu dikkate almak lazım...” “Öyleyse pusulanın çok önce kaleme alındığını kabul etmeliyiz?”

“Kuşkusuz.”

“Ayrıca bu şişenin uzun zaman denizde kaldıktan sonra Lincoln Adası’na ulaştığını?” “Neden olmasın ki?” diye karşılık verdi Pencroff. “Ama hava kararmaya başlıyor,” diye ekledi, “araştırmalarımıza yarın devam etmenin daha uygun olacağını düşünüyorum.” “Tekneye geri dönelim, yarın devam ederiz,” dedi Gazeteci.

En mantıklısı buydu, tam yola koyulacakları sırada Harbert haykırarak ağaçların arasındaki karaltıyı gösterdi,

“Bir ev!”

Üçü birlikte, derhal işaret edilen yöne doğru ilerlediler. Akşamın alacakaranlığında evin katranlanmış kalın bezlerle kaplı tahtalardan yapılmış olduğunu ayırt edebilmek mümkündü.

Yarı açık olan kapıyı iten Pencroff, hızla içeriye daldı...

Ev boştu!

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett karanlığın ortasında sessizce beklediler.

Pencroff gür bir sesle haykırdı.

Bu seslenişe hiçbir yanıt gelmedi.

Bunun üzerine çakmağını çakan Denizci, küçük bir dal parçasını tutuşturdu. Bu ışık bir an için tamamıyla boş görünen küçük salonu aydınlattı. Dip tarafta, üzerinde bir kucak kuru odun bulunan soğumuş küllerle kaplı, şekilsiz bir şömine vardı. Pencroff un tutuşmuş dal parçasını üzerine bırakmasıyla ateş alan odunlar etrafı canlı bir ışıkla aydınlattı.

Denizci ve iki arkadaşı, nemli ve sararmış battaniyelerden uzun süredir kullanılmadığı anlaşılan dağınık bir yatak fark ettiler; şöminenin bir köşesinde pasla kaplanmış iki çaydanlık, devrilmiş bir tencere vardı; onların yanında, içinde yarı küflenmiş denizci giysilerinin bulunduğu bir dolap yer alıyordu; kalaydan yapılmış çatal bıçak takımının bulunduğu masanın üzerindeki İncil nemden yıpranmıştı; bir köşede kazma, kürek ve birkaç aletin yanı sıra, biri kırılmış iki av tüfeği seçiliyordu; tahta bir rafın üzerinde el değmemiş bir varil barut, bir varil kurşun ve birçok kapsül fitili vardı; hepsinin üzeri, belki de uzun yıllar boyunca birikmiş olan kalın bir toz tabakasıyla kaplıydı.

“Hiç kimse yok,” dedi Gazeteci.

Hiç kimse!” diye yanıtladı Pencroff.

“Bu odaya uzun zamandır kimse girmemiş,” dedi Harbert.

“Evet, uzun zamandır!” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Bay Spilett,” dedi o zaman Pencroff, “tekneye dönmek yerine geceyi burada geçirmenin daha uygun olacağını düşünüyorum.”

“Haklısınız Pencroff,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “sahibi geri dönerse, belki de evinin davetsiz misafirlerle dolu olmasından şikayet etmez!”

Geri dönmeyecek!” dedi Denizci kafasını sallayarak.

“Adayı terk etmiş olduğunu mu düşünüyorsunuz?” diye sordu Gazeteci.

“Adayı terk etmiş olsaydı, silahlarını ve araç gerecini de yanında götürürdü,” diye yanıtladı Pencroff. “Bildiğiniz gibi kazazedeler bu değerli eşyalara büyük önem verirler. Hayır! Hayır!” diye tekrarlardı Denizci kararlı bir ses tonuyla, “Hayır! Adayı terk etmiş olamaz! Yaptığı bir kayıkla buradan ayrılmış olsa, gerekli eşyaları da beraberinde götürürdü! Hayır, o hâlâ adada!”

“Sağ mı?..” diye sordu Harbert.

“Sağ ya da ölü. Ama eğer öldüyse, kendi kendini gömemeyeceğine göre, sanırım ondan geriye kalanları bulacağız!” diye yanıtladı Pencroff

Bunun üzerine gecenin bu terk edilmiş barınakta geçirilmesine karar verildi, bir köşede yığılı duran odunlar ısınmaları için yeterli olacaktı. Kapı kapatıldıktan sonra bir bankın üzerine oturan Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett ara sıra sohbet ederek ama daha çok düşüncelere dalarak beklediler. Tüm olasılıklara hazır vaziyette dışarıdan gelen gürültülere dikkat kesildiler. Bu barınağın tamamıyla terk edilmiş görünümüne rağmen, aniden kapı açılıp karşılarında birisi belirse, hiç şaşırmayacaklardı ve elleri bu adamın, bu kazazedenin, dostlar tarafından beklenen bu bilinmeyen

dostun ellerini sıkmaya hazırdı!

Ama ne bir gürültü duyuldu, ne de kapı açıldı ve saatler böylece akıp gitti.

Gece Denizci ve iki arkadaşına ne kadar da uzun gelmişti! Yalnızca Harbert iki saatliğine uyumuştı, ne de olsa onun yaşında uyku önemli bir ihtiyaçtı. Üçü de sabah yeniden yola koyularak adayı en ücra köşelerine kadar araştırmak için can atıyordu! Pencroff çıkarımlarında tamamıyla haklıydı, ev terk edilmiş gibi görüldüğüne, araç gereç ve silahlar hâlâ durduklarına göre, ev sahibinin ölüme yenik düşmüş olduğu neredeyse kesindi. Bu durumda yapılması gereken ondan arta kalanları bulmak ve din kurallarına uygun bir şekilde toprağa vermektir. Günün ilk ışıklarıyla birlikte Pencroff ve iki arkadaşı evi incelemeye başladılar.

Ev, altı zamk ağacını barındıran küçük bir tepenin yamacına yapılmıştı. Evin ön cephesindeki ağaçların arasında baltalarla açılmış alandan denize kadar görülebiliyordu. Yıkılmaya yüz tutmuş tahta bir çitle çevrelenmiş küçük bir çimenlik, sol tarafına çayın ağzının açıldığı kıyıya doğru iniyordu.

Bu ev tahtadan yapılmıştı ve bu tahtaların bir geminin gövdesi ya da güvertesinden sökülmiş olduğu kolayca anlaşılıyordu. Bu durumda kontrolden çıkmış bir geminin adanın kıyılarına vurması, mürettebattan bir kişinin sağ kurtulması ve elindeki aletlerle geminin enkazından bu evi yapması mümkündü.

Gédéon Spilett'in evin etrafını dolaşırken muhtemelen kazaya uğramış bir geminin borda kaplamalarını oluşturan bir tahtanın üzerindeki yarı silinmiş şu harfleri görmesi üzerine, bu durum daha da kesinlik kazandı.

BR.TAN.A

“*Britannia!*” diye haykırdı Gazeteci'nin yanına çağırdığı Pencroff, “bu gemilerde sık kullanılan bir isim, ama İngiliz mi, yoksa Amerikan gemisi mi olduğunu söyleyemeyeceğim!”

“Bu, o kadar da önemli değil, Pencroff!”

“Gerçekten de önemli değil,” diye karşılık verdi Denizci, “mürettebatının kurtulan üyesi hâlâ sağsa, hangi ulusun vatandaşı olursa olsun, onu kurtaracağız! Ancak keşif gezimize başlamadan önce *Bonadventure*'e geri dönelim!”

Pencroff'un içini teknesiyle ilgili bir endişe kaplamıştı. Ya adada yaşayan birileri varsa, ya teknesini ele geçirmişlerse... Ancak gerçekleşmesi mümkün görünmeyen bu varsayımlara omuz silkti.

Yine de kahvaltısını yapmak için tekneye dönmesi Denizci'nin içini rahatlatıyordu. Zaten tamamıyla açılmış olan yol uzun değildi, en fazla bir mildi. Bunun üzerine yeniden yola koyularak, bakışlarıyla aralarından yüzlerce keçi ve domuzun kaçarak uzaklaştığı ağaçları ve çalılıkları taradılar. Pencroff ve arkadaşları evden ayrıldıktan yirmi dakika sonra adanın doğu kıyısını gördüler ve kumlara derinlemesine saplanmış olan çapasının sıkıca tuttuğu *Bonadventure*'ün yanına ulaştılar.

Pencroff derin bir oh çekti. Ne de olsa, bu tekne onun çocuğu gibiydi, sık sık, nedenli nedensiz endişelenmek babaların hakkıydı.

Tekneye çıktılar, kendilerini akşamın geç saatlerine kadar tok tutacak bir yemek yediler, sonra keşif gezisine yeniden başlayarak çevreyi büyük bir titizlikle incelemeye koyuldular.

Sonuç itibarıyla adanın yegâne sakininin ölüme yenik düşmüş olması mümkündü. Zaten Pencroff ve arkadaşları bir canlıdan çok bir ölünün izlerinin bulmaya çalışıyorlardı! Ancak çabaları boşunaydı,

günün ilk yarısında adacığın ağaç kümeleri arasında yapılan araştırmalar bir sonuç vermemiştir. Kazazede ölmüşse, şimdiye kadar cesedinden tek bir parça dahi kalmayacağını kabul etmek gerekirdi, yırtıcı hayvanların onu iliklerine kadar yiyip bitirdiklerine hiç şüphe yoktu.

“Sabah günün ilk ışıklarıyla yola koyulacağız,” dedi Pencroff öğleden sonra saat ikiye doğru bir süre dinlenmek için ağaçların gölgesine uzanan iki arkadaşına.

“Kazazedeye ait olan eşyaları götürmemizde bir sakınca olmayacağını düşünüyorum,” diye ekledi Harbert.

“Ben de öyle düşünüyorum,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett, “bu silahlar, bu araç gereç Granite-house’un alet takımlarını ve cephaneliklerini zenginleştirecek. Yanılmıyorsam, barut ve kurşun stokları hiç de yabana atılacak gibi değil.”

“Evet,” diye yanıtladı Pencroff, “ayrıca Lincoln Adası’nda bulunmayan şu domuzlardan bir, iki çift yakalamayı da ihmal etmeyelim..”

“Bize eski ve yeni kıtanın tüm sebzelerini verecek olan tohumları toplamayı da unutmayalım.”

“Bu durumda, işimize yarayacak şeyleri toparlamak için Tabor Adası’nda bir gün daha kalmamız uygun olacak,” dedi Gazeteci.

“Hayır, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Pencroff, “yarın günün doğuşuyla birlikte yola çıkmayı öneriyorum. Rüzgar batıya dönecekmiş gibi görünüyor, böylece gelirken olduğu gibi dönerken de sıkı bir rüzgarla yol almış olacağız.”

“O zaman vakit kaybetmeyelim!” dedi Harbert ayağa kalkarak.

“Vakit kaybetmeyelim,” diye karşılık verdi Pencroff. “Harbert, siz bizden iyi bildiğiniz tohumlarla meşgul olun. Bu arada biz Bay Spilett’le birlikte domuz avına çıkacağız, Top burada olmasa bile birkaçını yakalamayı başaracağımızı ümit ediyorum!”

Bunun üzerine Harbert adacığın ekili topraklarına uzanan patikaya yönelirken, Denizci ve Gazeteci ormana geri döndüler.

Domuz ırkının birçok türü önlerinde kaçıyordu, oldukça çevik olan bu hayvanlar kimseyi yanlarına yaklaştırmaya niyetli gibi görünmüyorlardı. Yine de yarım saatlik bir takipten sonra sık bir koruluktaki yuvalarına doğru kaçmaya çalışan bir çifti ele geçirmeyi başarmışlardı ki, birkaç yüz adım kuzeyde çığlıklar yankılanmaya başladı. Bu haykırıışlara insan sesine hiç benzemeyen boğuk hırıltılar karışıyordu.

Onları bağlayacak ipleri hazırlayan Denizci’nin Gédéon Spilett ile birlikte ayağa fırlamasını fırsat bilen domuzlar kaçtı.

“Bu Harbert’in sesi!” diye haykırdı Pencroff

Denizci’ ve Gazeteci derhal tüm hızlarıyla haykırıışların geldiği yöne doğru koştular.

Süratli davranmakla iyi etmişlerdi, çünkü genç çocuğun patikanın dönemecindeki açıklığın kenarında, kendisini öldürmeye çalışan ve devasa bir maymuna benzeyen vahşi bir yaratık tarafından yere serildiğini görmüşlerdi.

Bu yaratığın üzerine çullanmak, onu yere devirerek sıkıca bağlamak Pencroff ve Gédéon Spilett’in yalnızca birkaç saniyesini almıştı. Direnmesine rağmen, Herkül’ü aratmayan bir güce sahip olan Pencroff’a ve ondan aşağı kalmayan Gazeteci’ye karşı koyamayan yaratık hiç kıpırdamayacak kadar sağlam bağlanmıştı.

“Bir şeyin var mı, Harbert?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Hayır! Hayır!”

“Ah! Bu maymun seni bir yaralasaıdı!..” diye haykırdı Pencroff.

“O bir maymun değil!” diye yanıtladı Harbert.

Bu sözler üzerine Pencroff ve Gédéon Spilett o sırada yerde uzanmış halde bulunan bu ilginç yaratığa baktılar.

Gerçekten de bu bir maymun değildi! Bu insana benzeyen bir yaratık, dahası bir insandı! Ama ne insan! Sözcüğün en ürkütücü anlamıyla bir vahşiyeye benzeyen bu adam, tamamıyla yabanileşmiş gibi görünüyordu!

Diken diken olmuş saçları birbirine karışmış, bakımsız sakalı göğsüne kadar inmiş, neredeyse çıplak olan bedeni yalnızca belini saran yırtık pırtık bir bezle örtülmüştü, vahşi bir ifadeyle bakan gözleri, iri elleri, upuzun tırnakları, maun rengi teni ve boynuzdan yapılmışa benzeyen meşin gibi sert ayaklarıyla sefil bir yaratığı andırırsa da onu insan olarak adlandırmak gerekiyordu! Yine de bu bedende hâlâ bir ruhun mu, yoksa hayvani bir içgüdünün mü yaşadığını sormak yerinde olurdu!

“Bunun bir insan ya da bir zamanlar bir insan olduğuna emin misiniz?” diye sordu Pencroff Gazeteci’ye.

“Ne yazık ki! Buna hiç şüphe yok,” diye yanıtladı Gédéon Spilett.

“O halde bu, kazazede olmalı?” dedi Harbert.

“Evet,” diye karşılık verdi Gazeteci, “ama bu bahtsızda insanlık namına hiçbir şey kalmamış!”

Gazeteci doğru söylüyordu. Bir zamanlar medeni bir insan olsa bile, yalnızlık kazazedeyi vahşileştirmiş, daha da kötüsü onu bir orman adamı haline getirmişti. Etoburların çiğ etleri parçalamaya yarayan dişleri kadar keskin dişlerinin arasından, genzinden kopup gelen boğuk hırıltılar yayılıyordu. Hiç şüphesiz hafızasını uzun zaman önce kaybetmiş olmalıydı ve yine uzun zamandan beri alet ve silah kullanmayı, ateş yakmayı unutmuş olmalıydı! Çevik bir bedene sahip olduğu hemen fark ediliyor, ancak fiziki yetilerini geliştirirken ahlaki değerlerini kaybettiği anlaşıyordu!

Gédéon Spilett onunla konuşmaya çalışsa da anlamamış, hatta duymamış gibi görünüyordu... Yine de gözlerinin içine dikkatle bakan Gazeteci, sağduyusunu henüz tamamıyla kaybetmemiş olduğunu hissetti.

Bununla birlikte tutsak hiç çırpınmıyor, bağlarını koparmak için herhangi bir gayret göstermiyordu. Kendine benzeyen bu adamların varlığı onu şaşırtmış' mıydı? Beyninin bir köşesinde, bir zamanlar insan olduğuna dair gizli kalmış bir anı canlanıyor muydu? Serbest kalsa kaçmayı mı deneyecek, yoksa olduğu yerde kalacak mıydı? Bunu bilmek mümkün değildi ve şu an için öğrenmeye çalışmak da anlamsızdı.

“Geçmişte kim olduğuna ya da gelecekte neye dönüşebileceğine bakmaksızın, onu Lincoln Adası’na götürmek bizim görevimiz!” dedi, bu zavallı yaratığı dikkatle inceleyen Gédéon Spilett.

“Evet! evet!” diye karşılık verdi Harbert, “Belki de gerekli özen gösterilirse, bazı zeka parıltıları uyandırabiliriz!”

“Ruh ölmez,” dedi Gazeteci, “Tanrı’nın yarattığı bu varlığı içinde bulunduğu durumdan kurtarmak büyük bir kefarete olacak!”

Pencroff kafasını şüpheli bir ifadeyle sallıyordu.

“Ne olursa olsun, bunu denemek lazım,” diye devam etti Gazeteci, “insanlık bunu gerektiriyor.”

Gerçekten de bu, Hristiyanlığa inanmış, uygar insanların göreviydi. Üçü de bunu anlamıştı ve Cyrus Smith’in bu davranışlarını onaylayacağını biliyorlardı.

“Onu bağlı mı tutacağız?” diye sordu Harbert.

“Ayaklarını gözersek, yürür mü dersiniz?” dedi Harbert.

“Deneyelim,” diye yanıtladı Pencroff.

Tutsağın ayaklarını bağlayan ipler çözülse de kollarındaki ipler hâlâ sıkıca bağlıydı. Kendiliğinden ayağa kalktığında kaçmaya hiç de niyetli değilmiş gibi görünüyordu. Donuk bakışlarını duygusuz bir ifadeyle yanında yürüyen bu üç kişiye yönelttiğinde, onların türdeşi ya da en azından bir zamanlar türdeşi olduğunu anımsadığını belli eden bir ifadeye rastlanmıyordu. Dudaklarının arasından sürekli bir fısıltı yayılan bu vahşi görünümlü yaratık, yine de karşı koymaya yeltenmiyordu.

Gazeteci'nin önerisi üzerine bu talihsiz insan evine götürüldü. Belki de kendine ait eşyaları görmek onu etkileyecekti! Belki küçük bir kıvılcım karanlıklar içindeki zihnini canlandıracak, sönmüş ruhunu aydınlatacaktı!

Ev uzakta değildi. Birkaç dakika içinde hepsi oradaydılar, ancak bilincini tamamıyla kaybetmiş gibi görünen tutsak hiçbir şey hatırlamadı!

Bu zavallının, bu derece yabanileşmiş olmasına bakılarak adacıktaki tutsaklığının eskilere dayandığını ve buraya geldiğinde bilinci yerinde olsa da yalnızlığın onu bu hale getirdiğini düşünmekten başka ne yapılabilirdi?

O sırada Gazeteci'nin aklına ateşin onun üzerinde olumlu bir etki yaratacağı düşüncesi geldi ve bir saniye içinde hayvanların bile dikkatini çekecek olan harlı bir ateş şömineyi aydınlattı.

İlk başta alevlerin görüntüsüyle ilgilenirmiş gibi görünen bu bahtsız, kısa bir süre sonra bakışlarındaki canlılık sönmüş bir halde geri çekildi.

Hiç kuşku yok ki, en azından şu an için yapılacak tek şey onu *Bonadventure*'e götürmekti, öyle de yaptılar ve orada Pencroff'un gözetimine bırakıldı.

İşlerini tamamlamak için adacığa dönen Harbert ve Gédéon Spilett, birkaç saat sonra beraberlerinde aletler, silahlar, sebze tohumları, av etleri ve iki çift domuzla birlikte kıyıya geri geldiler. Her şeyin tekneye yüklenmesinin ardından, *Bonadventure* ertesi sabah suların yükselmesiyle hareket etmeye hazır hale gelmişti.

Ön kamaraya yerleştirilen tutsak, orada tıpkı sağır ve dilsiz gibi hiç sesini çıkarmadan sakin bir şekilde bekledi.

Pencroff ona yemek getirse de o kendisine sunulan pişmiş eti geri çevirdi, hiç şüphe yok ki, bu onun damak tadına uygun bir yiyecek değildi. Denizci'nin Harbert'in avladığı ördeklerden birini göstermesiyle avın üzerine atlaması, onu hayvani bir açgözlülükle yiyip bitirmesi bir olmuştu.

“Düzeleceğine inanıyor musunuz?” diye sordu Pencroff kafasını sallayarak.

“Belki,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Göstereceğimiz ilgi onu etkileyebilir, ne de olsa bu hale gelmesinin nedeni yalnız kalması, ama artık hiç yalnız kalmayacak!”

“Zavallı adamın uzun süredir bu halde yaşadığına hiç şüphe yok!” dedi Harbert.

“Belki de,” diye yanıtladı Gédéon Spilett.

“Kaç yaşında olabilir?” diye sordu genç çocuk.

“Bunu söylemek oldukça zor,” diye karşılık verdi Gazeteci, “çünkü yüzünü kaplayan gür sakallarının ardındaki hatlarını seçebilmek mümkün değil, ancak pek de genç sayılmaz, sanırım en az elli yaşlarında olmalı.” “Bay Spilett, gözlerinin kaş kemerlerinin altına ne kadar derinlemesine gömülmüş olduğunu fark ettiniz mi?” diye sordu genç çocuk.

“Evet Harbert, ama eklemek isterim ki, şu an için onun insan olduğuna inanmamızı sağlayan en önemli kanıtlar da onlar.”

“Bakalım, neler olacağını göreceğiz,” diye araya girdi Pencroff, “Bay Smith'in yabanimiz hakkında ne düşüneceğini çok merak ediyorum. Bir insan bulmaya gittik ve bir yaratıkla geri dönüyoruz! Neyse, elimizden gelen bu!” Gece boyunca tutsağın uyuyup uyumadığını kimse bilmiyordu. İpleri

Saat ikiye doğru aniden ayağa fırladı: “Ateş! Bir ateş!” diye haykırdı.

Gerçekten de kuzeydoğu yönünde, yirmi mil ötede parlak bir ışıık beliriyordu. Lincoln Adası oradaydı ve hiç kuşku yok ki, Cyrus Smith’in yakmış olduğu bu ateş izlenecek yolu gösteriyordu.

Biraz fazla kuzeye yönelmiş olan Pencroff yönünü değıştirerek burnunu ufkun üzerinde iri bir yıldız gibi parlayan bu ateşe verdi.

Bonadventure, dört günlük bir yolculuğun ardından 20 Ekim sabahı saat yedide, Mercy'nin ağzındaki kumsala yavaşça yanaştı.

Kötü hava koşullarından ve arkadaşlarının geri dönmelerinin gecikmesinden oldukça endişelenen Cyrus Smith ve Nab şafağın ilk ışıklarıyla Grande-Vue Yaylası'na çıkmışlardı ve nihayet onca gecikmenin ardından geri gelen tekneyi fark etmişlerdi!

“Tanrıya şükürler olsun! İşte geliyorlar!” diye haykırmıştı Cyrus Smith.

Nab’a gelince, büyük bir sevinç içinde kendi etrafında ellerini çırparak dans ederken, “Oh! Efendim!” diye bağırıyordu. Pantomim en dokunaklı söylevlerden bile daha etkiliydi.

Bonadventure’ün güvertesindeki kişileri sayarken Mühendis’in aklına ilk gelen, Pencroff’un Tabor Adası’ndaki kazazedeyi bulamadığı ya da bu bahtsızın adasını terk ederek yeni bir hapishaneye yerleşmeyi reddettiği olmuştu.

Bonadventure’ün güvertesinde Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert’tan başka kimse görünmüyordu.

Teknenin kıyıya yanaştığı sırada Mühendis ve Nab oradaydılar, yolcular kumsala ayak basmadan önce Cyrus Smith onlara şöyle sesleniyordu:

“Gecikmeniz bizi çok endişelendirdi, dostlarım! Başınıza bir felaket mi geldi?”

“Hayır,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “tam tersine, her şey harikaydı. Size hepsini anlatacağız.”

“Yine de,” dedi Mühendis, “üç kişi döndüğünüze göre, araştırmalarınızdan bir sonuç alamadınız?”

“Sözünüzü geri alın, Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Denizci, “dört kişiyiz!”

“Kazazedeyi bulabildiniz mi?”

“Evet.”

“Onu da getirdiniz mi?”

“Evet.”

“Sağ mı?”

“Evet.”

“Peki ama nerede? Kimmiş?”

“Bir insan,” diye yanıtladı Gazeteci, “ya da daha doğrusu bir zamanlar insanmış! İşte Cyrus, söyleyebileceğimiz bu!”

Mühendis yolculuk sırasında yaşanan olaylardan haberdar edildi. Araştırmaların hangi koşullar altında sürdürüldüğü, adacığın uzun süredir terk edilmiş bir halde bulunan tek evinin nasıl keşfedildiği ve nihayet artık bir insana benzemeyen kazazedenin nasıl yakalandığı bir bir anlatıldı.

“Ama,” diye ekledi Pencroff, “onu buraya getirmekle iyi mi yaptık bilemiyorum?”

“Elbette iyi yaptınız, Pencroff!” diye karşılık verdi Mühendis.

“Peki bu talihsiz adamın bilinci yerinde değil?”

“Şu an için öyle olabilir,” diye yanıtladı Cyrus Smith “oysa birkaç ay önce bu zavallı tıpkı bizim gibiydi. Hem içimizden son sağ kalanın bu adada uzun süre yalnız yaşaması halinde başına neler gelebileceğini kim bilebilir? Yalnız kalanın işi zordur dostlarım, bu zavallıyı bu halde bulduğunuza

göre, yalnızlık yıkıcı etkisini çabuk göstermiş!

“Ama, Bay Cyrus,” dedi Harbert, “bu bahtsızın yalnızca birkaç ay içinde bu derecede yabanileştiğini düşünmenizin sebebi nedir?” “Çünkü bulduğumuz pusula yakın bir tarihte yazılmıştı,” diye yanıtladı Mühendis, “ve bu pusulayı ondan başkası yazmış olamaz.

“Tabii bu adamın daha önceden ölmüş bir arkadaşı tarafından yazılmamışsa,” dedi Gédéon Spilett.

“Bu imkansız, sevgili dostum Spilett.” “Ama neden?” diye sordu Gazeteci.

“Çünkü o durumda pusulada iki kazazededen söz edilirdi,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “oysa pusulada yalnız bir kişiden bahsediliyor.” Birkaç sözcükle yolculuk sırasında yaşananları anlatan Harbert, özellikle fırtınanın en şiddetli anında bilinci bir an için yerine gelen tutsağın yeniden eski denizcilik günlerine geri dönmesinin üzerinde durdu.

“Güzel, bu olayı önemli bulmakta haklısın Harbert. Umutsuzluktan bu hale düşmüş olan bu bahtsızın iyileşemeyecek durumda olduğuna inanmıyorum. Burada türdeşleriyle birlikte olacak ve hâlâ bir ruh taşıdığına göre, bu ruhu kurtaracağız!”

Tabor Adası kazazedesi, Mühendis’in şefkat dolu yaklaşımı ve Nab’ın şaşkın bakışları arasında *Bonadventure*’ün ön kamarasından çıkarıldı ve ayağını karaya basar basmaz kaçmaya kalkıştı.

Ama Cyrus Smith ona yaklaşarak elini otoriter bir ifadeyle omzuna koydu ve büyük bir şefkatle ona baktı. Bu bir anlık otoriteyi hemen algılayan talihsiz adam, yavaş yavaş sakinleşti, gözlerini indirdi, boynunu eğdi ve hiçbir direnç göstermedi.

“Zavallı terk edilmiş!” diye mırıldandı Mühendis.

Cyrus Smith onu dikkatle inceledi. Görüntüsüne bakılarak bu zavallının insanlıkla hiç alakası kalmadığı söylenebilirdi, bununla birlikte Cyrus Smith adamın bakışlarında, daha önce Gédéon Spilett’in de fark ettiği bir zeka parıltısını yakaladı.

Terk edilmiş adamın ya da daha doğrusu Bay Meçhul’un -çünkü bundan böyle arkadaşları ondan bu şekilde söz etmek istiyorlardı- Granite-house’un kaçmayı başaramayacağı odalarından birinde kalmasına karar verildi. Odaya hiç güçlük çıkarmadan yerleşti ve gösterilecek özen sayesinde, belki bir gün Lincoln Adası halkına bir yenisi daha eklenecekti.

Cyrus Smith, açlıktan ölmek üzere olan Gazeteci, Harbert ve Pencroff için Nab’ın aceleyle hazırladığı yemek boyunca, adacığa yapılan keşif gezisi sırasında yaşanan olayları en ufak ayrıntısına kadar anlattırdı. *Britannia* isminin Bay Meçhul’un Amerikalı ya da İngiliz olduğunu kanıtladığı konusunda arkadaşlarıyla hemfikir, ayrıca Mühendis bu bakımsız sakalların gerisinde, bu çalı gibi saçların altındaki yüzde Anglosakson ırkına özgü hatları seçebilmeyi başarmıştı.

“Ancak,” dedi Gédéon Spilett, Harbert’a, “bize bu vahşiyle nasıl karşılaştığını anlatmadın ve tam zamanında yardımına yetişmeseydik, seni boğacak olmasının dışında hiçbir şey bilmiyoruz!”

“İnanın bunu anlatmak çok can sıkıcı,” diye karşılık verdi Harbert. “Sanırım sebze tohumlarını topluyordum, birden upuzun bir ağaçtan düşen kar yığını andıran bir ses duydum. Daha arkamı henüz dönmüştüm ki, muhtemelen bir ağacın tepesine tünemiş olan bu zavallı, size birimini söyleyemeyeceğim kadar kısa bir zaman dilimi içinde üzerime çullandı ve Bay Spilett ile Pencroff yetişmeseydi...”

“Evlat!” dedi Cyrus Smith, “büyük bir tehlike atlatmışsın, ancak belki de böyle olmasaydı, bu zavallı sizden gizlenmeye devam edecek ve biz de yeni bir arkadaşla kavuşamamış olacaktık.”

“Yani, Cyrus, onun yeniden bir insan haline getirmeyi başaracağınızı umuyor musunuz?” diye sordu Gazeteci.

“Evet”, diye yanıtladı Mühendis.

Yemekten sonra Granite-house'dan ayrılarak kumsala geri dönen Cyrus Smith ve arkadaşları *Bonadventure*'ün yükünü boşalttılar, silahları ve araç gereci inceleyen Mühendis, Bay Meçhul'ün kimliğini açığa çıkaracak tek bir ipucuna dahi rastlayamadı. Domuzların adacıktan getirilmesi Lincoln Adası'nda çok işe yarayacaktı, hayvanlar kolayca uyum sağlayacakları ağıla götürüldüler.

Barut ve kurşun içeren variller ile kapsül fitili paketleri Mühendis'i oldukça sevindirdi. Hatta Granite-house'un dışında ya da herhangi bir patlamanın hiç tehlike yaratmayacağı yukarı mağarada bir baruthane kurulmasına karar verildi. Piroksil üretiminin sürdürülmesi gerekiyordu, çünkü harika sonuçlar alınan bu maddenin yerine sıradan barutu kullanmanın hiçbir mantığı yoktu.

Teknenin yüklerinin indirilmesi işlemi tamamlandığında,

“Bay Cyrus,” dedi Pencroff, “tedbirli davranarak *Bonadventure*'ü daha güvenli bir yere demirlememiz gerektiğini düşünüyorum.”

“Mercy'nin ağzı sizin için uygun değil mi?” diye sordu Cyrus Smith

“Hayır, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Denizci. “Günün yarısını kumların üzerinde geçirmesi tekneyi yıpratıyor. Bildiğiniz gibi bu sağlam tekne, dönüş yolunda karşılaştığımız rüzgarın şiddetli darbelerine çok iyi dayandı.

“Nehrin içine doğru çeksek?”

“Bu mümkün, Bay Cyrus, ancak nehir ağzından hiç korunak yok ve doğu rüzgarları estiğinde vuran dalgalardan *Bonadventure* çok zarar görecektir.”

“Peki o halde nereye demirlemek istiyorsunuz?”

“Port Ballon'a,” diye karşılık verdi Denizci. “Kayalarla kaplı bu küçük koy, bana demirlemek için en uygun yermiş gibi görünüyor.”

“Biraz uzak değil mi?”

“Peh! Granite-house'dan en fazla üç mil uzakta ve oraya dümdüz giden güzel bir yolumuz var!”

“Tamam Pencroff, *Bonadventure*'ünüzü oraya götürün,” diye yanıtladı Mühendis, “yine de onun gözümüzün önünde olmasını tercih ederim. Zamanımız olduğunda tekneye küçük bir liman yapmamız gerekecek.”

“Mükemmel!” diye haykırdı Pencroff. “Feneri, dalgakıranı ve onarım havuzu olan bir liman! Ah! Bay Cyrus, sizinle her şey çok kolay oluyor!”

“Evet, yürekli dostum Pencroff,” diye karşılık verdi Mühendis, “ancak bana yardım etmeniz koşuluyla, çünkü işlerimizin büyük bir bölümü sizin çabalarınızla gerçekleşiyor!”

Böylece *Bonadventure*'deki yerlerini yeniden alan Harbert ve Denizci demir alarak yelkenleri açtılar ve açık denizden esen rüzgarın etkisiyle hızlı bir şekilde Griffe Burnu'na ulaştılar. İki saat sonra tekne Port Ballon'un dingin sularında dinleniyordu.

Bay Meçhul, Granite-house'da geçirdiği ilk günlerde vahşi doğasının değişeceğine dair bazı işaretler vermiş miydi? Bu kararmış zihnin derinliklerinde daha yoğun bir ışık belirliyor muydu? Ruhu sonunda bedenine geri dönüyor muydu? Evet, bu kesindi, hatta bazen

Gazeteci ve Cyrus Smith birbirlerine bu bahtsızın bilincini tamamıyla kaybedip etmediğini soruyorlardı.

Açık havaya ve Tabor Adası'nın kendisine sunmuş olduğu sınırsız özgürlüklere alışmış olan Bay Meçhul ilk başlarda öfkeli homurtular çıkarmış, hatta kendini Granite-house'un pencerelerinden birinden kumsala atacağından kaygılanılmıştı. Ancak zaman içinde sakinleşmesiyle hareketlerinde serbest bırakılmasına karar verildi.

Böylece umutlar canlanmaya başlamıştı. Şimdiden çiğ et yeme alışkanlığını unutan Bay Meçhul,

adacıkta ki ne göre daha insani bir beslenme tarzını kabul ediyor, *Boriadventure*'de yaptığı gibi kendisine sunulan pişmiş eti geri çevirmiyordu.

Bir gün uykuya dalmasını fırsat bilen Mühendis, yeleyi andıran ve ona vahşi bir görünüm veren saç ve sakalını kesmişti. Üzerini örttüğü yırtık pırtık kumaşı çıkararak ona uygun elbiseler giydirmişti. Gösterdiği özen sayesinde Bay Meçhul yeniden insan görünümüne kavuşmuş, hatta gözleri daha yumuşak bir ifadeyle bakmaya başlamıştı. Bir zamanlar zeka parıltılarıyla aydınlandığında, bu adamın yüzünün anlamlı bir güzelliğe sahip olduğuna hiç şüphe yoktu.

Her gün birkaç saat boyunca ona eşlik etme görevini Cyrus Smith üstlendi. Yanma gelerek dikkatini çekecek çeşitli işlerle uğraşıyordu. Bir kıvılcım bu ruhu yeniden canlandırabilir, zihninden geçen bir anı bilincinin yerine gelmesi için yeterli olabilirdi.

Fırtına sırasında *Bonadventure*'ün güvertesinde yaptıkları biliniyordu!

Mühendis yüksek sesle konuşmayı ihmal etmiyor, bu şekilde hem kulağına, hem de gözüne hitap ederek körelmiş duyularını canlandırmaya çalışıyordu. Zaman zaman arkadaşları da kendisine eşlik ettiğinde çoğunlukla bir denizciyi etkileyecek konulardan söz ediyorlardı. Bay Meçhul ara sıra söylenenlerle ilgilenirmiş gibi görünüyor, ada sakinleri de konuyu kısmen bile olsa anladığını düşünüyorlardı. Hatta bazen yüzü iç dünyasındaki çatışmaları dışa vururcasına acılı bir ifade alıyor, ancak sözcükler dudaklarından dökülecekmiş gibi görünse de konuşmuyordu.

Ne olursa olsun, bu zavallının suskun ve hüznü bir hali vardı! Peki bu sükunet yapmacık olabilir miydi? Hüznü olmasının nedeni tutsak düşmesine bağlanabilir miydi? Henüz bu soruları yanıtlamak mümkün değildi. Yalnızca bazı eşyaların yer aldığı sınırlı bir alanda, sonunda alışmak zorunda kalacağı ada sakinleriyle sürekli olarak temas halindeydi. İyi besleniyor, iyi giyiniyor, istediği her şey yerine getiriliyordu ve bunun doğal sonucu olarak tavırları yavaş yavaş değişmeye başlıyordu. Peki, bu yeni yaşama ayak uydurabilmiş miydi? Yoksa onun durumuna tam olarak uyan bir sözcük kullanacak olursak “ehlileşen” bir hayvanın davranışlarını mı sergiliyordu? İşte Cyrus Smith'in yanıtlamak için acele ettiği soru buydu, yine de hastasını zorlamak istemiyordu! Evet, Bay Meçhul onun için yalnızca bir hastaydı! Sonunda iyileşebilecek miydi?

Bu nedenle Mühendis onun her hareketini inceliyor, deyim yerindeyse her an yakalamaya hazır bir halde ruhunu gözlüyordu!

Ada sakinleri, Cyrus Smith'in uyguladığı tedavinin her aşamasını içten duygularla izliyorlar, bu insanlık görevinde ona yardımcı oluyorlardı. Böyle bir uygulamanın başarılı olacağına pek de inanmayan Pencroff'un dışında, hepsi onun umudunu ve inancını paylaşmaya başlamışlardı.

Sessizliğini hiç bozmayan Bay Meçhul, oldukça etkilenmiş gibi görüldüğü Mühendis'e karşı bir tür bağlılık hissediyordu. Bunun üzerine Cyrus Smith, onu bir zamanlar görmeye alışık olduğu okyanusun kıyısına ve hayatının onca yılını geçirdiği ormanların sınırına götürerek nasıl davranacağını öğrenmeye karar verdi.

“Ama,” dedi Gédéon Spilett, “özgürlüğüne kavuştuğunda kaçmayacağını ümit edebilir miyiz?”

“Bunu denemek lazım,” diye karşılık verdi Mühendis.

“Güzel!” dedi Pencroff. “Bu açığız, temiz havayı ve önündeki geniş alanları gördüğünde, var gücüyle kaçacaktır!”

“Sanmıyorum,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

“Deneyelim,” dedi Gédéon Spilett.

“Deneyelim,” diye karşılık verdi Mühendis.

30 Ekim, Tabor Adası kazazedesinin Granite-house'daki tutsaklığının dokuzuncu günüydü. Hava

güzeldi, parlayan güneşin ışınları adanın üzerine yayılıyordu.

Cyrus Smith ve Pencroff, Bay Meçhul'ün odasına girdiklerinde, onu pencerenin kenarına uzanmış bir halde gökyüzünü seyrederken buldular.

“Gelin, dostum,” dedi Mühendis.

Bay Meçhul hemen ayağa kalktı. Bakışlarını Cyrus Smith'e yöneltti ve onu izledi, deneyin başarılı olacağına pek de inanmayan Pencroff arkadan geliyordu.

Kapıya vardıklarında, Cyrus Smith ve Pencroff onu asansöre bindirdiler. Nab, Harbert ve Gédéon Spilett onları aşağıda bekliyorlardı. Sepetin birkaç saniye içinde aşağı inmesiyle hepsi kumsalda toplandılar.

Ada sakinleri, Bay Meçhul'un kendisini özgür hissetmesi için biraz uzaklaştıklarında, onun gözlerinde büyük bir canlılık parıltısıyla denize doğru birkaç adım attığını, ancak kaçmaya yeltenmediğini gördüler. Adacığa çarparak kumsalda yok olan dalgaları izliyordu.

“Şimdilik önünde yalnızca deniz var, bu kaçma arzusu uyandırmayabilir,” dedi Gédéon Spilett.

“Evet,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “onu ormanın sınırına götürmek gerek. Orada deneyimizin sonuçları daha inandırıcı olacak.”

“Zaten köprüler kapalı olduğu için kaçamayacak,” dedi Nab.

“Oh!” dedi Pencroff, “O, Creek-Glycerine gibi bir çayı kolayca aşabilecek bir adam! Hem de bir sıçrayışta!”

- “Bunu göreceğiz,” demekle yetinen Cyrus Smith, gözlerini hastasından ayırmıyordu.

Bay Meçhul'ü Mercy'nin ağzına götürmek üzere hep birlikte nehrin sol kıyısı boyunca ilerleyerek Grande-Vue Yaylası'na ulaştılar.

Ormanın, yaprakları rüzgarla hafifçe titreyen ilk güzel ağaçlarının bulunduğu sınıra geldiklerinde, havayı kaplayan iç gıcıklayıcı kokuyu kendinden geçercesine içine çeken Bay Meçhul derin derin iç geçirdi!

Ada sakinleri kaçmaya kalkışırsa, onu yakalamaya hazır bir halde geride bekliyorlardı.

Gerçekten de bu zavallının bacakları, kendisini ormandan ayıran çaya doğru atlamak üzere yay gibi gerilmişti... Ancak bir anda geri çekilerek yere kapandı, gözlerinden iri yaşlar boşalıyordu.!

“Ah!” diye haykırdı Cyrus Smith, “işte, ağladığına göre yeniden insan oldun!”

Evet! Talihsiz adam ağlamıştı! Hiç kuşku yok ki, zihninde bazı anılar canlanmış ve Cyrus Smith'in dediği gibi gözyaşlarına boğularak yeniden insani duygularına kavuşmuştu.

Onu bir süre kendi haline bırakan ada sakinleri, kendini özgür hissetmesi için biraz uzaklaştılar, ancak o kaçmak için bu fırsattan yararlanmayı aklından bile geçirmedi. Hemen ardından Cyrus Smith onu Granite-house'a geri götürmeye karar verdi.

Bu olaydan iki gün sonra Bay Meçhul yavaş yavaş ortak yaşama katılmaya istekli gibi görünmeye başladı. Söylenenleri duyduğu, anladığı ortadaydı, ancak ada sakinleriyle konuşmamakta hâlâ garip bir şekilde inat ediyordu, çünkü bir akşam kapısını dinleyen Pencroff, dudaklarından dökülen şu sözcükleri duymuştu: "Hayır! Burada! Ben! Asla!"

Denizci bu sözleri arkadaşlarına iletğinde, Cyrus Smith,

"Ona acı veren sırları olmalı!" dedi.

Tarım aletlerini kullanmaya başlayan Bay Meçhul, sebze bahçesinde çalışıyordu. Sık sık işine ara veriyor ve derin düşüncelere gömülüyordu, ancak Mühendis'in tavsiyesi üzerine herkes onun yalnız kalma isteğini anlayışla karşılıyordu. Ada sakinlerinden biri yanına yaklaştığında geri çekiliyor, göğsü ne kadar kederli olduğunu belli edercesine hıçkırıklarla sarsılıyordu!

Onu böylesine yiyip bitiren, duyduğu vicdan azabı mıydı? Bu mümkündü ve Gédéon Spilett, bir gün şu değerlendirmeyi yapmaktan kendini alamadı:

"Konuşmuyorsa, sanırım söyleyecek çok önemli şeyleri var!"

Sabırlı olmak ve beklemek gerekiyordu.

3 Kasım günü yaylada çalışan Bay Meçhul, belini yere bırakarak işine ara vermişti, onu yakından izleyen Cyrus Smith, bir kez daha gözlerinden yaşlar boşaldığını gördü. Karşı konulmaz bir şefkat duygusuyla yanına giderek hafifçe koluna dokundu.

"Dostum, neyiniz var?" dedi.

Bay Meçhul bakışlarını kaçırdı, Cyrus Smith'in elini tutmaya çalışması üzerine sert bir şekilde geri çekildi.

"Dostum," dedi Cyrus Smith sert bir sesle, "bana bakmanızı istiyorum!"

Bakışlarını Mühendis'e yönelten Bay Meçhul, onun etkisiyle hipnotize olmuş gibi görünüyordu. Kaçmak istedi. Ancak aniden yüz ifadesinin değişmesiyle gözlerinde şimşekler çakmaya başladı. Sözcükler dudaklarından dökülmeye çalışıyordu. Artık kendine hakim olamıyordu!... Sonunda kollarının kavuşturarak, boğuk bir sesle:

"Kimsiniz?" diye sordu Cyrus Smith'e.

"Sizin gibi kazazedeler," diye karşılık verdi Mühendis, büyük bir heyecanla. "Sizi buraya, türdeşlerinizin arasına getirdik."

"Türdeşler!... Benim türdeşim yok!" "Dostlarınızın arasındasınız..."

"Dostlar!... Benim! Dostlar!" diye haykırdı Bay Meçhul, kafasını ellerinin arasına saklayarak... "Hayır... asla... Beni bırakın! Beni bırakın!"

Sonra yaylanın denize yukardan bakan kenarına doğru kaçarak uzun süre hareketsiz kaldı.

Arkadaşlarının yanına dönen Cyrus Smith, onlara olup bitenleri anlattı.

“Evet! bu adamın hayatında önemli bir sır olmalı,” dedi Gédéon Spilett, “ve öyle görünüyordu ki, insanlığa geri dönmesi için vicdanıyla hesaplaşması gerekecek.”

“Buraya ne tür bir insan getirdik, bilmiyorum,” dedi Denizci. “Sırları varmış...”

“Saygı göstereceğimiz sırlar,” diye karşılık verdi sertçe Cyrus Smith. “Bir suç işlediye, bunun karşılığını fazlasıyla ödedi ve bizim gözümüzde o cezasını çekmiş bir insandır.”

İki saat boyunca kumsalda, geçmişten -uğursuz bir geçmiş olduğuna hiç şüphe yoktu- gelen anılarla baş başa kaldı, ada sakinleri gözlerini ondan ayırmazlar da yalnız kalma isteğine saygı gösterdiler.

İki saat sonra bir karara varmış olarak Cyrus Smith’in yanına geldi. Gözleri döktüğü yaşlardan kıpkırmızı olmuştu, ama artık ağlamıyordu. Yüzü ürkek ve utanç dolu bir ifadeye bürünmüş, bakışlarını yere doğru yöneltmişti.

“Bayım,” dedi Cyrus Smith’e, “siz ve arkadaşlarınız İngiliz misiniz?”

“Hayır,” diye yanıtladı Mühendis, “biz Amerikalıyız.”

“Ah!” dedi Bay Meçhul ve şu sözcükleri mırıldandı,

“Bu daha iyi!”

“Ya siz, dostum?” diye sordu Mühendis.

“İngiliz,” diye yanıtladı hızla.

Sanki bu birkaç sözcük kendisini çok zorlamış gibi, şelaleden Mercy’e dek büyük bir huzursuzlukla katettiği kumsala doğru uzaklaştı.

Sonra bir süre Harbert’in yanında kaldı, durdu ve boğuk bir sesle,

“Hangi aydayız?” diye sordu.

“Aralık,” diye yanıtladı Harbert.

“Ya hangi yıldayız?”

“1866.”

“On iki yıl! On iki yıl!” diye haykırdı. Sonra hızla yanından ayrıldı.

Harbert, aralarında geçen konuşmaları arkadaşlarına ilettiler.

“Bu bahtsız ne ayı, ne de yılı biliyor!” dedi Gédéon Spilett.

“Evet!” diye ekledi Harbert, “On iki yıldır onu bulduğumuz adacıktaydı!”

“On iki yıl!” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Ah! Böylesine berbat koşullar altında geçen on iki yıl insana aklını kaybettirebilir!”

“Bu adamın Tabor Adası’na bir kaza sonucu gelmediğine inanmaya başladım, oraya işlediği bir suçtan dolayı bırakılmış olmalı,” dedi Pencroff.

“Haklı olabilirsiniz, Pencroff,” diye karşılık verdi Gazeteci, “durum böyleyse, bir gün onu almak için geri gelmeleri mümkündür!”

“Ama onu bulamayacaklar,” dedi Harbert.

“O halde,” dedi Pencroff, “onu geri götürmek gerekecek ve...”

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “tam anlamıyla emin olmadan, bu konunun ayrıntılarına girmeyelim. Bu bahtsız, hangi suçu işlediye işlesin, cezasını fazlasıyla çekmiş. Onu başından geçenleri anlatması için zorlamayalım! Hiç kuşku yok ki, zamanı geldiğinde bize olan bitenleri anlatacak, ne yapmamız gerektiğine o zaman karar vereceğiz. Zaten ülkesine geri dönmesinin kesin olup olmadığını yalnızca ondan öğrenebiliriz, ama bu konuyla ilgili bazı kuşkularım var!”

“Ama neden?” diye sordu Gazeteci.

“Çünkü belirli bir süre sonra serbest kalacağını bilse, o günü bekler ve bu pusulayı denize

bırakmazdı. Hayır, türdeşlerini bir daha görmemek üzere, ölene dek bu adacıkta yaşamaya mahkum edildiği akla daha yakın geliyor!”

“Ancak,” dedi Denizci, “bir şeyi anlayamıyorum.”

“Neyi ?”

“Bu adamın Tabor Adası’na bırakılmasının üzerinden on iki yıl geçtiyse, uzun yıllardır onu içinde bulduğumuz o yabani hayatı sürdürüyor olmalı!”

“Mümkündür,” diye yanıtladı Cyrus Smith. “O zaman bu pusulanın yazılmasının üzerinden çok zaman geçmiş olmalı!”

“Kuşkusuz öyle... Yine de pusula yakın bir tarihte yazılmışa benziyordu!..”

“Aynca pusulayı taşıyan şişenin Tabor Adası’ndan Lincoln Adası’na gelmesinin yıllar süreceği nasıl kabul edilebilir?”

“Bu tamamıyla imkansız değil,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Uzun zamandır adanın açıklarında bulunması mümkün değil mi?”

“Hayır,” diye yanıtladı Pencroff, “çünkü hâlâ yüzüyordu. Hatta bir süre kıyıda sürüklendikten sonra dalgalar tarafından açığa taşınmış olduğu bile kabul edilemez, çünkü her yanı kayalıklarla kaplı olan güney sahilinden parçalanmadan ayrılması imkan dahilinde değil!” “Gerçekten de öyle,” diye karşılık verdi düşüncelere dalmış olan Cyrus Smith.

“Üstelik,” diye ekledi Denizci, “pusula uzun yıllar önce yazılıp bu şişenin içine yerleştirilmiş olsaydı, nemden yıpranırdı. Oysa hiç de öyle görünmüyor, mükemmel bir şekilde muhafaza edilmiş olduğu anlaşılıyordu.”

Denizci’nin saptaması çok doğrudu, ortada açıklanması mümkün olmayan bir durum vardı, çünkü ada sakinleri şişenin içinde bulduklarında pusula yakın bir tarihte yazılmış gibi görünüyordu. Dahası adanın enlem ve boylam derecelerini doğru bir şekilde bildiriyordu, bu da notu kaleme alanın hidrografi konusunda sıradan bir denizciden daha birikimli olduğunu gösteriyordu.

“Bir kez daha açıklanması mümkün olmayan bir olayla karşı karşıyayız,” dedi Mühendis, “ama yeni arkadaşımızı konuşmaya zorlamayalım. İsteddiği zaman, dostlarım, onu dinlemeye hazır olacağız!”

Takip eden günlerde hiç konuşmayan Bay Meçhul yaylanın sınırlarını bir kez bile olsun terk etmedi. Bir saniye bile ara vermeden, hiç dinlenmeden toprakla uğraşıyor, ancak sürekli olarak ada sakinlerinden uzak duruyordu. Sık sık davet edilmesine rağmen, yemek saatlerinde Granite-house’a çıkmıyor, çiğ sebzelerle yetiniyordu. Hava karardığında kendisine ayrılmış olan odaya dönmüyor, oracıkta ağaçların altına uzanıyordu ya da hava kötüyse, kayaların arasındaki oyuklara sığınyordu. Böylece Tabor Adası’nın ağaçları dışında barınacak bir yeri olmadığı günlerdeki gibi yaşamayı sürdürüyor ve alışkanlıklarını değiştirmek konusundaki çabaları sonuç vermeyen ada sakinleri sabırla bekliyorlardı. Ancak isteği dışında da olsa, korkunç itiraflarda bulunacağı gün kaçınılmaz bir şekilde yaklaşıyordu.

10 Kasım günü akşam sekize doğru karanlık çökmek üzereyken, Bay Meçhul aniden verandada toplanmış olan ada sakinlerinin karşısına çıktı. Garip bir şekilde parlayan gözleriyle eski günlerdeki vahşi görünümüne bürünmüştü.

Cyrus Smith ve arkadaşları, ürkütücü duyguların etkisiyle dişlerinin bir sıtımalı gibi takırdadığını gördüklerinde hayretler içinde kalmışlardı. Neyi vardı? Türdeşleriyle bir arada olmak, onun için katlanılmaz bir hale mi gelmişti? Bu dürüst ilişkiler içinde yaşamak onu sıkışmış mıydı? İçini yabani bir şekilde yaşadığı günlerin özlemi mi kaplamıştı? Kopuk kopuk tümcelerle derdini anlatmaya

başladığında, bu sorulara olumlu yanıtlar verilebileceğine inanılabilirdi.

“Neden buradayım?... Beni ne hakla adacığımдан alıp buraya getirdiniz?... Sizinle benim aramızda bir bağ olabilir mi?... Kim olduğu mu, neler yaptığımı, orada neden tek başına yaşadığımı biliyor musunuz?... Benim oraya ölmek üzere terk edilmemiş olduğumu size kim söyledi?-. Geçmişimde neler yaşadığımı, hırsızlık ya da cinayetten mahkum olup olmadığımı biliyor musunuz?... Benim herkesten uzakta, vahşi bir hayvan gibi yaşamayı hak etmiş sefil, lanet bir yaratık olup olmadığımı biliyor musunuz?”

Ada sakinleri, kendine rağmen, ağzından bu yarım yamalak itirafların döküldüğü zavallıyı, lafını kesmeden dinliyorlardı. Onu sakinleştirmek isteyen Cyrus Smith’in yanına yaklaşması üzerine, hızla geri çekildi.

“Hayır! Hayır!” diye haykırdı. “Yalnızca tek bir şeyi öğrenmek istiyorum... Özgür müyüm?” “Özgürsünüz,” diye karşılık verdi Mühendis.

“O zaman elveda!” diye haykırdı ve bir çılgın gibi oradan uzaklaştı.

Bunun üzerine Nab, Pencroff ve Harbert orman sınırına doğru koşular, ancak bir süre sonra tek başlarına geri döndüler.

“Onu kendi haline bırakmak lazım!” dedi Cyrus Smith.

“Asla geri dönmeyecek...” diye haykırdı Pencroff.

“Geri dönecek,” diye karşılık verdi Mühendis.

Aradan günler geçmesine rağmen, Cyrus Smith, bu zavallının er geç geri döneceği konusundaki düşüncesini -bu bir önsezi miydi?- kararlı bir şekilde savunmaya devam etti.

“Bu, vicdan azabıyla yaralanmış ve yeni bir yalnızlığa katlanamayacak zorlu bir kişiliğin son isyanı,” diyordu.

Bu arada Grande-Vue Yaylası’nda olduğu gibi, Mühendis’in bir çiftlik haline getirmeyi düşündüğü ağılda da çeşitli faaliyetler sürdürülüyordu. Harbert’in Tabor Adası’ndan getirdiği sebzeler büyük bir titizlikle ekilmişti. Yayla, ada sakinlerinin ellerini işsiz bırakmayacak büyüklükte, bakımlı bir sebze bahçesi haline gelmişti. Her zaman yapılacak bir iş vardı. Sebze çeşitleri arttıkça, giderek gerçek bir ekin alanı halini alan ve çayırların yerini kaplamaya başlayan evlekleri genişletmek gerekiyordu. Ama adanın diğer bölümlerinde bol miktarda ot bulunduğu için yaban eşeklerinin aç kalmak gibi bir endişeleri olmamalıydı. Zaten en doğrusu, çaylarla çevrelenmiş olan Grande-Vue Yaylası’nı bir bostana dönüştürmek, dörtayaklı ve dörtellilerin yağmalarına karşı korunmasına gerek olmayan çayırları ekin alanı olarak kullanmamaktı.

15 Kasım’da üçüncü hasat toplandı. On sekiz ay önce ilk buğday tohumunun ekildiği tarlanın kapladığı alan oldukça genişlemişti! İkinci hasattan elde edilen altı yüz bin tohum, bu kez dört bin teneke, yani beş yüz milyondan fazla tohum vermişti! Koloni artık buğday açısından oldukça zengindi, çünkü insanları ve hayvanları beslemek için gerekli olan ürünü her yıl düzenli bir şekilde alabilmek için on teneke tohum ekmek yeterliydi.

Hasadın ardından Kasım ayının son on beş günü ekmek yapma çalışmalarına ayrıldı.

Ellerinde un değil, yalnızca buğday vardı ve bir değirmen yapılması gerekiyordu. Cyrus Smith, motor gücü olarak Mercy’e dökülen ikinci şelaleden yararlanabilirdi, zaten ilk şelale tokaçlama işleminin yürütülmesi için gerekli hareket enerjisini sağlıyordu. Ancak uzun tartışmalardan sonra Grande-Vue Yaylası’nın yükseklerine basit bir yel değirmeni yapılmasına karar verildi. Her ikisini inşa etmek aynı derece de zor olacaktı, diğer yandan denizden gelen esintilere açık olan bu yaylada, rüzgârın eksik olmayacağı ortadaydı.

“Üstelik yel değirmeni daha sevimli olacak ve manzarayı daha da güzelliştirecek!” dedi Pencroff.

Böylece değirmen binasının ve mekanizmasının yapımı için gerekli ağaçların seçilmesine başlandı. Gölün kuzeyinde bulunan iri kumtaşlarını değirmen taşına dönüştürmek hiç de zor olmayacaktı. Kanatlara gelince, gerekli bezler balonun bitmez tükenmez bezinden elde edilecekti.

Cyrus Smith’in planları hazırlaması üzerine, değirmenin göl kıyısı yakınında bulunan kümesin biraz sağma yapılmasına karar verildi. Binanın tamamı, rüzgârın esintilerine göre tüm mekanizmayı döndürecek şekilde iri çatmalara tutturulmuş bir eksene dayanıyordu.

Çalışma hızla tamamlandı. Nab ve Pencroff usta marangozlara dönüşmüşlerdi, zaten yapmaları gereken Mühendis’in planlarını uygulamaya geçirmektir. Sonunda kararlaştırılan yerde sivri çatısıyla gerçek bir gözcü kulübesini andıran, silindir şeklinde bir bina yükseldi. Kanatları oluşturan dört şasi, demir zıvana dilleri sayesinde eksen yatağına belli bir açıyla sağlam bir şekilde sabitlenmişti. İç mekanizmanın değişik bölümlerine gelince, hareketli ve sabit değirmen taşlarını içeren kutuyu, tohumların değirmen taşlarının üzerine düşmesini sağlayan ve üst kısmı geniş, alt kısmı dar, geniş bir gerdeli andıran serpini, tohumun geçişini düzenleyen salınımlı küçük tekneyi ve eleme işlemi sırasında buğdayın kepeğini ayırmaya yarayan eleği yapmak hiç de zor olmamıştı. Aletlerin yeterli olması sayesinde bu işlemler kolayca başarılmıştı, çünkü bir değirmenin parçaları aslında oldukça basit bir düzeneğe sahiptiler. Bu sadece bir zaman sorunu idi.

Herkesin katıldığı değirmen inşaa çalışmaları 1 Aralık’ta tamamlandı.

Pencroff her zaman olduğu gibi yapıtından çok etkilenmişti ve değirmenin mükemmel bir şekilde çalışacağından emindi.

“Şimdi iyi bir rüzgar lazım bize, ilk ürünümüzü harika bir şekilde öğüteceğiz!” dedi.

“İyi bir rüzgar, kabul,” diye yanıtladı Mühendis, “ama şiddetli bir rüzgar değil, Pencroff.”

“Peh! Rüzgar şiddetli de olsa, bu sadece değirmenimizin daha hızlı dönmesini sağlar!”

“Çok hızlı dönmesi gerekmiyor,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Deneylerle de kanıtlandığı gibi, bir değirmenin ürettiği en yüksek iş miktarına, kanatlarının bir dakikadaki dönme sayısının, rüzgârın saniyedeki hızının altı katı olduğunda ulaşıyor. Bu durumda saniyedeki hızı yirmi dört ayak olan ortalama bir rüzgar, kanatları dakikada on altı kez döndürecek, daha fazlasına da gerek yok.”

“Çok doğru!” diye haykırdı Harbert, “kuzeydoğudan esen bu güzel rüzgar işimizi görecek!” Ada sakinleri, Lincoln Adası ekmeğinin ilk dilimini tatmakta acele ettiklerine göre, yel değirmeninin açılışını geciktirmenin bir anlamı yoktu. Bunun üzerine hemen o gün iki, üç teneke buğday öğütüldü ve ertesi gün birayla mayalanmasına rağmen, harika görünümlü bir somun, Granite-house’un masasının üzerindeki yerini almıştı. Herkesin büyük bir iştahla yediği bu ekmek mideleri bayram ettiriyordu!

Ama Bay Meçhul ortalıkta görünmemişti. Granite-house’un yakınındaki ormanı birçok kez dolaşan Gédéon Spilett ve Harbert ne ona, ne de ondan kalan herhangi bir ize rastlamışlardı. Uzun süren bu kayboluş onları ciddi bir şekilde kaygılandırıyordu. Hiç kuşku yok ki, Tabor Adası’nın emektar vahşisi Far-West’in av hayvanları bakımından bereketli ormanlarında yaşamakta güçlük çekmeyecekti, ancak eski alışkanlıklarına geri dönmelerinden ve bu bağımsızlığın vahşi içgüdülerini canlandırmasından endişe duyulamaz mıydı? Yine de Cyrus Smith bir tür önseziyle kaçağın geri döneceğini söylemeye devam ediyordu.

“Evet, geri gelecek!” diye tekrarlıyordu, arkadaşlarının paylaştığı bir güven duygusuyla. “Bu bahtsız, Tabor Adası’ndayken yalnız olduğunun farkındaydı! Oysa burada türdeşlerinin kendisini beklediğini biliyor! Pişmanlık duyan bu zavallı, geçmiş yaşamının bir bölümünü anlattığına göre,

tamamını anlatmak için geri dönecek ve o gün kolonimizin bir üyesi olacak!”

Gelişmeler Cyrus Smith’i haklı çıkaracaktı.

3 Aralık günü Grande-Vue Yaylası’ndan ayrılan Harbert, gölün güney kıyısına balık tutmaya gitmişti. Yanında silahı yoktu ve adanın bu bölümünde yırtıcı hayvanlara hiç rastlanmadığı için herhangi bir tedbir almaya gerek görmemişti.

O sırada Nab ve Pencroff kümeste çalışırken, Cyrus Smith ve Gazeteci sabun stokunun tükenmesi nedeniyle Peribacaları’nda soda üretiyorlardı.

Aniden çılgınlık yankılandı.

“İmdat! Yardım edin!”

Bir hayli uzakta olan Cyrus Smith ve Gazeteci’nin bu çılgınlıkları duymaları mümkün değildi. Son süratle kümesi terk eden Pencroff ve Nab göle doğru koştular.

Ancak kimsenin adanın bu bölümünde olduğunu tahmin etmediği Bay Meçhul, onlardan önce davranmış, yaylayı ormandan ayıran Creek-Glycerine’i aşarak karşı kıyıya geçmişti.

Harbert’in karşısında Reptile Burnu’nda öldürdüğüne benzeyen korkunç bir jaguar vardı. Hiç beklemediği bir anda ortaya çıkan bu vahşi hayvanın karşısında bir ağaca yaslanmış dururken, tortop olan jaguar üzerine atılmaya hazırlanıyordu... Elindeki bıçaktan başka silahı olmayan Bay Meçhul, bu yırtıcı hayvana doğru yöneldiğinde, jaguar bakışlarını bu yeni rakibe yöneltti.

Dövüş kısa sürdü. Bay Meçhul oldukça kuvvetli ve usta bir dövüşçüydü. Vahşi hayvanın pençelerine aldırmadan, demirci makası gibi güçlü eliyle boğazını kavradı ve diğer elindeki bıçağı kalbine daldırdı.

Jaguar yere yığılınca, hayvanı ayağıyla iten Bay Meçhul dövüş alanından uzaklaşmak üzereyken ada sakinleri olay yerine ulaştılar. Adama sarılan Harbert haykırıyordu:

“Hayır! Hayır! Gitmeyeceksiniz!”

Cyrus Smith, kendisine doğru geldiğini gördüğünde kaşları çatılan Bay Meçhul’e yaklaştı. Yırtılmış ceketinin altındaki omzundan akan kana hiç aldırılmıyordu.

“Dostum,” dedi Cyrus Smith, “size büyük bir minnet borcumuz var. Hayatınızı tehlikeye atarak evladımızı kurtardınız!”

“Hayatım!” diye mırıldandı Bay Meçhul. “Hayatımın ne önemi var ki? Bir hiç!” “Yaralandınız mı?”

“Önemli değil.”

“Bana elinizi uzatır mısınız?”

Harbert’in da kendisini kurtaran bu eli tutmaya çalışması üzerine kollarını kavuşturarak gözlerini kapatan Bay Meçhul, oradan kaçmak istermiş gibi görünüyordu. Ancak büyük bir güçlkle kendisine hakim olarak sertçe,

“Kimsiniz?” dedi, “ve benim için neler düşünüyorsunuz?”

Böylece ilk kez ada sakinlerinin başından geçenleri sormuş oluyordu. Belki de bu hikayeyi dinledikten sonra kendisinininkini anlatacaktı?

Cyrus Smith, birkaç sözcükle Richmond’dan hareket ettiklerinden beri olan biteni, nasıl kurtulduklarını ve şu an için ellerinde bulunan kaynakları anlattı.

Bay Meçhul onu büyük bir dikkatle dinliyordu.

Sonra Mühendis ona arkadaşlarıyla birlikte toplam beş kişi olduklarından söz etti ve Lincoln Adası’na geldiklerinden beri en büyük sevinci, adacık dönüşünde yeni bir arkadaşla kavuştuklarında yaşadıklarını ekledi.

Bu sözler üzerine yüzü kızararak başını öne eğen Bay Meçhul’ün yüreği karmaşık duygularla kaplandı.

“Artık bizi tanıdığınıza göre,” dedi Cyrus Smith, “elinizi uzatmak ister misiniz?”

“Hayır,” diye karşılık verdi adam boğuk bir sesle, “hayır! Sizler dürüst insanlarsınız! Ya ben!...”

Bu son sözler ada sakinlerinin tahminlerini doğruluyordu. İnsanların gözünde cezasını çekmiş olarak kabul edilse de kendisini hâlâ affedemeyen bu zavallının geçmişinde karanlık bir dönem vardı. Ne olursa olsun, yaptıklarından pişmanlık duyan suçlu, vicdan azabı çekiyordu. Yeni dostları kendilerine uzatmasını istedikleri bu eli büyük bir içtenlikle sıkacaklardı, ancak elini bu dürüst insanlara uzatmaya layık görmüyordu! Yine de jaguar olayından sonra ormana geri dönmedi ve o günden sonra Granite-house'un çevresinden hiç ayrılmadı.

Bay Meçhul bir gün sırlarını açıklayacak mıydı? Gelecek günler bunu gösterecekti. Geçmişiyile ilgili sorular sorulmamasına ve ona karşı şüpheci yaklaşımlarda bulunulmamasına karar verildi.

Birkaç gün boyunca hayat her zamanki gibi devam etti. Cyrus Smith ve Gédéon Spilett kâh kimyacı, kâh fizikçi görevlerini birlikte yürütüyorlardı. Gazeteci, Mühendis'in yanından yalnızca Harbert'la birlikte ava gitmesi gerektiğinde ayrılıyordu, çünkü genç çocuğun ormana tek başına gitmemesi ve bunun için gerekli tedbirlerin alınması lazımdı. Granite-house'daki işlerinin yanı sıra, bir gün ahırda ya da kümeste, bir gün ağılda çalışan Nab ve Pencroff'a gelince, hiç boş durmadıkları söylenebilirdi.

Bay Meçhul onlardan ayrı çalışıyordu. Her zamanki alışkanlıklarını sürdürerek yemeklere katılmıyor, yayladaki ağaçların altında yatıyor, arkadaşlarının yanına hiç uğramıyordu. Onu kurtaran bu küçük topluluğa tahammül edemiyor gibi görünüyordu!

"O halde neden türdeşlerinden yardım istedi? Neden o pusulayı denize bıraktı?" diye sordu Pencroff.

"Anlatacak," diye karşılık veriyordu Cyrus Smith sürekli olarak.

"Ne zaman?"

"Belki de düşündüğünüzden daha erken, Pencroff."

Gerçekten de itiraf günü yaklaşıyordu.

Cyrus Smith, 10 Aralık günü Granite-house'a geri dönüşünden bir hafta sonra Bay Meçhul'ün kendisine yaklaşarak sakin ve çekingen bir ifadeyle şunları söylediğine tanık oldu:

"Bayım, sizden bir talebim olacak."

"Sizi dinliyorum," diye karşılık verdi Mühendis," ancak öncesinde size bir sorum olacak."

Bu sözler üzerine yüzü kızaran Bay Meçhul bir an oradan uzaklaşmayı düşündü. Cyrus Smith hiç kuşku yok ki, geçmişiyile ilgili bir soru soracağını düşünen suçlunun yüreğinden geçenleri anladı.

Elini tutarak,

"Arkadaş," dedi, "biz sizin yalnızca arkadaşınız değil, dostunuzuz. Size bunu söylemek istiyordum, şimdi sizi dinliyorum."

Gözlerini elleriyle kapatan Bay Meçhul'ün tüm vücudu titremelerle sarsıldı ve bir süre tek bir söz bile edemedi.

"Bayım," dedi sonunda, "sizden bana bir iyilikte bulunmanızı rica edeceğim."

"Nedir?"

"Dört, beş mil ötede, dağın eteğinde evcil hayvanlar için bir ağılınız var. Bu hayvanların titiz bir bakıma ihtiyaçları var. Orada onlarla yaşamama izin verir misiniz?"

Cyrus Smith, birkaç saniye boyunca bu talihsiz adamı büyük bir acıma duygusuyla izledi. Sonra, “Dostum,” dedi, “ağılda ancak hayvanlar için elverişli tezgahlar var...”

“Benim için yeterli, bayım.”

“Dostum,” diye devam etti Cyrus Smith, "sizi hiçbir konuda zorlamayacağız. Ağılda yaşamak istiyorsunuz. Kabul. Zaten Granite-house’un kapıları size her zaman açık olacak. Ancak madem ağılda yaşamayı düşünüyorsunuz, oraya rahat bir şekilde yerleşebilmeniz için gerekli hazırlıkları yapacağız.”

“Hiç önemli değil, bu haliyle de benim için uygun.”

“Dostum,” diye karşılık verdi, bu içten gelen hitap şeklinde kasıtlı olarak ısrar eden Cyrus Smith, “bu konuda neler yapmamız gerektiğine karar vermemize müsaade edeceksiniz!” “Teşekkürler, bayım,” diye karşılık verdi Bay Meçhul, oradan uzaklaşırken.

Mühendis derhal arkadaşlarını kendisine yapılan tekliften haberdar etti, bunun üzerine ağıla olabildiğince konforlu, ahşap bir ev yapılmasına karar verildi.

Ada sakinleri hemen o gün gerekli araç gereçle ağıla gittiler, bir hafta içinde ev konuğunu ağırlamaya hazır hale gelmişti bile. Ahırlara yirmi ayak mesafede olduğu için, o sırada sayıları sekseni bulan muflonları gözlemek kolay olacaktı. Yatak, masa, sandalye, dolap ve sandıktan oluşan birkaç mobilya üretilmesinin ardından ağıla silah, cephane ve gerekli aletler taşındı.

Yeni evinin yapım çalışmalarına hiç katılmamış olan ve bu işi ada sakinlerine havale etmiş bulunan Bay Meçhul, yayladaki çalışmalarını tamamlamak istiyordu. Onun sayesinde topraklar zamanı geldiğinde istendiği gibi ekilecek bir şekilde sürülmüştü.

20 Aralık akşamı ağıldaki hazırlıklar tamamlanmıştı. Mühendis evinin onu ağırlamaya hazır olduğunu bildirdi, Bay Meçhul de akşam yatmak için oraya gideceğini söyledi.

O akşam ada sakinleri, Granite-house’un büyük salonunda toplanmışlardı. Saat sekizdi - arkadaşlarının onlardan ayrılacağı saat - Vedalaşmanın Bay Meçhul’ü üzeceğini düşünerek onu kendi haline bırakmaya karar vermiş ve tekrar Granite-house’a çıkmışlardı.

Sohbete başladıkları sırada kapı hafifçe vurulmuş ve hemen ardından içeri giren Bay Meçhul, doğrudan konuya girmişti:

“Baylar,” dedi, “sizden ayrılmadan önce, başımdan geçenleri bilmenizin doğru olacağını düşünüyorum.”

Cyrus Smith ve arkadaşları bu basit sözcüklerden oldukça etkilenmişlerdi.

Mühendis ayağa kalktı.

“Sizden hiçbir şey anlatmanızı istemiyoruz, dostum,” dedi. “Susma hakkına sahipsiniz...”

“Konuşmam gerek.”

“O zaman oturun.”

“Ayakta duracağım.”

“Sizi dinlemeye hazırız,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Salonun yarı gölgeli bir köşesinde kollarını kavuşturmuş bir halde duran Bay Meçhul, boğuk bir sesle, konuşmakta zorlanan biri gibi öyküsünü anlatmaya başladığında dinleyicileri bir kez dahi sözünü kesmediler:

“20 Aralık 1854 günü İskoçyalı Lord Glenarvan’a ait buharlı gezi yatı *Duncan*, Avustralya’nın batı kıyısının 37. paralelle kesiştiği noktada yer alan Bemouilli Burnu’na demir atmıştı. Bu yatta Lord Glenarvan, eşi, İngiliz ordusundan bir binbaşı, bir Fransız coğrafyacı, bir genç kız ve genç bir çocuk bulunuyordu. Bu son ikisi, gemisi *Britannia* bir yıl önce batan Kaptan Grant’ın çocuklarıydı. John

Mangles yönetimindeki *Britannia*'nın on beş kişiden oluşan bir mürettebatı vardı.

“Bu yatın o tarihte, Avustralya kıyılarında bulunmasının nedeni şuydu:

“Altı ay önce İngilizce, Almanca ve Fransızca olarak kaleme alınmış pusulayı içeren bir şişe, *Duncan* tarafından İrlanda Denizinde bulunmuştu. Pusulada Kaptan Grant ve iki adamının kazadan sağ olarak kurtulduğu ve sığındıkları adanın koordinatları bildiriliyordu ancak enlem derecesi net bir şekilde okunsa da suyla silinmiş olan boylam derecesini anlayabilmek mümkün değildi.

“Enlem derecesi 37° 11' güneydi. Bu durumda, boylam derecesi bilinmediğine göre, otuz yedinci paralelle kesişen kıtaları ve denizleri tarayarak Kaptan Grant ve iki arkadaşının bulundukları yer saptanabilirdi.

“İngiliz amiralliğinin bu araştırmayı başlatmakta tereddüt göstermesi üzerine Lord Glenarvan, Kaptan'ı bulabilmek için her yolu denemeye karar verdi. Bu arada Mary ve Robert Grant onunla temasa geçmişlerdi. *Duncan* yatı Lord'un ailesinin ve Kaptan'ın çocuklarının da katılmak istedikleri uzun bir yolculuk için donatıldı. Glasgow'dan yola çıkan *Duncan*, Atlantik'e yönelerek Macellan Bogazı'nı aştıktan sonra, Pasifik kıyıları boyunca ilerleyerek pusulanın ilk yorumuna göre, Kaptan Grant'ın yerlilerin elinde tutsak olarak bulunduğu Patagonya'ya ulaştı.

“Yolcularını Patagonya'nın batı kıyısına indiren *Duncan*, onları doğu kıyısından geri almak üzere Corrientes Burnu'na doğru yola çıktı.

“37. paralel boyunca Patagonya'yı baştan başa kat eden Lord Glenarvan, Kaptan'a ait hiçbir ize rastlamadı, bunun üzerine 13 Aralık günü araştırmalarına okyanusta devam etmek üzere gemisiyle yeniden yola çıktı.”

“Yolunun üzerindeki Tristan d'Acunha ve Amsterdam adalarında da herhangi bir ipucuyla karşılaşmayan *Duncan*, az önce de söylediğim gibi 20 Aralık günü Avustralya kıyısındaki Bemouilli Burnu'na ulaştı.”

“Tıpkı Amerika'yı olduğu gibi Avustralya'yı da boydan boya kat etmeyi düşünen Lord Glenarvan, gemisinden ayrıldı. Kıyıda birkaç mil ötede bulunan bir çiftliğin İrlandalı sahibi yolculara büyük konukseverlik gösterdi. Bu İrlandalıya o kıylara kadar gelmelerinin nedenini anlatan Lord Glenarvan, ona iki yıldan daha az bir süre önce, Avustralya'nın batı kıyılarında batan *Britannia* adlı üç direkli bir gemiden haberdar olup olmadığını sordu.

“İrlandalı bu kazadan söz edildiğini hiç duymamıştı, ama hizmetkarlarından biri herkesi şaşırtarak araya girdi ve şunları söyledi;

‘Sayın Lordum Tanrıya şükredin. Kaptan Grant hâlâ yaşıyorsa, Avustralya'da olması gerekir.’

‘Kimsiniz?’ diye sordu Lord Glenarvan.

‘Tıpkı sizin gibi bir İskoçyalı, Lordum,’ diye yanıtladı bu adam, ‘ben de Kaptan Grant'ın batan *Britannia*'daki yol arkadaşlarından biriyim.’

“Bu adamın adı Ayrton'dı. Gösterdiği belgelerle de kanıtladığı gibi *Britannia*'nın baştayfasıydı. Ancak geminin kayalıklara çarparak parçalanmasından sonra bir daha Kaptan Grant'ı görememiş, Kaptan ve tüm mürettebatın boğulduğunu düşünerek *Britannia*'dan sağ kurtulan tek kişinin kendisi olduğuna inanmıştı.

‘Oysa,’ diye ekledi, ‘*Britannia* Avustralya'nın batı değil, doğu kıyısında battı, pusulanın da belirttiği gibi Kaptan Grant hâlâ sağsa, Avustralyalı yerlilerin eline düşmüştür ve onu diğer kıyıda aramak gerekir.’

“Bu şekilde konuşan adamın içten bir sesi, güvenilir bakışları vardı. Söylediklerinden şüphe duyulamazdı. Bir yıldan beri yanında çalıştığı İrlandalı ona kefildi. Bu adama güvenen Lord

Glenarvan, onun tavsiyelerine uyarak Avustralya'yı 37. paralel boyunca kat etmeye karar verdi. Lord Glenarvan, eşi, iki çocuk, binbaşı, Fransız, Kaptan Mangles ve birkaç tayfadan oluşan küçük kafilе Ayrton'ın rehberliğinde yola koyulmaya hazırlanırken, İkinci Kaptan Tom Austin yönetimindeki *Duncan*, Lord Glenarvan'ın talimatlarını bekleyeceği Melbourne'a gidecekti.

“23 Aralık 1854'te yola çıktılar.”

“Ayrton'ın bir hain olduğunu belirtmenin zamanı geldi. Aslında *Britannia*'nın baştayfası olan bu adam, kaptanıyla tartıştıktan sonra mürettebatını ayaklanmaya ve gemiyi ele geçirmeye teşvik etmiş, 8 Nisan 1852'de Kaptan

Grant tarafından yerinde bir kararla Avustralya'nın batı kıyısına bırakılmıştı.

“Yani *Britannia*'nın başına gelenler hakkında hiçbir bilgiye sahip olmayan bu sefil adam, olan biteni Lord Glenarvan'ın hikayesinden öğrenmişti! Kaptan'ın onu terk etmesinden sonra Benjoyce adıyla kanun kaçaklarının lideri olmuştu ve hiç utanmadan kazanın doğu kıyısında meydana geldiğini söyleyerek Lord Glenarvan'ı oraya yönlendirmek istemesi, *Duncan*'ı orada daha kolay ele geçireceğini planlamasından kaynaklanıyordu.”

O sırada sesi titremeye başlayan Bay Meçhul konuşmasına bir an için ara verdi. Ancak biraz sonra sözlerine yeniden başladı.

“Böylece Avustralya topraklarındaki araştırma gezisine başlandı. Ayrton ya da Ben Joyce tarafından yönetildiği için doğal olarak kötü sonuçlanan bu sefer, adamın çevrilen dolaptan haberdar olan çetesi tarafından bazen geriden, bazen de önden izleniyordu.

“Bu arada *Duncan* onarım için Melbourne'e gönderilmişti. Şimdi sıra Lord Glenarvan'ın gemisine Melbourne'den ayrılarak daha kolay ele geçirilebileceği Doğu Avustralya kıyısına hareket etmesi için talimat vermesine gelmişti. Araştırma gezisini her türlü kaynaktan yoksun geniş ormanlar arasında, kıyının çok yakınlarına yönlendiren Ayrton, *Duncan*'ın ikinci kaptanına vermekle yükümlü olduğu ve yatı hemen doğu kıyısındaki Twofold Körfezi'ne götürmesi talimatını veren bir mektup elde etti. Ayrton'ın suç ortaklarının gemiyi bekledikleri yer de orasıydı.

“Mektubun kendisine teslim edildiği anda maskesi düşen ve *Duncan*'ı ne pahasına olursa olsun ele geçirmeye kararlı olan bu hainin kaçmaktan başka çaresi kalmamıştı. Böylece iki gün sonra Melbourne'a ulaştı.

“Bu canı o ana dek alçakça planlarım başarıyla uygulamıştı. *Duncan*'ı, suç ortaklarının kolayca ele geçireceği Twofold Körfezi'ne götürecek ve mürettebatı katlettikten sonra Ben Joyce bu denizlerin hakimi olacaktı... Tanrı onun bu uğursuz planlarını gerçekleştirmesine engel olmalıydı.

“Ayrton, Melbourne'e vardığında mektubu durumu hemen kavrayan ve hareket hazırlıklarına başlayan İkinci Kaptan Tom Austin'e verdi. Demir almalarının ertesi günü İkinci Kaptan'ın yatı Doğu Avustralya'daki Twofold Körfezi'ne değil, Yeni Zelanda'nın doğu kıyılarına götürdüğünü öğrendiğinde Ayrton'ın hayal kırıklığı ve ülkesi görülmeye değerek, ikinci Kaptan'ın kararına karşı çıkmaya kalkıştığında Austin ona mektubu gösterdi!... Gerçekten de mektubu kaleme alan Fransız coğrafyacının ilahi hatası nedeniyle rota Yeni Zelanda'nın doğu kıyısı olarak belirtilmişti.

“Ayrton'ın tüm planları altüst olmuştu! Ayaklanma çıkartmak isteyince hapsedildi. Böylece hem suç ortaklarının, hem de Lord Glenarvan'ın akibetinden habersiz olan Ayrton Yeni Zelanda'ya götürüldü.

"Bu kıyıya demir atan *Duncan*, 3 Mart'a kadar orada bekledi O gün Ayrton patlamalar duydu. Bunlar *Duncan*'ın kısa menzilli lop atışlarıydı ve hemen ardından Lord Glenarvan ile yanındakiler gemiye çıktı.

“Olaylar şöyle gelişmişti.”

“Lord onca yorgunluk ve tehlikenin ardından yolculuğunu tamamlayarak Avustralya’nın doğu kıyısındaki Twofold Körfezi’ne ulaşmıştı. Ancak *Duncun* orada değildi! Melbourne’a telgraf çektiğinde, ona *Duncan*’ın ayın 18’inde ‘bilinmeyen’ bir rotaya doğru yola çıktığı bildirildi.”

“Lord Glenarvan’ın aklına gelen tek şey yatının Ben Joyce’un eline geçtiği ve bir korsan gemisine dönüştüğü oldu!”

“Yürekli ve eli açık bir adamı olan Lord Glenarvan yoluna devam etmeye kararlıydı. Kiraladığı bir ticaret gemisiyle Yeni Zelanda’nın batısına gelerek 37. paralel boyunca doğu kıyısına dek Kaptan (mantın izine rastlamadan ilerledi, diğer kıyıya ulaştığında, Tanrının lütfuyla İkinci Kaptan’ın emirleri doğrultusunda beş haftadır orada bekleyen *Punç* in’ına kavuştu!”

“Günlerden 3 Mart 1855 ti. Lord Glenarvan gemisine dönmüştü, ancak Ayrton da oradaydı. Lord karşısına getirilen bu adamdan Kaptan Grant hakkında bildiği her şeyi anlatmasını istedi. Ayrton’ın konuşmayı reddetmesi üzerine Lord Glenarvan ona ilk molada In giliz yetkililerine teslim edileceğini bildirdi. Ayrton sessizliğim bozmadı.”

“*Duncan* 37. paralel üzerindeki yolculuğuna devam etti. Bu arada Leydi Glenarvan, haydutun direncini kırmayı başarmış ve Ayrton kendisini İngiliz yetkililere teslim etmek yerine Pasifik’teki adalardan birine bırakması halinde Lord Glenarvan’a her şeyi anlatacağını bildirmişti. Kaptan Grant hakkındaki her şeyi öğrenmeye kararlı olan Lord Glenarvan bu teklifi kabul etti.”

“Böylece Ayrton tüm yaşamını anlatmaya başladı, ama Kaptan Grant onu Avustralya kıyılarına bıraktığı günden sonra neler olup bittiğini bilmediği ortadaydı.”

“Yine de Lord Glenarvan ona verdiği sözü tuttu. Yoluna devam eden *Duncan*, Tabor Adası na ulaştı. Ayrton’ın 37. paralel üzerindeki bu adaya bırakılması sırasında büyük bir mucize gerçekleşti; Kaptan Grant ve iki adamı da oradaydı. Mahkum, bu ıssız adacıkta onların yerini alacaktı ve yattan ayrılırken Lord Glenarvan ona şunları söyledi:

‘Burada türdeşlerinizle iletişim kurma olanağına sahip olmadan, dünyadan uzakta yaşayacaksınız. *Duncan*’ın sizi bıraktığı bu adacıktan kaçamayacaksınız. Tanrı’nın yüreklerin derinliklerini okuyan gözlerinin önünde tek başınıza yaşayacaksınız, ancak Kaptan Grant gibi kaybolmuş sayılmayacaksınız. İnsanların hafızasında iğrenç anılarla yer alsanız da onlar sizi unutmayacaklar. Nerede olduğunuzu ve sizi nerede bulacağımı biliyorum, Ayrton. Bunu asla unutmayacağım!’

“Ve demir alan *Duncan*, kısa süre sonra gözden kayboldu.”1

“Tarih 18 Mart 1855’i gösteriyordu.” “Yalnız kalmış olsa da Ayrton’ın elinde silahlar, cephaneler, araç gereçler ve tohumlar vardı. Ayrıca onurlu Kaptan Grant’ın inşa etmiş olduğu evde de kalabilirdi. Yapacağı tek şey yaşamını sürdürmek ve işlediği suçların cezasını tek başına çekmekti.”

“Baylar, işlediği suçlardan utanç duyarak son derece pişman olan bu adam çok mutsuzdu! Kendi kendine, insanlar bir gün onu almak için bu adaya gelirlerse, onların arasına dönmeye layık biri olacağını söylüyordu! Bu zavallı çok acı çekiyordu! Çalışarak kendini baştan yaratmak için durmadan çalışıyordu! Yeni bir insan olmak için sürekli dua ediyordu!”

“İki, üç yıl boyunca bu, böyle devam etti; ancak tek başına yaşamının tüketmeye başladığı Ayrton, sürekli olarak adanın açıklarında belirecek bir gemiyi gözlüyor, kendi kendine cezasının yakında tamamlanıp tamamlanmayacağını sorarak şimdiye dek kimsenin çekmediği sıkıntılar çekiyordu! Ah! vicdan azabıyla kıvranan bir yürek için bu yalnızlık ne kadar zordu!”

“Ama hiç kuşku yok ki, Tanrı’nın cezasını yeterli bulmadığı bu bahtsız, yavaş yavaş yabanileşmeye başladığını hissediyordu! Terk edilmiş olduğu günden, onu bulduğunuz bu sefil duruma dek iki mi,

yoksa dört yıl mı geçtiğini söyleyecek durumda değildir!”

“Baylar, sizlere Ayrton ya da Ben Joyce’un ben olduğumu söylememe sanırım gerek yok!” Öykünün sonunda ayağa kalkan Cyrus Smith ve arkadaşlarının ne kadar duygulanmış olduklarını tasvir etmek oldukça güç! Onca sefalet, onca acı ve ümitsizlik apaçık bir şekilde kendilerine anlatılmıştı!

“Ayrton,” dedi Cyrus Smith, “büyük bir suç işlemişsiniz, ancak Tanrı çekmiş olduğunuz cezayı yeterli bulmuş olmalı! Bunu sizi türdeşlerinizin arasına göndererek gösterdi. Bağışlandınız, Ayrton! Şimdi arkadaşımız olmak istiyor musunuz?”

Ayrton geri çekilmişti.

“İşte elim!” dedi Mühendis.

Cyrus Smith’in kendisine uzattığı bu ele doğru atılan Ayrton gözyaşlarına boğuldu.

“Bizimle yaşamak ister misiniz?” diye sordu Cyrus Smith.

“Bay Smith, bana biraz daha zaman verin,” diye karşılık verdi Ayrton, “beni ağıldaki evde yalnız bırakın!”

“Nasıl isterseniz, Ayrton,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Ayrton yanlarından ayrılmak üzereyken, Mühendis ona son bir soru daha sordu:

“Dostum, son bir şey daha. Niyetiniz tek başınıza yaşamaksa, sizi bulmamızı sağlayan bu pusulayı neden denize bıraktınız?”

“Pusula mı?” diye karşılık verdi, neden söz edildiğini anlamamış gibi görünen Ayrton.

“Evet, Tabor Adası’nın koordinatlarını tam olarak veren ve bir şişenin içine kapatılmış bir pusula!”

Eliyle alnını ovuşturan Ayrton, bir süre düşündükten sonra,

“Ben asla denize bir pusula bırakmadım!” diye yanıtladı.

“Hiç mi?” diye haykırdı Pencroff

“Hiç!”

Öne doğru eğilen Ayrton kapıya yöneldi.

XVIII

“Zavallı adam!” dedi kapının eşiğinden, asansörün ipiyle aşağıya süzülerek karanlığın ortasında gözden kaybolan Ayrton’ı izledikten sonra geri dönen Harbert.

“Geri gelecek,” dedi Cyrus Smith

“Ah, Bay Cyrus,” diye haykırdı Pencroff, “bu ne anlama geliyor? Bu nasıl olur! Ayrton değilse, şişeyi denize kim bırakmış olabilir?”

Hiç şüphe yok ki, sorulması gereken bir soru da buydu!

“O,” diye yanıtladı Nab, “ama zavallı o zamanlar yarı deliydi.”

“Evet!” dedi Harbert, “ve ne yaptığının farkında değildi.”

“Bu olayı başka türlü açıklamak mümkün değil, dostlarım,” diye sertçe yanıtladı Cyrus Smith, “Ayrton’ın Tabor Adası’nın konumunu tam olarak nasıl bildirdiğini anlıyorum, koordinatları adaya bırakılmadan önce yaşadığı olaylar sırasında öğrenmiş olmalı.”

“Yine de,” dedi Pencroff, “pusulayı kaleme aldığı sırada bir yabancı olmasa da onu denize bırakmasının üzerinden yedi, sekiz yıl geçmiş olmalı, bu durumda kağıdın nemden yıpranmamış olması nasıl açıklanabilir?”

“Bu durum, Ayrton’ın bilincini zannettiğinden daha sonraki bir tarihte yitirmiş olduğunu gösteriyor,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Böyle olması gerekir,” diye karşılık verdi Pencroff, “yoksa, bu olayı açıklamak mümkün olmayacak.”

“Gerçekten de öyle,” diye yanıtladı bu tartışmayı uzatmak istemezmiş gibi görünen Mühendis.

“Peki, Ayrton gerçeği mi anlattı?” diye sordu Denizci.

“Evet,” diye yanıtladı Gazeteci. Anlattığı hikaye tam anlamıyla gerçeği yansıtıyor. Gazetelerin Lord Glenarvan’ın girişiminden ve elde ettiği sonuçtan söz ettiklerini iyi hatırlıyorum.”

“Ayrton gerçekleri anlattı,” diye ekledi Cyrus Smith, “buna emin olun Pencroff, çünkü kendisine karşı oldukça acımasızdı. İnsan kendini bu şekilde suçladığında, yalnızca gerçekleri söyler!”

21 Aralık günü kumsala inen ada sakinleri, yaylayı aştıklarında Ayrton’ı göremediler, Gece ağıldaki evine ulaşmış olduğunu düşünerek onu rahatsız etmemeye karar verdiler.

Hiç kuşku yok ki, teşviklerin başaramadığını zaman başaracaktı.

Harbert, Pencroff ve Nab her zamanki işlerinin başına döndüler. Yine aynı gün Cyrus Smith ve Gazeteci, Peribacaları’ndaki işlikte çalışmak için bir araya geldiler.

“Biliyor musunuz, sevgili dostum Cyrus,” dedi Gédéon Spilett, “dün şişeyle ilgili olarak yaptığınız açıklamalar beni hiç tatmin etmedi! Neler olup bittiğini hiç hatırlamayan bu zavallının o pusulayı yazdıktan sonra denize bırakması nasıl kabul edilebilir?”

“Zaten pusulayı denize bırakan o değildi,” sevgili dostum Spilett.”

“O zaman, yine aynı şeyi mi düşünüyorsunuz...”

“Hiçbir şey düşünmüyorum, hiçbir şey bilmiyorum!” diye karşılık verdi Cyrus Smith, Gazeteci’nin sözünü yarıda keserek. “Bu olayı da bugüne kadar açıklayamadığım olaylar kategorisine sokuyorum!”

“Gerçekten de Cyrus,” dedi Gédéon Spilett, “inanılmaz olaylar yaşanıyor! Kurtuluşunuz, kumsala

vuran kasa, Top'un garip davranışları ve nihayet bu şişe... Bu olayların üzerini örten sır perdesini hiçbir zaman aralayamayacak mıyız?"

"Bu adayı en ücra köşesine dek karış karış taradığımda bunu başaracağız," dedi sertçe Mühendis.

"Belki kader bize bu gizem kapısının anahtarını verecek!"

"Kader! Spilett! Ne kadere, ne de bu dünyadaki gizemli olaylara inanıyorum. Açıklanamaz gibi görünen her şeyin bir nedeni vardır, ben de onu bulacağım. Ancak o zamana kadar, gözlemlerimizi sürdürerek çalışmaya devam edelim."

Ocak ayı gelmişti. 1867 senesi başlıyordu. Yaz mevsimine özgü çalışmalar titizlikle sürdürüldü. Takip eden günler boyunca ağıla giden Harbert ve Gédéon Spilett, Ayrton'ın kendisi için hazırlanan eve yerleştiğine tanık oldular. Orada kendine emanet edilmiş olan sürülere bakıyor, böylece arkadaşlarını iki, üç günde bir ağıla gelmek zahmetinden kurtarıyordu. Ayrton'ı uzun süre yalnız bırakmak istemeyen ada sakinleri ise sık sık onu ziyarete geliyorlardı.

Zaten Mühendis ve Gédéon Spilett'in taşıdıkları bazı kaygılara bakılırsa, adanın bu bölümünün denetim altında olması hiç de önemsiz değildi ve herhangi bir gelişme yaşanırsa, Ayrton, Granite-house'un sakinlerini bilgilendirmeyi ihmal etmezdi.

Bununla birlikte olayın aciliyeti Mühendis'in durumdan hemen haberdar edilmesini gerektirebilirdi. Lincoln Adası'nın gizemli olaylarının dışında, batı kıyısı açıklarında bir geminin belirmesi, batı sahillerinde meydana gelebilecek bir deniz kazası, korsanların adaya çıkması gibi ada sakinlerinin acil müdahalesini gerektiren gelişmeler yaşanabilirdi.

Bunun üzerine ağılla Granite-house arasında hızlı bir iletişim kurmaya karar veren Cyrus Smith, 10 Ocak günü bu düşüncesini arkadaşlarına açtı.

"Ah! Bunu nasıl başaracaksınız? Bay Cyrus," diye sordu Pencroff. "Yoksa bir telgraf hattı kurmayı mı planlıyorsunuz?"

"Kesinlikle," diye yanıtladı Mühendis.

"Elektrik enerjisi sayesinde mi?" diye haykırdı Harbert.

"Elektrik enerjisi sayesinde," diye karşılık verdi Cyrus Smith. "Elimizde pil yapmak için gereken her şey var, işin en zor kısmı demir tellerini germek olacak, ama bir hadde sayesinde bu işin üstesinden gelebileceğimizi düşünüyorum."

Güzel, bunun ardından bir de demiryolu yaparsak şaşırmam," dedi Denizci.

Ada sakinleri işin en zor kısmından, yani tellerin hazırlanmasından başlayarak çalışmaya koyuldular, çünkü bu işlemde başarılı olamazlarsa, pili ve diğer gereksinimleri üretmenin bir anlamı olmayacaktı.

Bilindiği gibi Lincoln Adası'nın oldukça kaliteli olan demiri, çekip uzatılmaya elverişliydi. Cyrus Smith, işe teli sürekli olarak istenilen incelikte tutmaya yarayan değişik çaplı konik deliklerden oluşan bir hadde hazırlamakla başladı. Su verilerek sertleştirilen bu çelik parçası, Mühendisin bir kez daha motor gücü olarak yararlanacağı büyük şelalenin birkaç ayak ötesindeki toprağa sık ca gömülmüş bir çatkının üzerine sağlam bir şekilde sabidendi.

O sırada kullanılmayan, ancak büyük bir güçle hareket eden eksen yatağından demir telinin etrafına dolanarak uzatılmasında yararlanılabilecek olan tokaç değirmeni oradaydı.

Bu işlemin büyük bir titizlikle gerçekleştirilmesi gerekiyordu. Önceden hazırlanarak uçları ege ile inceltirilmiş ince, uzun demir çubuklarının, haddenin en geniş deliğine sokulmasıyla eksen yatağının çevresine dolanan yirmi beş, otuz ayak uzunluğunda demir teli elde edildi, sonra telin çözülerek peş peşe daha küçük çaplı deliklerden geçirilmesiyle işleme devam edildi. Sonuç olarak Mühendis

kolayca uç uca eklenilebilen ve ağırlı Granite-house'dan ayıran beş millik mesafe boyunca gerilecek olan kırk, elli ayaklık teller üretti.

Bu işin başarıyla tamamlanması için birkaç gün yeterliydi ve tellerin uzatılması işleminin başlamasıyla haddecilik görevini arkadaşlarına devrederek pil yapımı için gerekli çalışmalara koyuldu.

Söz konusu olan sabit akımlı bir pil üretmektir. O dönemde kullanılan pillerin karni kömürü, çinko ve bakırdan yapıldığı bilinmekteydi. Mühendis'in tüm araştırmalarına rağmen, Lincoln Adası'nda bulamadığı bakırı bir kenara bırakması gerekiyordu. Gaz fabrikalarının karnilerinde bulunan ve taşkömürünün hidrojenden arındırılmasıyla elde edilen karni kömürünün üretimi içinse büyük uğraşlar gerektiren özel aletler hazırlanmalıydı. Çinkoya gelince, anımsanacağı gibi Epave Burnu'nda bulunan kasada, bu metali içeren bir paket vardı ve bu ganimetin kullanılması için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı.

Cyrus Smith, uzun uzun düşündükten sonra Becquerel'in 1820'de tasarlamış olduğu ve yalnızca çinko kullanılan basit bir pil üretmeye karar verdi. Nitrik asit ve potasyum gibi maddeler ise zaten elinde mevcuttu.

Etkisi, asit ve potasyumun tepkimeye girmesiyle ortaya çıkacak olan bu pilin üretimi şu şekilde gerçekleştirilmişti.

Ürettiği cam şişeleri nitrik asitle dolduran Mühendis, ağızlarını ortalarından alt ucu kapalı ve bir çaputun içine doldurulmuş kilden bir tampon aracılığıyla asidin içine daldırılacak olan tıplarla kapattı. Tüplerin üst ucundan daha önceden çeşitli bitkilerin yakılmasıyla elde edilmiş olan potasyum eriyiğini döktü, bu şekilde asit ve potasyum kil tabakasının arasından tepkimeye girebileceklerdi.

Ardından Cyrus Smith eline aldığı iki çinko levhanın birini nitrik aside, diğerini de potasyum eriyiğine batırdı. Böylece şişenin levhasından, tüpün levhasına giden bir elektrik akımı oluştu, bu iki levhanın metal bir telle birbirlerine bağlanmasıyla tüpün levhası pozitif kutup, şişenin levhası negatif kutup haline geldi. Şişelerin ürettiği akımın bir araya gelmesiyle telgrafın çalışması için gerekli enerji elde edilmiş olacaktı.

İşte Cyrus Smith'in Granite-house'la ağıl arasındaki iletişimi sağlayacak olan basit ve dahiyane aleti buydu.

6 Şubat günü ağıl yolu boyunca telleri taşıyacak olan, yalıtkan camlarla kaplı kazıkların çakılmasına başlandı. Birkaç gün sonra üreteceği elektrik akımını saatte yüz bin kilometrelik bir hızla iletecek olan teller gerilmişti, bu akım toprak sayesinde başlangıç noktasına dönecekti.

Biri Granite-house'da, bin de ağılda kullanılmak üzere iki pil üretilmişti, ne de olsa ağıldan gelen telgraflara Granite-house'dan yanıt verilecekti.

Alıcı ve manipölatöre gelince, oldukça basit bir düzeneğe sahip oldukları söylenebilirdi. Her iki istasyonda da telin bir demir parçasına sarılmasıyla oluşan bir elektromıknatıs vardı. İki kutup arasında iletişim sağlandığında pozitif kutuptan çıkarak tel boyunca ilerleyen akım, geçici olarak mıknatıslanan elektromıknatıstan geçerek toprak aracılığıyla negatif kutba geri dönüyordu. Akımın kesilmesiyle elektromıknatıs mıknatıs etkisini hemen kaybediyordu. Bu durumda, elektromıknatısın önüne akımın geçişi sırasında kalkan ve akımın kesilmesiyle düşen yumuşak bir demir levhanın konması yeterliydi. Bu levha sayesinde gerekli düzeneğin kurulmasının ardından Cyrus Smith, levhaya takılan ve alfabenin harflerini taşıyan kadrana bir ibre eklemekte zorluk çekmemişti, bu şekilde istasyonlar arasındaki haberleşme sağlanabilecekti.

12 Şubat'ta tüm hazırlıklar tamamlanmıştı. O gün tellere akım vererek Cyrus Smith, ağılda her

şeyin yolunda gidip gitmediğini sordu birkaç saniye sonra Ayrton'ın memnuniyet verici yanıtı geldi.

Sevincini gizleyemeyen Pencroff, her sabah ve her akşam ağıla yanıtsız kalmayan telgraflar gönderiyordu.

Bu iletişim tarzının iki önemli avantajı vardı, bunlardan ilki Ayrton'ın ağılda olup olmadığının anlaşılması, diğeri ise onun kendini yalnız hissetmemesini sağlamasıydı. Cyrus Smith de onu her hafta ziyarete gidiyor ve ara sıra Granite-house'a gelen Ayrton büyük bir konukseverlikle ağırlanıyordu.

Yaz mevsimi bu olağan çalışmalarla akıp gidiyordu. Başta sebze ve tahıllar olmak üzere koloninin kaynakları her geçen gün daha da artıyor ve Tabor Adası'ndan getirilen fideler, ürün vermeye başlıyordu. Grande-Vue Yaylası iç rahatlatıcı bir görünüme kavuşmuş, dördüncü buğday hasadı istenilen düzeyde olmuştu ve anlaşılacağı gibi, kimse dört yüz milyar buğday tohumunu saymayı aklından geçirmemişti. Bu işe girişmeyi düşünen Pencroff, Cyrus Smith'ten dakikada üç yüz, saatte dokuz bin tohum saysa bile, bu işlemi tamamlaması için yaklaşık beş bin beş yüz yıl geçmesi gerektiğini öğrendiğinde tohumları saymaktan vazgeçmişti.

Havalar iyi gidiyordu, gündüzleri kavurucu sıcaklar etkisini sürdürse de akşam olduğunda açık denizden esen yeller gökyüzüne hakim olan sıcak havayı ılıklaştırarak Granite-house sakinlerinin serin geceler geçirmesini sağlıyordu. Arada uzun sürmeseler de Lincoln

Adası'nı olağanüstü bir güçle sarsan birkaç fırtına yaşandı. Birkaç saat boyunca gökyüzü şimşeklerle tutuşurken, gök gürültüleri aralıksız olarak yankılanıyordu.

O dönemde küçük koloni büyük bir refaha kavuşmuştu. Kümesin konuklarının sayısının artması bolluk içinde yaşanmasını sağlıyordu şimdi yapılması gereken kümesin nüfusunu belli bir sayıda tutmaktı. Domuzların şimdiden yavruları olmuştu ve anlaşılacağı gibi bu hayvanların bakımı Nab ve Pencroff'un zamanlarının önemli bir bölümünü alıyordu. Gédéon Spilett ve onun gözetiminde usta bir binici haline gelen Harbert'in sık sık bindikleri yabaneşeklerinin iki güzel yavrusu olmuştu, yük arabasına da koşulan bu hayvanlardan odun ve kömürün ya da Mühendis'in kullandığı madenlerin taşınmasında yararlanılıyordu.

Yine aynı dönemde Far-West ormanlarının hiç ulaşılammış iç bölümlerine birçok keşif gezisi yapıldı. Güneş ışınları başlarının üzerinde iç içe geçmiş kalın dalların arasından zorlukla sızabildiği için aşırı sıcaklardan kaygılanmayan kaşifler ormanda kolayca ilerleyebiliyorlardı. Böylece ağıldan Falls-River'in ağzına dek uzanarak Mercy'nin sol kıyısını oluşturan yol boyunca keşif gezilerine devam ettiler.

Ancak bu seferler sırasında sık sık karşılaştıkları ve ciddi boğuşmalar yaşadıkları vahşi ve yırtıcı yabandomuzlarına karşı önlem olarak yanlarına silahlarını almayı ihmal etmiyorlardı.

Yaz mevsimi boyunca jaguarlara karşı korkunç bir savaş verildi. Bu hayvanlara özel bir kin besleyen Gédéon Spilett ve kendisine yardım eden Harbert diledikleri silahları kuşanabildikleri için bu yırtıcı hayvanlardan hiç çekinmiyorlardı. Harbert'in cesareti olağanüstü, Gazeteci'nin soğukkanlılığı şaşırtıcıydı. Granite-house'un büyük salonu yirmi kadar muhteşem deriyle süslenmişti bile ve böyle devam ederse, avcılarının da hedeflediği gibi adadaki jaguarların soyu tükenecekti.

Zaman zaman adanın henüz keşfedilmemiş bölümlerine yapılan keşif gezilerine katılan Mühendis, bu yeni arazileri büyük bir titizlikle inceliyordu. Bu uçsuz bucaksız ormanların sık ağaçlarının arasında aradıkları şey yalnızca hayvan izleri değildi, ancak şüphe uyandıracak herhangi bir ipucuyla karşılaşmadılar. Zaten kendilerine eşlik eden Top ve Jüp de olağanüstü bir durumla karşı karşıya olduklarını belirten davranışlarda bulunmamışlardı. Yine de Mühendis'in içinde hiçbir şey bulamadığı o kuyunun ağzına geldiğinde köpek birçok kez havlamıştı.

Yine aynı dönemde G        Spilett, kendisine yardım eden Harbert’la birlikte kasada bulunan ve o ana dek hiç kullanılmamış olan fotoğraf makinesiyle adanın g   alıcı manzaralarının görüntülerini çektiler.

G     bir objektife sahip olan bu aygıt tam te ekk       . Cam plakayı hazırlamak için kollodyum, onu duyarlıla tırmak için gümüş nitr  t, elde edilen görüntüyü sabitlemek için sodyum s    t, pozitif görüntüyü veren kağıdın banyosu için amonyum klorür, gene bu görüntüyü ıslatmak için sodyum asetat ve altın klorür vardı, görüşü gibi hiçbir şey eksik değildi. Hatta klorlanmış Kağıtları da vardı ve onları şasideki negatif görüntülerin üzerine yerleştirmek için yalnızca sulandırılmış g  m    nitrata daldırmak yeterli oluyordu.

Böylece kısa süre içinde usta fotoğrafçılar haline gelen Gazeteci ve yardımcısı, Grande-Vue Yaylası’ndan çektikleri ve ufuktaki Franklin Dağı’nın, Mercy’nin yüksek kayalıklarla çevrelenmiş ağzının, sırtını dağın ilk yamaçlarına vermiş olan ağılın, Griff  ve Epave burunlarının ilginç uzantılarının yer aldığı harika görüntüler elde ettiler.

Bunların yanı sıra, ada sakinlerinin tamamının resimlerinin çekilmesini de ihmal etmediler.

“Nüfus artıyor” diyordu Pencroff.

Tıpatıp kendisine benzeyen fotoğrafının Granite-house’un duvarlarını süslediğini gören Denizci adeta büyülenmişti, resminin önünde tıpkı Broadway’in  ık vitrinlerinin   n ndeymi  esine uzun uzun duruyordu.

Ancak en başarılı fotoğraf tartışmasız olarak  stat J  p’ nkiydi. Tasviri g    bir ciddiyetle poz vermiş olan  stat J  p’ n görüntüsü canlı gibiydi!

“Sanki  imdi yüzünü buru turacak!” diye haykırıyordu Pencroff.

Üstat J  p bu işten memnun olmasa, fotoğrafını çekmek çok g    olurdu, ancak o bir hayli memnun görünüyor ve hafif bir kendini beğenmişliğin hakim olduğu duygusal bir ifadeyle resmini izliyordu.

Mart ayıyla birlikte yaz mevsiminin kavurucu sıcakları sona erdi. Ara sıra yağmur ya sa da havalar h     sıcak gidiyordu. Kuzey yarımkürenin eylül ayma denk düşen bu mart ayı,  mit edildiği kadar iyi geçmiyordu. Bu durum belki de erken gelecek sert bir kışın habercisiydi.

Hatta 21 Mart sabahı ilk karın düştüğüne inanacaklardı neredeyse. Sabahın erken saatlerinde Granite-house’un penceresinden bakan Harbert haykırdı:

“ uraya bakın! Adacık karlarla kaplı!”

“Bu mevsimde kar mı?” diye karşılık verdi, genç çocuğun yanına gelen Gazeteci.

Az sonra kendilerine katılan arkadaşlarıyla birlikte manzarayı incelediklerinde görebildikleri tek şey yalnızca adacığın değil, Granite-house’un eteğindeki kumsalın da tamamının beyaz bir tabakayla kaplı olduğuydu.

“Bu gerçekten de kar!” dedi Pencroff “Ya da kara çok benziyor!” diye yanıtladı Nab.

“Ama termometre 58 dereceyi (14 santigrat) gösteriyor!” dedi G        Spilett.

Cyrus Smith hiçbir şey söylemeden bu beyaz örtüyü izliyordu, çünkü yılın bu mevsiminde, böyle bir havada meydana gelen bu olayı nasıl açıklayacağını bilemiyordu.

“Kahretsın!” diye haykırdı Pencroff, “ekinlerimiz donacak!”

Denizci aşağıya inmeye hazırlanıyordu ki, ondan önce davranan  evik J  p kendi^ni aşağıya bıraktı.

Ancak orangutan daha yere inmeden kalın kar tabakası havalanarak birkaç dakika boyunca güneş ışınlarını görünmez kılacak kadar yoğun, sayısız yumaklar halinde havaya dağıldı.

“Kuşlar!” diye haykırdı Harbert.

Bunlar, parlak beyaz tüylü kuş s  r leriydi. Yüz binlercesi adacığa ve kıyıya inmişlerdi, kısa süre

içinde gözden kaybolduklarında ada sakinleri kışın düşsel bir dekor içinde yerim yaza bırakmasının yarattığı görüntü değişikliğinin şaşkınlığıyla oldukları yerde kalakalmalardı. Değişim öyle ani olmuştu ki, ne Gazeteci, ne de genç çocuk türünü bile belirleyemedikleri bu kuşlardan birini dahi vurmaya fırsat bulamamışlardı.

Birkaç gün sonra, 26 Mart'ta, gökten gelen kazazedelerin ada sahillerine inişlerinin üzerinden iki yıl geçmişti!

Şimdiden iki yıl geçmişti! Ada sakinleri iki yıldan beri türdeşleriyle hiçbir iletişim kuramamışlardı! Güneş sisteminin küçük bir gezegenindeymişçesine kayboldukları bu adada uygar dünyadan hiç haber alamıyorlardı!

Ülkelerinde neler olup bitiyordu? Ayrıldıklarında iç savaşıla ikiye bölünmüş olan ve belki de Güney'deki ayaklanmanın hâlâ kana buladığı memleketlerinin hayali gözlerinin önünden gitmiyordu! Bu onlar için derin bir yaraydı, sık sık bu konulardan söz ediyorlardı, ama Amerikan Konfederasyonunun esenliği için Kuzey in haklı davasını kazanmış olduğundan hiç şüphe etmiyorlardı.

Bu iki yıl boyunca adanın açıklarından tek bir gemi dahi geçmemiş ya da en azından tek bir yelkenli bile fark edememişlerdi. Lincoln Adası'nın gemilerin izlediği güzergahta olmadığı, hatta haritalarda adanın geçmemiş olmasının da kanıtladığı gibi henüz keşfedilmemiş olduğu ortadaydı, çünkü bir limanı olmasa da, sivri burnu su ikmali yapmak isteyen gemilerin dikkatini çekebilirdi. Ancak adayı çevreleyen deniz, her zaman göz alabildiğine ıssızdı. Bu durumda ülkelerine geri dönebilmek için yalnızca kendilerine güvenmeleri gerekiyordu.

Yine de bir kurtuluş yolu vardı ve nisan ayının ilk haftasında Granite-house'un salonunda bir araya gelen ada sakinleri bu konuyu tartışıyorlardı.

Sohbetin ana teması anavatanları Amerika'yı bir daha görüp göremeyecekleriydi.

"Hiç şüphe yok ki," dedi Gédéon Spilett, "Lincoln Adası'ndan ayrılabilmek için birkaç yüz mil boyunca denizde yol alabilecek büyüklükte bir gemi inşa etmekten başka bir çaremiz yok. Düşünüyorum da bir tekne yapılabildiğine göre, bir gemi de yapılabilir!"

"Tabor Adası'na gidilebildiğimize göre, Pomotu'ya da gidilebiliriz," diye ekledi Harbert.

"Hayır demiyorum," diye karşılık verdi, denizcilikle ilgili konularda baskın bir ses tonuyla konuşan Pencroff, "kısa bir yolu aşmakla uzun bir yolculuğa çıkmak aynı şey olmasa da hayır demiyorum! Teknemiz Tabor Adası yolculuğunda sert bir fırtınaya yakalansaydı bile, her iki yanda da kıyının yakınlarda olduğunu biliyorduk. Ama en yakın kara parçasının bin iki yüz mil olduğu bir yolculuğa çıkmak hiç de kolay değil!"

"Peki, gerekirse böyle bir maceraya atılır mısınız, Pencroff?" diye sordu Gazeteci.

"Benden istenen her şeyi denemeye hazırım, Bay Spilett," diye karşılık verdi Denizci, "bildiğiniz gibi geri adım atacak bir adam değilim!"

"Zaten artık aramızda bir denizci daha var," dedi Nab.

"O da kim?" diye sordu Pencroff.

"Ayrton."

"Doğru," diye yanıtladı Harbert.

"Tabii gelmeye razı olursa!" diye karşılık verdi Pencroff.

"Yoksa," dedi Gazeteci, "Lord Glenarvan'ın gemisi Ayrton oradayken Tabor Adası'na gelseydi, onun ülkesine geri dönmeyi reddedeceğini mi düşünüyorsunuz?"

"Dostlarım," dedi Cyrus Smith, "Ayrton'ın son yıllarda bilincini yitirmiş olduğunu unutuyorsunuz.

Ama sorun bu değil. Asıl bilmemiz gereken, İskoç gemisinin geri dönüşünü kurtuluş yollarımızdan biri olarak kabul edip edemeyeceğimiz. Lord Glenarvan, cezasını çektiğine karar verdiğinde Ayrton'ı almak için Tabor Adası'na geri dönme sözü verdiğine göre, geri geleceğine inanıyorum.”

“Evet,” dedi Gazeteci, “Ayrton'ı oraya bırakmasının üzerinden on iki yıl geçtiğine göre, bunun kısa süre içinde gerçekleşeceğini eklemek isterim.”

“Doğru,” diye karşılık verdi Pencroff, “Lord'un kısa süre içinde geri döneceği konusunda sizinle hem fikirim. Peki, gemisi nereye yanaşacak? Lincoln Adası'na değil, Tabor Adası'na.”

“Bu, Lincoln Adası'nın haritalarda yer almaması kadar kesin,” diye yanıtladı Harbert.

“Bu durumda, dostlarım,” dedi Mühendis, “bizim ve Ayrton'ın Lincoln Adası'nda bulunduğumuzu göstermek için Tabor Adası'na bir not bırakmamız gerekiyor.”

“Kesinlikle,” diye karşılık verdi Gazeteci, “Kaptan Grant'ın ve Ayrton'ın evine Lord Glenarvan ya da mürettebatının bulmakta zorluk çekmeyeceği bir pusula bırakmaktan daha kolay bir şey olamaz, böylece adamızın koordinatlarını öğrenmiş olurlar.”

“Bu önlemi Tabor Adası'na yaptığımız ilk yolculuk sırasında almamış olmamız oldukça can sıkıcı,” dedi Denizci.

“Niye önlem alacaktık ki?” diye yanıtladı Harbert. “O zaman Ayrton'ın başından geçenlerden haberdar değildik; bir gün onu aramaya geleceklerini bilmiyorduk, hikayeyi öğrendiğimizde mevsim Tabor Adası'na geri dönmemiz için uygun değildi.”

“Evet,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “çok geçti, yolculuğu bir dahaki ilkbahara ertelememiz gerek.”

“Ama ya İskoç yatı o zamana kadar gelirse?” dedi Pencroff.

“Mümkün değil,” diye karşılık verdi Mühendis, çünkü Lord Glenarvan bu uzak denizlerde yolculuk etmek için kış mevsimini seçmeyecektir. Ya Ayrton bizim yanımızdayken, yani son beş ay içinde adaya gelmiş ve geri dönmüş ya da daha sonra gelecek olmalı, ekimin ilk günlerinde Tabor Adası'na giderek bir pusula bırakmak uygun olur.”

“İtiraf etmek gerekir ki,” dedi Nab, “*Duncan* bu denizlere yalnızca birkaç ay önce gelmişse, bizim için büyük bir talihsizlik olur!” “Öyle olduğunu hiç sanmıyorum,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “Tanrı bizi elimizde kalan bu büyük şanstın mahrum etmeyecektir!”

“Her şart altında ne yapacağımıza Tabor Adası'na gidince karar vereceğimizi düşünüyorum,” dedi Gazeteci, “çünkü İskoçyalılar gelmişlerse, adada kaldıklarını belli eden izler bırakmış olmalılar.”

“Kesinlikle,” diye yanıtladı Mühendis. “Bu durumda dostlarım, ülkemize geri dönebilme şansımız olduğuna göre sabırla bekleyelim, eğer bu şans kaybetmişsek, ne yapmamız gerektiğini o zaman düşünürüz.”

“Zaten,” dedi Pencroff, “bir gün Lincoln Adası'nı şu ya da bu şekilde terk edersek, bunun sebebi rahat olmayışınız olmayacak!” “Hayır, Pencroff,” diye yanıtladı Mühendis, “bu ayrılışın nedeni, bir insanın hayatta en çok ihtiyaç duyduğu şeylerden, yani ailesinden, dostlarından, anavatanından uzakta bulunmamız olacak!”

Bu kararların alınmasıyla kuzeydeki takımadalara ya da batıdaki Yeni Zelanda'ya doğru yol alacak büyüklükte bir geminin inşa edilmesinden vazgeçilerek Granite-house'da geçirilecek üçüncü kış için hazırlıklara başlandı.

Kış bastırmadan tekneyle adanın çevresinin dolaşılmasına karar verildi. Kıyıların keşfi henüz tamamlanmamıştı ve ada sakinleri sahilin batıdaki Falls-River'in ağzından, kuzeydeki Mandibule Burnu'na dek uzanan bölümü ve aralarında köpekbalığı çenesi gibi duran dar körfez hakkında yeterli bilgiye sahip değildiler.

Pencroff tarafından önerilen keşif gezisi, adanın bu bölümünü kendi gözleriyle görmek isteyen Mühendis tarafından da benimsenmişti.

Hava değişkendi, ancak barometrenin ani iniş çıkışlar göstermemesine bakılarak keşif gezisi için elverişli olduğu söylenebilirdi. Nisanın ilk haftası boyunca bir hayli düştükten sonra beş, altı gün süren sert bir batı rüzgarının etkisiyle yeniden yükselen barometrenin ibresi yirmi dokuz onda dokuz yüksekte (759.45 mm.) sabidendi, koşullar yolculuk için uygun görünüyordu.

Hareket tarihinin 16 Nisan olarak kararlaştırılmasının ardından, Port Ballon'da demirlemiş olan *Bonadventure*'e birkaç gün sürecek keşif gezisi için erzak ve mühimmat yüklendi.

Ayrton'ı planlanan yolculuktan haberdar eden Cyrus Smith, kendilerine eşlik etmesini önerdi. Ayrton'ın adada kalmayı tercih etmesi üzerine arkadaşlarının yokluğu sırasında Granite-house'da kalmasına karar verildi. Ada sakinlerinden ona eşlik edecek olan Üstat Jüp bu durumdan hiç şikayetçi değildi.

16 Nisan sabahı ada sakinleri yanlarında Topla birlikte teknedeki yerlerini aldılar. Güneybatıdan sert bir rüzgar estiğine göre, Port Ballon'dan yola çıkan *Bonadventure*'ün Reptile Burnu'na ulaşması için volta vurması gerekiyordu. Adanın çevresi doksan mildi, bunun yirmi millik bölümünü, limandan burna dek uzanan güney kıyısı oluşturuyordu. Rüzgar karşıdan estiğine göre, bu yirmi mili kıyı kıyı ilerleyerek aşmaları gerekiyordu.

Buruna ulaşmak günün tamamını almıştı, çünkü limanı terk eden tekne iki saat boyunca alçalan denizde yol almış, ama altı saat süresince yükselen denizin dalgalarına karşı koymak zorunda kalmıştı. Bu nedenle burna ulaştıklarında akşam olmak üzereydi.

Pencroff, Mühendis'e yola yelkenleri iki camadanla tutarak yavaş yavaş devam etmelerini önerse de sahilin bu bölümünü gündüz gözüyle görmek isteyen Cyrus Smith, kıyının birkaç yüz metre açığında demirlemeyi tercih etti. Hatta adanın bu kıyısının titizlikle incelenmesi için gece boyunca yol alınmaması ve gece bastırdığında hava koşulları izin verirse, kıyının biraz açığında demir atılması uygun görüldü.

Böylece geceyi burnun arkasına demir atarak geçirdiler, havanın kararmasıyla dinginleşen rüzgar, gecenin sakin geçmesini sağladı. Denizci dışındaki tüm yolcular, Granite-house'daki odalarındaki kadar rahat olmasa da uyumayı başardılar.

Pencroff, 17 Nisan sabahı günün ilk ışıklarıyla demir aldı, rüzgarı arkadan alan tekne batı kıyısını yakından izleyerek yoluna devam etti.

Ada sakinleri daha önceden geçtikleri bu sık ağaçlıklı kıyıyı tanıyorlardı, yine de göz alıcı manzara karşısında hayranlıklarını gizleyemediler. Hızlarını düşürerek kıyıyı her şeyi gözlemleyebilecekleri kadar yakından takip ediyorlar, bu arada sağda, solda yüzen ağaç gövdelerine çarpmamaya dikkat ediyorlardı. Hatta birçok kez demir attılar, Gédéon Spilett bu olağanüstü kıyının fotoğraflarını çekti.

Bonadventure öğlene doğru Falls-River'in ağzına ulaşmıştı. Sağ kıyının biraz ötesinde daha seyrek olarak yeniden beliren ağaçlar, üç mil sonra kurak gövdesi kıyıya dek uzanan dağın batı kollarının arasında tek tük kümeler oluşturuyordu.

Bu kıyının kuzey ve güney bölümleri arasında ne büyük bir tezat vardı! Bir yanı ne kadar sık ağaçlıklarla kaplı ve yemyeşilse, diğer yanı o kadar çorak ve vahşiydi! Sanki karşılarında, bazı ülkelerde "demirden kıyılar" olarak adlandırılan kıyılardan biri vardı ve sarp görünümü olduğu jeolojik çağlardan kalan, hâlâ kaynamakta olan bazaltın aniden kristalleştiğini kanıtlar gibiydi. Kader balonlarını adanın bu bölümüne indirmiş olsaydı, ada sakinleri ilk önce üst üste yığılmış bu korkunç görüntüyle karşı karşıya kalacaklardı! Franklin Dağı'nın zirvesi çok yüksekte kaldığı için oradan

baktıklarında bu kıyının iç karartıcı görünümünü fark edememişlerdi. Ancak denizden bakıldığında, kıyı belki de dünyanın hiçbir köşesinde benzerine rastlanmayacak kadar garip görünüyordu.

Bonadventure yarım mil boyunca bu kıyıyı izledi. Kuleler gibi silindir, çan kuleleri gibi prizmatik, dikilitaşlar gibi piramit, fabrika bacaları gibi konik biçimler sergileyen ve boyutları yirmiye üç yüz ayak arasında değişen bu kaya bloklarını gözlemleyebilmek hiç de zor değildi. Bir buzul bile bu kadar ürkütücü biçimde dikilemezdi. Bir yanda bir kayadan diğerine uzanan köprüler, bakışların derinliğini belirleyemeyeceği bir şahma aitmiş gibi görünen kemercikler yer alırken, diğer yanda kubbeleri abidevi bir görünüm arz eden geniş oyuklar, hiçbir gotik katedralin sahip olmadığı külahlar, sivri çıkıntılar ve piramit tepelerden oluşan bloklar belirliyordu. İnsanın hayal gücünden daha zengin olan doğanın fantezileri, sekiz dokuz mil uzunluğundaki bu görkemli kıyının hatlarını çiziyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları bu manzarayı afallamaya varan bir şaşkınlıkla izliyorlardı. Ancak onlar sessizliklerini bozmasalar da Top'un bazalt kayalarda binlerce yankıyla tekrarlanan havlamaları eksik olmuyordu. Hatta Mühendis bu havlamalarda Granite-house'daki kuyunun ağzındakine benzer garip tonlamalar olduğunu fark etmişti.

“Yanaşalım,” dedi.

Bonadventure, kıyıdaki kayalıklarına mümkün olduğunca yaklaştı. Belki keşfedilmesi gereken bir mağara vardı? Ama Cyrus Smith herhangi bir canlının barınabileceği bir oyuga ya da bir dehlize rastlayamadı, zaten kayaların alt kısımları dalgalarla ıslanıyordu. Kısa bir süre sonra Top'un havlamalarının kesilmesiyle tekne kıyının birkaç yüz metre açığına doğru geri çekildi.

Adanın kuzeybatısında kıyı yeniden kumluk ve düz oluyordu. Ada sakinlerinin daha önceden hayal meyal görmüş oldukları alçak ve bataklık arazinin üzerinde tek tük ağaçlar belirirken, yaşam binlerce sokuşuyla birlikte diğer kıyının ıssızlığıyla büyük bir tezat oluşturacak şekilde canlanıyordu.

Bonadventure hava kararmak üzereyken adanın kuzeyinde, suların yeterince derin olduğu kıyıdaki küçük girintide demir attı. Günün son ışıklarıyla hafifleyerek gecenin sakin' geçmesini sağlayan rüzgar, şafağın ilk kıvrımlarıyla yeniden güçlendi.

O sabah kıyıya yanaşmak ne kadar da kolaydı, koloninin gözde avcıları Harben ve Gédéon Spilett iki saat süren bir keşif gezisinden sonra ellerinde bir sürü suçluluğu ve ördekle geri döndüler .Top harikalar yaratmış, gayreti ve ustalığı sayesinde tek bir hayvan dahi kaydedilmemişti.

Sabah sekizde demir alan *Bonadventure*, sertleşmeye başlayan rüzgarı arkasına alarak kuzeye, Mandibule Burnu'na doğru hızla ilerledi.

“Zaten,” dedi Pencroff, “batıdan esecek sert yellerin belirtilerini görmesem şaşardım. Dün güneş çok kızıl bir ufka battı ve işte bu sabah hiç de hayra alamet olmayan kedikuyrukları beliriyor.”

Kedikuyrukları, yükseldikleri her sefer deniz seviyesinin yaklaşık olarak beş bin ayak üzerinde olan başucu noktasına doğru uzanan ince, uzun bulut kıvrımlarıydı. Bu halleriyle yakın bir zamanda havanın bozacağını haber veren hafif pamuk yumaklarını andırıyorlardı.

“Evet,” dedi Cyrus Smith, “açabildiğimiz kadar yelken açarak Requin Körfezi'nde bir sığınak bulmaya çalışalım. *Bonadventure*'ün orada güvende olacağını düşünüyorum.”

“Kesinlikle,” diye yanıtladı Pencroff, “zaten kuzey kıyısı göz atmaya değmeyecek kumullarla kaplı.”

“Titizlikle incelenmesi gereken bu körfezde yalnız geceyi değil, günün tamamını geçirsem hiç canım sıkılmaz,” diye ekledi Mühendis.

“Zaten istesek de, istemesek de kalacağımızı sanıyorum,” diye karşılık verdi Pencroff, “çünkü

ufkun batısı şimdiden tehdit edici bir görünüm almaya başladı. Baksanıza nasıl da kararıyor!”

“Yine de Mandibule Burnu’na ulaşabilmek için elverişli rüzgar var,” dedi Gazeteci.

“Hem de oldukça elverişli,” diye yanıtladı Denizci, “ancak körfeze girebilmek için volta vurmak gerekecek, hiç bilmediğim bu denizleri daha net bir şekilde görmek isterdim!” “Requin Körfezi’nin güney kıyısında gördüklerimize bakılırsa, bu sular kör kayalarla kaplı olmalı,” diye ekledi Harbert.

“Pencroff,” dedi Cyrus Smith, “elinizden geleni yapın, size güveniyoruz.”

“Sakin olun, Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Denizci, “gereksiz yere tehlikeye atılmayacağım! Şahdamarıma bir bıçak darbesi almayı, *Bonadventure*’ümün su altına bir kayanın çarpmasına tercih ederim.”

Pencroff’un su altı olarak adlandırdığı, teknenin karinasının su altında kalan bölümüydü ve ona kendi teninden daha fazla özen gösteriyordu!

“Saat kaç?” diye sordu Pencroff.

“On,” diye yanıtladı Gédéon Spilett.

“Peki, burna ulaşmak için ne kadar yol almamız gerekiyor, Bay Cyrus?”

“Yaklaşık olarak on beş mil,” diye yanıtladı Mühendis.

“Yolu iki buçuk saatte aşarız,” dedi Denizci, “bu durumda, saat on iki ile bir arasında burnun açığına varmış oluruz. Ne yazık ki, o sırada deniz alçalmaya başlayacağı için sular körfezden dışarı çıkacak. Hem rüzgarın, hem de akıntının karşıdan gelmesinin körfeze girmemizi zorlaştıracığından kaygılanıyorum.” “Dahası bugün dolunay var ve nisan gelgitleri oldukça güçlüdür,” dedi Harbert.

“Peki ama, Pencroff,” diye sordu Cyrus Smith, “burnun ucuna demirleyemez misiniz?” “Fırtına yaklaşırken kıyının yakınına demirlemek!” diye haykırdı Denizci. “Bunu nasıl düşünürsünüz, Bay Cyrus? Bu, tekneyi kendi ellerimizle karaya oturtmak anlamına gelir!”

“O halde ne yapacaksınız?”

“Sular yükselene, yani akşam yediye kadar açıkta beklemeyi deneyeceğim, hâlâ hava kararmamışsa körfeze girmeye çalışacağım. Bunu başaramazsak, gece boyunca kıyı kıyı yol alarak günün ilk ışıklarıyla körfeze gireceğiz.”

“Size söyledim, Pencroff, size güveniyoruz,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Ah!” dedi Pencroff, “bu kıyıda bir fener olsaydı, denizciler için her şey daha kolay olurdu!”

“Evet,” diye yanıtladı Harbert, “bu kez ateş yakarak bize kıyı yolunu gösterecek düşünceli bir Mühendis’imiz de yok!”

“Gerçekten, sevgili dostum Cyrus,” dedi Gédéon Spilett, “size bunun için hâlâ teşekkür edemedik. Açık söylemek gerekirse, o ateş olmaksızın kıyıya asla ulaşamazdık...”

“Ateş mi?...” diye sordu, Gazeteci’nin sözlerine oldukça şaşırmış gibi görünen Cyrus Smith.

“Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Pencroff, “geri dönüş yolculuğumuzun son saatlerinde *Bonadventure*’ün güvertesinde büyük sıkıntılar yaşadığımızı ve Ekim’in 19’unu 20’sine bağlayan gece, Granite-house’un tepesinde tedbirli davranarak yakmış olduğunuz ateş sayesinde yönümüzü bulabildiğimizi söylemek istiyoruz.”

“Evet, evet!... Bu oldukça iyi bir fikirdi!” diye yanıtladı Mühendis.

“Bu kez,” diye ekledi Denizci, “Ayrton’ın aklına böyle bir şey gelmezse, bize bu küçük hizmeti verecek kimse olmayacak!”

“Hayır! kimse olmayacak!” diye yanıtladı Cyrus Smith.

Birkaç saniye sonra teknenin ön kısmında Gazeteci’yle bir araya gelen Mühendis, kulağına doğru eğilerek şunları söyledi:

“Bu dünyada kesin olan bir şey varsa, Spilett, Ekim’in 19’unu 20’sine bağlayan gece, ne Granite-house’un tepesinde, ne de adanın herhangi bir bölümünde ateş yakmadığımdır!”

Olaylar iç güdülerini haklı çıkaran Pencroff'un öngördüğü şekilde gelişmişti. Rüzgar sertleşerek, saatte kırk, kırk beş mil2 hızla esen bir fırtınaya dönüşmüştü. Bu hava koşullarında, açık denizde yol alan bir gemi, babafingo yelkenlerini indirip yalnızca alt camadanlarını açık bırakarak ilerlerdi. Oysa *Bonadventure*'ün körfezin ağzına ulaştığı sırada saat altıya yaklaştığından ve sular çekilmeye başladığından içeri girmesi mümkün değildi. Bu durumda açıkta beklemesi gerekiyordu, çünkü Pencroff, Mercy'nin ağzına ulaşmayı bile başaramayacaktı. Bunun üzerine büyük direğe fırtına yelkeni yerine floku yerleştirip burnunu karaya vererek beklemeye başladı.

Neyse ki, rüzgar çok şiddetli olsa da kara tarafından çevrelenen denizde büyük çalkantılar yoktu. Yani küçük tekneler için oldukça tehlikeli olan dalgalardan kaygılanmak gereksizdi. Sağlam bir şekilde safralanmış olan *Bonadventure*'ün batması mümkün değildi, ancak ambar kapakları dayanıklı olmasa, tekneyi döven dalgalar zor anlar yaşatabilirdi. Usta bir gemici olan Pencroff, her soruna anında çare buluyordu. Kuşkusuz teknesine olan güveni tamdı, yine de gün doğana dek yüzünde endişenin izleri okunuyordu.

O gece boyunca Cyrus Smith ve Gédéon Spilett sohbet etme fırsatı bulamadılar. Ne var ki, Mühendis'in Gazeteci'nin kulağına söylediği sözler, Lincoln Adası'nın üzerinde hakimiyetini sürdüren sır perdesinin bir kez daha ele alınmasını gerektiriyordu. Ada kıyısında beliren bu ateş, yeni ve açıklanamaz olay Gédéon Spilett'in aklından hiç çıkmıyordu. Ateşi gerçekten görmüştü! Arkadaşları Harbert ve Pencroff da tıpkı onun gibi bu olaya tanık olmuşlardı! O karanlık gecede adanın konumunu belirlemelerini sağlayan bu ateşi Mühendis'in yaktığından hiç şüpheleri yoktu, oysa Cyrus Smith böyle bir şey yapmadığını kesin olarak belirtiyordu!

Gédéon Spilett, *Bonadventure*'ün karaya döner dönmez bu konunun üzerinde duracağına ve Mühendis'i bu garip olaylarla ilgili olarak arkadaşlarına açıklamalarda bulunmaya teşvik edeceğine dair kendine söz verdi. Belki o zaman ortak bir karar alınacak, Lincoln Adası'nın tamamını kapsayan bir keşif gezisi düzenlenecekti.

Küçük teknenin kıyının açığında beklemeye devam ettiği o gece boyunca, körfezin ağzını oluşturan bu bilinmedik kıyılarda hiçbir ateş yanmamıştı.

Şafağın ilk ışıklarının doğu ufkunda belirmeye başlamasıyla biraz hafiflemiş olan rüzgar iki kerte yön değiştirdi, bu durumdan yararlanan Pencroff, körfezin ağzına doğru sokulmayı kolayca başardı. Sabahın yedisinde kuzey Mandibule Burnu'nu geride bırakan *Bonadventure*, tedbirli bir şekilde geçide girdi ve garip görünümlü lav akıntılarıyla çevrelenmiş sulara ilerlemeye başladı.

"İşte," dedi Pencroff, "bu deniz parçası filoların kolayca gezinebilecekleri mükemmel bir sığınak olabilir!"

"Asıl ilginç olan," dedi Cyrus Smith, "bu körfezin, volkanın peş peşe püskürttüğü lavların birikmesiyle oluşan iki akıntıdan meydana gelmiş olması. Bu durumda körfezin dört bir yandan kara parçalarıyla çevrelendiği sonucu çıkıyor ve en şiddetli fırtınalarda sularının bir göl kadar sakin olacağını söylemek yerinde olur."

"Hiç şüphesiz," dedi Denizci, "rüzgarın buraya girebilmesi için iki burun arasına oyulmuş bu dar

ağız aşması lazım, oysa kuzey burnu, güney burnunu boraların içeri sızmasını engelleyecek şekilde sarmış durumda. Aslında *Bonadventure*’ümüz yılın bir bölümünü demirini bile zorlamadan burada geçirebilir!”

“Onun için biraz büyük!” dedi Gazeteci.

“Hey, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Denizci, “*Bonadventure* için fazla büyük olduğunu kabul ediyorum, ancak Birlik’in filoları Pasifik üzerinde güvenli bir sığınak ararsa, bundan daha uygun bir koy asla bulamazlar diye düşünüyorum!”

“Bir köpekbalığının ağzındayız,” dedi Nab, körfezin şeklini anımsatarak.

“Ağzının tam ortasında, yürekli Nab’ım!” diye karşılık verdi Harbert, “üzerimize kapanacağından korkmuyorsunuz değil mi?”

“Hayır, Bay Harbert,” diye yanıtladı Nab, “yine de bu körfez hiç hoşuma gitmiyor! Görüntüsü oldukça ürkütücü!”

“Çok güzel!” diye haykırdı Pencroff, “tam onu Amerika’ya ithaf etmeyi düşündüğüm sırada, Nab körfezimi karalıyor!”

“Peki, en azından suları derin mi?” diye sordu Mühendis, “çünkü zırhlı gemilerimiz için *Bonadventure*’ün omurgasına lazım olan sudan daha fazlası gerekir.”

“Bunu öğrenmek hiç de zor değil,” diye yanıtladı Pencroff.

Denizci iskandil işlevini gören ve ucuna demir bir kütle bağladığı uzun ipi denizin dibine doğru bıraktı. Yaklaşık elli kulaç uzunluğundaki ip, hiçbir yere çarpmadan aşağıya doğru indi.

“Tamam,” dedi Pencroff, “zırhlılarımız buraya gelirlerse, karaya oturmazlar!”

“Doğrusu,” dedi Cyrus Smith, “bu körfez gerçek bir dipsiz kuyu. Ama adanın volkanik olduğunu dikkate alırsak, denizin dibinin bu tür çöküntülerle kaplı olmasında şaşılacak bir şey yok.”

“Bu surlar, Pencroff uzattığı ipin beş, altı katı uzunluğunda bir başka ip kullansa dahi diplerini bulamayacağı sivri tepeleri andırıyor,” dedi Harbert.

“Söyledikleriniz çok güzel,” dedi Gazeteci,

“yine de Pencroff’a koyunda önemli bir şeyin eksik olduğunu hatırlatmak isterim!” “Neymiş, Bay Spilett?”

“Adanın iç bölümlerine doğru ilerlemeye izin verecek bir girinti. Karaya ayak basmamızı sağlayacak bir iskele göremiyorum!”

Gerçekten de oldukça sarp olan yüksek lavlar, körfezin etrafı boyunca kıyıya çıkmaya elverişli tek bir nokta bile bırakmıyordu. Bu, onlardan daha çorak olsa da Norveç’in fiyortlarını hatırlatan aşılabilir bir perde hattıydı. Bu yüksek surların kenarından sürtünürcesine geçen *Bonadventure*, yolcuların tekneden ayrılmalarına izin verecek tek bir girinti dahi bulamadı.

Gerekirse, patlayıcılarla surun yarılabileceğini söyleyerek kendini teselli eden Pencroff, bu körfezde yapılacak hiçbir şey olmadığını düşünerek teknesini körfezin ağzına yöneltti ve saat ikiye doğru koydan dışarı çıkmıştı.

“Uff!” dedi Nab, sevinçle iç geçirirken. Yürekli zencinin bu geniş çenenin içinde kendini iyi hissetmediği söylenebilirdi!

Mandibule Burnu’ndan Mercy’nin ağzına kadar sekiz millik bir mesafe vardı. Burnunun Granite-house’a yöneltilmesiyle yelkenleri rüzgarla dolan *Bonadventure*, kıyının bir mil açığından yoluna devam etti. Devasa lav kayalarının yerini, bir süre sonra Mühendis’in kendini tuhaf bir şekilde aralarında bulduğu ve yüzlerce deniz kuşunun sık sık gelip gittiği ilginç şekilli kumullar aldı.

Saat dörde doğru adacığın burnunu solunda bırakan Pencroff, onu kıyıdan ayıran kanala giriyordu,

saat beşte *Bonadventure*'ün çapası Mercy'nin ağzının kumlarına saplanıyordu.

Ada sakinlerinin yola çıkmalarının üzerinden üç gün geçmişti. Ayrton onları kumsalda beklerken, mutluluk homurtuları çıkartan Üstat Jüp, sevinç içinde onlara doğru geliyordu.

Ada kıyılarının keşfi tamamlanmış ve şüpheli bir ize rastlanmamıştı. Eğer adada gizemli bir yaratık yaşıyorsa, barınağı ancak Serpentin Yarımadası'nın, ada sakinlerinin hâlâ keşfe çıkmamış oldukları sık ormanlarında bulunmalıydı.

Gédéon Spilett'in bu konuları Mühendis'e açması üzerine, adada meydana gelen ve sonuncusu en açıklanamaz niteliğe sahip olan garip olaylar konusunda arkadaşlarının dikkatlerinin çekilmesine karar verdiler.

Bunun üzerine Cyrus Smith kıyıda bilinmeyen bir el tarafından yakılan ateş konusuna geri dönerken Gazeteci'ye yirminci kez şu soruyu sormaktan kendini alamadı:

“İyi gördüğünüzden emin misiniz? Volkanın kısmi bir püskürtüsü ya da bir meteor olamaz mı?”

“Hayır, Cyrus” diye yanıtladı Gazeteci, “bu kesinlikle insan eliyle yakılmış bir ateşti. Zaten Pencroff ve Harbert'a da sorabilirsiniz. Onlar da aynı şeyi gördüler, sözlerimi doğrulayacaklardır.”

Böylece Cyrus Smith, ada sakinlerinin Grande-Vue Yaylası'nda bir araya geldikleri 25 Nisan akşamı şu sözlerle konuya girdi:

“Dostlarım, dikkatinizi adamızda meydana gelen bazı olaylara çekerek bu konudaki görüşlerinizi almak istiyorum. Bu olaylar doğaüstü sınıflamasında yer alabilirler...”

“Doğaüstü!” diye haykırdı Denizci piposunun dumanını üflerken. “Adamızın doğaüstü olduğu söylenebilir mi?”

“Hayır, Pencroff, ama gizemli olduğu tartışılmaz,” diye karşılık verdi Mühendis, “tabii Spilett ve bana şu ana dek nasıl gerçekleştiklerini anlayamadığımız bazı olayların açıklamasını yapabilirsiniz, durum değişir.”

“Devam edin, Bay Cyrus,” diye yanıtladı

Denizci.

“Pekala,” dedi Mühendis, “denize düştükten sonra, bilincim yerinde olmadığı halde kıyının çeyrek mil içerisindeki kumulların içine nasıl gelebildiğimin açıklamasını yapabiliyor musunuz?”

“Belki de şokun etkisiyle ne yaptığınızı bilmiyordunuz...” dedi Pencroff

“Bunun kabul etmek mümkün değil,” diye karşılık verdi Mühendis. “Peki, bunu bir kenara bırakalım. Top'un benim yattığım mağaranın beş mil ötesinde sizi nasıl bulduğunu açıklayabiliyor musunuz?”

“Köpek içgüdü...” diye yanıtladı Harbert.

“İlginç bir içgüdü!” diye görüşlerini belirtti Gazeteci, “üstelik yağmura ve o gece öfkeyle esen rüzgara rağmen, Peribacaları'na üzerinde tek bir çamur lekesi bile olmadan ulaştı!”

“Bunu da geçelim,” diye araya girdi Mühendis. “Köpeğimizin denizineği ile boğuştuğu sırada gölün sularından dışarı nasıl fırladığını açıklayabiliyor musunuz?”

“Hayır! İtiraf etmeliyim ki, bunu nasıl açıklamak gerektiğini bilmiyorum, üstelik denizineğinin bağrındaki kesici bir aletin neden olması gereken yaranın açıklaması da hiç kolay değil.”

“Bunun da geçelim,” diye devam etti Cyrus Smith. “O kurşun parçasının yavru pekarinin etine nasıl saplandığını, büyük bir sevinçle bulduğumuz kasada hiçbir kaza izine rastlanmamasını, içinde pusulanın bulunduğu o şişeyle denizdeki ilk yolculuğumuza çıktığımız sırada karşılaşmamızı, halatı çözülen kayığın Mercy'nin karşı kıyısına geçmemiz için tam da ihtiyacımız olduğu sırada akıntıya kapılarak gelmesini, maymunların istilasından sonra merdivenin Granite-house'un zirvesinden

aşağıya gönderilmesini ve nihayet Ayrton'ın yazdığını asla kabul etmediği pusulanın elimize geçmesini nasıl açıklıyorsunuz?”

Cyrus Smith adada meydana gelen garip olayları birini dahi atlamadan sıralamıştı. Bu olayların ilk kez böylesine sistemli bir şekilde nakledilmesinden duydukları şaşkınlığı gizleyemeyen Harbert, Pencroff ve Nab ne yanıt vereceklerini bilemeden birbirlerine bakıyorlardı.

“Gerçekten de haklısınız Bay Cyrus,” dedi sonunda Pencroff, “bu olayları açıklayabilmek çok zor!”

“Öyleyse dostlarım,” diye devam etti Mühendis, “bütün bunlara, en az onlar kadar anlaşılmaz başka bir olay daha eklendi!”

“Nedir, Bay Cyrus?” diye sordu Harbert aceleyle.

“Tabor Adası'ndan geri döndüğünüzde, Pencroff,” dedi Mühendis, “Lincoln Adası üzerinde bir ateşin belirdiğini söylüyorsunuz?” “Kesinlikle öyle,” diye yanıtladı Denizci.

“O ateşi gördüğünüzden emin misiniz?” “Tıpkı sizi gördüğüm gibi.”

“Sen de mi Harbert?”

“Ah! Bay Cyrus,” diye haykırdı Harbert, o ateş iri bir yıldız gibi parlıyordu!”

“Peki bir yıldız olamaz mıydı?” diye ısrarla sordu Mühendis.

“Hayır,” diye karşılık verdi Pencroff, “çünkü gökyüzü iri bulutlarla kaplıydı, üstelik bir yıldız ufkun bu kadar altında görünemez. Bay Spilett da gördü, sözlerimizi doğrulayabilir!” “Şunu da eklemek isterim ki,” dedi Gazeteci, “ışık çok canlıydı ve tıpkı bir elektrik akımı gibi yayılıyordu.”

“Evet! Evet! Tam da öyle...” diye yanıtladı Harbert, “ve Granite-house'un zirvesinden yayıldığı kesindi.”

“Tamam o zaman, dostlarım,” diye karşılık verdi Mühendis, “Ekim'in 19'unu 20'sine bağlayan o gece ne Nab, ne de ben kıyıda bir ateş yaktık.”

“Yakmadınız mı?..” diye haykırdı, şaşkınlıktan cümlesini bile tamamlayamayan Pencroff.

“O gece Granite-house'dan hiç ayrılmadık,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “kıyıda bir ateş belirdiyse, onu bizden başka biri yakmış olmalı!”

Pencroff, Harbert ve Nab şaşkınlıktan donakalmışlardı. Bunun bir göz yanılsaması olması mümkün değildi, Ekim'in 19'unu 20'sine bağlayan gece gözlerinin önünde gerçek bir ateş belirmişti!

Evet! Adada gizemli olayların meydana geldiğini kabul etmeliydiler! Lincoln Adasında ada sakinlerinin lehine olduğu tartışma götürmese de meraklarını uyandıran açıklanamaz bir gücün etkisi hissediliyordu. Acaba adanın en ücra köşelerinde gizlenen bir yaratık mı vardı? İşte ne pahasına olursa olsun, öğrenmeleri gereken buydu!

Arkadaşlarına Granite-house'u denize bağlayan kuyunun ağzına geldiklerinde Top ve Jüp'ün nasıl garip davrandıklarını da hatırlatan Cyrus Smith, onlara kuyuyu araştırdığında şüphe uyandıracak hiçbir şeyle karşılaşmadığını anlattı. Nihayet bu görüş alışverişinin sonunda, koloninin tüm üyelerinin onayı alınarak ilkbaharın gelmesiyle adanın tamamının karış karış araştırılmasına karar verildi.

Ancak o günden beri Pencroff endişeli görünüyordu. Özel mülkü olarak kabul ettiği bu ada, artık yalnızca ona ait değilmiş gibi görünüyor, onu iyi ya da kötü, bir başka sahiple paylaşmak zorunda kaldığını kabul etmeye çalışıyordu. Kişilikleri itibarıyla gerçeküstü olaylara inanmaya meyilli olan ve adaya doğaüstü bir gücün hakim olduğuna inanmaya başlayan Nab ve Pencroff, sık sık izah edilmesi mümkün olmayan bu olaylardan söz ediyorlardı.

Bu arada kuzey yarımkürede kasım ayına denk düşen mayıs ayıyla birlikte soğuklar etkisini hissettirmeye başlamıştı. Kış sert ve uzun geçecek gibi görünüyordu. Bunun üzerine ada sakinleri

kışla ilgili hazırlıklara ağırlık verdiler.

Zaten ne kadar sert geçerse geçsin, kışı karşılamaya hazırdılar. Elllerinde keçeden yapılmış bol miktarda giysi vardı, sayıları iyice artmış olan muflonlar, bu sıcak giysiyi üretmek için gerekli olan yünü sağlamışlardı.

Tabii Ayrton'da bu rahat ve sıcak giysilerden kendine düşen payı almıştı. Cyrus Smith kışı geçirmesi için onu ağıla göre daha elverişli koşullarda yaşayacağı Granite-house'a davet etmiş, o da ağılla ilgili son çalışmaların tamamlanmasının ardından geleceğine söz vermişti. Nisan ayının ortasına doğru geldiği Granite-house'da, ortak yaşama büyük katkılarda bulunsa da arkadaşlarının şakalarına katılmıyor, her zaman olduğu gibi hüznü ve çekingen ifadesini koruyordu!

Ada sakinleri, Lincoln Adası'ndaki üçüncü kışlarının büyük bölümünü Granite-house'da geçirdiler. Kayaları temelinden sarsan büyük fırtınaların ve korkunç kasırgaların yaşandığı bu mevsimde, ada kabaran devasa dalgalarla kaplanma tehdidi altındaydı ve açığa demirlemiş bir geminin tüm mevcuduyla birlikte batacağı kesindi. Bu fırtınaların birinde Mercy iki kez köprülerin ve köprücüklerin dayanacağından kaygı duyulmasına neden olacak bir şiddetle kabarmış, hatta dalgalar kıyıyı dövdüklerinde suların altında kalan kumsaldaki köprülerin sağlamlaştırılması gerekmişti.

Tahmin edilebileceği gibi yağmurun ve karın birbirlerine karıştığı hortumu andıran bu fırtınalar, Grande-Vue Yaylası'nda, özellikle değirmende ve kümeste hasara yol açmıştı. Ada sakinleri sık sık onarmasalar, kümes hayvanları ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalacaklardı. Bu şiddetli soğuklarla birlikte birkaç çift jaguar ve dörtelli sürüleri, yaylanın sınırına kadar gelmişlerdi, içlerinden en çevik ve en yürekliyelerinin, açlık dürtüsüyle çayı aşmalarından kaygı duyulabilirdi, suların donmasıyla önlerinde aşılması kolay bir geçit buluyorlardı. Bu nedenle ekinlerin ve kümes hayvanlarının zarar görmemesi için sürekli olarak nöbet tutmak gerekiyordu, bu tehlikeli ziyaretçileri makul bir uzaklıkta tutabilmek için sık sık silahlarını ateşlemeleri gerekmişti. Görüldüğü gibi dışarıdaki işlerin yanı sıra Granite-house'un iç düzenlemesi için gerekli çalışmalarla da meşgul olan adalılar, hiç boş kalmıyorlardı.

Bu şiddetli soğuklarda, geniş Tadornes Bataklıkları'nda bir hayli bereketli geçen av partileri düzenlenmişti. Top ve Jüp'ün eşlik ettiği Gédéon Spilett ve Harbert binlerce ördek, suçullugu, bağırtlak ve kızkuşunun uçtuğu bu bataklıklarda tek bir mermiyi bile boşa harcamıyorlardı. Kâh Mercy'i geçtikten sonra tutulan Port Ballon yoluyla, kâh Epave Burnu'nu dönerek bu bereketli topraklara ulaşmak kolaydı, böylece avcılar Granite-house'dan iki, üç milden fazla uzaklaşmamış oluyorlardı.

Bu sert kış mevsiminin dört ayı; haziran, temmuz, ağustos ve eylül böylece geçmişti. Ama sonuçta Granite-house kötü hava koşullarından etkilenmemişti, aynı durum büyük bölümü Franklin Dağı tarafından korunan, kıyı ve orman tarafından şiddeti hafifletilen rüzgarlara maruz kalan ağıl için de geçerliydi. Ağır hasarlar alınmadı, ekim ayının ikinci haftasında, birkaç günlüğüne ağıla dönen Ayrton'ın hünerli elleri, hasarı kolayca onarabilirdi.

Bu kış boyunca açıklaması mümkün olmayan yeni bir olay yaşanmadı. En önemsiz olaylara bile gizemli bir anlam yüklemek için hazır bekleyen Pencroff ve Nab'ın tüm çabalarına rağmen, garip bir vakayla karşı karşıya kalınmadı. Top ve Jüp bile artık kuyunun ağzında dolanmıyor, hiçbir endişe belirtisi göstermiyorlardı. Granite-house'daki sohbetlerde sık sık söz edilse de ve adanın en ücra köşelerine kadar karış karış taranması konusundaki karar hâlâ geçerliliğini korusa da peş peşe gelen doğaüstü olaylar serisi kesintiye uğramıştı.

Ancak tehlikeli sonuçlar doğurabilecek son derece ciddi bir gelişmenin yaşanması Cyrus Smith ve

arkadaşlarının bu projelerini geçici olarak ertelemelerine neden oldu.

Ekim ayıyla birlikte havalar hızla ısınmaya başlamıştı. Doğa güneş ışınları altında yeniden canlanırken, orman sınırındaki kozalaklıların dökülmeyen yapraklarının arasından çitlembiklerin, deodaraların yeni sürgünleri beliriyordu.

Hatırlanacağı gibi Gédéon Spilett ve Harben birçok kez Lincoln Adası'nın fotoğraflarını çekmişlerdi.

17 Ekim günü öğleden sonra üçe doğru, gökyüzünün berraklığından etkilenen Harbert'ın aklına Grande-Vue Yaylası'nın karşısında, Mandibule Burnu'ndan Griffé Burnu'na dek uzanan Union Körfezi'nin resmini çekmek gelmişti.

Ufuk pürüzsüz bir şekilde belirirken, arka planda hafif bir esintiyle çalkanan deniz, sağda, solda ışıklık pullarla beneklenmiş bir gölün suları gibi hareketsiz bir görüntü sergiliyordu.

Granite-house'un pencerelerinden birine yerleştirilmiş olan objektif, kumsalı ve körfezi tepeden görüyordu. Harbert her zamanki gibi görüntüsünü aldıktan sonra sabitlemek için gerekli malzemelerle donatılmış karanlık odaya çekildi.

Aydınlık ortama geri döndüğünde fotoğrafta deniz ufkunun üzerini lekeleyen belli belirsiz, küçük bir nokta fark etti. Resmi yeniden yıkamayı denese de bu noktayı yok etmeyi başaramadı.

“Camda bir hata olsa gerek” diye düşündü.

Merakını yenemeyerek, bu noktayı incelemek için dürbünlerden birinin güçlü merceğini çıkardı.

Ancak daha görüntüye bakar bakmaz bir çılgılık attı ve fotoğrafı ellerinin arasından yere düşürdü.

Hemen Cyrus Smith'in bulunduğu odaya koştu, lekenin yerini göstererek fotoğrafı ve merceği ona uzattı.

Noktayı inceleyen Cyrus Smith, dürbününü alarak pencereye yöneldi.

Ufku yavaş yavaş tarayan dürbün, şüpheli noktanın üzerinde sabitlendiğinde Cyrus Smith'in ağzından yalnızca şu sözcükler döküldü: “Bir gemi!”

Gerçekten de Lincoln Adası'nın açıklarında bir gemi vardı!

3. BÖLÜM

ADANIN ESRARI

Kazazedeler balonun kendilerini Lincoln Adası'na bırakmasının üzerinden geçen iki buçuk yıl boyunca türdeşleriyle irtibat kuramamışlardı. Gazeteci bir kez adanın konumunu belirten pusulayı bir kuşa emanet ederek uygar dünya ile ilişki kurmayı denemişti, ancak bu ciddi olarak şekilde bel bağlanabilecek bir olasılık değildi. Yalnızca Ayrton bilinen koşullar altında küçük koloninin üyeleri arasına katılmıştı. Oysa 17 Ekim günü adanın açığında, her zaman ıssız olan bu denizde ansızın başka insanlar belirmişti!

Orada bir gemi olduğuna hiç şüphe yoktu! Ama yoluna devam mı edecek, yoksa mola mı verecekti? Ada sakinleri, bu sorunun yanıtını birkaç saat içinde öğreneceklerdi.

Gédéon Spilett, Pencroff ve Nab'ı hemen Granite-house'un salonuna çağıran Cyrus

Smith ve Harben, onları olan bitenlerden haberdar ettiler. Dürbünü eline alarak ufku hızla tarayan Pencroff, fotoğrafın üzerindeki belli belirsiz lekeye tekabül eden noktayı fark edince durdu.

“Bu gerçekten de bir gemi!” dedi büyük bir memnuniyet ifade etmeyen bir ses tonuyla.

“Bize doğru mu geliyor?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Şu an için bunu söyleyebilmek mümkün değil,” diye yanıtladı Denizci, çünkü ufkun üzerinde yalnızca yelken takımı seçilebiliyor, gövdesini görebilmek olanaksız!

“Ne yapacağız?” dedi genç çocuk.

“Bekleyeceğiz,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Ada sakinleri oldukça uzun bir süre, Lincoln Adası'na geldiklerinden beri başlarına gelen bu en önemli olayın içlerinde uyandırdığı heyecan, kaygı ve umut duygularıyla derin düşüncelere dalarak hiç konuşmadılar.

Kuşkusuz ada sakinleri, ıssız bir adacığa terk edilmiş ve zavallı yaşamlarını çorak bir doğada sürdürmeye çalışarak hiç durmadan insanların yaşadığı topraklara ulaşmanın hasretini çeken kazazedelerden değildi. Özellikle refah içinde geçen yaşamlarından oldukça mutlu görünen Pencroff ve Nab'ın adalarından ayrılırken bir hayli üzülecekleri söylenebilirdi. Zaten bu yeni yaşama, zekalarının gelişmesine olanak veren bu ortama alışmışlardı! Ama yine de kendilerine dünyadan haber getiren bu gemi, belki de anavatanlarının bir parçası olarak onlarla buluşmaya geliyordu! Güvertesinde kendilerine benzeyen insanlar vardı, gemiyi gördüklerinde yüreklerinin nasıl heyecanla atmaya başladığını anlayabiliriz!

Zaman zaman dürbününü eline alan Pencroff, pencereye yaklaşarak kıynın yirmi mil doğusunda bulunan gemiyi dikkatle inceliyordu. Ada sakinleri henüz varlıklarını belli edecek bir işaret gönderme olanağını bulamamışlardı. Çekecekleri bayrak fark edilmeyecek, yakacakları ateş seçilemeyecek, patlamalar duyulmayacaktı.

Yine de Franklin Dağı'nın yükseltilerinin, geminin gözcülerinin dikkatinden kaçmayacağı muhakkaktı. Peki bu gemi adaya neden yanaşacaktı ki? Gemiye Pasifik'in bu bölümüne, Polinezya takımadalarına, Yeni Zelanda'ya ya da Amerika kıyılarına gitmekte olan posta gemilerinin güzergahı üzerinde bulunmayan

Tabor adacığı dışında hiçbir kara parçasına rastlanmayan bölümüne getiren basit bir tesadüf değil

miydi?

Herkesin aklından geçen bu sorulara, Harbert'tan ani bir yanıt geldi.

“Bu *Duncan* olamaz mı?”

Anımsanacağı gibi *Duncan*, Ayrton'ı adacığa bırakan ve bir gün onu almak için geri geleceğine söz veren Lord Glenarvan'ın yatıydı. İki ada birine giderken diğerini de fark edecek kadar birbirine yakındı. İki kara parçası birbirlerinden boylam düzleminde yüz elli mil, enlem düzleminde ise yetmiş beş millik bir mesafeyle ayrılıyorlardı.

“Ayrton'ı durumdan haberdar edip derhal buraya çağırmanız gerek,” dedi Gédéon Spilett. “Bu geminin *Duncan* olup olmadığını yalnızca o söyleyebilir.”

Herkesin aklından geçen de buydu, ağılla Granite-house arasında irtibatı sağlayan aletin başına giden Gazeteci, şu telgrafi gönderdi:

“Acilen gelin.”

Birkaç saniye sonra zil çaldı:

“Geliyorum,” diye yanıtlıyordu Ayrton.

Ardından ada sakinleri gemiyi gözlemeye devam ettiler.

“Eğer bu gemi *Duncan* ise, bir süre gemide yolculuk eden Ayrton onu kolayca tanıyacaktır,” dedi Harbert.

“Eğer oysa, çok heyecanlanacaktır,” diye ekledi Pencroff

“Evet,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “artık Ayrton'ın *Duncan*'ın güvertesinde yer almaya layıktır ve Tanrı'dan bunun Lord Glenarvan'ın yatı olmasını diliyorum, çünkü onun dışındaki her gemi beni şüphelendiriyor. Gemilerin nadiren geçtiği bu sularda, Malezyalı korsanların adamızı ziyaret etmesinden kaygı duyuyorum.”

“Adamızı savunuruz!” diye haykırdı Harbert.

“Kesinlikle evlat,” diye yanıtladı Mühendis, gülümseyerek, “ama savunmamıza gerek kalmaması daha iyi.”

“Basit bir gözlem,” dedi Gédéon Spilett. “En son yayınlanan haritalarda bile yer almadığına göre, Lincoln Adası denizciler tarafından bilinmiyor. Bu durum, kendini ansızın bu keşfedilmemiş kara parçasının karşısında bulan bir geminin, uzaklaşacağına onu ziyaret etmesi için yeterli bir gerekçe olamaz mı, Cyrus?”

“Hiç şüphesiz,” diye karşılık verdi Pencroff “Ben de aynı şeyi düşünüyorum,” diye ekledi Mühendis. “Hatta henüz haritalarda yer almayan yeni bir kara parçasını keşfetmek bir kaptanın görevleri arasındadır, Lincoln Adası da bu kategoride yer alıyor...”

“Bu durumda,” dedi Pencroff, “geminin adamızın birkaç yüz metre açığına demirlediğini farz edelim, ne yapacağız?”

Aniden ortaya atılan bu soru, bir süre için yanıtsız kaldı. Ancak Cyrus Smith biraz düşündükten sonra, her zamanki sakin ses tonuyla karşılık verdi.

“Yapmamız gerekeni yapacağız, dostlarım, yani gemiyle irtibat kuracağız ve Birlik Eyaletleri adına mülkiyetini üzerimize aldıktan sonra adamızı terk ederek gemiye bineceğiz. Ardından kesin olarak buraya yerleşmek isteyenlerle geri gelip Amerika Cumhuriyeti'ne, Pasifik Okyanusu'nun bu bölümünde yararlı bir yerleşim merkezi hediye etmiş olacağız!” “Yaşasın!” diye haykırdı Pencroff, “ve ülkemize büyük bir hediye vermiş olacağız! Adanın sömürgeleşme süreci neredeyse tamamlanmış bulunuyor, tüm bölümler isimlendirildi, yolları, telgraf hattı, şantiyesi, fabrikası var, yapılması gereken tek şey ismini haritalara eklemek olacak!”

“Ya biz yokken adamızı ele geçirirlerse?” diye görüşlerini belirtti Gédéon Spilett

“Kahretsin!” diye haykırdı Denizci, “adayı savunmak için tek başıma burada kalacağım ve inanın bana, onu bir alığın cebindeki saat gibi çalmalarına izin vermeyeceğim!”

Bir saat boyunca geminin Lincoln Adası’na doğru ilerleyip ilerlemediğini söyleyebilmek mümkün olmadı. Bununla birlikte biraz yaklaşmıştı, ancak hangi yöne doğru ilerliyordu? Pencroff henüz bunu anlayamamıştı. Yine de bu geminin kuzeydoğudan esen rüzgarı sancaktan alarak yoluna devam ettiği söylenebilirdi. Zaten esintiler adaya yönelmesi için elverişliydi ve derinlik henüz haritalara kaydedilmemiş olsa bile, bu dingin denizde fazla zorlanmadan kıyıya yaklaşabilirdi.

Saat dörde doğru -çağrılmasının üzerinden bir saat geçtikten sonra- Granite-house’a ulaşan Ayrton salona girerek şunları söyledi: “Emirlerinizi bekliyorum, beyler.”

Cyrus Smith her zaman yaptığı gibi ona elini uzattı, ardından pencerenin kenarına götürdü.

“Ayrton,” dedi, “önemli bir nedenden dolayı gelmenizi rica ettik. Adanın açıklarında bir gemi var.”

İlk önce yüzü hafifçe sararan Ayrton’ın bir an için gözleri karardı. Sonra pencereden dışarı uzanarak ufku gözlemledi, ancak hiçbir şey göremedi.

“Şu dürbünü alın,” dedi Gédéon Spilett, “ve iyi bakın Ayrton, çünkü bu gemi sizi ülkenize götürmek için geri gelen *Duncan* olabilir.”

“*Duncan!*” diye mırıldandı Ayrton. “Bu kadar çabuk!”

Bu son sözcüklerin dudaklarından bilinçsizce döküldüğü Ayrton kafasını ellerinin arasına almıştı.

On iki yıl boyunca ıssız bir adada yaşamak, ona yeterli bir ceza gibi görünmüyor muydu? Pişmanlık duyan suçlu hem kendisinin, hem de başkalarının gözünde kendini bağışlanmış hissetmiyor muydu?

“Hayır,” dedi, “hayır! Bu *Duncan* olamaz.”

“Bakın Ayrton,” dedi Mühendis, “çünkü ne yapacağımızı önceden bilmemiz gerekiyor.”

Dürbünü eline alan Ayrton, birkaç dakika boyunca hiç kımıldamadan, tek bir söz bile etmeden ufku gözlemledi. Sonra,

“Evet, bu bir gemi,” dedi, “ancak *Duncan* olduğunu sanmıyorum.”

“Ama neden?” diye sordu Gédéon Spilett.

, “Çünkü *Duncan* buharlı bir gemi ve_ geminin ne üzerinde, ne de yanında duman gördüm.”

“Belki yalnızca yelkenleriyle yol alıyordur?” dedi Pencroff. “Rüzgar izlediği rota için oldukça elverişli, tüm kara parçalarından bu kadar uzaktayken kömürünü idareli kullanması gerekebilir.”

“Haklı olabilirsiniz, Bay Pencroff, bu gemi kazanlarını söndürmüş olabilir. Bırakalım kıyıya yanaşsın, o zaman ne yapacağımıza karar veririz.”

Ayrton bunları söyledikten sonra büyük salonun bir köşesine çekilerek sessizce beklemeye başladı. Ada sakinleri yabancı gemiden bahsediyorlardı, Ayrton sohbete hiç katılmadı.

O sırada her birinin zihni işlerinin başına dönmelerini engelleyecek kadar meşguldü. Oldukça gergin görünen Gédéon Spilett ve Pencroff yerlerinde duramıyorlar, bir gidip bir gelerek salonu arşınıyorlardı. Harbert ise daha çok merakın ağır bastığı bir bekleyiş içindeydi. Yalnızca Nab her zamanki sükunetini muhafaza ediyordu. Onun ülkesi efendisinin olduğu yer değil miydi? Mühendis’e gelince, düşüncelere dalmıştı ve yüreğinin derinliklerinde bu geminin gelmesini istemiyor, hatta tam tersine bundan kaygı duyuyordu.

Ne var ki, gemi adaya biraz daha yaklaşmıştı. Dürbün sayesinde geminin genellikle Pasifik korsanlarının kullandıkları Malezya praolarından biri değil, bir uzun yol gemisi olduğu ayırt

edilebiliyordu. Bu durumda Mühendis'in kaygılarının boşa çıktığına ve adanın açıklarında beliren bu geminin onun için bir tehlike oluşturmayaacağına inanılabilirdi. Pencroff, dikkatli bir incelemeden sonra geminin iki direk ile donanmış olduğunu ve gabyası ile babafingo- yelkenlerini aşağıya indirmiş olarak kıyıya paralel ilerlediğini bildirdi. Ayrton da bunu doğruladı.

Ancak güneybatıya doğru bu şekilde yol almaya devam ederse, kısa bir süre sonra Griffé Burnu'nun ardından gözden kaybolacak ve onu gözlemlemek için Port Ballon yakınlarındaki Washington Körfezi'nin yükseltilerine gitmek gerekecekti. Bu oldukça can sıkıcı bir durumdu, çünkü saat akşamın beşiydi ve karanlığın bastırması gözlemlerini zorlaştıracaktı.

“Hava karardığında ne yapacağız?” diye sordu Gédéon Spilett. “Adadaki varlığımızı belirtecek bir ateş yakacak mıyız?”

İşte asıl sorulması gereken soru buydu ve Mühendisin bazı önsezilerine rağmen sorunun yanıtı olumluydu. Gece, gemi bir daha geri gelmemek üzere uzaklaşabilirdi ve gözden kaybolursa bir başka gemi Lincoln Adası'nın açıklarına gelir miydi? Geleceğin ada sakinlerine neler hazırladığını öngörmek mümkün müydü?

“Evet,” dedi Gazeteci, “ne olursa olsun bu gemiye adada insanların yaşadığını belirten bir işaret göndermeliyiz. Bize sunulan bu şansı göz ardı etmek, gelecekte büyük pişmanlıklara yol açabilir!”

Bunun üzerine Nab ve Pencroff'un Port Ballon'a gitmelerine ve hava karardığında gemi mürettebatının dikkatini çekecek güçlü bir ateş yakmalarına karar verildi.

Ancak Nab ve Denizci Granite-house'dan ayrılmaya hazırlanırken rotasını değiştiren gemi, doğrudan Union Körfezi'ne yöneldi. Hızla yaklaştığına bakılırsa, bu brikin oldukça iyi yol aldığı söylenebilirdi.

Nab ve Pencroff yola çıkmaktan vazgeçtiler ve dürbün geminin *Duncan* olup olmadığına karar vermesi için yeniden Ayrton'a uzatıldı. İskoç yatı da aynı şekilde iki direkliydi. Bu durumda öğrenilmesi gereken, şu an kıyının on mil kadar açığında bulunan bu geminin iki direğinin arasından bir bacanın yükselip yükselmediğiydi.

Ufuk hâlâ aydınlık olduğundan bunu saptamak hiç de zor değildi ve kısa süre sonra Ayrton dürbünü indirerek şunları söyledi:

“Bu *Duncan* değil! O olamaz!...”

Gemiyi yeniden dürbünün görüş alanı içine alan Pencroff, bunun mükemmel inşa edilmiş, direkleri sağlam bir şekilde dikilmiş, üç, dört yüz ton ağırlığında bir brik olduğunu saptadı. Ama hangi ulusa ait olduğunu söylemek kolay değildi.

“Arkasında bir bayrak dalgalanıyor, ama henüz renklerini ayırt edemiyorum.”

“Yarım saat içinde öğreniriz,” diye karşılık verdi Gazeteci. Zaten kaptanın niyetinin kıyıya yanaşmak olduğu anlaşılıyor, bu durumda, bugün olmasa da yarın kim olduklarını anlarız.”

“Olsun!” dedi Pencroff. “Kiminle karşı karşıya geleceğimizi önceden bilmek daha iyi olur, bu garip bayrağın renklerini öğrenmek canımı hiç de sıkmaz!”

Konuşurken, Denizci gözünü dürbününden ayırmıyordu.

Hava kararıyordu ve karanlığın bastırmaya başlamasıyla birlikte açıktan esen rüzgar da hafifliyordu. Geminin dalgalanması giderek azalan bayrağının yaka iplerinin arasına sarkması inceleme işlemi zorlaşıyordu.

“Bu Amerikan bayrağı değil,” diyordu ara sıra- Pencroff, “kırmızısı kolayca seçilebilecek İngiliz bayrağı da değil, renkleri Fransız ve Alman bayraklarınıninkine benzemiyor, Rus bayrağının beyazını ya da İspanyol bayrağının sarısını seçemiyorum... Sanki tek bir renkten oluşuyor... Bakalım... Bu

denizlerde... çoğunlukla hangi gemiler yol alıyor?... Şili bayrağı mı? Ama o üç renklidir... yoksa Brezilya mı? O yeşildir - Japon olsa, sarı ve siyah olması gerekir... oysa bunun ki..."

O sırada rüzgarın bayrağı girmesiyle Denizcinin bıraktığı dürbünü eline alıp gözüne dayayan Ayrton, boğuk bir sesle,

"Siyah bayrak!" diye haykırdı.

Gerçekten de brikin arkasında koyu renkli bir kumaş belirliyordu ve bu durumda gemiyi şüpheli gemi kategorisine koymak gerekiyordu!

Mühendis önsezilerinde haklı mıydı? Bu bir korsan gemisi miydi? Malezya praolarıyla rekabet ederek Pasifik'in güneyindeki bu denizleri haraca mı bağlıyorlardı? Lincoln Adası kıyılarında ne arıyorlardı? Bu bilinmeyen kara parçasını yağmaladıkları ganimetleri depolamak için elverişli mi buluyorlardı? Yoksa kış ayları boyunca burayı bir sığınak liman olarak mı kullanmak istiyorlardı? Ada sakinlerinin onurlu yurdu, Pasifik korsanlarının başkenti haline dönüşerek alçakların barınağı haline mi gelecekti?

Bu sorular ada sakinlerinin zihnini kurcalıyordu. Zaten çekilmiş olan bayrağın ne anlam ifade ettiğine dair hiçbir şüphe duyulamazdı. Korsanların bayrağıydı! İp kaçkınları alçakça projelerinde başarılı olsalar, bugün *Duncan* da aynı bayrağı taşıyor olacaktı!

Gelişmeleri değerlendirmek için hiç zaman kaybetmediler.

"Dostlarım," dedi Cyrus Smith, "belki de geminin amacı yalnızca kıyıyı incelemektir? Belki mürettebatı karaya çıkmayacaktır? Bu da bir olasılık. Ne olursa olsun, burada ki varlığımızı ele veren her şeyi saklayacağız. Grande-Vue Yaylası'na kurduğumuz değirmen kolayca fark edilebilir. Ayrton ve Nab, siz oraya giderek kanatlarım sökün. Granite-house'un pencerelerini de kalın dallarla örtelim. Kesinlikle ateş yakılmasın. Bu adada insan olduğunu belli eden her şeyi ortadan kaldıralım!"

"Ya teknemiz?" dedi Harbert.

"Oh!" diye karşılık verdi Pencroff, "Port Ballon'da emniyette sayılır, bu alçakların onu orada bulamayacaklarına bahse girerim!" Mühendis'in talimatları hemen yerine getirildi. Yaylaya çıkan Nab ve Ayrton değirmeni gizlemek için gerekli tüm önlemleri aldılar. Onlar bu işle uğraşırken, arkadaşları Jakamar Ormanları'na giderek bol miktarda dal ve sarmaşık getirmişlerdi. Bunlar, Granit surun pencerelerini örterek belli bir mesafeden doğal bir yeşil örtü gibi görünmesini sağlayacaklardı. Cephanelikler ve silahlar da beklenmedik bir saldırıda acilen kullanılmak üzere hazırlanmıştı.

Hazırlıklar tamamlandığında,

"Dostlarım," dedi sesinden heyecanlı olduğu anlaşılan Cyrus Smith, "bu sefiller Lincoln Adası'nı ele geçirmeye çalışırlarsa, adamızı savunacağız, değil mi?"

"Evet, Cyrus," diye yanıtladı Gazeteci, "ve gerekirse, onu savunmak için canımızı veririz!"

Her biri Mühendis'in kendilerine uzattığı eli içtenlikle sıktılar.

Ada sakinlerine yalnızca köşesine büzülüp kalmış olan Ayrton eşlik etmiyordu. Belki de bu eski kanun kaçağı, kendini henüz bağışlanmış saymıyordu!

Ayrton'ın yüreğinden geçenleri anlayan Cyrus Smith, ona doğru ilerledi:

"Ya siz, Ayrton," diye sordu, "siz ne yapacaksınız?"

"Görevimi," diye karşılık verdi Ayrton.

Sonra pencereye doğru giderek yaprakların arasından dışarıyı inceledi.

O sırada saat yedi buçuktu. Yaklaşık yirmi dakika önce, güneş Granite-house'un arkasından kaybolmuştu. Bu nedenle doğu ufku yavaş yavaş kararmaya başlıyordu. Brik hâlâ Union Körfezi'ne doğru ilerliyordu. O sırada kıyıdan sekiz mil kadar uzakta, Grande-Vue Yaylası'nın tam

karşısındaydı, çünkü Griffé Burnu seviyesindeyken çark ettikten sonra yükselen denizin akıntısından yararlanarak kuzeye yönelmişti. Hatta Griffé Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan doğrusal hattı, kış sancak tarafının batısında bıraktığına göre, şu an itibarıyla geniş körfeze girmiş olduğu söylenebilirdi.

Brik körfezin derinliklerine doğru ilerleyecek miydi? Sorulması gereken ilk soru buydu. Körfeze girse bile, demirleyecek miydi? İkinci soru da buydu. Kıyıyı gözden geçirdikten sonra, mürettebatını karaya çıkarmadan yeniden yoluna devam edecek miydi? Bir saat içinde bu soruların yanıtları öğrenilecekti. Ada sakinlerinin yapmaları gereken tek şey beklemektir.

Cyrus Smith, geminin siyah bayrak çekmiş olduğunu öğrenince derin bir endişe duymuştu. Bu, arkadaşlarıyla birlikte o zamana dek bunca emekle hazırladıkları esere karşı doğrudan bir tehdit değil miydi? Kıyıya yaklaşırken renklerini belli ettiklerine göre, korsanlar bu adaya daha önce de gelmişler miydi? Yoksa şu ana dek izahı mümkün olmayan bazı olaylar, bu korsanların daha önce karaya çıkmış olmalarıyla açıklanabilir miydi? Adanın henüz keşfedilmemiş bölgelerinde, onlarla irtibat kurmak için hazır bekleyen suç ortakları olabilir miydi?

Cyrus Smith, kendi kendine sorduğu bu sorulara ne yanıt vereceğini bilemiyordu, yine de bu brikin gelişyle koloninin ciddi bir tehlike karşısında kaldığını hissediyordu.

Arkadaşlarıyla birlikte kanlarının son damlasına kadar karşı koymaya kararlıydılar. Korsanların sayısı onlardan daha mı fazlaydı? Silahları onlardan daha mı güçlüydü? İşte öğrenilmesi gereken buydu! Peki onlara ulaşmak mümkün müydü?

Hava kararmış, yeni ay güneş ışınlarıyla birlikte gözden kaybolmuştu. Adanın ve denizin üzerine koyu bir karanlık çökmüştü. Ufukta toplanan iri bulut kümeleri tek bir ışık huzmesinin sızmasına dahi izin vermiyordu. Alacakaranlıkla birlikte rüzgar tamamıyla kesilmişti. Ne ağaçlarda tek bir yaprak kımıldıyor, ne de denizde tek bir dalga kabarıyordu. Tüm ışıklar söndürüldüğü için gemi seçilemiyordu ve hâlâ adanın açıklarındaysa, yerini belirlemek mümkün değildi.

“Kim bilir?” dedi Pencroff. “Belki de bu lanet gemi gece yola çıkacak ve sabah olduğunda onun bir daha görmeyeceğiz?”

O sırada canlı bir ışık, Denizci'nin sözlerine yanıt vermek istercesine gökyüzüne yayıldı, ardından bir patlama sesi duyuldu

Gemi hâlâ oradaydı ve güve;resindeki toplar kolayca seçilebiliyordu

Işığın yayılmasıyla patlamanın arasında altı saniye geçmişti.

Bu durumda brikin kıyıdan yaklaşık olarak bir mil, bir çeyrek açıkta olduğu söylenebilirdi Hemen ardından gıcırdayarak loçalardan aşağıya inen zincirlerin gürültüsü yankılandı.

Gemi Granite-house'un karşısına demirliyordu!

Adanın biraz açığına demir atmış olan korsanların niyeti açıkça ortadaydı, ertesi sabah kayıklarıyla kıyıya çıkacaklardı!

Cyrus Smith ve arkadaştan karşı koymaya hazırlardı, ancak ne kadar kararlı olurlarsa olsunlar, tedbirli davranmayı unutmamalıydılar. Korsanlar adanın iç bölümlerini araştırmaya kalkışmaz, kıyıda kalmakla yetinirlerse, orada insanların yaşadığını fark etmeyebilirlerdi. Amaçları gerçekten yalnızca Mercy'den su ikmali yapmaksa, ağzın bir buçuk mil ötesindeki köprüünün ve Peribacaları'ndaki düzenlemelerin gözlerinden kaçması mümkündü.

Ama o bayrağı gemiye neden çekmişlerdi? O top patlamasının anlamı neydi? Yeni bir kara parçasının ele geçirilmesini kutlamak amacı taşııyorsa, yalnızca gösteriştı! Artık Cyrus Smith geminin güçlü silahlarla donanmış olduğunu biliyordu. Oysa korsanların toplarına karşı ada sakinlerinin elinde ne vardı? Yalnızca birkaç tüfek.

“Neyse ki, onların ulaşamayacağı bir noktadayız. Düşman savağın otlar ve sazlarla kaplı olan ağzını keşfedemeyecek, dolayısıyla Granite-house’a girmeleri mümkün değıl.”

“Ama ya ekinlerimiz, kümesimiz, ağıımız, yani her şeyimiz!” diye haykırdı Pencroff ayağını yere vurarak. “Birkaç saat içinde hepsini talan edebilirler!”

“Hepsini Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ve onları engelleyebilecek durumda değıliz.”

“Acaba kaç kişiler? İşte asıl soru bu,” dedi Gazeteci. “Sayıları bir düzineden fazla değılse, haklarından gelebiliriz, ancak kırk, elli ya da daha fazlalarsa!..”

“Bay Smith,” dedi bunun üzerine Mühendis’e doğru ilerleyen Ayrton, “sizden bir şey için izin isteyeceğim.”

“Nedir, dostum?”

“Mürettebatın durumunu öğrenmek için gemiye gitmek istiyorum.”

“Ama, Ayrton...” diye karşılık verdi Mühendis tereddüt ederek, “bu hayatınızı tehlikeye atmak demek...”

“Neden olmasın Bayım?”

“Bu görevinizin sınırlarını aşıyor.” “Görevim bu,” diye yanıtladı Ayrton. “Gemiye kadar kayıkla mı gideceksiniz?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Hayır, Bayım, yüzerek gideceğim. Kayık bir insanın geçebileceğı yerlerden geçemez.” “Geminin kıyının bir mil, bir çeyrek açığında bulunduğunu biliyor musunuz?” dedi Harbert.

“İyi bir yüzücü sayılırım, Bay Harbert.”

“Size tekrar söylüyorum, bu hayatınızı tehlikeye atmak anlamına geliyor,” dedi Mühendis.

“Önemli değıl,” diye karşılık verdi Ayrton. “Bay Cyrus, bunu sizden bir lütuf olarak rica ediyorum. Belki de bu sayede, kendimi onurlu bir insan gibi hissedeceğim!”

“Gidin, Ayrton,” diye yanıtladı, önerisini geri çevirmenin yeniden dürüst bir insan haline gelmiş olan bu eski suçluyu bir hayli üzeceğini hisseden Mühendis.

“Size eşlik edeceğim,” dedi Pencroff.

“Bana güvenmiyorsunuz!” diye sert bir şekilde yanıtladı Ayrton.

Sonra daha mütevazı bir ses tonuyla ekledi:

“Yazık!”

“Hayır! hayır!” diye araya girdi Cyrus Smith “Pencroff un sizden kuşkusu yok! Sözlerini yanlış anladınız.”

“Gerçekten öyle,” diye yanıtladı Denizci, “Ayrton’a yalnızca adacığa kadar eşlik etmeyi önerdim. Bu alçaklardan biri oraya mevzilenmiş olabilir, alarm vermesini önlemek için iki kişi daha avantajlı olabilir. Ayrton teklif ettiği gibi gemiye tek başına giderken, ben adacıkta onu bekleyeceğim!”

Bu kararın alınması üzerine Ayrton hazırlıklara başladı. Projesi bir hayli riskli olsa da gecenin koyu karanlığı sayesinde başarıya ulaşabilirdi. Zincirlere ya da çarmhın basamaklarına tutunacak olan Ayrton, korsanların sayısını ve belki de niyetlerini öğrenebilirdi.

Ayrton ve Pencroff arkadaşlarıyla beraber kıyıya indiler. Üzerindekileri çıkaran Ayrton, hâlâ soğuk olan deniz suyundan fazla etkilenmemek için vücudunu yağ ile ovuşturdu. Suda saatler boyunca beklemesi gerekebilirdi.

Bu arada Pencroff ve Nab birkaç yüz ayak yukarıda, Mercy’nin kıyısına bağlanmış olan kayığı getirmeye gitmişlerdi, döndüklerinde Ayrton yola çıkmaya hazırды.

Ada sakinleri omuzlarına bir battaniye yerleştirdikleri Ayrton’ın elini sıkıtlar.

Ayrton, Pencroff ile birlikte kayığa bindi.

Karanlığın ortasında gözden kaybolduklarında saat gecenin on buçuğuydu. Arkadaşları onları beklemek üzere Peribacaları’na gittiler.

Kanalın kolayca aşılmasının ardından kayık adacığın kıyısına ulaştı. Korsanların oraya çıkmış olması olasılığı dikkate alınarak tedbirli davranıldı. Ama incelemelerden sonra adacıkta kimsenin bulunmadığı anlaşıldı. Bunun üzerine Ayrton beraberindeki Pencroff’la kayalıkların oyuklarına yuvalanmış olan kuşları kaçırarak adacığın diğer kıyısına doğru ilerledi. Sonra denize atlayarak az önce yanan tek tük ışıklarla konumu belli olan gemiye doğru sessizce yüzmeye başladı.

Pencroff a gelince, kıyıdaki bir kayanın oyuğuna sığınarak arkadaşının dönüşünü bekledi.

Bu arada en ufak bir gürültü dahi çıkarmayan Ayrton, güçlü kulaçlar atarak ilerliyordu. Kafasını su yüzeyine hafifçe çıkartmış olarak yüzerken, gözleri ışıkları suya yansıyan geminin karanlık kütesine sabitlenmişti. Yerine getirmeye söz verdiği görevinden başka bir şey düşünmüyordu, yalnızca korsanlarla değil, bu suları sıkça ziyaret eden köpekbalıklarıyla karşılaştığında göze alacağı tehlikeleri aklından bile geçirmiyor, akıntının kendisini sürüklemesiyle kıyıdan hızla uzaklaşıyordu.

Yarım saat sonra hiç fark edilmeden gemiye yaklaşan Ayrton, bir eliyle cıvadra bastonunun zincirine asıldı. Biraz soluklandıktan sonra zincirleri tırmanarak geminin baş kısmına doğru yükseldi. Orada tayfaların kurumaya bırakılmış pantolonlarından birini ayağına geçirdi. Ardından sağlamca tutunarak etrafı dinledi.

Gemide kimse uyumuyor, aksine kahkahalar ve şarkılar arasında sohbet ediliyordu. Küfürler arasında Ayrton’ın dikkatini çeken birkaç sözcük şunlardı.

“Bu gemiyi ele geçirmemiz iyi oldu!” “*Speedy* ismi gibi hızlı gidiyor!”

“Norfolk deniz kuvvetlerinin tamamı bu geminin peşinde olmalı!”

“Yaşasın geminin kaptanı!”

“Yaşasın Bob Harvey!”

Ayrton’ın bu sözleri duyduğunda neler hissettiği, gözü pek bir denizci olan Bob Harvey’nin Avustralya’dan eski bir arkadaşı olduğu ve kendisine ait canice projeleri hayata geçirdiği öğrenildiğinde daha iyi anlaşılacak. Bob Harvey, Sandwich adalarından birine götürmek üzere silah,

cephane ve her türlü alet edevatla yüklenmiş olan bu briki Norfolk açıklarında ele geçirmişti. Mahkum sıfatına korsanlığı da ekleyen çetesiyle birlikte, Malezyalılar'ın vahşetini aratmayacak bir şekilde Pasifik'teki gemileri yağmalamış, mürettebatlarını katletmişti!

Şişeleri peş peşe deviren korsanlar, birbirlerine yüksek sesle kahramanlık hikayelerini anlatıyorlardı ve Ayrton'ın bu konuşmalardan çıkardıkları şunlardı:

Speedy'nin şu anki mürettebatı, Norfolk'tan kaçan İngiliz mahkumlardan oluşuyordu.

Norfolk Adası Avustralya'nın doğusunda, 29° 2' güney enlem, 165° 42' doğu boylam derecelerinde yer alan ve çevresi altı fersah olan küçük bir adaydı. Deniz seviyesinden bin yüz ayak yüksekte bulunan Pitt Tepesi'nin hakim olduğu bu ada, zamanla İngiltere'nin en azılı kürek mahkumlarının gönderildiği bir cezaevi haline gelmişti. Sıkı bir disiplin altında, en ağır cezalara çarptırılan ve sayıları beş yüzü bulan bu mahkumlar, valinin emrindeki yüz elli asker ve yüz elli görevlinin gözetiminde bulunuyorlardı, insanın bunca ip kaçkınından oluşan bir topluluğu kafasında canlandırabilmesi oldukça güçtü. Sıkı gözetime rağmen, nadiren de olsa içlerinden bazıları ele geçirdikleri gemilerle kaçmayı başararak Polinezya Takımadaları'na yöneliyorlardı.

Bob Harvey ve arkadaşlarının yaptığı da buydu. Bir zamanlar Ayrton'da aynı şeyi yapmak istemişti. Bob Harvey, Norfolk açıklarında demirlemiş olan *Speedy*'yi ele geçirerek mürettebatını katletmişti ve Ayrton'ın da yakından tanıdığı, bir zamanların uzun yol kaptanı Harvey'in yönetimindeki briki, bir yıldan beri Pasifik'i haraca kesen bir korsan gemisi haline gelmişti.

Korsanların büyük çoğunluğu, geminin kış güvertesinde toplanmıştı, bir kısmı da ön güverteye uzanmış yüksek sesle sohbet ediyordu.

Ayrton, şarap şişelerinin tokuşturulması ve naralar arasında süre giden konuşmalardan *Speedy*'nin Lincoln Adası açıklarına gelmesinin yalnızca tesadüf olduğunu öğrenmişti. Bob Harvey daha önce buraya hiç ayak basmamıştı, ancak Cyrus Smith'in de tahmin ettiği gibi haritalarda yer almayan bu bilinmedik kara parçasıyla karşılaştığında, onu ziyaret etmeye ve uygun bulursa, brikin bağlama limanı haline getirmeye karar vermişti.

Speedy'ye çekilen siyah bayrağa ve savaş gemilerini taklit edercesine patlatılan toplara gelince, bu korsanların gösteriş merakından başka bir şey değildi. Yani bir işaret anlamına gelmiyordu ve Norfolk Adası mahkumlarının Lincoln Adası'yla hiçbir ilişkileri yoktu.

Bu durumda ada sakinlerinin yurdu büyük bir tehdit altındaydı. Küçük limanı, ada sakinleri tarafından en elverişli koşullarda değerlendirilen doğal kaynakları, Granite-house'un gizlenmiş derinlikleriyle adanın korsanlar için bulunmaz bir nimet olduğu ortadaydı. Hiç kimse tarafından bilinmediği için belki de uzun süre hiç cezalandırılmadan, güvenlik içinde yaşayacakları bu adayı mükemmel bir sığınak limanı haline getireceklerdi. Bu arada ada sakinlerine yaşama hakkı tanınmayacağı ve Bob Harvey'le arkadaşlarının ilk işinin onları acımasızca katletmek olacağı da ortadaydı. Korsanların buraya yerleşmeye niyetli olmalarından ve *Speedy* sefere çıksa bile, burada birilerini bırakmayı ihmal etmeyeceklerinden, Cyrus Smith ve arkadaşlarının kaçma ve adanın başka bölümlerinde gizlenme olanakları da yoktu. Bu durumda dövüşmekten ve acıma duyguları olmadığı için her tür cezayı hak eden bu sefillerin hepsini yok etmekten başka çare yoktu.

İşte Ayrton'ın aklından geçenler bunlardı, Cyrus Smith'in de aynı görüşü paylaşacağını iyi biliyordu.

Ancak direnmek ve sonunda zafere ulaşmak mümkün müydü? Bu, brikin donanımına ve barındırdığı korsan sayısına bağlıydı.

İşte Ayrton'ın ne pahasına olursa olsun, öğrenmek istediği buydu. Bir saat sonra gürültülerin yavaş

yavaş kesilmeye başlamasını ve korsanların çoğunun sızmasını fırsat bilerek el fenerlerinin sönmesiyle koyu bir karanlığa gömülmüş olan güverteye doğru harekete geçti.

Ayrton zincire tutunarak kendini yukarıya çekti, sonra cıvadra bastonunu izleyerek brikin ön kasarasına ulaştı. Sağda, solda yatan korsanların arasından süzülerek gemiyi dolaştığında, *Speedy*'nin dört, beş kilo ağırlığında güller fırlatabilecek dört topla donanmış olduğunu fark etti. Hatta topları yoklayarak barut doldurulduktan sonra hepsinin kamalarının kapatılmış olduğunu anladı. Kullanımı kolay olan bu topların tahrip gücü oldukça yüksekti.

Güvertede yatan adamlara gelince, sayılarının on kadar olduğu söylenebilirdi, ancak birçoğunun brikin iç bölümlerinde uyuduklarını tahmin etmek mümkündü. Zaten Ayrton konuşulanlardan gemide yaklaşık elli kişi bulunduğunu öğrenmişti. Bu sayı Lincoln Adası'nın altı sakini için oldukça fazlaydı! Yine de Ayrton'ın fedakarlığı sayesinde rakiplerinin gücü hakkında bilgi sahibi olacak olan Cyrus Smith gerekli önlemleri alacaktı.

Bu durumda üstlendiği görevi yerine getirmiş olan Ayrton'a geri dönerek arkadaşlarını durumdan haberdar etmekten başka bir şey kalmıyordu, böylece denize doğru süzölmek için brikin pruvasına doğru ilerlemeye hazırlandı.

Ancak görevinin gerektirdiğinden daha fazlasını yapmak isteyen bu adamın aklına kahramanca bir eyleme girişme düşüncesi gelmişti. Hayatını feda edecek, buna karşılık adayı ve sakinleri kurtaracaktı. Cyrus Smith'in her türden silahla donanmış bu elli hayduta karşı koyamayacağı ortadaydı, ya kaba kuvvetle Granite-house'u ele geçirecek ya da onları kuşatma altında tutarak açlığa mahkum edeceklerdi. İşte o zaman kendisini yeniden onurlu bir insan haline getiren ve her şeyini borçlu olduğunu kurtarıcılarını düşündü. Onları acımasızca katledecek, büyük çabalar harcayarak yaptıkları işleri talan edecek, adalarını bir korsan barınağı haline getireceklerdi. Eski arkadaşı Bob Harvey'in onun, Ayrton'un projelerini hayata geçirmekten başka bir şey yapmadığını aklından geçirdiğinde, bunca felakete kendisinin neden olacağını düşünüyor, tüm bedenini bir ürperti kaplıyordu. O anda briki kendisi ve içinde bulunan herkesle birlikte havaya uçurmak için karşı konulmaz bir istek duydu. Patlama sırasında Ayrton da ölecek, ama sonunda görevim yerine getirmiş olacaktı.

Ayrton hiç duraksamadı. Gemilerin genellikle arka bölümünde bulunan barut deposuna ulaşmak çok kolaydı. Bu tür bir gemide yeterli miktarda barut bulunmaması mümkün değildi ve gemiyi yok etmek için tek bir kıvılcım ye terliydi.

Ayrton, uykusuzluktan çok alkolün etkisiyle yere serilmiş çok sayıda korsanın yattığı güvertede sürünerek tedbirli bir şekilde ilerlemeye başladı. Büyük direğin bir fener tarafından aydınlatılan dip kısmında her türlü ateşli silahın bulunduğu bir silahlık vardı.

Ayrton silahlıktan aldığı bir tabancanın dolu olup olmadığını kontrol etti. Patlamayı gerçekleştirebilmek için daha fazlasına ihtiyacı yoktu. Ardından barut deposunun bulunması gereken kış güverteye ulaşmak için brikin arkasına doğru süzöldü.

Ne var ki, neredeyse yarı karanlık olan güvertede yarı sızmış bir halde uzanan korsanlara çarpmadan ilerlemek çok zordu. Küfürler yankılanıyor, tekmeler savruluyordu. Ayrton birçok kez duraklamak zorunda kalmıştı. Ancak sonunda arka bölmeyi örten kapağı ulaştı ve kendisini barut deposuna açılması gereken kapının önünde buldu.

Ayrton işe koyularak kapıyı zorlamaya başladı. Ancak üzerinde asma kilit bulunduğu için bu işi sessizce halletmek oldukça zordu. Ama Ayrton'ın güçlü bileklerinin asma kilidi koparmasıyla kapı açıldı...

O sırada Ayrton'ın omzuna bir el yapıştı.

“Burada ne yapıyorsun?” diye sordu tok bir sesle, karanlıkta aniden belirerek fenerin ışığını Ayrton'ın yüzüne doğrultan uzun boylu bir adam.

Hızla geri çekilen Ayrton, fenerin ışığında karşısındakinin eski suç ortağı Bob Harvey olduğunu fark etti, ama o uzun zaman önce öldüğünü sandığı Ayrton'ı tanıyamamıştı.

“Burada ne yapıyorsun?” diye sordu yeniden Bob Harvey, Ayrton'ı pantolonunun kemerinden kavrayarak.

Hiç yanıt vermeden korsanların liderini güçlü bir şekilde iten Ayrton, barut deposuna doğru hamle yapmanın yollarını aradı. Tonlarca barutun üzerine sıkılacak bir mermi her şeyi bitirecekti!

“Çocuklar, buraya koşun!” diye haykırdı Bob Harvey.

Sesine uyanan iki, üç korsan Ayrton'ın üzerine atılarak onu yere yıkmaya çalıştılar. Ancak güçlü Ayrton'ın ellerinden kurtulmasıyla iki el silah sesinin yankılanması bir oldu. İki korsan yere yığıldı, ama Ayrton da kaçamadığı bir bıçak darbesiyle omzundan yaralanmıştı.

Bob Harvey barut deposunun kapısını kapatmıştı, güverteden gelen uğultulardan korsanların çoğunun uyanmış olduğu anlaşılıyordu. Planının uygulayamayacağını anlayan

Ayrton'a, Cyrus Smith'in yanında dövüşebilmek için kaçmaktan başka yapacak bir şey kalmıyordu!

Peki kaçabilecek miydi? Arkadaşlarının yanına ulaşmak için her şeyi göze almış olmasına rağmen, şüpheliydi.

Tabancasında kalan dört merminin ikisini daha ateşledi, biri Bob Harvey'i hedef almış, ama isabet etmemiş, en azından onu ciddi bir şekilde yaralamamıştı, rakiplerinin patlamaların yarattığı şaşkınlıkla gerilemesini fırsat bilen Ayrton, güverteye ulaşmak için kapının basamağına yöneldi. Önünden geçtiği feneri bir kabza darbesiyle kırarak brikin, kaçmasını kolaylaştıran derin bir karanlığa gömülmesini sağladı.

Gürültüye uyanmış olan iki, üç korsan, o sırada merdivenleri iniyorlardı. Ayrton'ın beşinci mermisini ateşlemesiyle içlerinden biri basamakların dibine yığıldı, neler olup bittiğini anlayamayan diğerleri de ortadan kayboldular. İki sıçramada güverteye ulaşan Ayrton, son kurşununu da kendisini boğazından yakalayan bir korsanın suratına boşalttıktan sonra küpeşterleri aşarak denize atladı.

Henüz beş, altı kulaç atmamıştı ki, mermiler dolu gibi üzerine yağmaya başladı.

Adacıktaki kayalardan birinin dibine sığınmış olan Pencroff ve onları Peribacaları'nda bekleyen Cyrus Smith, Gazeteci, Harbert ve Nab'ın brikten gelen bu patlamaları duyduklarında, ne büyük bir heyecan yaşadıkları tahmin edilebilirdi! Hemen tüfeklerini alarak kumsala fırlamışlardı, her türlü saldırıyı püskürtmek için hazır bekliyorlardı.

Onlara göre, korsanların eline düşen Ayrton'ın katledilmiş olduğu kesindi ve belki de bu sefiller gece karanlığından yararlanarak adaya çıkmayı düşünüyorlardı!

Yarım saat ölümcül kaygılar arasında geçti. Patlamaların kesilmiş olmasına rağmen, ne Ayrton, ne de Pencroff ortada görünüyordu. Acaba adacık korsanlar tarafından işgal mi edilmişti? Ayrton ve Pencroff'un yardımlarına koşmak gerekmiyor muydu? Ama bu nasıl olacaktı? O sırada yükselmekte olan sular, kanalı aşılmaz kılıyorlardı. Kayık yanlarında değildi! Cyrus Smith ve arkadaşlarının içini kaplayan derin endişeyi tasvir etmek hiç de kolay değildi!

Nihayet gece yarısına doğru, içinde iki kişinin bulunduğu kayık kumsala yanaştı. Omzundan hafifçe yaralanmış olan Ayrton ve sağ salim geri dönen Pencroff arkadaşları tarafından kucaklanarak karşılandılar.

Hepsi birlikte hemen Peribacaları'na sığındılar. Orada, olan biteni anlatan Ayrton, briki havaya

uçurmayı denediğini arkadaşlarından gizlemedi.

Tüm eller, durumun ne kadar ciddi olduğunu açıklayan Ayrton’a doğru uzatıldı. Korsanlar Lincoln Adası’nda yaşıayanlar olduğundan artık haberdardılar. Adaya kalabalık ve güçlü silahlarla donanmış olarak inecekler, önlerine çıkan her şeyi yok edeceklerdi. Ada sakinleri ellerine düşerlerse, onlardan hiçbir merhamet beklememeliydiler!

“Tamam, biz ölmesini de biliriz!” dedi Gazeteci.

“Geri dönelim ve tetikte bekleyelim,” diye karşılık verdi Mühendis.

“Bu işten sıyrılabilmek için hiç şansımız var mı, Bay Cyrus?” diye sordu Denizci.

“Evet, Pencroff.”

“Hımm! Altıya karşı elli kişi!”

“Evet! altı!... Birini hesaba katmazsak...”

“Kimi?” diye sordu Pencroff.

Cyrus Smith yanıt vermedi, ama eliyle gökyüzünü gösteriyordu.

III

Gece olaysız geçti. Tetikte bekleyen ada sakinleri, Peribacaları'ndan ayrılmamışlardı. Korsanlar da kendi paylarına, karaya çıkmak için herhangi bir girişimde bulunmamış gibi görünüyordular. Ayrton'ın üzerine gönderilen son mermilerin patlamasından beri, brikin ada sahillerinde olduğunu belirten tek bir gürültü dahi duyulmamıştı. Hatta işinin zor olduğunu düşünerek demir alıp yola çıktığına bile inanılabilirdi.

Ancak durum hiç de böyle değildi, ada sakinleri, şafağın ilk ışıklarıyla sabah sisinin arasından belli belirsiz seçilen bir kütleyi fark ettiler. Bu *Speedy*'di.

“İşte, dostlarım,” dedi Mühendis, “sis tamamen kalkmadan önce, almamızı uygun gördüğüm önlemler şunlar. Sis şu an için bizi korsanlardan gizliyor, bu nedenle dikkatlerini çekmeden hareket edebiliriz. Asıl önemli olan, onları adada kendilerine karşı koyabilecek çok sayıda insanın bulunduğuna inandırmak. Bu durumda size üç gruba ayrılmayı öneriyorum, ilk grup, burada Peribacaları'nda kalacak, ikincisi ise Mercy'nin ağzına yerleşecek. Üçüncü gruba gelince, karaya çıkma girişimlerini engellemek ya da en azından geciktirmek için adacıkta konuşlanmasının uygun olacağını düşünüyorum. Elimizde iki karabina ve dört tüfek var. Hepimize birer silah düşecek, mermimiz ve barutumuz bol olduğuna göre harcamaktan çekinmeyeceğiz. Tüfeklerden, hatta brikin toplarından korkmamızı gerektirecek bir şey yok. Kayalara karşı ne yapabilirler? Granite-house'un pencerelerini mevzi olarak kullanmayacağımız için korsanlar onarılmaz hasarlar yaratabilecek güllerini oraya göndermeyi akıl edemeyecekler. Sayıları çok olduğu için ellerine düşmek tehlikesiyle karşı karşıyayız, bu nedenle her tür karaya çıkma girişimine yerimizi belli etmeden karşı koymalıyız. Cephanelerimizi tutumlu kullanmamız için hiçbir neden yok. Sürekli olarak ateş edelim, ama hedefi tutturmayı da ihmal etmeyelim. Her birimizin öldürmesi gereken sekiz, on düşman var ve onları öldürmeliyiz!”

Cyrus Smith, durumu net bir şekilde özetlerken savaş stratejisinden değil, gündelik işlerden söz edermişçesine sakin bir ses tonuyla konuşmuştu. Arkadaşları tek bir söz dahi etmeden önerilerini onayladılar. Şimdi yapmaları gereken, sisin dağılmasından önce görev yerlerine gitmekti.

Hemen Granite-house'a çıkan Nab ve Pencroff, yeterli miktarda cephaneyle geri döndüler. Menzilleri bir mili bulan iki karabina, koloninin en iyi iki nişancısı olan Gédéon Spilett ve Ayrton'a verildi. Diğer dört tüfek ise, Cyrus Smith, Nab, Pencroff ve Harbert arasında paylaşıldı.

Görev yerleri şu şekilde düzenlenmişti.

Cyrus Smith ve Harbert Peribacaları'nda kalacaklar, bu şekilde geniş bir görüş alanına, Granite-house'un eteğindeki kumsala hakim olacaklardı.

Gédéon Spilett ve Nab kayıkların geçişine ve karaya çıkma girişimlerine karşı koyacak şekilde, tüm köprü ve köprücükleri kapatılmış olan Mercy'nin ağzındaki kayaların arkasına mevzilendiler.

Ayrton ve Pencroff a gelince, adacıkta iki ayrı mevziye yerleşmek üzere kayığa binerek kanalı aşmaya hazırlandılar. Böylece dört farklı noktadan ateş açılması, korsanlara adanın yeterince kalabalık olduğunu ve sıkı bir şekilde savunulduğunu düşündürecekti.

Pencroff ve Ayrton engel olamadıkları bir çıkarma durumunda ya da etraflarının brikin birkaç

kayığı ile çevrilmeye başladığını fark ettiklerinde kıyıya geri dönecek ve en çok tehdit altında bulunan noktaya mevzileneceklerdi.

Ada sakinleri görev yerlerine dağılmadan önce son bir kez daha el sıkıştılar. Pencroff, evladı Harbert'ı kucakladığı sırada duygularını bastırarak kendisine hakim olmayı başarmıştı!... Birkaç saniye sonra Cyrus Smith ve Harbert bir yöne, Gazeteci ve Nab ise diğer yöne doğru ilerleyerek kayaların arkasında gözden kayboldular, beş dakika sonra kanalı aşmış olan Ayrton ve Pencroff adacığa çıkarak doğu kıyısındaki kayaların oyukları arasına gizlendiler.

Hiçbiri fark edilmemişti, çünkü kendileri bile sis bulutlarının arasındaki briki güçlükle seçebiliyorlardı.

Saat sabahın altı buçuğuydu.

Sisin göğün üst katmanlarından itibaren yavaş yavaş açılmaya başlamasıyla buhar kümelerinin arasından brikin direk tepelikleri belirdi. İri bulut kümelerinin birkaç saniye boyunca deniz yüzeyini yalamasının ardından esen yel sis yığınlarını hızla dağıttı.

İki çapayla demirlemiş olan *Speedy* tüm heybetiyle ortaya çıktığında burnunu kuzeye, iskele bordasını ise adaya vermiş olduğu fark edildi. Cyrus Smith'in de tahmin ettiği gibi kıyının bir mil, bir çeyrek açığındaydı.

Uğursuz siyah bayrak arka direğinde dalgalanıyordu.

Dürbünüyle gemiyi gözleyen Mühendis, dört topun namlusunun adaya çevrilmiş olduğunu gördü. Kıpırdayan ilk nesneye doğru ateşlenmeye hazır oldukları ortadaydı.

Bununla birlikte *Speedy*'ye sessizlik hakimdi. Otuz civarında korsanın güverte üzerinde gidip geldikleri fark ediliyordu. Birkaçı kış güverteye çıkarken, babafingo direğinin basamaklarına çıkmış olan ikisi dürbünleriyle adayı büyük bir dikkatle inceliyordu.

Hiç kuşku yok ki, Bob Harvey ve mürettebatı, dün gece brikde olup bitenleri anlamakta güçlük çekmemişti. Barut deposunun kapısını zorlayan ve tabancasıyla karşısına çıkanların üzerine altı kez ateş ederek içlerinden birini öldürüp ikisini yaralayan bu yan çıplak adam, mermilerinden kurtulmuş olabilir miydi? Yüzerek kıyıya ulaşabilmiş miydi? Nereden geliyordu? Gemide ne yapmaya çalışıyordu? Hedefi, Bob Harvey'nin de düşündüğü gibi briki havaya uçurmak mıydı? Tüm bunlar korsanların kafasını bir hayli karıştırıyordu. Ancak artık *Speedy*'nin önüne demir attığı adada insanların yaşadığından hiç şüpheleri yoktu ve belki de orada adalarını savunmaya hazır bekleyen bir koloni vardı. Ama ne kumsalda, ne de tepelerde kimse görünüyor, kıyı ıssızlığını koruyordu. Adada hiçbir barınak izine rastlanmıyordu. Acaba sakinleri iç bölgelere doğru mu kaçmışlardı?

İşte korsanların liderinin kendi kendine sorduğu sorular bunlardı ve tedbirli davranarak çetesini oraya göndermeden önce adanın yerel özelliklerini öğrenmek istiyordu.

Yarım saat boyunca brikde bir saldırıyı ya da çıkartma hareketini belirtecek hiçbir hareketlilik yaşanmadı. Bob Harvey'nin tereddüt ettiği ortadaydı. En uzak menzilli dürbünleri dahi, kayaların arkasına gizlenmiş olan ada sakinlerinin birini bile fark etmesine yetmemişti. Hatta çıplak surun üzerinde belirgin bir şekilde fark edilen ve Granite-house'un pencerelerini yeşil dallar ve sarmaşıklarla kapatan örtünün bile dikkatini çekmediği söylenebilirdi. Gerçekten de bu yükseklikte, granit kütlenin içine bir barınak oyulmuş olacağı aklına nasıl gelebilirdi? Griffé Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan Union Körfezi'nde, adada yaşayanların bulunduğu dair hiçbir ipucu yoktu.

Saat sekizde ada sakinleri *Speedy*'nin güvertesinde bir hareketlilik yaşandığını fark ettiler. Metaforaların palangaları çekilerek denize bir kayak indiriliyordu. Tüfeklerle donanarak sandala inen

yedi kişinin biri dümende duruyor, dördü kürek çekiyor, öne yerleşen iki kişi ise adayı gözleyerek ateş etmeye hazır bekliyordu. Amaçlarının karaya çıkmak değil, bir keşif yapmak olduğu anlaşılıyordu, aksı takdirde çok daha kalabalık bir şekilde gelirlerdi.

Babafingo direğinin en tepesine kadar çıkmış olan korsanların, kıyıyı çevreleyen adacığın yarım mil genişliğinde bir kanalla adadan ayrıldığını fark etmiş oldukları ortadaydı. Yine de kayığın izlediği yönü gözetleyen Cyrus

Smith, kayığın tedbirli davranarak kanala girmeyeceğini, bunun yerine adacığa yanaşacağını düşünüyordu.

İki yanda kayaların dar oyuklarına gizlenmiş olan Pencroff ve Ayrton, doğrudan üzerlerine gelen kayığın menzillerine girmesini bekliyorlardı.

Büyük bir ihtiyatla ilerleyen kayığın kürekleri, denize uzun aralıklarla dalıyordu. Önde duran korsanlardan birinin elindeki iskandil ipiyle Mercy'nin akıntılarıyla oyulan küçük kanalın derinliğini ölçmeye çalıştığı fark ediliyordu. Bu gözlem, Bob Harvey'nin brikini kıyıya mümkün olduğunca yanaştırmaya niyetli olduğunu gösteriyordu. Çarmıhlara tırmanmış olan otuz civarında korsan, kayığın hareketlerini dikkatle izliyor, kıyıdaki sabit işaret noktalarını belirlemeye çalışıyorlardı.

Kayık kıyıya iki gomine kala durdu. Ayağa kalkan dümenci, yanaşmak için en uygun noktayı bulmaya çalışıyordu.

Bir anda iki patlama sesinin yankılanmasıyla adacığın kayalarının üzerinde küçük duman kıvrımları belirdi. Dümenci ve derinliği ölçen korsan, kayığın içine yuvarlandılar. Ayrton ve Pencroff'un mermileri ikisini de aynı anda vurmuştu.

Hemen ardından daha şiddetli bir patlama duyuldu, geminin bordasından parıltılı bir buhar yığınının yayılmasıyla fırlayan bir gülle, Ayrton ve Pencroff'un sığındığı kayaların üst bölümünü paramparça etti, ancak nişancılar bu sarsıntıdan yara almadan kurtuldular.

Korkunç küfürlerin yayıldığı kayık hemen yoluna devam etti. Dümencinin yerini arkadaşlarından birinin almasıyla kürekler hızla suya dalıp çıkmaya başladı.

Kayık sanıldığı gibi brike geri döneceğine, adacığın kıyısı boyunca ilerleyerek güney burnunu dönmeye çalışıyordu. Mermilerin menzili dışına çıkmak isteyen korsanlar küreklere asılıyorlardı.

Bu şekilde ilerleyerek Epave Burnu'nun sonlandığı kıyının iç bölümünün beş gomine açığına ulaştılar ve burnu yarı dairesel bir hat üzerinde döndükten sonra yine brikin toplarıyla korunarak Mercy'nin ağzına yöneldiler.

Niyetlerinin kanala sızıp sayıları ne olursa olsun, adacıktaki ada sakinlerini arkadan kuşatarak iki ateş arasında bırakmak olduğu anlaşılıyordu.

Kayığın aynı yönde ilerlediği bir çeyrek saat boyunca gökyüzüne ve sulara mutlak bir sessizlik hakimdi.

Pencroff ve Ayrton, etraflarının çevrilmesi tehdidiyle karşı karşıya olduklarını anlamalarına rağmen, gerek yerlerini belli ederek *Speedy*'nin top ateşine maruz kalmak istemediklerinden, gerekse Mercy'nin ağzında bekleyen Nab ve Gédéon Spilett'le Peribacaları'nda mevzilenmiş olan Cyrus Smith ve Harbert'a güvendiklerinden görev yerlerini terk etmediler.

İlk silahların patlamasından yirmi dakika sonra kayık Mercy'nin iki gomine açığındaydı. Suların, boğazın darlığı yüzünden her zamanki şiddetiyle yükselmesi üzerine, korsanlar nehre doğru sürüklendiklerini ve kanalın ortasında ancak kürek çekerek tutunabileceklerini hissettiler. Ama Mercy'nin ağzına yakın oldukları için geçişleri iki mermiyle selamlandı, içlerinden ikisi daha sırtüstü teknenin içine düştü. Nab ve Spilett hedeflerini ıskalamamışlardı.

Bunun üzerine brikden silahların dumanının tüttüğü noktaya derhal ikinci bir gülle gönderildi, o da birkaç kayayı parçalamaktan başka bir işe yaramadı.

O sırada eli kürek tutabilecek durumda olan üç kişiyi barındıran kayık akıntıya kapıldı, kanal boyunca büyük bir hızla süzülerek atış menzilini yeterli bulmadıkları için silahlarını ateşlemeyen Cyrus Smith ve Harbert'in önünden geçti, sonra geriye kalan iki kürekle, adacığın kuzey burnunu dönerek brike doğru yöneldi.

Şu ana dek ada sakinlerinin yakınmasını gerektirecek bir gelişme yaşanmamıştı. Savaşın rakipleri açısından hiç de iyi başlamadığı söylenebilirdi. Şimdiden dört adamları ciddi bir şekilde yaralanmış, belki de ölmüştü; ada sakinleri ise tam tersine, tek bir sıyrık dahi almamışlar, tek bir mermiyi dahi boşa harcamamışlardı. Korsanlar onlara bu şekilde saldırmaya devam eder ve kayıkla yeni bir çıkartma girişiminde bulunurlarsa, teker teker öldürülmeleri mümkündü.

Mühendis'in kurduğu savunma sisteminin ne kadar avantajlı olduğu kolayca anlaşılabilirdi. Korsanlar kolayca üstesinden gelemeyecekleri çok sayıda silahlı rakiple karşı karşıya olduklarını düşünebilirlerdi. Açıktan gelen akıntıyla boğuşarak ilerleyen kayığın *Speedy*'ye ulaşması yarım saat aldı. Yaralıların alınmasıyla korkunç çığlıklar yükseldi ve adaya hiçbir işe yaramayan üç, dört top güllesi daha gönderildi.

Ancak o sırada öfkeden çılgına dönmüş ve akşamın sarhoşluğunu henüz üzerlerinden atamamış olan bir düzine korsan kayığa atladı. Aynı şekilde sekiz kişinin bindiği ikinci bir kayık da denize indirildi, ilki ada sakinlerini püskürtmek için doğrudan adacığa yönelirken, ikincisi Mercy'nin ağzına doğru ilerliyordu.

Durumları giderek tehlikeli bir hal alan Pencroff ve Ayrton adaya dönmeleri gerektiğini anlamışlardı.

Yine de ilk kayığın menzile girmesini beklediler ve hedefe ustalıkla isabet eden iki mermi daha göndererek mürettebatın darmadağın olmasına yol açtılar. Ardından mevzilerini terk eden Pencroff ve Ayrton tüfek ateşi altında adacığı hızla katederek kayıklarına atladılar, ikinci kayık kanalın güney ucunda belirirken kıyıya vararak Peribacaları'na doğru koşmaya başladılar.

Cyrus Smith ve Harbert'in yanına ulaştıklarında adacığa çıkan ilk kayığın mürettebatı, her yanı didik didik araştırmaya başlamıştı.

Neredeyse aynı anda, ikinci kayığın hızla yaklaştığı Mercy'deki mevzilerden yeni tüfek sesleri duyuldu. Kayıktaki sekiz kişiden ikisi, Gédéon Spilett ve Nab'ın mermileriyle ölümcül şekilde yaralanmış ve sıg kayalıklara doğru sürüklenen kayık Mercy'nin ağzında parçalanmıştı. Ancak sağ kalan altı kişi, silahlarını suyla temas etmemesi için başlarının üzerinde tutarak nehrin sağ kıyısına ulaşmayı başardılar. Sonra ada sakinlerinin mevzilenmiş oldukları noktaya çok yakın olduklarını fark ederek tüm hızlarıyla mermilerin menzili dışındaki Epave Burnu'na doğru koşmaya başladılar.

Korsanların o anki durumları şöyleydi: Adacıkta çoğu yaralı olan on iki kişi vardı, ancak ellerinin altında bir kayık bulunuyordu, adaya çıkan altı kişinin ise, köprüler kapalı olduğu için Granite-house'a ulaşmaları mümkün değildi.

"İşler iyi gidiyor!" dedi, Peribacaları'na doğru ilerleyen Pencroff, "işler iyi gidiyor, Bay Cyrus! Ne dersiniz?"

"Savaşın yeni bir biçim alacağını düşünüyorum," diye karşılık verdi Mühendis, "çünkü korsanların mücadeleyi kendileri için böylesi olumsuz koşullarda sürdürecektir kadar saf olacaklarını sanmıyorum!"

"Kanalı aşmaları mümkün değil," dedi Denizci. Ayrton ve Bay Spilett'in karabinaları onları

durdurmak için hazır bekliyor. Bildiğiniz gibi menzilleri bir mili buluyor!

“Kuşkusuz öyle,” diye karşılık verdi, Harben, “ancak brikin toplarına karşı iki karabina ne yapabilir?”

“Hey! Brikin henüz kanala girmediğini sanıyorum!” diye yanıtladı Pencroff.

“Ya girerse?” dedi Cyrus Smith.

“Mümkün değil, çünkü karaya oturma ve batma tehlikesiyle karşı karşıya kalır!”

“Mümkün,” diye karşılık verdi Ayrton. “Korsanlar kanala girmek için suların yükselmesinden yararlanabilirler, işte o zaman, mevzilerimiz toplarının karşısında duramaz.”

“Lanet olsun!” diye haykırdı Pencroff, “gerçekten de bu alçaklar demir almaya hazırlanmış gibi görünüyorlar.”

“Belki de Granite-house’a sığınmak zorunda kalacağız?” dedi Harbert.

“Bekleyelim!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Ya Nab ve Bay Spilett ne olacak?..” diye sordu Pencroff.

“Zamanı geldiğinde bize ulaşacaklar. Hazır olun Ayrton, şimdi sıra Bay Spilett’le birlikte karabinalarınızı konuşturmaya geldi.”

Bu gerçekten de çok doğrudu! Demir almaya başlayan Speedy’nin adacığa yaklaşmaya niyetli olduğu anlaşılıyordu. Açıktan gelen akıntı şimdiden kesilmişti ve yarım saat içinde suların yükselmeye başlaması gerekiyordu, bu durumda brik kolayca manevra yapabilecekti. Ancak kanala girmeye gelince, Ayrton’la aynı görüşü paylaşmayan Pencroff, buna cesaret edebileceklerine inanmıyordu.

Bu arada adacığa çıkmış olan korsanlar yavaş yavaş diğer kıyıya ulaşıyorlardı ve artık adayla aralarında yalnızca kanal vardı. Yanlarında sadece tüfekleri olduğu için Peribacaları’na ve Mercy’nin ağzına mevzilenmiş olan ada sakinlerine zarar veremezlerdi. Ancak onların ellerinde uzun menzilli karabinalar olduğunu bilmediklerinden tehlikede olduklarını düşünmüyor, adacığın üzerinde rahatça geziniyorlardı.

Bu yanılırları uzun sürmedi. Ayrton ve Gédéon Spilett’in konuşmaya başlayan karabinaları, sırtüstü yere yuvarlanan iki korsana hiç de iyi şeyler söylemiyordu.

Bir anda neye uğradıklarını şaşırان diğer on korsan, arkadaşlarının yaralı ya da ölü bedenlerini yanlarında götürme fırsatını bile bulamadan, adacığın diğer kıyısındaki kayıklarına atlayıp küreklere asılarak brike doğru kaçtılar.

“Sekiz kişi eksildi!” diye haykırdı Pencroff “Gerçekten de Ayrton ve Bay Spilett, sanki sözbirliği etmişçesine aynı anda ateş ettiler!” “Baylar, durum ciddileşiyor,” dedi tüfeğini yeniden dolduran Ayrton. “Brik hareket etmeye hazırlanıyor!”

“Demir alındı!..” diye haykırdı Pencroff “Evet, demir almaya başladı bile.”

Gemi mürettebatının çevirmekte olduğu bocurgataya vuran kastanyolanın tıkırtısı net bir şekilde duyuluyordu. *Speedy* önce bağlı olduğu çapası ekseninde hareketlenmiş, ardından demirin alınmasıyla kıyıya doğru ilerlemeye başlamıştı. Açılmış olan büyük flok ve küçük gabya yelkeni açıktan esen rüzgarla dolarken gemi yavaş yavaş sahile yaklaşıyordu.

Mercy ve Peribacaları mevzilerindeki ada sakinleri, brikin gelişini hiçbir yaşam belirtisi göstermeden izleseler de heyecanlarını bastıramıyorlardı. Brikin top ateşine gerekli karşılığı veremeyecek durumda olmaları onlar için tam bir felaketti. Peki korsanların karaya çıkmasını nasıl engelleyeceklerdi?

Bu durumun farkında olan Cyrus Smith, kendi kendine ne yapılması gerektiğini soruyordu. Kısa

süre içinde nihai bir karar almak zorunda kalacaktı. Ama en doğru karar hangisiydi? Granite-house’a kapanmak ve orada haftalarca, hatta erzak bol olduğu için aylarca mahsur kalmak tercih edilebilir miydi? Peki ya sonra ne olacaktı? Korsanlar diledikleri gibi yağmalayacakları adanın hakimi olarak sonunda Granite-house tutsaklarını ele geçirmeyecekler miydi?

Yine de bir ihtimal daha vardı: Bob Harvey gemisiyle adacığın açıklarında bekleyerek kanala girmeyebilirdi. Şu an kıyı ile arasında yarım millik bir mesafe vardı ve gülleleri bu uzaklıktan büyük bir tehdit oluşturmazdı.

“Asla,” diye tekrarlıyordu Pencroff, “iyi bir denizci olan Bob Harvey bu kanala asla girmeyecek! Denizin biraz sertleşmesiyle gemisinin büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalacağını biliyor! Gemisi olmadan ne yapabilir ki?”

Bu arada brikin giderek yaklaştığı adacığın alt ucuna ulaşmaya çalıştığı anlaşıyordu. Rüzgarın hafiflemesi ve akıntının gücünü kaybetmesi, Bob Harvey’nin istediği manevraları yapmasını kolaylaştırıyordu.

Kayıkların daha önceden izlemiş oldukları yol sayesinde kanal üzerinde nasıl yol alacağını biliyor, brikiyle adanın sahillerine doğru küstahça yaklaşıyordu. Niyeti çok açıktı; gemiyi Peribacaları’nın önüne palamarlamak istiyordu, oradan da mürettebatını bozguna uğratan mermilere toplarıyla karşılık vermeyi düşünüyordu.

Speedy kısa süre içinde ulaştığı adacığın burnunu kolayca döndü, açtığı randa yelkeninin rüzgarla dolmasıyla Mercy’nin ağzına yaklaştı.

“Haydutlar! Geliyorlar!” diye haykırdı Pencroff.

O sırada Nab ve Gédéon Spilett arkadaşlarının yanına ulaşmışlardı.

Mercy’deki mevzilerinden gemiye karşı hiçbir şey yapamayacaklarını anlayan Gazeteci ve arkadaşı yerinde bir karar vererek orayı terk etmişlerdi. Nihai bir karar alınması gereken böylesi bir durumda ada sakinlerinin bir arada olması en doğrusuydu. Arkadaşlarının yanına kayaların arkasına gizlenerek gelen Gédéon Spilett ve Nab, üzerlerine yağmur gibi yağan mermilere maruz kalsalar da yara almamışlardı.

“Spilett! Nab!” diye haykırdı Mühendis. “Yaralandınız mı?”

“Hayır!” diye karşılık verdi Gazeteci, “yalnızca seken mermilerin neden olduğu birkaç sıyrık! Ama bu lanet brik kanala giriyor!”

“Evet,” diye yanıtladı Pencroff “ve on dakika içinde Granite-house’un önüne demirlemiş olacak!”

“Bir planınız var mı, Cyrus?” diye sordu Gazeteci.

“Hâlâ zaman varken ve korsanlar bizi görmeden Granite-house’a sığınmamız lazım.”

“Bende aynı şeyi düşünüyorum,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett, “ama bir kez oraya girdik mi...”

“Koşullara göre ne yapacağımıza karar vereceğiz,” diye yanıtladı Mühendis.

“O zaman yola koyulalım ve acele edelim!” dedi Gazeteci.

“Bay Cyrus, Ayrton’la burada kalmamızı ister misiniz?” diye sordu Denizci.

“Bu neye yarar ki Pencroff?” diye yanıtladı Cyrus Smith. “Hayır. Birbirimizden ayrılmayalım!”

Kaybedilecek bir saniyeleri bile olmayan ada sakinleri Peribacaları’ndan ayrıldılar. Perde hattının küçük dönemeci, brikdekiler tarafından görülmelerini engelliyordu; ancak kayalara çarpan iki, üç güllenin gürültüsü, *Speedy*’nın kıyıya oldukça yaklaşmış olduğunu gösteriyordu.

Asansöre binerek Top ve Jüp’ün dünden beri kapalı kaldıkları Granite-house’un kapısına ulaşmak ve kendilerini büyük salona atmak yalnızca birkaç saniye sürmüştü.

Tam zamanında gelmişlerdi, çünkü dalların arasından denize bakan ada sakinleri, buhar kümeleri arasındaki Speedy'nin kanalda hızla ilerlediğini görmüşlerdi. Bu arada peş peşe gelen top seslerini dikkate alarak bir kenara mevzilenmeleri gerekmişti. Dört topun gülleleri, içlerinde kimse bulunmasa da Mercy ve Peribacaları'ndaki mevzileri gelişigüzel dövüyor, paramparça olan her kayanın ardından hurra sesleri yükseliyordu.

Yine de Cyrus Smith'in tedbirli davranarak pencerelerini gizlediği Granite-house'un topların hedefi olmayacağı düşünülüyordu ki, kapıyı sıyıran bir gülle koridora girdi.

“Lanet olsun! Bizi fark ettiler mi?” diye haykırdı Pencroff.

Belki de görülmemişlerdi, ama Bob Harvey'nin yüksek surun o bölümünü gizleyen şüpheli yaprakların arasına bir gülle göndermeyi uygun bulduğu kesindi. Hatta kısa süre sonra gönderdiği ikinci gülle, yapraklardan oluşan perdeyi yarıp geçerek granit duvarın içinde geniş bir delik açtı.

Ada sakinlerinin durumu giderek ümitsizleşiyordu. Sığınakları keşfedilmişti. Ne bu güllelere karşı koyacak, ne de etraflarında mermi gibi uçuşan kaya parçalarından korunacak durumdaydılar. Granite-house'un üst dehlizine sığınmak ve her türlü tahribata açık olan barınaklarını terk etmekten başka çareleri yoktu. Tam o sırada boğuk bir gürültüyü izleyen korkunç çığlıklar yankılandı!

Cyrus Smith ve arkadaşları pencerelerden birine doğru koştular...

Bir tür hortumun üzerinde karşı konulmaz bir şekilde havaya kalkmış olan brik, ortadan ikiye ayrılmış ve on saniyeden kısa bir süre içinde, canı mürettebatı ile birlikte denizin dibine gömülmüştü!

IV

“Havaya uçtular!” diye haykırdı Harbert.

“Evet! Tıpkı Ayrton’ın barut deposunu ateşe vererek yapmak istediği gibi!” diye karşılık verdi,

Nab ve genç çocuk ile birlikte asansöre yönelen Pencroff,

“Neler oluyor?” diye sordu, bu beklenmedik olayın şaşkınlığını üzerinden atamamış olan Gédéon Spilett

“Ah! Bu kez öğreneceğiz!..” diye karşılık verdi Mühendis.

“Neyi öğreneceğiz?..”

“Daha sonra! Daha sonra! Gelin, Spilett. Önemli olan bu alçakların yokolmuş olması!”

Cyrus Smith, beraberinde Gazeteci ve Ayrton’la kumsalda kendilerini bekleyen Pencroff, Nab ve Harbert’in yanına ulaştı.

Brikden geriye hiçbir şey kalmamıştı, hatta direk takımı bile ortada yoktu. Hortum tarafından havaya kaldırıldıktan sonra yan yatmış ve açılmış olan geniş su yolunun içine gömülerek batmıştı. Ancak o noktada kanal derinliğinin yirmi ayağı aşmaması nedeniyle sular çekilince brikin suya batmış bölümlerinin ortaya çıkacağı kesindi.

Gemiden kopmuş enkaz yığınları denizin üzerinde yüzüyordu. Ambar kapaklarından dışarı fırlayan direkler ve yedek serenler, içinde hâlâ canlı kümes hayvanlarının bulunduğu tavuk kafesleri, kasalar ve variller yavaş yavaş su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Ancak güvertenin kalaslarına ya da gövdenin borda kaplamalarına ait herhangi bir kalıntı görünmüyordu, bu durum *Speedy*’nin ani batışını açıklamayı imkansız kılıyordu.

Bununla birlikte ıstralyaları ve çarmıhları parçaladıktan sonra zeminin birkaç ayak üzerinden kırılan iki direk, bazıları açılmış, bazıları toplu halde duran yelkenleriyle kanalın suları üzerinde görünmeye başlıyorlardı. Bu ganimetleri akıntının sürükleyip götürmesine izin vermek istemeyen Ayrton ve Pencroff, onları ada ya da adacığın kıyılarına çekmek için kayığa atladılar.

Ancak tam hareket edecekleri sırada aklına gelen bir düşüncenin etkisiyle onları durduran Gédéon Spilett,

“Ya Mercy’nin sağ kıyısına çıkan altı korsan ne olacak?” diye sordu.

Gerçekten de kayıkları kayalara çarparak parçalanan altı kişinin Epave Burnu’nda karaya çıktıklarını unutmamak gerekiyordu.

O yöne doğru baktıklarında, kaçakların hiçbirini göremediler. Brikin sulara gömüldüğünü gördükten sonra adanın iç bölgelerine doğru kaçmış olmaları mümkündü.

“Onlarla daha sonra ilgileneceğiz,” dedi Cyrus Smith. “Silahları olduğu için hâlâ tehlikeli sayılırlar, ancak sonuç itibarıyla altıya altıyız, yani güçler eşit. Önce en acil işleri halledelim.”

Kayığa binen Ayrton ve Pencroff, enkaza doğru hızla ilerlemeye başladılar.

İki günden beri yeni ayın görülmeye başlaması nedeniyle deniz dingin ve yüksekti. Brikin gövdesinin su yüzeyine çıkması için en az bir saat geçmesi gerekiyordu.

Bu arada Ayrton ve Pencroff, direkleri ve tahta parçalarını, bir ucu Granite-house’un kumsalında bulunan iplerle bağlayacak zamanı buldular. Kıyıdaki ada sakinleri, güçlerini birleştirerek bu

enkazları çekmeyi başarıyorlardı. Ardından kayığın tavuk kafesleri, variller ve kasalar da dahil olmak üzere su üzerinde yüzen ne varsa toplamasıyla karaya çıkartılan enkaza, hızla Peribacaları'na taşındı. Suyun yüzeyinde, aralarında Bob Harvey'nin de bulunduğu birkaç ceset yüzüyordu. Ayrton, onu arkadaşına göstererek heyecanlı bir ses tonuyla şunları söyledi.

“Ben de onun gibiydim, Pencroff!”

“Ama artık öyle değilsiniz, yürekli dostum!” diye karşılık verdi Denizci.

Suyun yüzeyindeki ceset sayısının az olması oldukça ilginçti. Akıntının yavaş yavaş açık denize doğru sürüklemeye başladığı cansız bedenlerin sayısı beş, altıyı geçmiyordu. Hiç kuşku yok ki, aniden sulara gömülen korsanlar kaçacak zaman bulamamışlar ve geminin yan yatmasıyla birçoğu küpeştelerin arasında sıkışıp kalmıştı. Çekilen suların, bu sefillerin cesetlerini açık denize doğru taşıması, ada sakinlerinin onları adanın herhangi bir köşesine gömmesi gibi can sıkıcı bir işten kurtarıyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları, iki saat boyunca enkazları kumsala çekmekle ve hiç hasar görmemiş yelkenleri serenlerden çıkartarak kurutmakla uğraştılar. Çalışmaya yoğunlaştıkça sohbet etme fırsatı bulamasalar da akıllarından binlerce düşünce geçiyordu! Bu brik ve özellikle içinde barındırdıkları gerçek bir ganimetti. Bir gemi küçük bir dünya demekti ve böylece koloninin araç gereç sayısı fazlasıyla artacaktı. Bu, Epave Burnu'nda bulunan kasanın daha büyüğü gibiydi.

“Üstelik,” diye aklından geçiriyordu Pencroff, “bu briki yeniden yüzdürmek neden mümkün olmasın? Sadece bir delikten su alıyorsa, delik kapanabilir, ayrıca üç, dört yüz tonluk bir gemi, *Bonadventure*'e göre daha güvenilirdir. Bununla çok daha uzaklara, istenilen yere gidilebilir! Bay Cyrus, Ayrton ve benim bu konuyu görüşmemiz lazım! Bu zahmete değer!”

Gerçekten de brik hâlâ yüzebilecek durumdaysa, Lincoln Adası sakinlerinin ülkelerine geri dönme şansları daha da artacaktı. Ancak bu önemli sorunun yanıtını alabilmek ve brikin gövdesinin her yanını incelemek için suların tamamıyla çekilmesini beklemek gerekiyordu.

Enkazın güvenli bir şekilde kumsala yerleştirilmesinin ardından, Cyrus Smith ve arkadaşları yemek için birkaç dakika mola verdiler. Tam anlamıyla, açlıktan oyuyorlardı. İyi ki, kiler fazla uzakta değildi ve Nab eli çabuk bir aşçıydı. Peribacaları'nın kenarında yenilen yemek sırasında, koloniye mucizevi bir şekilde kurtaran bu beklenmedik olaydan söz edildi.

“Mucizevi, tam da bu durumu ifade eden bir sözcük,” diye tekrarlıyordu Pencroff, “çünkü bu alçakların tam zamanında havaya uçtuklarını itiraf etmek lazım! Granite-house, içinde oturulmayacak hale gelmek üzereydi!” “Bunun nasıl gerçekleştiğini biliyor musunuz Pencroff?” diye sordu Gazeteci, “briğin havaya uçmasına kim sebep olmuş olabilir?” “Hey! Bay Spilett, açıklaması bundan daha basit bir şey olamaz,” diye karşılık verdi Pencroff. “Bir korsan gemisi, bir savaş gemisinin disipliniyle idare edilemez! Korsanlar tayfa değillerdir! Toplar sürekli olarak ateşlendiği için brikin barut depoları açıktı ve tedbirsizce ya da beceriksizce yapılan bir hareket onun havaya uçurmaya yetti!”

“Bay Cyrus,” dedi Harbert, “beni asıl şaşırtan bu patlamanın o kadar şiddetli olmamasıydı. Geminin havaya uçtuğu sırada çıkan ses çok güçlü değildi ve parçalanmış tahta sayısı yok denecek kadar az. Geminin havaya uçtuğunu söylemektense, battığını ileri sürmek bana daha mantıklı geliyor.”

“Bu seni şaşırtıyor mu, evlat?” diye sordu Mühendis.

“Evet, Bay Cyrus.”

“Beni de şaşırtıyor, Harbert,” diye yanıtladı Mühendis, “ama brikin gövdesini incelediğimizde, bu durumu açıklayabileceğimizden eminim.”

“Ah! Bay Cyrus,” dedi Pencroff, “*Speedy*'nin sığ kayalıklara çarpan bir gemi gibi battığını iddia

etmeyeceksiniz umarım?”

“Neden olmasın?” diye sordu Nab, “kanalda kayalar varsa?”

“Güzel! Nab,” diye yanıtladı Pencroff. “Ama gözlerini yeterince açmamışsın. Brikin batmadan birkaç saniye önce, devasa bir dalganın üzerinde yükseldiğini ve iskele tarafına yatarak sulara gömüldüğünü iyi gördüm. Oysa kayalara çarpmış olsaydı, su alan sıradan bir gemi gibi yavaş yavaş batardı.”

“Bunun sıradan bir gemi olmadığı kesin!” diye karşılık verdi Nab.

“Neler olup bittiğini öğreneceğiz, Pencroff,” diye araya girdi Mühendis.

“Öğreneceğiz,” diye ekledi Denizci, “ama kellem üzerine bahse girerim ki, bu kanalda kaya yok. Söylesenize, Bay Cyrus, bu olayda da gizemli bir ayrıntı olabileceğini düşünüyor musunuz?”

Cyrus Smith yanıt vermedi.

“Ne olursa olsun,” dedi Gédéon Spilett, “çarpışma ya da patlama, şunu kabul etmelisiniz ki Pencroff, bu olay tam zamanında meydana geldi!”

“Evet!., evet!..” diye karşılık verdi Denizci, “ama sorun bu değil. Bay Smith’e olup bitenlerin doğaüstü bir olayla bağlantılı olup olmadığını soruyorum.”

“Bir şey söyleyecek durumda değilim, Pencroff,” dedi Mühendis. “İşte yanıtlım bu.”

Bu yanıt Pencroff’u hiç tatmin etmedi. O bir “patlama” meydana geldiğine inanıyor ve bu kararından geri dönmek istemiyordu. Tıpkı kumsal gibi ince kumlu bir yataktan oluşan ve sular çekildiğinde üzerinden sık sık geçtiği bu kanalda, bilinmeyen bir sığ kayalık olacağını kabul etmeye razı olmayacak gibi görünüyordu. Zaten brik battığı sırada sular yükselmişti, yani fark edilememiş olan kayalara çarpmaması için yeterli miktarda su vardı. Bu durumda bir çarpışmanın meydana gelmiş olması mümkün değildi. Yani gemi havaya uçmuştu.

Denizci’nin bu saptamasının belli bir haklılık payı olduğunu kabul etmek gerekir.

Saat bir buçuğa doğru kayığa binen ada sakinleri, kaza mahalline doğru ilerlediler. Brikin iki kayığının kaybedilmiş olması can sıkıcıydı. Bilindiği gibi Mercy’nin ağzında kayalara çarparak parçalanmış ve kullanılmayacak hale gelmişti, diğeri ise geminin batmasıyla kaybolmuş, muhtemelen brikin altında ezilerek bir daha ortaya çıkmamıştı.

O sırada, Speedy’nin gövdesi su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Direkleri düşüş sırasında yer değiştiren safranın ağırlığıyla kırılmış olan brik yan yatmaktan öte, ters dönmüş gibi görünüyordu. Büyük bir su kütesinin yer değiştirmesiyle ortaya çıkan ürkütücü ve bir o kadar da açıklanamaz bir deniz altı hareketinin etkisiyle omurgası neredeyse yukarı bakıyordu.

Gövdenin etrafını tur atan ada sakinleri, deniz alçaldıkça kazanın nedenini olmasa da oluşturduğu etkiyi anlayabiliyorlardı.

Önde, pruvanın yedi, sekiz ayak gerisinde, omurganın her iki yandan en az yirmi ayak genişliğinde yarıklar oluşturarak korkunç bir şekilde parçalanmış olduğu anlaşıyordu. Bu iki geniş yangın kapatılması mümkün değildi. Yalnızca muhtemelen toz haline dönüşmüş olan bakır astar ve borda kaplamalarından değil, onu bir arada tutan ıskarmozlardan, demir cıvatalardan ve meşe kamalardan da eser yoktu. Gövde boyunca borda kaplamalarının tamamı paramparça olmuştu. İskarmozların inanılmaz bir şiddetle yarılmasının yanı sıra, birçok noktada iç omurgadan kopmuş olan omurga boydan boya kırılmıştı.

“Lanet olsun!” diye haykırdı Pencroff. “Bu gemiyi yeniden yüzdürmek çok zor olacak!” “Hatta imkansız,” dedi Ayrton.

“Ne olursa olsun,” dedi Gédéon Spilett Denizci’ye, “eğer bir patlama olmuşsa, oldukça garip

sonuçlara yol açmış. Güverteyi ve geminin su üstünde kalan bölümlerini havaya uçurmak yerine, gövdenin alt bölümlerini etkilemiş. Bu geniş oyuklar, patlamadan çok, bir sığ kayaya çarpma sonucu oluşmuşa benziyor!”

“Kanalda sığ kaya yok!” diye karşılık verdi Denizci. Bir kayaya çarpmış olmasının dışında, söyleyeceğiniz her şeyi kabul etmeye hazırım!”

“Brikin içine girmeyi deneyelim,” dedi Mühendis. “Belki de bu hale gelmesinin nedenini öğrenebiliriz.”

Alınacak en doğru karar buydu, zaten gemide bulunan tüm ganimetin dökümünü çıkarmak ve onları kurtarmak için elden geleni yapmak gerekiyordu.

Brikin içine girmek hiç de zor olmadı. Deniz sürekli olarak alçalıyordu, böylece gövdenin alabora olmasıyla geminin üst bölümü haline gelmiş olan alt bölüme girmek kolaylaşıyordu. Safrayı oluşturan ağır demir külçeler gövdeyi birçok noktadan delmişti. Bu yarıklardan akan suların şarılması duyuluyordu.

Cyrus Smith ve arkadaşları ellerindeki baltalarla yarı yarıya harap olmuş güvertede ilerliyorlardı. Her türden kasa, dört bir yanı kaplıyordu ve suda uzun süre kalmadıkları için içlerindeki malzeme nemden etkilenmemiş olabilirdi.

Bunun üzerine ganimetin tamamının güvenli bir yere nakledilmesi işine girişildi. Sular birkaç saatten önce yükselmezdi, bu saatler faydalı bir şekilde değerlendirildi. Ayrton ve Pencroff gövdenin girişine varillerle sandıkları yukarı çekmeye yarayan bir palanga yerleştirmişlerdi. Bunları yüklenen kayık, hızla kıyıya yöneliyordu. Her şeyi hiç ayırım gözetmeden kayığa yüklüyorlardı, daha sonra gözden geçireceklerdi.

Ada sakinleri, brikin çok çeşitli malzemeye yüklü olduğunu fark ettiklerinde sevinçlerini gizleyemediler, karşılarında Polinezya limanları arasında seyreden ticari gemilerde bulunabilecek her türden araç gereç, işlenmiş ürün, alet edevat vardı. Her şeyden biraz bulmak mümkündü, zaten Lincoln Adası kolonisine gereken tam da buydu.

Kazaya neden olan çarpışma, -Cyrus Smith’in de hayretle gözlemlediği gibi - yalnızca brikin gövdesine zarar vermemişti, özellikle pruvanın iç bölümleri büyük hasar görmüş, bölmeler ve ambar kapakları brikin içinde top patlamışçasına paramparça olmuşlardı. Ada sakinleri çıkarabildikleri kasaları istifleyerek geminin arka bölümüne doğru kolayca ilerleyebiliyorlardı. Zaten yükler taşınması güç, ağır balyalar değil, basit kolilerdi.

Ada sakinleri sonunda brikin bir zamanlar kış güvertesinin yükseldiği arka bölümüne ulaşmayı başardılar. Ayrton’a göre baruthane burada olmalıydı. Bir patlamanın meydana gelmemiş olduğunu düşünen Cyrus Smith, birkaç varilin kurtarabileceğini ve genellikle metal bir kılıfın içinde saklanan barutun suyla temastan zarar görmemiş olacağını ümit ediyordu.

Nitekim tahminleri doğru çıkmıştı. Çok sayıda top güllesinin ortasında, içleri bakırla kaplı yirmi civarında varil bulundu. Pencroff, *Speedy*’nin batma nedeninin bir patlamaya bağlı olmadığını kendi gözleriyle görmüştü. Brikin baruthanesi, gövdenin en az hasar görmüş olan bölümüydü.

“Mümkündür!” diye karşılık verdi inatçı Denizci, “Bu kanalda kaya bulunması imkan dahilinde değildir!”

“O zaman bu olanlar nasıl açıklanabilir?” diye sordu Harbert.

“Hiçbir şey bilmiyorum,” diye yanıtladı Pencroff, “Bay Cyrus da hiçbir şey bilmiyor, kimse hiçbir şey bilmiyor ve hiçbir zaman da bilmeyecek!”

Uzun saatlerin akıp gittiği bu araştırmaların ardından, denizin yükselmeye başladığı hissedildi.

Kurtarma çalışmalarına ara vermek gerekiyordu. Zaten brikin sağlamca bağlanarak çifte demir atmışçasına kıyıya sabitlenen gövdesinin akıntıyla sürüklenmesinden kaygılanmaya gerek yoktu.

Bu durumda çalışmalara yeniden başlamak için suların bir sonraki alçalışını beklemekte bir sakınca yoktu. Ancak kalıntıları kurtarmak için acele etmek gerekiyordu, çünkü işi bitmiş bir halde bulunan gövdenin kanalın hareketli kumları altında kaybolması çok zaman almayacaktı.

Saat akşamın beşiydi. Gün ada sakinleri için oldukça yorucu geçmişti. Büyük bir iştahla yemeklerini yedikten sonra, yorgun olmalarına rağmen, Speedy'nin kasalarını gözden geçirme arzusuna karşı koyamadılar.

Birçoğu tüm koloniyi giydirmeye yetecek hazır giysi ve çamaşır içeren, her ayağa uygun çizmelerle dolu kasalar büyük bir sevinçle karşılandı.

“İşte zengin olduk!” diye haykırıyordu Pencroff. “Ama tüm bu eşyaları ne yapacağız?”

Denizci, kısa süre kaldıkları sudan etkilenmemiş şeker kamışı rakısı varillerini, tütün kutularını, ateşli ve kesici silahları, pamuk balyalarını, tarım aletlerini, marangozluk, doğramacılık ve demircilik için gerekli araç gereci ve her türden tohumla dolu sandıkları gördükçe neşeli “yaşasın” sesleri yükseliyordu. Ah! iki yıl önce olsa, bu eşyalar nasıl da tam zamanında yetişmiş olurdu! Ama sonuç itibarıyla ada sakinlerinin kendi aletlerini geliştirmiş oldukları bu dönemde bile, bu ganimetler büyük yararlar sağlayacaklardı.

Granite-house'un depolarında yer çoktu, ancak vakit çok geç olduğundan her şeyi depolamak mümkün değildi. Yine de Speedy'nin mürettebatından sağ kurtularak adaya çıkmış olan korsanların birinci sınıf caniler olduğunu unutmamak ve dikkatli davranmak gerekiyordu. Mercy üzerindeki köprü ve köprücükler kapatılmış olsa da bu korsanlar için bir nehri ya da çayı aşmak o kadar zor değildi ve bu alçaklar ümitsizliğe kapıldıklarında tehlikeli olabilirlerdi.

Onlarla ilgili kararlar daha sonra alınacaktı. Ancak bu arada Peribacaları'nın yanına yığılmış olan kasa ve kolilere göz kulak olmak gerekiyordu, bu yüzden ada sakinleri gece boyunca sırayla nöbet tuttular.

O gece boyunca korsanlar saldırıya geçmedi. Böyle bir durumda Granite-house'un eteğinde nöbet tutan Üstat Jüp ve Top onları hemen haberdar edeceklerdi.

19, 20 ve 21 Ekim günleri kalıntıların ve brikin donanımı arasında yararlı olabilecek her şeyin kıyıya çekilmesiyle geçirildi. Deniz alçaldığında kalıntılar çıkarılıyor, sular yükseldiğinde kurtarılan eşyalar depolanıyordu. Her gün daha fazla dibe gömülen gövdenin bakır kaplamasının büyük bir bölümü sökülüştü. Batmış olan ağır eşyaların kumların altına gömülmesinden önce, birçok kez kanalın yatağına kadar dalan Ayrton ve Pencroff, brikin zincir ve çapalarını, safrasının külçelerini, hatta içi boş fiçiler sayesinde yukarıya çıkarılan dört topu kurtarmayı başardılar.

Kurtarma çalışmalarının sonunda Granite-house'un cephaneliği de en az kilerler ve depolar kadar dolmuştu. Projelerinde hiç sınır tanımayan Pencroff, kanalı ve nehrin ağzını savunacak bir topçu bataryası kurmaktan söz ediyor, elindeki dört topla en güçlü filoyu dahi Lincoln Adası'nın karasularına sokmayacağını iddia ediyordu!

Bozmaya başlayan havalar, geriye işe yaramaz bir çatıdan başka bir şeyin kalmadığı brikin işini tamamıyla bitirmişti. Cyrus Smith kalıntılarını kıyıda toplamak için briği havaya uçurmayı planlıyordu, ancak kuzeydoğudan esen sert bir rüzgar ve kaba bir deniz, onun barutunu boş yere harcamamasını sağladı.

Gerçekten de 23 Ekim'i, 24'üne bağlayan gece boyunca, brikin gövdesinin tamamen parçalanmasıyla enkazın bir bölümü kıyıya vurmuştu.

Cyrus Smith k   güvertenin dolaplarını titizlikle araştırmasına rağmen, geminin evraklarını bulamamıştı. Hiç kuşku yok ki, korsanlar Speedy'nin kaptanı ve armat  r  yle ilgili tüm belgeleri yok etmişlerdi ve arka aynalığında bağlanma limanının ismide yazmadığına göre, hangi ulusa ait olduğunu gösteren bir ipucu yoktu. Bununla birlikte pruvasının biçimini inceleyen Ayrton ve Pencroff, İngiliz yapımı olduğuna inanmış görünüyorlardı.

Felaketten ya da daha doğrusu koloninin kurtuluşunu sağlayan o mutlu ve açıklanamaz olaydan sekiz gün sonra, suların çekildiği saatlerde bile, artık gemiden geriye bir şey kalmamıştı. Kalıntılar toplanmış, Granite-house kasalardaki malzemelerle zenginleşmişti.

30 Kasım günü kumsalda gezen Nab bir patlamanın izlerini taşıyan kalın bir demir silindir bulmamış olsa, geminin garip şekilde batıp gidişini açıklamak mümkün olmayacaktı. Sivri köşeleri parçalanmış ve bükülmüş olan bu silindir, patlayıcı bir maddenin etkisine maruz kalmış gibi görünüyordu.

Nab, bu metal parçasını arkadaşlarıyla Peribacaları'ndaki işlikte bulunan efendisine götürdü.

Silindiri dikkatli bir şekilde inceleyen Cyrus Smith, Pencroff'a dönerek,

“Dostum,” dedi, “*Speedy*'nin bir çarpışma sonucu batmadığında ısrar ediyor musunuz?”

“Evet, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Denizci. “Siz de kanalda kaya olmadığını benim kadar biliyorsunuz.”

“Peki, ama ya bu demir parçasına  arpmışsa?” dedi Mühendis büzülmüş silindiri göstererek.

“Ne, bu boru parçasına mı?” diye haykırdı Pencroff, buna hiç inanmadığını belli eden bir ses tonuyla.

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “brikin batmadan önce devasa bir su kütlesinin üzerinde yükseldiğini hatırlıyor musunuz?”

“Evet, Bay Cyrus!” diye yanıtladı Harbert.

“Tamam o zaman, bu su hortumunu neyin kaldırdığını biliyor musunuz? işte bu,” dedi

Mühendis parçalanmış t  p   göstererek.

“Bu mu?” diye sordu Pencroff.

“Evet, bir torpilden geriye kalan bu silindir!”

“Torpil!” diye haykırdılar Mühendis'in arkadaşları.

“Ama o torpili oraya kim yerleştirdi?” diye sordu, bu gerçeği kabul etmek istemeyen Pencroff.

“Tek söyleyebileceğim, benim yapmadığım!” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ama o oradaydı ve ne kadar karşı konulmaz bir güce sahip olduğuna siz de tanık oldunuz!”

Böylece, her şey torpilin patlamış olmasıyla açığa kavuşmuştu. Birlik savaşı sırasında bu korkunç tahrip kalıplarını deneme fırsatı bulmuş olan Cyrus Smith yanılmış olamazdı. İçine nitrogliserin, pikrat ya da benzer bir patlayıcı madde yerleştirilmiş olan bu silindirin etkisiyle kanalın suları bir hortum gibi kabarmış, alt bölümleri ağır hasar gören brik bir anda denizin dibini boylamıştı, işte bu yüzden onu yeniden yüzdürmek imkansızdı. *Speedy* zırhlı bir firkateyni bile bir balıkçı teknesi gibi havaya uçuran bu torpile dayanamamıştı!

Evet! Buna dayanarak torpilin kanalın sularında ne aradığı dışındaki tüm soruları yanıtlamak mümkündü!

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, “esrarengiz bir yaratığın, belki de bizim gibi adamıza terk edilmiş bir kazazedenin varlığından şüphe duyamayız, bunları Ayrton’ın iki yıldan beri olup bitenlerden haberdar olması için anlatıyorum. Birçok kez yerinde müdahaleleriyle bize yardım eden bu iyiliksever yabancıнын kim olduğunu bilemiyorum. Böyle davranmakta ne gibi bir çıkarı olduğunu, onca destekten sonra neden saklanmak ihtiyacı duyduğunu tahmin edemiyorum. Ancak hiç de yabana atılamayacak bu yardımları yalnızca olağanüstü güçlere sahip bir kişinin yapabileceğini düşünüyorum. Tıpkı bizim gibi Ayrton da ona minnet duymalı, çünkü arkadaşımızın durumunu bildiren pusulayı yazdıktan sonra, onu içine koyduğu şişeyi kanala bırakan kişi, balonun düşmesinden sonra beni dalgaların arasından kurtaran o yabancından başkası değil. Şunu da eklemek isterim ki, elimizde bulunmayan ama ihtiyacımız olan her şeyi içeren o kasayı Epave Burnu’na getiren, adanın tepelerinde kıyıyı bulmanızı sağlayan o ateşi yakan, pekarinin gövdesinde bulduğumuz o mermiyi ateşleyen, briki havaya uçuran o torpili kanala yerleştiren o yabancından başkası değil, tek kelimeyle söylemek gerekirse, açıklamayı başaramadığımız tüm bu olayları ona borçluyuz. Yani ister kazazede olsun, ister sürgün, ona minnetimizi sunmaktan kaçınırsak, nankörlük etmiş oluruz. Ona bir borcumuz var, umarım bir gün öderiz.”

“Böyle konuşmakta haklısınız, sevgili dostum Cyrus,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett, “Evet, adamızın herhangi bir bölümünde gizlenmiş olan ve kolonimiz için çok yararlı işler yapan olağanüstü güçlere sahip biri var. Hatta pratik yaşamda doğaüstü kavramının bir karşılığı varsa, bu yabancıнын elinde doğaüstü olanakları bulundurduğu söylenebilir. Acaba Granite-house’daki kuyu aracılığıyla bizimle gizli bir iletişim kuran, böylece tüm projelerimizden haberdar olan o mu? Kayık ilk deniz yolculuğuna çıktığında, önümüze o şişeyi çıkaran o mu? Top’u gölün yüzeyine fırlatan ve denizineğini öldüren o mu? Hepimizin inandığı gibi insan dışında herhangi bir canlının başarılı olamayacağı koşullarda, sizi dalgaların arasından kurtaran o mu, Cyrus? Eğer oysa, bu onun doğa güçlerine hakim olduğunu gösterir.”

Gazeteci’nin saptamaları doğrudu ve herkesin içinden geçenler de bunlardı.

“Evet,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “bu müdahaleleri gerçekleşmenin bir insan olduğundan hiç şüphemiz yok, ancak elinde şu an itibarıyla insanoğlunun yoksun olduğu olanakları bulundurduğunu kabul etmek gerekir. Burada da bir sır perdesi var, ancak bu adamı bulursak, bu sır perdesi de ortadan kalkar. Asıl sorun şu; bu hayırsever kişinin tanınmamak konusundaki ısrarına saygı mı

göstermeliyiz, yoksa ona ulaşabilmek için elimizden geleni yapmalı mıyız? Bu konuyla ilgili görüşlerinizi alabilir miyim?”

“Benim düşüncem,” diye karşılık verdi Pencroff, “bu kişi her kim olursa olsun, oldukça yürekli bir adam, ona karşı büyük bir saygım var!”

“Peki,” dedi Cyrus Smith, “ama sorumun yanıtı bu değil, Pencroff.”

“Efendim,” dedi o zaman Nab, “ben bu kişiyi ne kadar ararsak arayalım, kendi istemedikçe bulamayacağımızı düşünüyorum.” “Söylediklerin hiç de yaban atılır şeyler değil,” diye yanıtladı Pencroff.

“Ben de Nab’la aynı fikirdeyim,” dedi Gédéon Spilett, “ama bu onu aramamamız için bir gerekçe olamaz. Bu esrarengiz kişiyi bulsak da, bulmasak da, en azından ona karşı görevimizi yerine getirmiş olacağız.”

“Ya sen, evlat, bize neler düşündüğünü söyler misin,” dedi Mühendis Harbert’a dönerek.

“Ah!” diye haykırdı bakışları canlanan Harbert, “Önce size, sonra da bizi kurtaran bu kişiye teşekkür etmek isterdim!”

“Çok şey istemiyorsun, evlat,” diye karşılık verdi Pencroff, “hepimizin istediği bu! Ben çok meraklı bir adam değilim, ancak bu kişiyle karşı karşıya gelmek için gözlerimden birini verirdim! Güzel bir sakalı, ıslıl ıslıl parlayan saçları olan bu güzel ve güçlü adam, elindeki büyük küreyle bulutların üzerine uzanmış olmalı!”

“Ama Pencroff,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “bu tarif ettiğiniz Tanrı’nın portresi!” “Olabilir, Bay Spilett,” diye karşılık verdi, “ama onu kafamda böyle canlandırıyorum!” “Ya siz Ayrton?” diye sordu Mühendis. “Bay Smith,” diye yanıtladı Ayrton, “bu durumda size neler düşündüğümü söyleyemem. Ne yaparsanız kabulümdür. Eğer araştırmalarınıza katılmamı isterseniz, sizi izlemeye hazır olacağım.”

“Teşekkürler, Ayrton,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “ancak size sormuş olduğum soruya daha doğrudan bir yanıt verebilirsiniz. Siz bizim dostumuzsunuz, birçok kez bizim için kendinizi feda ettiniz ve önemli bir karar almadan önce, buradaki herkes gibi size de danışmamız gerek.”

“Bay Smith,” diye karşılık verdi Ayrton, “bu iyiliksever yabancıyı bulabilmek için elimizden gelen her şeyi yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Belki yalnızdır? Belki acı çekiyordur? Belki yeniden düzenlenmesi gereken bir yaşamı vardır? Söylediğiniz gibi benim de ona bir minnet borcum var. Tabor Adası’na gelerek tanıdığımız bu sefilı bulan ve sizi orada kurtarılması gereken bir zavallı olduğundan haberdar eden ondan başkası olamaz!... Yani, ben onun sayesinde yeniden insan oldum. Hayır, onu asla unutmayacağım!”

“Karar verildi,” dedi o zaman Cyrus Smith, “Araştırmalarımıza bir an önce başlayacağız. Adanın ayak basılmamış tek bir bölümü dahi kalmayacak. En ücra köşeleri bile karış karış tarayacağız ve bu bilinmez dost umarım bizi bu kararımızdan dolayı bağışlar!”

Ada sakinleri, birkaç gün boyunca ot ve ekin biçme çalışmalarına ağırlık verdiler. Adanın keşfedilmemiş bölgelerine yapacakları araştırma gezisine çıkmadan önce zorunlu işleri bitirmek istiyorlardı. Yine bu dönemde

Tabor Adası’ndan getirilen çeşitli sebzeler toplanmış ve her şey depolanmıştı. Adanın tüm zenginliklerinin istiflenebileceği Granite-house’da bol miktarda yer vardı. Koloninin ihtiyaçları, hayvanlara olduğu kadar insanlara karşı da korunaklı olan bu barınağa düzenli bir şekilde yerleştirilmişti. Bu kalın granit kütlenin ardında nemden kaygılanmaya hiç gerek yoktu. Üst dehlizde bulunan doğal oyukların birçoğunun kazma ya da patlayıcı kullanılarak genişletilmesiyle Granite-

house erzakları, cephaneleri, alet ve edevatı, tek kelimeyle belirtmek gerekirse koloninin ihtiyacı olan her şeyi barındıran genel bir antrepo haline gelmişti.

Brikden getirilen toplara gelince, dökme çelikten yapılmış olan bu değerli silahlar, Pencroff'un ısrarı üzerine, vinç ve palangalar aracılığıyla Granite-house'a çıkarılmıştı. Pencerelerin aralarına yerleştirilmişlerdi, parıltılı namluları granit duvarın arasından belirliyordu. Toplar, bu yükseklikten, küçük bir Cebelitarık'ı andıran Union Körfezi'nin tamamına hakim görünüyordlardı. Adacığın açığında belirecek her gemi bu bataryanın ateşine maruz kalacaktı.

"Bay Cyrus," dedi 8 Kasım günü Pencroff, "batarya hazır olduğuna göre, toplarımızın menzilini denememiz gerekiyor."

"Bunun faydalı olacağına inanıyor musunuz?" diye sordu Mühendis.

"Faydalı olmaktan öte, gerekli olduğunu düşünüyorum! Bunu denemeden, istiflemiş olduğumuz bu güzel gülleleri hangi mesafeye gönderebileceğimizi nasıl bilebiliriz?"

"O zaman deneyelim, Pencroff," diye karşılık verdi Mühendis. Ama deneyi harcamak istemediğim barutla değil, elimizde sürekli olarak bulunan piroksille yapmamız gerektiğini düşünüyorum."

"Bu toplar piroksilin basıncına dayanabilecekler mi?" diye sordu Granite-house'un bataryasını denemek için en az Pencroff kadar istekli görünen Gazeteci.

"Sanırım," dedi Mühendis, "zaten tedbirli davranacağız."

Mühendis iyi tanıdığı bu topların mükemmel bir şekilde dökülmüş olduğunu düşünmekte haklıydı. Dökme çelikten yapılmış ve kamalarla donanmış olan bu toplara bol miktarda patlayıcı yüklenebileceği için menzilleri uzun olmalıydı. Gerçekten de istenilen etkinin yaratılması için güllenin çizdiği yörünge -nin mümkün olduğunca düz olması lazımdı, ve bu güllenin büyük bir ilk hızla fırlamasıyla sağlanabilirdi.

"İlk hız, kullanılan barut miktarıyla doğru orantılıdır," dedi Mühendis arkadaşlarına. "Bu topların üretiminde, mümkün olduğunca dayanıklı bir metal kullanılmasına dikkat edilir ve tüm çelik madenler içinde tartışılmaz bir şekilde en dayanıklısıdır. Bu durum toplarımızın piroksil gazının basıncına rahat bir şekilde dayanabileceği ve mükemmel atışlar yapacakları konusundaki düşüncelerimi haklı çıkarıyor."

"Denediğimiz zaman bundan emin olacağız!" diye yanıtladı Pencroff.

Topların hepsi harika görünüyordu. Sudan çıkartıldıktan sonra Denizci onları büyük bir özenle saatlerce ovmuş, yağlamış, parlatmıştı, bu arada tıkaçın mekanizmasını, sürgüyü, basınç vidasını temizlemeyi ihmal etmemişti! Artık toplar, Birleşik Devletler donanmasının bir firkateynine yerleştirilmişçesine parıldıyorlardı.

O gün, patlayıcı etkisi barutunkinin dört katını bulan piroksille doldurulan ve bir ucu sivri, silindir şeklinde mermiler yollamak üzere hazırlanan dört top, Üstat Jüp ve Top da dahil olmak üzere koloninin tüm üyelerinin önünde peş peşe denendi.

Fitilin ipini elinde tutan Pencroff ateşlemeye hazır bekliyordu.

Cyrus Smith'in işareti üzerine top ateşlendi. Denize doğru yönelen gülle, adacığın üzerinden geçtikten sonra, tam olarak hesaplanması mümkün olmayan bir mesafede açık denizin sularına gömüldü.

İkinci topun Epave Burnu'nun son kayalıklarına yöneltilmesinin ardından gönderilen gülle, Granite-house'a üç mil uzaklıkta bulunan sivri bir kayaya çarparak paramparça etti.

Topu hedefe yönelterek ateşleyen Harbert, atışıyla gurur duyuyordu. Böyle bir atışın onuru sevgili evladına ait olan Pencroff'un yapacağı tek şey onunla iftihar etmektir!

Union Körfezi'nin yukarı kıyısındaki kumullara yollanan üçüncü gülle, dört mil uzaktaki kumsaldan sektikten sonra bir köpük bulutunun içinde kayboldu.

Cyrus Smith, dördüncü güllenin fırlatılmasından önce, en uzun menzili saptamak üzere patlayıcı miktarını artırdı. Sonra patlamanın şiddetinden etkilenmemek için her biri kenara çekildi, fitil uzun bir ip aracılığıyla ateşlendi.

Şiddetli bir patlama yankılandı, ancak top dayanmıştı, pencereye koşan ada sakinleri, güllenin Granite-house'un beş mil ötesindeki Mandibule Burnu'nun kayalarını sıyrarak Requin Körfezi'nde gözden kaybolduğunu gördüler.

“Evet, Bay Cyrus,” diye haykırdı, yaşasın nidaları top patlamalarından aşağı kalmayan Pencroff, “bataryamız hakkında ne düşünüyorsunuz? Pasifik'in tüm korsanları Granite-house'un önüne gelebilirler! Ancak bir bile iznimizi almadan karaya çıkamaz!”

“Bana kalırsa, Pencroff, en iyisi bunu hiç denememek.”

“Yeri gelmişken, adada gezinen o altı alçağı ne yapacağız? Ormanlarımızda, tarlalarımızda, çayırlarımızda dolaşmalarına izin mi vereceğiz? Bu korsanların jaguarlardan farkı yok, onlara hak ettikleri gibi davranmakta tereddüt etmememiz gerektiğini düşünüyorum. Siz ne dersiniz, Ayrton?”

Ayrton önce yanıt vermekte tereddüt etti. Pencroff'un ona böylesine ani bir soru yöneltmesine çok üzülen Cyrus Smith, Ayrton boğuk bir sesle yanıt verirken heyecanını yenemedi.

“Ben de o jaguarlardan biriydim, Bay Pencroff, benim konuşmaya hakkım yok...”

Ve ağır adımlarla uzaklaştı.

Pencroff hatasını anlamıştı.

“Ben lanet bir hayvanım!” diye haykırdı. “Zavallı Ayrton! ama onun da buradaki herkes gibi konuşmaya hakkı var!..”

“Evet,” dedi Gédéon Spilett, “ancak acı geçmişiyile ilgili duygularına saygı göstermek gerek.”

“Anlaşıldı, Bay Spilett,” diye karşılık verdi Denizci, “bir daha böyle bir hata yapmayacağım! Ayrton'ı kırmaktansa dilimi yutmayı tercih ederim! Ama konumuza geri dönelim. Adamızı, merhameti hak etmeyen bu haydutlardan en kısa süre içinde temizlememiz gerektiğini düşünüyorum.”

“Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz, Pencroff?” diye sordu Mühendis.

“Kesinlikle.”

“Ama acımasızca peşlerine düşmeden önce, bize olan düşmanlıklarını gösterecek yeni bir saldırıyı bekleyemez misiniz?”

“Yaptıkları yeterli değil mi?” diye sordu, bu tereddütlere bir anlam veremeyen Pencroff.

“Düşünceleri değişebilir!” dedi Cyrus

Smith, “ve yaptıklarından pişmanlık duyabilirler...”

“Onlar mı pişmanlık duyacaklar!” diye haykırdı Denizci omuzlarını silkerek.

“Ayrton'ı düşünsene Pencroff!” dedi o zaman Harbert, Denizci'nin elini tutarak. “Yeniden dürüst bir insan haline geldi!”

Tek tek arkadaşlarına bakan Pencroff, önerisinin böyle tereddütlere yol açacağını aklından bile geçirmezdi. Sert karakteri, adaya çıkan alçaklara, Bob Harvey'nin suç ortaklarına, *Speedy*'nin canilerine karşı hoşgörülü davranılmasını kabul edemiyor, onları hiç tereddüt etmeden ve vicdan azabı duymadan öldürülecek vahşi hayvanlar gibi görüyordu.

“Şuraya bakın!” dedi. “Herkes bana karşı! Bu alçaklara iyi davranmak istiyorsunuz! Kabul. Umarım, daha sonra bundan pişmanlık duymayız!”

“Dikkatli davranırsak, ne gibi bir tehlikeyle karşı karşıya kalacağımızı söyler misin?” diye sordu

Harbert.

“Hım!” diye iç geçirdi, o ana dek fazla konuşmamış olan Gazeteci. “Her biri bir köşeye sinerek içimizden birine ateş etse, kısa süre içinde koloninin hakimi olabilirler!”

“Peki bunu şimdiye kadar neden yapmadılar?” diye karşılık verdi Harbert. “Çünkü çıkarları böyle davranmalarını gerektiriyor. Zaten biz de altı kişiyiz.”

“İyi! iyi!” diye yanıtladı hiçbir sözle ikna olacağına benzemeyen Pencroff. “Bu yürekli adamları kendi hallerine bırakalım ve onları hiç düşünmeyelim!”

“Haydi, Pencroff, bu kadar kötü olamazsın! Bu bahtsızlardan biri burada, tüfeğinin menzilinde olsa, ona ateş edebileceğini hiç sanmıyorum...”

“Ona kuduz bir köpeğe ateş eder gibi ateş ederdim, Nab,” diye karşılık verdi Pencroff soğuk bir ifadeyle.

“Pencroff,” dedi Mühendis, “görüşlerime büyük çoğunlukla saygı gösterdiniz. Bu konuda da bana güvenebilir misiniz?”

“Nasıl isterseniz öyle yapacağım, Bay Smith,” diye yanıtladı hiç de ikna olmuş gibi görünmeyen Pencroff.

“O zaman bekleyelim ve saldırıya uğramadıkça saldırmayalım.”

Böylece Pencroff hayra yormasa da korsanlara karşı nasıl davranılacağına karar verilmişti. Saldırılmayacak, ama tetikte beklenilecekti.

Ne de olsa, ada büyük ve bereketliydi. Bu sefillerin yüreklerinin derinliklerinde hâlâ bazı insani değerler saklı duruyorsa, dürüst insanlar haline dönüşebilirlerdi. Zaten şu an içinde bulundukları koşullarda hayatlarını yeniden düzenlemelerini gerektirmiyor muydu? Ne olursa olsun, insanlık adına beklemek zorundaydılar. Bundan böyle ada sakinleri istedikleri yere eskisi gibi rahatça gidip gelemeyeceklerdi. Şu ana dek yalnızca vahşi hayvanlara karşı tedbir almışlardı, oysa şimdi belki de en acımasızlarından altı korsan adada geziniyorlardı. Bu ciddi bir durumdu ve hiç kuşku yok ki, daha ürkek kişiler için bu güvenliğin tamamıyla ortadan kalktığı anlamına geliyordu.

Her neyse! Ada sakinleri şu an için Pencroff’un itirazlarına karşı koyabilmişlerdi. Ancak gelecekte de böyle devam edecek miydi? Bu, ileride anlaşılacaktı.

VI

Ada sakinlerinin adanın tamamını keşfe çıkmalarıyla ilgili büyük projelerinin artık iki hedefi vardı: Önce varlığından şüphe duyulmayan o esrarengiz kişiyi bulmak, aynı zamanda korsanların başına gelenleri, nerede yaşadıklarını, nasıl bir hayat sürdürdüklerini ve onlardan bir saldırı gelip gelmeyeceğini öğrenmek.

Cyrus Smith hiç vakit kaybetmeden yola çıkmak istiyordu. Ancak günlerce sürecektir yolculuk sırasında mola hazırlıklarını kolaylaştıracak kamp malzemeleri ve araç gereçleri yük arabasına koymak gerekiyordu. Oysa o sırada onaggalardan biri bacağından yaralanmıştı, arabaya koşulması mümkün olmayan hayvanın birkaç gün dinlenmesi gerekiyordu. Bu yüzden yolculuğun bir haftalığına, yani 20 Kasım'a kadar ertelenmesi uygun görüldü.

Kuzey yarımküredeki mayıs ayma denk düşen kasım ayıyla birlikte yaz mevsimi yaklaşıyor, güneşin Oğlak dönencesine girmesiyle yılın en uzun günleri yaşanıyor. Bu durumda yolculuğun elverişli hava koşullarında yapılacağı söylenebilirdi. Cyrus Smith'in söylediğine göre, Far-West'in Serpentine Yarımadası'nın burnuna dek uzanan sık ormanları da kapsayacak olan bu keşif gezisi temel hedefine ulaşamasa da özellikle doğa ürünlerinin keşfedilmesi açısından oldukça verimli olabilirdi.

Yola çıkılmadan önceki dokuz günün Grande-Vue Yaylası'nda yarım kalmış olan çalışmaların bitirilmesine ayrılmasına karar verildi.

Bununla birlikte Ayrton'un hayvanların bakım ihtiyaçlarını karşılamak üzere ağıla geri dönmesi gerekiyordu. Orada iki gün kalması ve ağılın ihtiyaçlarını tam olarak karşılamadan geri dönmemesi uygun görüldü.

Yola çıkacağı sırada, adanın eskisi kadar güvenli olmadığını belirten Cyrus Smith, arkadaşlarından birinin kendisine eşlik etmesini isteyip istemediğini sordu. Ayrton bunun gereksiz olduğunu, onlara tek başına yeteceğini, zaten hiçbir şeyden çekinmediğini söyledi.

Ağıl ya da çevresinde herhangi bir aksilik olursa, kendilerini telgrafla derhal haberdar edecekti.

9 Kasım sabahı şafakla birlikte yola çıkan Ayrton, beraberinde tek onaggayı koştugu arabayı da götürdü. İki saat sonra gelen telgraf ağılda her şeyin yolunda gittiğini bildiriyordu.

Cyrus Smith, bu iki günü Granite-house'u her tür saldırı ihtimalinden uzak tutacak bir projeyi hayata geçirmeye ayırdı. Grant Gölü'nün güney köşesindeki eski savağı duvarla örterek otlar ve bitkilerin altında gizlenen ağzını tamamıyla görünmez hale getirecekti. Hiçbir şey bundan daha kolay olamazdı, yapılması gereken tek şey gölün seviyesini iki, üç ayak yükselterek ağzın sular altında kalmasını sağlamaktı.

Bu seviyeyi yükseltmek için Glycerine ve Grande Chute çaylarını besleyen göle iki harklı bir baraj yapmak yeterliydi. Ada sakinlerinin bu çalışmaya yoğunlaşmalarıyla özenerek çimentolanmış kaya blokları sayesinde, genişliği yedi, sekiz ayağı, yüksekliği de üç ayağı geçmeyen iki baraj kolayca kuruldu.

Bu iş tamamlanınca gölün köşesinde bir zamanlar suyun fazlasının döküldüğü bir yeraltı geçidinin bulunduğunu fark edebilmek imkansız hale gelmişti.

Granite-house'un deposunun su ihtiyacını karşılayan ve asansörün çalışmasını sağlayan küçük su hattının aynı şekilde muhafaza edilmesi ve suyun hiçbir durumda eksik olmaması için gerekli tedbirler alınmıştı. Asansörün yukarı çekilmesiyle bu güvenli ve konforlu barınak her türlü saldırı olasılığından uzak kalacaktı.

Bu çalışmanın süratle tamamlanması üzerine Pencroff, Gédéon Spilett ve Harbert, Port Ballon'a kadar uzanmak için yeterli zamanı buldular. Denizci, *Bonadventure*'ün demirlediği küçük koyun korsanlar tarafından ziyaret edilip edilmediğini öğrenmek istiyordu.

"Bu centilmenler, karaya güneyden çıktıklarına göre, kıyı hattını izleyerek küçük limanı, keşfetmiş olmalarından kaygılanılabilir, bu durumda bizim *Bonadventure* artık metelik etmez."

Pencroff'un endişeleri yersiz değildi, bu nedenle Port Ballon'u ziyaret etmek faydalı olacaktı.

Böylece Denizci ve arkadaşları 10 Kasım günü öğleden sonra silahlarını yanlarına alarak yola koyuldular. Tüfeğinin namlusuna iki mermi süren Pencroff'un hali, insan ya da hayvan yanına yaklaşacak herhangi bir canlı için hiç de hayra yorulacak gibi değildi. Gédéon Spilett ve Harbert da tüfeklerini aldı, üçü birlikte Granite-house'dan ayrıldılar.

Onlara Mercy'nin dirseğine kadar eşlik eden Nab, karşı kıyıya geçmelerinin ardından köprüyü kaldırdı. Ada sakinleri geri döndüklerini tüfeklerini ateşleyerek belli edeceklerdi, bu işaret üzerine Nab, oraya gelerek nehrin iki kıyısı arasındaki geçişi yeniden sağlamak için köprüyü indirecekti.

Küçük kafilе adanın güney kıyısına ulaşmak için doğrudan liman yolu boyunca ilerlemeye başladı. Bu üç millik bir mesafeydi, ancak Gédéon Spilett ve arkadaşları bu yolu katetmek için iki saat harcadılar. Yol boyunca gerek sık ağaçlıklı ormanların, gerekse Tadorne Bataklıklarının sınırını karış karış tarasalar da kaçakların izine rastlayamadılar, ada sakinlerinin sayısı ve ellerindeki savunma olanakları konusunda yeterli bilgiye sahip olmayan korsanlar, hiç kuşku yok ki, adanın en ulaşılmaz bölümlerine çekilmişlerdi.

Port Ballon'a ulaştığında, demirlediği küçük koyda sakin bir şekilde bekleyen *Bonadventure*'ü gören Pencroff'un içi rahatladı. Zaten yüksek kayalıkların ortasında iyice gizlenmiş olan Port Ballon'u içine girmeden ya da yukarıdan görmeden fark edebilmek mümkün değildi.

"Tamam," dedi Pencroff, "alçaklar henüz buraya gelmemişler. Yüksek çalılıklar sürüngeçenler için daha uygun, onları Far-West ormanlarında bulacağımızdan eminim."

. "Bu çok sevindirici bir durum," diye ekledi Harbert, "çünkü *Bonadventure*'ü bulsalar, kaçmak için ondan yararlanmayı düşünerek Tabor Adası'na yapacağımız yolculuğu engellemiş olacaklardı."

"Doğru," diye karşılık verdi Gazeteci, "İskoç yatı onu almak için geri geldiğinde, Lincoln Adası'nın konumunu ve Ayrton'ın yeni mekanını belirten bir pusulayı orada bulması çok önemli."

"İyi işte, *Bonadventure* hâlâ orada, Bay Spilett!" diye yanıtladı Denizci. "Mürettebatıyla birlikte ilk emirle yola çıkmak için hazır bekliyor!"

"Adanın keşfinin tamamlanmasından sonra yapacağımız ilk işin bu olacağını düşünüyorum Pencroff. Bu yabancıyı bulmayı başarırsak, onun Lincoln ve Tabor Adaları ilgili neler bildiğini öğrenebilmemiz mümkün olacak. Pusulayı onun yazdığını unutmayalım, belki de yatın ne zaman geri döneceği hakkında bilgisi vardır!"

"Kahretsin!" diye haykırdı Pencroff, "Kim olabilir ki? O bizi tanıyor, ama biz onu tanımıyoruz! Sıradan bir kazazede ise neden gizleniyor olabilir ki? Bizlerin yürekli ve dürüst insanlar olduğumuzu iddia ediyorum, yürekli ve dürüst insanlardan oluşan bir topluluk kimseye itici gelmez! Buraya kendi isteğiyle mi geldi? İsteddiği zaman adadan ayrılabilir mi? Hâlâ burada mı? Yoksa gitti mi?..."

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett bu şekilde sohbet ederken *Bonadventure*'e çıkarak güverteyi

kat ediyorlardı. Demirin halatının bağlanmış olduğu iskele babasını inceleyen Denizci aniden, “Ah! Şuraya bakın!” diye haykırdı. “İşte bu çok tuhaf!”

“Ne var, Pencroff?” diye sordu Gazeteci.

“Olan şu, bu düğümü ben atmadım!”

Pencroff, tekneyi sürüklenmemesi için iskele babasına bağlayan halatı gösteriyordu.

“Nasıl, siz atmadınız mı?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Hayır! Yemin edebilirim. Bu düz bir düğüm, ben her zaman iki yarım ilmikli3 düğüm atarım.

“Yanılmış olmalısınız, Pencroff.”

“Yanılmış olamam!” diye karşılık verdi Denizci. “Bu el alışkanlığıdır ve doğal olarak el yanılmaz!”

“O zaman bu korsanların tekneyi bulmuş oldukları anlamına mı geliyor?” diye sordu Harbert.

“Hiçbir şey bilmiyorum,” diye karşılık verdi Pencroff, “ama *Bonadventure*’ün demirinin alındığından ve sonra yeniden dibe yollandığından eminim! Bakın! İşte bir kanıt daha. Demirin halatı koy verilmiş ve muhafaza bezi4 loça seviyesindeki yerinde değil. Size teknemizin kullanıldığını tekrarlıyorum!”

“Ama korsanlar kullansaydı, yağmalar ya da kaçırırlardı...”

“Kaçırarak!... ama nereye?... Tabor Adası’na mı?..” diye karşılık verdi Pencroff. “Böylesine hafif bir tekneyle kendilerini tehlikeye atacaklarını mı düşünüyorsunuz?”

“Zaten bu durumda adacığın konumunu bildiklerini kabul etmemiz gerekiyor,” diye yanıtladı Gazeteci.

“Her neyse,” dedi Denizci, “*Bonadventure*’ümüzün biz yokken hareket etmiş olduğuna adımın Vineyardlı Bonadventure Pencroff olduğu kadar eminim!”

Denizci kendinden o kadar emin konuşuyordu ki, ne Gédéon Spilett, ne de Harbert söylediklerine karşı çıkabilmişlerdi. Pencroff’un Port Ballon’a getirdiği günden sonra teknenin yer değiştirmiş olduğu ortadaydı. Denizci’nin demir alındığından sonra yeniden dibe salındığından hiç şüphesi yoktu. Oysa tekne bir yolculuk amacıyla kullanılmadıysa, bu işlemlere ne gerek vardı?

“Peki *Bonadventure*’ün adanın açığından geçtiğini nasıl görmemiş olabiliriz?” diye sordu her olasılığı göz önüne almak isteyen Gazeteci.

“Hey! Bay Spilett,” diye karşılık verdi Denizci, “gece iyi bir rüzgarı arkanıza alarak yola çıkarsanız, iki saatte adanın açığında gözden kaybolmanız işten bile değil!”

“Bu durumda, korsanların tekneyi hangi amaçla kullandıklarını ve kullandıktan sonra neden limana geri getirdiklerini soracağım.” “Bay Spilett,” diye yanıtladı Denizci, “bunu da açıklayamadığımız olayların arasına koyalım ve hiç düşünmeyelim! Önemli olan *Bonadventure*’ün yerinde olmasıydı ve o yerinde. Ne yazık ki, korsanlar onu bir kez daha ele geçiirlerse, bir daha yerinde bulamayabiliriz!”

“O zaman, Pencroff,” dedi Harbert, “tedbirli davranarak *Bonadventure*’ü Granite-house’un önüne çekmemiz daha doğru olmaz mı?”

“Hem evet, hem de hayır,” diye yanıtladı Pencroff, “ya da daha doğrusu hayır. Mercy’nin ağzında deniz, bir teknenin demirlenmeteceği kadar sert.”

“Peki ya kumsala, hatta Peribacaları’na kadar çekersek?...”

“Belki... evet...” diye karşılık verdi Pencroff. “Yine de uzun bir yolculuk için Granite-house’dan ayrılacağımızdan *Bonadventure*’ün orada da güvenlikte olmayacağını ve adayı bu alçaklardan temizleyene kadar burada kalmasının daha doğru olacağını düşünüyorum.” “Ben de aynı fikirdeyim,” dedi Gazeteci. “En azından kötü hava koşullarından

Mercy'nin ağızındaki kadar etkilenmez.”

“Ama ya korsanlar onu yeniden ziyaret ederlerse!” dedi Harbert.

“Evlat,” burada bulamayınca, hemen Granite-house civarında arayacaklardır ve biz yokken onu ele geçirmeleri hiç de zor olmayacaktır! Bu nedenle Bay Spilett gibi, onu Port Ballon'da bırakmanın daha uygun olacağını düşünüyorum. Ancak geri döndüğümüzde adayı bu alçalardan hâlâ temizleyememişsek, tehlikeli bir ziyaretle karşı karşıya kalmayacağı ana dek, teknemizi Granite-house'un ününe çekmemiz daha güvenli olacak.”

“Tamam, karar verildi, şimdi yola koyulalım!” dedi Gazeteci.

Pencroff, Harbert ve Gédéon Spilett, Granite-house'a geri döndüklerinde Mühendis'i olan bitenden haberdar ettiler. Aldıkları kararı onaylayan Cyrus Smith, Denizci'ye barajlarla yapay bir liman yapılıp yapılamayacağını anlamak için kanalın adacıkla kıyı arasındaki bölümünü inceleyeceğine söz verdi. Bu şekilde *Bonadventure* her an için gözlerinin önünde olacaktı.

Aynı akşam Nab'ın yaylanın çayırılarına alıştırmak istediği bir çift keçiyi getirmesini rica etmek için Ayrton'a bir telgraf gönderildi. Ama ne ilginçtir ki, Ayrton her zaman olduğu gibi telgrafi aldığına dair bir yanıt göndermedi. Bu durum Mühendis'i şaşırtmışa benziyordu. Ancak Ayrton'ın o sırada ağılda bulunmaması, hatta Granite-house'a geri dönmek için yola çıkmış olması mümkündü. Gerçekten de ağıla gitmesinin üzerinden iki gün geçmişti, ve aldıkları karara göre, 10 Kasım akşamı ya da en geç 11 Kasım sabahı geri dönecekti.

Bunun üzerine ada sakinleri, Ayrton'ın Grande-Vue'nün tepelerinde belirmesini beklediler, hatta Nab ve Harbert, arkadaşları geldiğinde indirmek için köprünün yakınlarında nöbet tuttular.

Ancak saat ona doğru Ayrton hâlâ ortalıklarda görünmemiştir. Bunun üzerine acil olarak yanıt vermesi talebiyle yeni bir telgraf gönderildi.

Granite-house'un telgrafi yine sessiz kaldı.

O zaman ada sakinlerinin endişeleri iyice arttı. Neler olup bitmişti? Ayrton ağılda değil miydi ya da orada olsa bile, hareketlerinde özgür değil miydi? Bu gece karanlığında ağıla gitmek gerekiyor muydu?

Bu sorunun yanıtı tartışıldığında bazıları gitmek, bazıları da beklemek gerektiğini ileri sürdüler.

“Ama,” dedi Harbert, “belki de telgraf hattında bir arıza vardır?”

“Bu olabilir,” dedi Gazeteci.

“Yarını bekleyelim,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “Gerçekten de Ayrton telgrafımızı almamış olabilir, hatta biz de onunkini almamış olabiliriz.”

Bunun üzerine hepsi endişeli bir şekilde günün doğmasını beklediler.

11 Kasım günü sabahın ilk ışıklarıyla ağıla bir telgraf daha gönderen Cyrus Smith hiçbir yanıt alamadı.

Yeniden denediğinde sonuç aynıydı.

“Ağıla gidiyoruz!” dedi.

“Hem de silahlarla donanmış olarak!” diye ekledi Pencroff.

Bu arada Granite-house'un yalnız bırakılmamasına ve Nab'ın orada kalmasına karar verildi. Arkadaşlarına Creek-Glycerine'e dek eşlik ettikten sonra köprüyü kaldıracak ve bir ağacın arkasına gizlenerek onların ya da Ayrton'ın geri dönüşünü bekleyecekti.

Korsanların oraya gelerek geçidi aşmak istemeleri halinde, onları tüfeğiyle durdurmayı deneyecek, bunu başaramazsa, asansörü yukarı çektiğinde güvende içinde olacağı Granite-house'a sığınacaktı.

Doğrudan ağıl yolunu izlemeye karar veren Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Pencroff ve Harbert,

Ayrton'ı orada bulamazlarsa, yakındaki ormanı araştıracaklardı.

Sabah altıda Mühendis ve üç arkadaşının Creek-Glycerine'ni aşmaları üzerine Nab, sol kıyıda bulunan birkaç yalancı kardeşkanı ağacının gölgesinde kalan hafif bir toprak tabyanın arkasına mevzilendi.

Grande-Vue Yaylası'nı terk eden ada sakinleri, hemen ağıl yoluna koyuldular. Tüfekleri en küçük bir düşmanca yaklaşıma karşılık vermek üzere ateşe hazır olarak bekliyordu. Mermiler iki karabina ve iki tüfeğin ağızına verilmişti.

Yolun her iki tarafındaki sık ağaçlıklar, ellerindeki silahlarla büyük tehdit oluşturan bu alçakları gizleyebilirdi.

Ada sakinleri sessiz ve hızlı bir şekilde ilerliyorlardı. Önlerinden giden Top, bazen yol boyunca koşuyor, bazen de ormana yöneliyordu, ancak hep sessizdi ve davranışlarında bir gariplik sezinlediğini belirten bir hal yoktu. Bu sadık hayvanın gafil avlanmalarına izin vermeyeceğine ve en ufak bir tehlike belirtisinde havlayacağına hiç şüphe yoktu.

Cyrus Smith ve arkadaşları yol boyunca ağılla Granite-house arasında iletişimi sağlayan telgraf hattını izliyorlardı. Yaklaşık iki mil yürümelerine rağmen, hatta herhangi bir kopukluk yoktu. Direkler yerindeydi, yalıtkanlar hasar görmemiş, teller gergindi.

Yine de bu noktadan itibaren tellerin geriliminin giderek azaldığı fark ediliyordu, nitekim önden giden Harbert 74. direğe ulaştığında olduğu yerde kalarak haykırdı,

“Hat kesilmiş!”

Arkadaşları adımlarını sıklaştırarak genç çocuğun bulunduğu noktaya ulaştıklarında direğin yere devrilmiş olduğunu gördüler. Tel kesilmiş olduğuna göre, Granite-house'dan gönderilen telgraflar ağıla, ağıldan gönderilenler de Granite-house'a ulaşmamıştı.

“Bu direği rüzgar devirmiş olamaz,” dedi Pencroff.

“Hayır,” diye karşılık verdi Gédéon Spilett. “Toprak dibine kadar kazılmış, bunun insan eliyle yapıldığına hiç şüphe yok.”

“Ayrıca tel de kesilmiş,” diye ekledi, demirin şiddetle koparılmış iki ucunu gösteren Harbert.

“Kesik yeni mi?” diye sordu Cyrus Smith.

“Evet,” diye karşılık verdi Harbert, “kopma yakın zamanda kopmuş.”

“Ağıla! Ağıla!” diye haykırdı Denizci.

Ada sakinleri o sırada Granite-house'la ağıl arasındaki yolun yarısını kat etmişlerdi. Bu durumda ağıla iki buçuk millik bir mesafe vardı. Koşar adımlarla ilerlemeye başladılar.

Ağılda ciddi bir olay yaşandığı düşünülebilirdi. Hiç şüphe yok ki, Ayrton'ın yolladığı telgraf ellerine ulaşmamıştı, ama arkadaşlarını endişelendiren bu değildi, asıl açıklayamadıkları dün akşam geleceğini söyleyen Ayrton'ın gelmemiş olmasıydı. Zaten ağılla Granite-house arasındaki iletişimin kesilmesinin bir nedeni olmalıydı ve bu olaydan korsanlar dışında kimin çıkarı olabilirdi ki?

Bunun üzerine ada sakinleri heyecandan yürekleri sıkışmış bir halde koşmaya devam ettiler. Yeni arkadaşlarına içtenlikle bağlanmışlardı. Onu, bir zamanlar liderliğini yaptıkları adamlar tarafından öldürülmüş olarak mı bulacaklardı?

Kısa süre sonra Creek-Rouge'dan ayrılarak ağılın çayırlarını sulayan küçük çayın kıyısına ulaştılar. O zaman çatışmanın kaçınılmaz hale geleceği anda nefes nefese kalmamak için yavaşladılar. Her biri silahını ateşlemeye hazır olarak ormanı gözlüyordu. Top'un boğuk havlamaları hayra alamet değildi.

Nihayet ağılın tahta çiti ağaçların arasında belirdi. Hiçbir hasar izine rastlanmıyordu. Kapı her

zamanki gibi kapalıydı. Derin bir sessizliğin hakim olduğu ağılda, ne muflonların her zamanki melemeleri, ne de Ayrton'ın sesi duyuluyordu.

“Girelim!” dedi Cyrus Smith.

Silahlarını ateşlemeye hazır bekleyen arkadaşlarının yirmi adım önünde bulunan Mühendis ilerlemeye başladı.

Kapının iç mandalını kaldıran Cyrus Smith, kanatlardan birini itmek üzereyken Top şiddetle havladı. Çitin üzerinden yankılanan patlamaya acı dolu bir çığlık karşılık verdi.

Mermiye hedef olan Harbert yere yığılmıştı!

VII

Harbert'in çığlığını duyan Pencroff, silahını elinden atıp ona doğru koştu.

"Onu öldürdüler!" diye haykırdı. "Evladımı öldürdüler!"

Cyrus Smith ve Gédéon Spilett'da Harbert'in yanına gelmişlerdi. Gazeteci zavallı çocuğun kalbinin hâlâ atıp atmadığını öğrenmeye çalışıyordu.

"Yaşıyor," dedi. "Ama onu taşımamız lazım..."

"Granite-house'a mı? Bu mümkün değil!" diye yanıtladı Mühendis.

"O zaman ağıla taşıyalım!" diye haykırdı Pencroff.

"Bir saniye," dedi Cyrus Smith.

Çitin arkasını dolaşacak şekilde sol tarafa yöneldi. Orada, karşısında bulduğu bir korsanın ateşlediği tüfekten çıkan mermi şapkasını deldi. Birkaç saniye içinde ikinci mermiyi ateşlemeye fırsat bulamayan korsan, Cyrus Smith'in tüfeğinden daha çok güvendiği hançerinin tam kalbine isabet etmesiyle yere yığıldı.

Bu arada çitin köşesine tırmanarak içeri atlayan Gédéon Spilett ve Denizci, kapıya destek olan kazıkları devirerek boş eve doğru koştular, kısa süre sonra zavallı Harbert, Ayrton'ın yatağına yatırıldı.

Çok kısa bir süre içinde Cyrus Smith de yanlarına geldi.

Harbert'in hiç kımıldamadan yattığını gören Denizci'nin hali içler acısıydı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyor, kafasını duvarlara vurmak istiyordu. Ne Mühendis, ne de Gazeteci onu teselli edebiliyordu, yaşadıkları yoğun duygular onların konuşmasını da engelliyordu.

Bununla birlikte gözlerinin önünde can çekişen zavallı çocuğu ölüme terk etmemek için ellerinden geleni yapmaya kararlıydılar. Yaşamı boyunca birçok olayla karşı karşıya gelmiş olan Gédéon Spilett, az da olsa hekimlikten de anlıyordu, birçok kez ateşli ya da ateşsiz silahların yol açtığı yaraları tedavi etmek zorunda kalmıştı. Cyrus Smith'in de yardımıyla Harbert için gerekli tedaviyi uygulamaya koyuldu.

Gazeteci önce, kan kaybından ya da merminin bir kemiğe çarpmasından kaynaklanan şiddetli sarsıntıya bağlı olabilecek genel hareketsizlik karşısında hayrete kapıldı.

Harbert'in yüzü aşırı solgun görünüyordu, uzun aralıklarla atan nabızı o kadar zayıftı ki, Gédéon Spilett kalbinin durmak üzere olduğunu düşünmeye başlamıştı. Aynı zamanda duyularını ve bilincini yitirmiş gibi görünüyordu. Bu belirtiler çok ciddiye.

Harbert'in yarasından akan kan mendillerle temizlendikten sonra, göğsü soğuk suyla yıkandı.

Şimdi yara izi seçilebiliyordu. Üçüncü ve dördüncü kaburgalarının arasında oval bir delik vardı. Merminin isabet ettiği nokta burasıydı.

Gédéon Spilett ve Cyrus Smith zavallı çocuğu ters çevirdiler, inlemesi öyle hafifti ki, son nefesini veriyor olduğu düşünülebilirdi.

Harbert'in sırtını kanlar içinde bırakan ikinci yara izinden merminin buradan çıkmış olduğu anlaşılıyordu.

"Tanrı'ya şükürler olsun!" diye haykırdı Gazeteci, "mermi vücutta kalmamış, onu çıkartmamız

gerekmeyecek.”

“Peki ya kalbi?..” diye sordu Cyrus Smith.

“Mermi kalbe isabet etseydi ölmüş olurdu!”

“Ölmüş mü?” diye haykırdı Pencroff adeta kükreyerek!

Denizci, Gazeteci’nin yalnızca son sözlerini duymuştu.

“Hayır, Pencroff,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “hayır! Ölmedi. Nabızı hâlâ atıyor! Hatta az önce hafifçe inledi. Ancak evladınızın iyiliği için biraz sakın olun. Soğukkanlılığımızı korumamıza engel olmayın, dostum.”

Pencroff sustu, ancak içinde kabaran duygular, kocaman gözyaşları halinde yüzüne döküldü.

Bu arada Gédéon Spilett hekimlikle ilgili anılarını canlandırmaya çalışıyor ve yöntemine uygun hareket etmenin yollarını arıyordu. Gözlemlerine göre, kurşunun önden girip arkadan çıktığına hiç kuşku yoktu. Ancak geçerken önemli iç organlarda hasara neden olmuş muydu? İşte şu an için meslekten bir cerrahın bile güçlüklerle yanıtlayacağı bu soru, Gazeteci’nin bilgi sınırlarının dışındaydı.

Bununla birlikte bir şeyi çok iyi biliyordu; Zedelenmiş bölgelerin iltihaplanmasını önlemek, ardından belki de ölümcül olan bu yaranın neden olacağı lokal iltihaba ve ateşe karşı mücadele etmek gerekliydi! Ancak hangi merhemleri, hangi ateş düşürücüleri kullanacaktı? Bu iltihabı durdurmak için hangi yolu denemeliydi?

Ne olursa olsun, asıl önemli olan hiç zaman kaybetmeden iki yaranın pansumanını yapmaktı. Gédéon Spilett yarayı ılık suyla yıkayarak ve dudakları sıkıştırarak kan kaybını önleyeceğini düşünüyordu. Harbert kan kaybından oldukça bitkin düşmüştü.

Bunun üzerine Gazeteci iki yarayı da soğuk suyla yıkamakla yetinmesi gerektiğini düşündü.

Sol yana doğru yatırılmış olan Harbert, bu pozisyonunu koruyordu.

“Kımıldamaması lazım,” dedi Gédéon Spilett. “Sırtındaki ve göğsündeki yaraların İrinlerinin boşalması için en uygun pozisyon bu, ayrıca iyice dinlenmesi gerek.”

“Ne! Onu Granite-house’a götüremeyecek miyiz?” diye sordu Pencroff.

“Hayır, Pencroff,” diye karşılık verdi Gazeteci.

“Lanet olsun!” diye haykırdı Denizci yumruğunu göğse doğru kaldırarak.

“Pencroff!” dedi Cyrus Smith.

Gédéon Spilett yeniden yaralı çocuğu dikkatle incelemeye koyuldu. Harbert’in yüzü hâlâ öylesine solgundu ki, Gazeteci ne yapacağını bilemiyordu.

“Cyrus,” dedi, “ben doktor değilim.. Ne yapacağıma karar veremiyorum.. Tavsiyeleriniz ve deneyimlerinize bana yardımcı olmanız gerek!..”

“Sakin olun, dostum,” diye karşılık verdi Mühendis, Gazeteci’nin elini sıkarak.. “Soğukkanlı bir şekilde karar verin.. Yalnızca Harbert’i kurtarmamız gerektiğini düşünün!”

Bu sözler sorumluluk duygusunun ağır yüküyle bir an için cesaretini kaybetmiş olan Gédéon Spilett’i kendine getirdi. Yatağın yanına oturdu. Cyrus Smith ayakta duruyordu. Pencroff yırttığı gömleğini bir robot gibi çocuğun göğsüne sarıyordu.

O zaman Gédéon Spilett, ne yapılması gerektiğini Cyrus Smith’e anlattı, kanı durdurmak, ancak yaraları kapamamak lazımdı, ayrıca irinin göğsün iç bölümünde birikmesini engellemek için hemen kabuk tutmasını önlemeye dikkat etmeliydiler.

Cyrus Smith, Gazeteci’nin söylediklerinin tamamını onayladı ve yaraların kenarlarının kapanmasına izin vermeden sürekli olarak pansuman yapılmasına karar verildi. Neyse ki, apselerin açılmasına ihtiyaç yoktu.

Şimdi ada sakinlerine iltihapla başa çıkabilmek için etkili bir madde gerekiyordu. Elllerinde böyle bir iltihap giderici var mıydı?

Evet! Vardı, doğa bu maddeyi onlara cömertçe vermişti. Elllerinde yaraların iltihaplanmasına karşı en güçlü maddelerden biri olan ve ciddi durumlarda etkili bir tedavi aracı olarak kullanılan soğuk su vardı, doktorlar etkisi konusunda hemfikirdiler. Ayrıca soğuk suyun yarayı zamansız pansumanlara gerek bırakmadan iyileştirdiği de bilinmekteydi, ilk günlerde havayla temasın olumsuz sonuçlara yol açtığı dikkate alınırsa, bu büyük bir avantajdı.

En başarılı cerrah bile ancak sağduyularına dayanarak bu yöntemi uygulamaya karar veren Gédéon Spilett ve Cyrus Smith gibi davranabilirdi. Hiç durmadan soğuk suyla ıslatılan bezler zavallı Harbert'in yaralarına uygulanıyordu.

Denizci, öncelikle günlük yaşam için gerekli hiçbir şeyin eksik olmadığı evin şöminesini yaktı. Akağaç şurubu ve genç çocuğun Grant Gölü kıyısından kendi elleriyle topladığı tıbbi bitkilerden ferahlatıcı içecekler hazırlanarak kendinde olmamasına rağmen, Harbert'a içirildi. Ateşi bir hayli yüksekti ve gündüz olduğu gibi gece boyunca da bilinci yerine gelmedi. Harbert'in yaşamı pamuk ipliğine bağlıydı ve bu iplik her an kopabilirdi.

12 Kasım günü Cyrus Smith ve arkadaşları ümitlenmeye başladılar. Harbert derin uykusundan uyanarak gözlerini açmış, Cyrus Smith, Gazeteci ve Pencroff'u tanımıştı. Birkaç kelime etmeye çalışsa da olan bitene anlam veremiyordu. Durum kendisine anlatıldıktan sonra Gédéon Spilett hayatının tehlikede olmadığını ve yaralarının birkaç gün içinde kapanacağını, ancak kesin bir istirahata ihtiyacı olduğunu bildirdi. Zaten Harbert'in ağrısı sızısı kalmamıştı, sürekli olarak uygulanan soğuk su tedavisi yaraların iltihaplanmasını önliyordu. İrin düzenli bir şekilde atılıyor, ateşi yükselme eğilimi göstermiyordu. Bu ürkütücü yaranın bir felakete yol açmayacağı ümit edilebilirdi. Yüreği yavaş yavaş ferahlamaya başlayan Pencroff, tıpkı bir hemşireyi ya da çocuğunun başucunda bekleyen bir anneyi andırıyordu. Harbert yeniden iç geçirdi, ama derin ve rahat bir uykuda olduğu anlaşılıyordu.

“Bana umutlu olduğunuzu tekrar söyleyin, Bay Spilett!” dedi Pencroff. “Bana Harbert'i kurtaracağınızı tekrar söyleyin!”

“Evet, onu kurtaracağız!” diye karşılık verdi Gazeteci. “Yarası ağır, hatta mermi ciğerini hile delmiş olabilir, ama organ ölümcül bir şekilde hasar görmemiş.”

“Çok şükür!” diye tekrarladı Pencroff.

Anlaşılabileceği gibi, yirmi dört saattir ağılda bulunan ada sakinlerinin tek düşüncesi Harbert'i iyileştirmektir. Korsanlar geri gelirlerse, kendilerini bekleyen tehlikeleri ya da gelecekle ilgili önlemleri unutmuş gibi görünüyorlardı.

Ancak o gün, Pencroff hastanın başında nöbet beklerken Cyrus Smith ve Gazeteci neler yapmaları gerektiği konusunda fikir alışverişinde bulundular.

İşe ağırlı dolaşmakla başladıklarında Ayrton'ın izine rastlayamadılar. Bu bahtsız adam eski suç ortakları tarafından kaçırılmış mıydı? Ağılda baskına mı uğramıştı? Onlarla dövüşmüş ve yenik mi düşmüştü? Bu son varsayımın gerçekleşme olasılığı fazlaydı. Gédéon Spilett, tahta çiti aştığı sırada, korsanlardan birinin Franklin Dağı'nın güney yamacına doğru kaçtığını ve Top'un da onun peşinden gittiğini görmüştü. Bu adam, Mercy'nin ağzında parçalanan kayığın mürettebatındandı. Zaten Cyrus Smith'in öldürdüğü ve cesedi çitin dışında bulunan korsan da Bob Harvey'nin çetesindendi.

Ağıla gelince, herhangi bir tahribata maruz kalmamıştı. Kapılar kapalıydı ve hayvanlar ormana dağılmamışlardı. Bunun yanı sıra, ne evde, ne de tahta çitte herhangi bir kavga ve hasar izine

rastlanmıştı. Yalnızca Ayrton'ın cephaneleri kendisiyle birlikte ortadan kaybolmuştu.

“Zavallı baskına uğramış,” dedi Cyrus Smith, “hemen teslim olacak bir adam olmadığı için onlarla boğuşmuş ve yenik düşmüş olmalı.”

“Evet! Bu endişe verici!” diye karşılık verdi Gazeteci. “Sonra her şeyin bolca bulunduğu ağıla yerleşen korsanların, bizim geldiğimizi görünce kaçtıklarına eminim. O sırada ölü ya da diri, Ayrton'ın burada olmadığına hiç şüp-' he yok.”

“Ormanı araştırmak ve adayı bu sefil yaratıklardan temizlemek gerekecek,” dedi Mühendis. “Onlara vahşi hayvanlar gibi davranmak isteyen Pencroff önsezilerinde yanılmıyordu. Onun dediğini yapsaydık, bu felaketler başımıza gelmeyecekti!”

“Evet,” diye yanıtladı Gazeteci, “ama artık onlara karşı acımasız davranmamız için gerekçelerimiz var!”

“Her durumda,” dedi Mühendis, “bir süre daha beklemek ve Harbert'ı güvenli bir şekilde Granite-house'a götürene dek ağılda kalmak zorundayız.”

“Ama ya Nab?” diye sordu Gazeteci.

“Nab güvenilir bir yerde.”

“Ama ya bizi merak edip gelmeye kalkarsa?” “Gelmemesi gerek!” diye sertçe yanıtladı Cyrus Smith. “Onu yolda öldürürler!”

“Büyük bir ihtimalle bizi aramaya gelecek!” “Ah! Telgraf hâlâ çalışır durumda olsaydı, onu durumdan haberdar edebilirdik! Ama artık mümkün değil! Pencroff ve Harbert'ı burada yalnız bırakamayız!... O halde Granite-house'a tek başıma gideceğim.”

“Hayır, hayır! Cyrus,” diye yanıtladı Gazeteci, “kendinizi tehlikeye atmamalısınız! Cesaretiniz bir işe yaramaz. Sık ağaçlıkların arkasına gizlenmiş olan bu sefillerin ağılı gözledikleri ortada ve oraya gitmeye kalkarsanız, kısa süre sonra bir yerine iki felakete üzülmek zorunda kalırız!”

“Ama Nab?” diye tekrarlıyordu Mühendis. “Yirmi dört saattir bizden haber alamıyor! Buraya gelmek isteyecektir!”

“Ve bizim kadar tedbirli davranmayacağı için, mermilere hedef olacak!..” diye yanıtladı Gédéon Spilett.

“Ona haber” vermenin başka bir yolu yok mu?”

Mühendis bunları düşünürken bakışları “Ben burada değil miyim?” dercesine gidip gelen Top'a takıldı.

“Top!” diye haykırdı.

Sahibinin çağrısı üzerine hayvan sıçrayarak Mühendis'in yanına geldi.

“Evet, Top gidecek!” dedi Mühendis'in aklından geçenleri anlayan Gazeteci, “Top bizim geçemeyeceğimiz yerlerden geçecek! Ağılın haberlerini Granite-house'a, Granite-house'un haberlerini ağıla taşıyacak!”

“Çabuk!” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “Çabuk!”

Not defterinden hızla bir sayfa yırtan Gédéon Spilett, şu satırları kaleme aldı:

“Harben yaralandı. Biz ağıldayız. Dikkatli ol. Granite-house'dan ayrılma. Korsanlar o civarlarda görüldü mü? Top'la cevap yolla.”

Nab'ın bilmesi gereken her şeyi içerdiği gibi, ada sakinlerinin öğrenmek istedikleri ayrıntıları da kapsayan bu kısa ve özlü pusula katlanarak fark edilebilecek şekilde Top'un kolyesine iliştilirildi.

“Top! Köpeğim,” dedi o zaman Mühendis hayvanı okşayarak, “Nab, Top! Nab! Git! Git!”

Bu sözler üzerine patilerini kaldıran Top kendisinden ne istendiğini anlıyor gibiydi. Ağıl yoluna

yabancı değildi. Yarım saatten az bir süre içinde bu mesafeyi kat edebilir, Cyrus Smith ile Gazeteci'nin büyük tehlikeleri göze alarak aşabilecekleri bu yolu, otların arasından ve ormanın sınırından hiç fark edilmeden geçebilirdi.

Ağılın kapısına giden Mühendis, kanatlardan birini itti.

“Nab! Top, Nab!” diye bir kez daha tekrarladı, elini Granite-house istikametine doğru uzatarak.

Dışarı fırlayan Top kısa süre içinde gözden kayboldu.

“Başaracak!” dedi Gazeteci.

“Evet ve bu sadık hayvan geri gelecek!”

“Saat kaç?” diye sordu Gédéon Spilett.

“On.”

“Bir saat sonra burada olur. Dönüşünü gözleyeceğiz.”

Ağılın kapısını tekrar kapatan Mühendis ve Gazeteci eve geri döndüler. O sırada Harben derin bir uykuya dalmıştı. Pencroff kompresleri sürekli olarak nemli tutuyordu. O an için kendisine ihtiyaç duyulmadığını anlayan Gédéon Spilett, çitin bir saldırının gerçekleşebileceği dağın eteğine bakan kısmını dikkatle gözleyerek yiyecek bir şeyler hazırlamaya başladı.

Ada sakinleri Top'un dönüşünü endişeyle beklemeye başladılar. Saat on bire doğru Cyrus Smith ve Gazeteci ellerinde karabinalarıyla köpeklerinin ilk havlamasında açmak üzere kapının arkasına geldiler. Top'un hiç güçlük çekmeden Granite-house'a ulaştığından ve Nab'ın onu hemen geri gönderdiğinden emindiler.

Oraya gelmelerinin üzerinden on dakika geçmişti ki, yankılanan bir silah sesine havlamalar eşlik etti.

Kapıyı açan Mühendis, yüz adım ötedeki ağaçların arasından tüten tüfek dumanını hedef alarak silahını ateşledi.

Top'un hemen içeri girmesiyle kapı yeniden sıkıca kapatıldı.

“Top, Top!” diye haykırdı Mühendis, köpeğin güzel koca kafasını kollarının arasına alarak.

Boynuna bağlanmış olan pusulada Nab'ın büyük harflerle yazdığı şu sözcükleri okudu:

“Granite-house çevresinde korsanlara hiç rastlamadım. Burada kalacağım. Zavallı Bay Harbert!”

VIII

Bu durumda korsanların hâlâ orada oldukları ve ağılı gözleyerek ada sakinlerini teker teker öldürmeye karar verdikleri anlaşılıyordu! Yapılacak tek şey onlara vahşi hayvanlar gibi davranmaktır. Ancak sıkı önlemler almak gerekiyordu, çünkü şu an için avantajlı bir konumda olan bu sefil yaratıklar, ada sakinlerini görebilmelerine rağmen, kendileri görülmüyorlar ve ani bir saldırı gerçekleştirme olanağına sahip bulunuyorlardı.

Bunun üzerine Cyrus Smith, erzakları uzun bir süre için kendilerine yetecek olan ağılda kalmaya karar verdi. Ayrton'ın evinde günlük yaşamı sürdürebilmek için gerekli her şey vardı, onların geldiğini görerek paniğe kapılan korsanlar, evi yağmalamaya fırsat bulamamışlardı. Gédéon Spilett'in gözlemlerine göre, olaylar şu şekilde- gerçekleşmişti: Adaya çıkan altı korsan, güney kıyısını izleyerek Serpentine Yarımadası'nı aştıktan sonra, Far-West ormanlarına girmeyi tercih etmeden Falls-River'in ağzına ulaştılar. Bu noktadan itibaren nehrin sağ kıyısı boyunca ilerleyerek Franklin Dağı'nın kollarına vardılar. Orada bir sığınak bulmaya çalışırken, o sırada kimsenin bulunmadığı ağılı keşfettiler. Canice planlarını uygulamaya koyacakları zamanı beklemek üzere oraya yerleştiler. Ayrton'ın gelişiyle kısa süreli bir şaşkınlık yaşasalar da zavallının hakkından gelmeyi başardılar, sonrası kolayca tahmin edilebilir.

Şu an sayıları beşe düşmüş olsa da hepsi silahlı olan korsanlar ormanda dolaşıyorlardı, ve ormana gitmek, onları fark edebilme olanağı bulamadan mermilerine hedef olmak anlamına geliyordu.

“Beklemek! Yapılacak tek şey bu!” diye tekrarlıyordu Cyrus Smith, “Harbert iyileştiğinde, adada büyük bir süre avına çıkarak bu korsanların hakkından geleceğiz. Büyük keşif gezimizin hedefi bu olacak, bunun yanı sıra...”

“Gizemli koruyucumuzu bulmaya çalışacağız,” diye ekledi Gédéon Spilett, Mühendis'in cümlesini tamamlayarak. “Ah! sevgili dostum Cyrus, itiraf etmek gerekir ki, bu sefer en ihtiyacımız olduğu anda, bizi korumayı ihmal etti!” “Kim bilir!” diye karşılık verdi Mühendis. “Ne demek istiyorsunuz?” diye sordu Gazeteci.

“Belki de sıkıntılarımız sona ermek üzere, sevgili Spilett ve kurtarıcımızın etkili müdahalesi bir kez daha devreye girecek. Ama şimdi önemli olan bu değil. Her şeyden önce, Harbert'in hayata dönmesi gerek.”

Ada sakinlerine en çok ıstırap veren mesele buydu. Aradan birkaç gün geçti, neyse ki, zavallı çocuğun durumu kötüye gitmiyordu. Zaman hastalığı yeniyordu. Sürekli olarak uygun ısıda tutulan soğuk su, yaraların iltihap kapmasını önlemişti. Hatta Gazeteci'ye göre, volkanın yakınlarında olduklarının göstergesi olan bu kükürtlü su yaranın iyileşmesine katkıda bulunuyordu. İrinlenme giderek azalıyor ve özenli tedavi sayesinde hayata geri dönen Harbert'in ateşi düşmeye başlıyordu. Ancak uygulanan katı diyet nedeniyle güçten düşmüştü, yine de bol bol bitki çayı içiyordu sürekli istirahat de ona çok iyi geliyordu.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff genç yaralıya pansuman yapmakta bir hayli ustalaşmışlardı. Evin tüm çamaşırları bu amaçla kullanılmıştı. Harbert'in kompresler ve sargı bezleriyle ne fazla sıkı ne gevşek bir şekilde sarılmış olan yaraları iltihap kapmadan iyileşiyordu. Bu

pansumanların önemini bilen Gazeteci işini büyük bir titizlikle yapıyor ve arkadaşlarına başarılı bir ameliyattan daha özenli bir şekilde yapılan bu pansumanın birçok doktor tarafından nadir rastlanan bir durum olarak kabul edileceğini tekrarlıyordu.

On gün sonra, ayın 22'sinde Harbert'in durumu daha da iyiye gidiyordu. Katı gıdalar yemeye başlamış, yanaklarına renk gelmişti. Güzel gözleriyle hastabakıcılarına bakıyor, ara sıra onlarla sohbet etmeye çalışıyordu, ancak yorulmaması için sözü ona bırakmak istemeyen Pencroff, sürekli konuşuyor, ona ilginç hikayeler anlatıyordu. Ağılda olması gerektiği halde ortalarda görünmeyen Ayrton'ı göremediğine şaşırان Harbert, onun nerede olduğunu sorduğunda, üzülmesini istemeyen Denizci, onun Granite-house'u savunmak üzere Nab'ın yanına gittiğini söylemekle yetinmişti.

“Ah!” diyordu, “Bu korsanlar! işte en ufak bir merhamet kırıntısını dahi hak etmeyen centilmenler! Bay Smith'se onların duygularına hitap etmeye çalışıyordu! Onlara duygularımı göstereceğim, hem de yedi altmış beşlik mermiler halinde!”

“Onları bir daha görmediniz mi?” diye sordu Harbert.

“Hayır, evlat,” diye yanıtladı Denizci, “ama iyi olduğunuzda, arkadan ateş eden bu aşağılık adamların, karşımıza çıkmaya cesaret edip edemeyeceklerini anlayacağız!”

“Hâlâ çok güçsüzüm, sevgili Pencroff!”

“Olsun! zamanla gücün yerine gelecek! Göğsü delip geçen bir kurşun nedir ki? Ben daha kötülerini de gördüm ve hiç de fena sayılmam!”

Nihayet işler iyiye gider gibi görünüyordu ve bir aksilik çıkmazsa, Harbert'in iyileşeceğine kesin gözüyle bakılabilirdi. Ama ya durumu ağırlaşsa, ya mermi vücudunda kalmışsa, ya kolunun ya da bacağının kesilmesi gerekirse, arkadaşlarının hali ne olurdu?

“Hayır,” diye tekrarlıyordu Gédéon Spilett, “ne zaman bu ihtimali düşünsem içim ürperiyor!”

“Peki ya yapmanız gerekseydi, tereddüt eder miydiniz?”

“Hayır, Cyrus!” dedi Gédéon Spilett, “ama Tanrı'ya şükürler olsun ki, bize bu sıkıntıları yaşatmadı!”

Ada sakinleri bu sefer de birçok kez yaptıkları gibi sağduyularına başvurmuşlar ve bilgilerinin derinliği sayesinde bu zorluğu aşmayı da başarmışlardı! Ancak bilgilerinin yeterli olmayacağı bir olayla karşı karşıya kalacakları gün gelmeyecek miydi? Bu adada yalnızdılar. Oysa insanlar birbirlerinin eksiklerini tamamladıkları topluluklar halinde yaşamaya yatkındılar, bunu iyi bilen Cyrus Smith, kendi kendine bir gün üstesinden gelemeyecekleri bir sorunla karşılaşp karşılaşmayacaklarını soruyordu!

Ayrıca şu ana kadar şanssı yaver giden küçük koloninin uğursuz bir döneme girmiş olduğunu düşünüyordu. Richmond'dan kaçmalarının üzerinden geçen iki buçuk yıl boyunca her şey yolunda gitmişti. Ada ihtiyaçları olan madenleri, bitkileri, hayvanları bol bol vermiş ve onlar da bilgileri sayesinde doğanın kendilerine sunduğu bu nimetlerden yararlanmayı bilmişlerdi. Koloni tam bir refah içinde yaşıyordu. Dahası, açıklanamayan bir güç birçok kez yardımlarına koymuştu!.. Peki bu olumlu gelişmelerin sona ereceği gün yaklaşıyor muydu?

Kısacası Cyrus Smith, şanslarının dönmeye başladığına inanıyordu. Gerçekten de mahkumların gemisinin adanın açıklarında belirmesinin ardından, korsanlar mucizevi bir şekilde denizin dibine gömülmüşlerse de içlerinden altısı bu felaketten kurtulmayı başarmıştı. Adaya çıkan bu adamlardan beşi neredeyse ele geçirilemeyecek bir halde ormanda yaşıyorlardı. Ellerindeki ateşli silahlarla Ayrton'ı katlettiklerinden şüphe duyulmayan bu sefiller, yakaladıkları ilk fırsatta Harbert'ı ölümcül bir şekilde yaralamışlardı. Bu olaylar ada sakinlerinin dönen şanslarının ilk belirtileri miydi? İşte

Cyrus Smith kendine sürekli olarak bu soruları soruyordu! İşte Gazeteci'ye sık sık tekrarladıkları bunlardı, onlara şu ana dek birçok kez yardımcı olan bu tuhaf, ama çok etkili müdahalenin bu sefer yanlarında olmadığı konusunda hemfikirdiler. Kim olursa olsun, varlığını inkar edemeyecekleri bu gizemli kişi adayı terk mi etmişti? Yoksa o da ölüme yenik mi düşmüştü?

Bu soruları yanıtlamak mümkün değildi. Ancak bunlardan söz etmelerine bakılarak

Cyrus Smith ve arkadaşının umutsuzluğa kapılacak adamlar olduklarını düşünülmesin! Onlar karşı karşıya bulundukları olayları değerlendiriyor, ellerindeki olanakları değerlendiriyor, gelecekte yaşanacak gelişmelere hazır olarak dimdik ayakta duruyorlardı ve talih sonunda onları düşmanlarıyla karşı karşıya getirirse, mücadeleye hazırlıklı insanlar oldukları sürülecekti.

IX

Genç hasta her geçen gün daha da iyileşiyordu. Şimdi tek istedikleri, onun sağlığına kavuşması ve Granite-house'a götürülmesiydi. Ağıl her ne kadar donanımlı olsa ve erzaklar bakımından bolluk içinde bulunsa da orada Granite-house'daki konforu bulabilmek mümkün değildi. Ayrıca orası kadar güvenli de değildi ve konukları her an için korsanların tüfeklerinin tehdidi altındaydı. O ulaşılmaz ve ele geçirilmesi imkansız Granite-house'da ise tam tersine her türlü tehlikenin uzağında olacaktı, orada kendilerine karşı düzenlenecek her saldırı girişimi başarısızlığa mahkumdu. Bu durumda Harbert'in yaraları zedelenmeden, güvenli bir şekilde taşınabilecek derecede iyileşmesini bekleyeceklerdi, bu taşıma işleminin yolculuk koşulları elverişli olmamasına rağmen, Jakamar Ormanları arasında yapılmasına karar verildi.

Ada sakinleri ne zamandır haber alamazlar da Nab için endişelenmiyorlardı. Granite-house'un derinliklerine çekilmiş olan cesur zencinin saldırıya uğraması mümkün değildi. Top'un oraya yeniden gönderilmesinin, onların en önemli yardımcısı olan bu sadık hayvanın tehlikeye atılmasının gereksiz olduğuna karar verilmişti.

Bu durumda beklemek gerekiyordu, ancak hepsinin acil olarak Granite-house'da bir araya gelmeleri lazımdı. Güçlerinin dağılmasından rahatsızlık duyan Mühendis, bu durumun korsanların ekmeğine yağ sürmek anlamına geldiğini biliyordu. Ayrton'un ortadan kayboluşundan beri, beşe karşı dört kişiydiler, çünkü henüz Harbert'ı hesaba katmaları mümkün değildi ve bu durum neden olduğu sıkıntıları iyi anlayan yürekli çocuğun canını sıkıyordu.

Harbert'in kendilerini duyamayacak kadar derin bir uykuya daldığı 29 Kasım günü Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff şu anki koşullarda korsanlara karşı nasıl bir strateji izlemeleri gerektiğini enine boyuna tartışılar.

"Dostlarım," dedi Gazeteci, "Nab ile iletişim kurma olanağını kaybettiğimizden beri, ben de sizler gibi, ağıl yolunu kullanmanın karşılık veremeyeceğimiz mermilerin hedefi olmak anlamına geleceğini düşünüyorum. Ama siz de şu an yapılması gerekenin bu sefil yaratıkların üzerine gitmek olduğuna inanmıyor musunuz?"

"Ben de aynı şeyi düşünüyorum," diye karşılık verdi Pencroff, "bizler bir mermiden çekinecek insanlar değiliz ve kendi payıma, Bay Cyrus da onaylarsa, ormana dalmaya hazırım! Bir kişi bir kişinin hakkından gelebilir!"

"Ama ya beş kişinin?" diye sordu Mühendis.

"Ben de Pencroff'un yanında olacağım," diye yanıtladı Gazeteci, "ve silahlarımızı kuşandığımızda yanımıza Top'u da alarak..."

"Sevgili dostum Spilett ve siz Pencroff," dedi Cyrus Smith, "soğukkanlılıkla düşünelim. Korsanları adanın bildiğimiz bir bölümünden kovup atmak söz konusu olsaydı, doğrudan bir saldırıyı haklı bulabilirdim. Ama tam tersine, ilk mermiyi onların ateşlemesinin kaçınılmaz olduğu bir girişim karşısında kaygılanmakta haksız mıyım?"

"Bay Cyrus," diye haykırdı Pencroff, "mermi her zaman hedefi tutturamaz!"

"Harbert'ı vuran hedefi tutturdu, Pencroff," diye yanıtladı Mühendis. "Zaten her ikiniz de ağıldan

ayrılırsanız, burayı savunmak için tek başıma kalacağım. Korsanların burayı terk ettiğinizi fark etmeyeceklerini mi sanıyorsunuz? Burada yaralı bir çocuk ve bir adam dışında kimsenin kalmadığını bilen bu alçaklar yokluğunuzu fırsat bilip saldırmayacaklar mı?” “Haklısınız, Bay Cyrus,” diye yanıtladı, göğsü derin bir öfkeyle şişen Pencroff, “haklısınız. Erzaklarla dolu olduğunu bildikleri ağılı yeniden ele geçirmek için her şeyi yaparlar! Ve yalnız başınıza onları alt edemezsiniz! Ah! Keşke Granite-house’da olsaydık!”

“Granite-house’da olsaydık, durum daha farklı olacaktı! Orada birimizin Harbert’in yanında kalması, diğer üç kişinin adanın ormanlarını keşfe çıkması beni kaygılandırmazdı. Ama şu an ağıldayız ve burayı toplu bir şekilde terk edene kadar beklememiz lazım!” Cyrus Smith’in söylediklerine karşı çıkmak mümkün değildi, arkadaşları onu iyi anlıyorlardı.

“Keşke Ayrton da aramızda olsaydı!” dedi Gedeon Spilett. “Zavallı adam! Sosyal yaşama dönüşü çok kısa sürdü!”

“Tabii öldüyse?..” diye ekledi Pencroff, garip bir ses tonuyla.

“Yani onun hayatım bağışladıklarını mı düşünüyorsunuz?” diye sordu Gédéon Spilett.

“Evet! Çıkarları bunu gerektiriyorsa neden olmasın?”

“Ne? Eski suç ortaklarıyla karşılaşan Ayrton’ın bize borçlu olduklarını unutarak...”

“Kim bilebilir ki?” diye karşılık verdi, bu can sıkıcı varsayımı dile getirirken biraz tereddüt eden Denizci.

“Pencroff,” dedi Cyrus Smith, Denizci’nin elini tutarak, “aklınızdan çok kötü şeyler geçiyor ve böyle konuşmaya devam edersiniz, beni çok üzeceksiniz! Ben Ayrton’ın sadakatine kefilim!”

“Ben de öyle,” diye sertçe ekledi Gazeteci.

“Evet... evet!... Bay Cyrus... haksızım,” diye yanıtladı Pencroff. “Gerçekten de bu çok kötü bir düşünceydi ve doğruluğunu kanıtlayan hiçbir şey yok! Ama ne bekliyorsunuz ki? Aklım başımda değil. Ağıldaki tutsaklık beni altüst etti, yaşamım boyunca kendimi bu kadar kısıtılmış hissetmemiştim!”

“Sabırlı olun, Pencroff,” diye karşılık verdi

Mühendis. “Sevgili dostum Spilett, Harbert’ı Granite-house’a götürebilmemiz için ne kadar zaman gerek?”

“Bunu söylemek çok zor, Cyrus,” diye yanıtladı Gazeteci, “çünkü bir tedbirsizlik olumsuz sonuçlara yol açabilir. Ama nekahet döneminin iyi geçtiğine bakılarak sekiz gün içinde gücünün yerine geleceği söylenebilir, bakalım, göreceğiz!”

Sekiz gün! Bu durumda Granite-house’a geri dönüş yalnızca aralık ayının ilk günlerine ertelenmiş olacaktı.

O sırada ilkbaharın ilk iki ayı geride kalmıştı. Hava güzeldi ve ısı artmaya başlıyordu. Adanın ormanları yapraklarla kaplanıyordu, hasat zamanı yaklaşıyordu. Bu durumda Granite-house’a geri döndüğünde yapılacak çok iş vardı, adanın tamamının keşfi için çıkılacak yolculuğu erteleyecek tek faaliyet buydu.

Ağıldaki bu kuşatmanın ada sakinlerine ne büyük zararlar verdiği kolayca anlaşılabiliyordu. Ancak bu koşullar önünde boyun eğmek zorunda kalsalar da sabırsızlıklarının her geçen gün arttığı aşikardı.

Gazeteci bir, iki kere yola çıkarak tahta çitin çevresini dolaştı. Karabinasının ağzına mermi sürmüş olan Gédéon Spilett, Top’la birlikte her şeye hazır bekliyordu.

Tehlikeli bir durumla karşılaşmayan Gazeteci, şüpheli herhangi bir ize rastlamadı. Zaten köpeği onu her türlü tehlikeden haberdar ederdi ve Top havlamadığına göre, en azından şu an için

kaygılanılacak bir şey olmadığını ve korsanların adanın başka bir bölümüne gittiklerini düşünmek mümkündü.

Bununla birlikte 27 Kasım'daki ikinci çıkışında, dağın güneyindeki ormanın içinde bir çeyrek mil kadar ilerleyen Gédéon Spilett, Top'un bir şeyler hissettiğini fark etti. Köpek her zamanki gibi normal davranmıyor, koku duyusuyla şüpheli bir nesneyi algılamışçasına gidip gelerek, otları, çalılıkları araştırıyordu.

Top'u izlerken, sesiyle onu cesaretlendirmeye çalışan Gédéon Spilett, elinde karabinasıyla çevreyi dikkatle izlerken, ağaçları kendisine siper ediyordu. Top'un bir insanı hissetmiş olması mümkün görünmüyordu, çünkü bu durumda öfkesini boğuk boğuk havlayarak belli ederdi. Oysa hiçbir ses çıkartmamasından tehlikenin yakında olmadığı anlaşılıyordu.

Gédéon Spilett'in çevreyi dikkatle araştırın

Top'u tedbirli bir şekilde takip etmesi beş dakika sürdü, aniden sık bir çalılığa doğru hareketlenen köpek, bir kumaş parçasıyla geri döndü.

Lekeli, parçalanmış bir giysi parçasıydı. Gédéon Spilett kumaşı hemen ağıla götürdü.

Kumaşı inceleyen arkadaşları, bunun Ayrton'ın Granite-house'un işliğinde dikilen keçe ceketinin bir parçası olduğunu fark ettiler.

“Gördüğünüz gibi Pencroff,” dedi Cyrus Smith, “bu durum zavallı Ayrton'ın direndiğini gösteriyor. Korsanlar istememesine rağmen onu sürükleyerek götürmüşler! Hâlâ onun dürüstlüğünden kuşku duyuyor musunuz?”

“Hayır, Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Denizci, “ve uzun süredir, bir anlık gafletimden pişmanlık duyuyorum! Ancak bana öyle geliyor ki, bu olaydan çıkarılacak başka bir sonuç daha var.”

“Nedir?” diye sordu Gazeteci.

“Ayrton'ın ağılda öldürülmemiş olması! Direndiğine göre, onu buradan canlı olarak götürmüş olmalı! Belki de hâlâ yaşıyordur!”

“Gerçekten de öyle,” diye karşılık verdi bir hayli düşünceli görünen Mühendis.

Bu, Ayrton'ın arkadaşlarının ümitlenmesini sağlayan bir gelişmeydi. Ağılda saldırıya uğrayan Ayrton'ın da tıpkı Harbert gibi mermilere hedef olduğuna inanmışlardı. Ancak korsanlar onu hemen öldürmeden adanın başka bir bölümüne götürmüşlerse, hâlâ tutsakları olduğu düşünülemez miydi? Belki de içlerinden biri, onun Avustralya'daki eski arkadaşlarından, kaçak mahkumların eski şefi Ben Joyce olduğunu fark etmişti? Ve kim bilir belki de Ayrton'ı kendi yanlarına çekmek gibi gerçekleşmesi imkansız bir umuda kapılmışlardı! Onu hainlik yapmak için ikna etmeleri kendilerine büyük yarar sağlayacaktı!...

Ağılda bu olayı değerlendiren ada sakinleri, Ayrton'ın yeniden bulunmasının hiç de imkansız olmadığını düşünmeye başlamışlardı. Ayrton'a gelince, hâlâ bu haydutların tutsağıysa, ellerinden kurtulmak için her şeyi yapacağı muhakkaktı ve bu durumda ada sakinleri güçlü bir destekçiye daha kavuşacaklardı!

“Ne olursa olsun,” dedi Gédéon Spilett, “Ayrton mutlu bir tesadüf sonucu kaçmayı başarır, Harbert'in başına gelenleri ve bu nedenle ağılda kuşatma altında olduğumuzu bilmediği için doğrudan Granite-house'a gidecektir.”

“Ah! Onun Granite-house'a gitmiş olmasını nasıl isterdim!” diye haykırdı Pencroff, “tabii bizim de! Çünkü bu alçaklar, barınağımıza giremeseler de en azından yaylayı, ekinlerimizi, kümesimizi tahrip edebilirler!”

Tam anlamıyla bir çiftçi gibi düşünmeye başlamış olan Pencroff, ürünlerine yürekten bağlanmıştı.

Ancak geri dönüş için içlerinde en çok sabırsızlananın Harbert olduğunu belirtmek gerekir, çünkü kendilerinin orada bulunmalarının ne kadar gerekli olduğunun farkındaydı. Ve onların ağılda kalmasının nedeni kendisiydi! Bu nedenle aklından çıkmayan yegane düşünce şuydu: Ne olursa olsun, ağılı terk etmek! Granite-house yolculuğuna katlanabileceğine inanıyordu. Deniz havası ve manzarası sayesinde, odasında kendini daha çabuk toparlayacağından emindi!

Birçok kez Gédéon Spilett'i sıkıştırırsa da Harbert'ın henüz yeterince iyileşmemiş olan yaralarının yolda yeniden açılacağından kaygılanan Gazeteci yola çıkış talimatını vermemiştir..

Bununla birlikte yeni bir gelişme Cyrus Smith ve iki arkadaşını genç çocuğun isteğine boyun eğmek zorunda bıraktı ve Tanrı biliyor ya, bu karar onlara büyük bir vicdan azabı yaşatabilirdi!

29 Kasım günü sabah yedide Harbert'ın odasında sohbet eden üç arkadaş Top'un havladığını duymuşlardı.

Her zaman ateşlemeye hazır oldukları tüfeklerini alan Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff evden dışarı çıktılar.

Tahta çitin dibinde bekleyen Top sığıyor, havlıyordu, ancak onun bu hali öfkeden çok sevinçli ifade ediyordu.

“Biri geliyor!”

“Evet!”

“Düşman değil!”

“Belki de Nab’dır?”

“Ya da Ayrton?”

Mühendis ve iki arkadaşı daha sözlerinin yeni tamamlamışlardı ki, çitin üzerinden atlayan bir beden ağılın zeminine düştü.

Bu Üstat Jüp'ün ta kendisiydi, Top onu dostane bir şekilde karşılamıştı!

“Jüp!” diye haykırdı Pencroff.

“Onu bize Nab gönderdi!” dedi Gazeteci.

“O zaman üzerinde bir pusula olmalı,” diye karşılık verdi Mühendis.

Pencroff orangutana doğru koştu. Nab'ın efendisini haberdar etmesi gereken önemli bir gelişme varsa, ne ada sakinlerinin, ne de

Top'un geçebilecekleri yolları kolayca aşabilecek daha güvenilir ve daha hızlı bir ulak bulamayacağına hiç şüphe yoktu.

Cyrus Smith yanılmamıştı. Jüp'ün boynunda, küçük bir çanta asılıydı ve içinde Nab'ın yazdığı bir pusula vardı. Cyrus Smith.

Şu sözcükleri okuduklarında Cyrus Smith ve arkadaşlarının kapıldıkları ümitsizlik kolayca tahmin edilebilirdi:

“Cuma, sabah 6.

Yayla korsanlar tarafından işgal edildi!

Nab”

Hiçbir şey söylemeden birbirlerine bakan ada sakinleri eve döndüler. Ne yapmaları gerekiyordu? Korsanların Grande-Vue Yaylası'nda olmaları yıkım, yağma, felaket anlamına geliyordu!

Mühendis, Gazeteci ve Pencroff'un geri döndüklerini gören Harbert durumun giderek ciddileştiğini anlamıştı ve Jüp'ü fark ettiğinde Granite-house'un bir felaketle karşı karşıya olduğundan hiç kuşku duymadı.

“Bay Cyrus,” dedi, “ben gitmek istiyorum. Yola dayanabilirim! Gitmek istiyorum!”

G       Spilett, Harbert'a yaklaştı. Sonra onu inceleyerek:

“O halde gidelim!” dedi.

Harbert'ın bir sedyeyle mi, yoksa Ayrton'ın ağıla getirdiğı arabayla mı taşınması gerektiğı hızla kararlaştırıldı. Sedyeye yaralının daha rahat taşınmasını sağılasa bile iki kişi tarafından taşınması gerekiyordu, bu da herhangi bir saldırı durumunda iki silahın kullanılamaması demekti.

Arabayı kullanarak tüm ellerin serbest kalması sağılanamaz mıydı? Harbert'ın üzerinde yattığı şilteyi oraya yerleştirmek ve sarsıntıya meydan vermeyecek bir dikkatle ilerlemek mümkün değıl miydi? Mümkündü.

Pencroff onaggayı arabaya koşarken, Cyrus Smith ve Gazeteci, Harbert'ın şiltesini getirerek arabanın dibindeki iki korkuluğun arasına yerleştirdiler.

Hava güzeldi. Güneşin canlı ışınları ağıaçların arasından süzülüyordu.

“Silahlar hazır mı?” diye sordu Cyrus Smith

Silahlar hazırdı. Mühendis ve Pencroff iki mermili tüfeklerini alırlarken, G       Spilett karabinasını dolduruyordu. Artık yapacakları tek şey yola çıkmaktı.

“Harbert, iyi misin?” diye sordu Mühendis.

“Ah! Bay Cyrus,” diye karşılık verdi genç ocuk, “sakin olun, yolda   lmeyeceğim!”

Bunları söylerken tüm enerjisini harcadığı fark edilen genç ocuk, büyük bir irade göstererek tükenmekte olan son gücünü harcıyordu.

Mühendis yüreğinin acıyla daraldığını hissetti. Hareket ışaretini vermekte tereddüt etse de bunun genç çocuğun umudunu kırmak, ve belki de onu öldürmek anlamına geleceğini biliyordu.

“Yola koyulalım!” dedi Cyrus Smith.

Ağılın kapısının aılmasıyla gerekli durumlarda sessizliklerini korumasını bilen J  p ve Top   nden gittiler. Arabanın çıkmasının ardından kapı tekrar kapatıldı ve Pencroff'un yönetimindeki onagga ağır adımlarla ilerlemeye başladı.

Kuşkusuz, ağıldan doğıruca Granite-house'a giden bu yoldan farklı bir yol tercih edilmesi daha iyi olacaktı, ancak araba ormandan geçerken büyük g  l  kler yaşayacaktı. Bu nedenle korsanlar tarafından bilinse de bu yolu kullanmak gerekiyordu.

Arabanın her iki yanında yer alan Cyrus Smith ve G       Spilett her türlü saldırıya karşı hazır bir şekilde ilerliyorlardı. Bununla birlikte korsanların henüz Grande-Vue Yaylasından ayrılmamış olmaları mümkündü. Nab'ın onları görür görmez pusulayı yolladığı ortadaydı. Not saat altıda yazılmıştı, sık sık ağıla gidip gelen evik orangutanın beş millik bu yolu katetmesi için    çeyrek saat yeterliydi, bu durumda şu an için yolun güvenli olduğı, atışmanın Granite-house yakınlarında gerekleşeceğı söylenebilirdi.

Yine de ada sakinleri her an için tetikte bekliyorlardı. Top ve eline sopasını almış olan J  p,   nden de gitseler, yol kenarındaki ağıaçların arasına da girseler, hiçbir tehlike sinyali vermiyorlardı.

Pencroff'un yönetimindeki araba yavaşça ilerliyordu. Ağıldan saat yedi buçukta ayrılmışlardı, bir saat sonra beş millik yolun dört mili hiçbir olay yaşanmadan katedilmişti.

Yol, Jakamar Ormanları'nın Mercy'le g  l arasında kalan bölümünün tamamında olduğı gibi ışsızdı. Hiçbir tehlike belirtisi yoktu. Koruluklar da kazazedelerin adaya ilk geldikleri gündeki kadar ışsızdı.

Yaylaya yaklaşıyorlardı. Bir mil sonra Creek-Glycerine   zerindeki köprücük fark edilebilecekti. Cyrus Smith gerek korsanların bu noktadan geçmiş olduklarından, gerekse akarsuyu aştıktan sonra geri çekilmeyi kolaylaştırmak için köprücüğü indirmiş olacaklarından, dolayısıyla köprücüğü yerinde

bulacaklarından hiç şüphe duymuyordu.

Nihayet ağaçların arasından deniz ufku belirdi. Ancak araba yoluna devam etti, çünkü hiçbiri onun yanından ayrılmayı düşünmüyordu.

O sırada onaggayı durduran Pencroff, ürkütücü bir ses tonuyla:

“Ah! Sefiller!” diye haykırdı.

Ve eliyle yel değirmeninin, ahırların ve kümesin üzerindeki yoğun dumanları gösterdi.

Bir adam dumanların ortasında koşuşturuyordu.

Bu Nab’dı.

Arkadaşlarının haykırışlarını duyarak onlara doğru koştu...

Korsanlar yaylayı talan ettikten sonra, yarım saat önce oradan ayrılmışlardı!

“Ya Bay Harbert?” diye haykırdı Nab.

O sırada Gédéon Spilett arabaya geri döndü.

Harbert bilincini kaybetmişti!

Korsanlar, Granite-house'un karşı karşıya olduğu tehlikeler, yaylanın talan edilişi, hiçbirisi önemli değildi. Harbert'in durumu her şeyden önce geliyordu. Taşıma sırasında iç organlarda bir hasar mı meydana gelmişti? Gazeteci bu soruya yanıt veremiyordu, ancak hepsi büyük bir umutsuzluğa kapılmışlardı.

Araba nehrin dirsek yaptığı noktaya götürüldü. Harbert'in baygın bir şekilde yattığı şilte, dallardan yapılan bir sedyenin üzerine yerleştirildi. On dakika sonra Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Pencroff sur dibine varmışlardı, Nab ise arabayı Grande-Vue Yaylası'na götürüyordu.

Asansörün çalıştırılmasından kısa bir süre sonra Harbert, Granite-house'daki yatağına yatırılmıştı. Gösterilen özen sayesinde hayata geri döndü. Bir an için odasına geri döndüğünü fark ederek gülümsedi, ancak o kadar güçsüzdü ki, zor bela birkaç sözcük mırıldanabildi.

Gédéon Spilett yaralarını gözden geçirdi. Henüz tamamıyla kapanmamış olan yaraların, yolculuk sırasında yeniden açılmış olabileceğinden kaygılanıyordu. Ancak muayene sonrasında hiçbir aksilik olmadığını anladı. Peki ama bu bitkinlik neden kaynaklanıyordu? Harbert'in durumu neden kötüleşmişti?

Gazeteci ve Pencroff, ateşler içinde kalarak kendinden geçen genç çocuğun yatağının yanında beklediler.

O arada Cyrus Smith, Nab'a ağılda yaşananlar hakkında bilgi veriyor, Nab da kendisine yaylada meydana gelen olayları anlatıyordu.

Korsanlar, önceki gece Creek-Glycerine yakınlarındaki ormanın sınırında belirmişlerdi. Kümeste nöbet tutan Nab, akarsuyu aşmaya çalışan korsanlardan birine ateş etmekte duraksamamıştı, ancak gece karanlığında bu sefilin vurulup vurulmadığını fark edememişti. Yine de bu mermi korsanları uzaklaştırmaya yetmemişti ve Nab en azından can güvenliğini garanti altına alacağı Granite-house'a sığınacak zamanı ancak bulmuştu.

Peki ne yapmalıydı? Korsanların yaylayı yağmalamasına nasıl engel olabilirdi? Efendisini durumdan haberdar etmenin bir yolu yok muydu? Ya ağılın konukları ne durumdaydı?

Cyrus Smith ve arkadaşları 11 Kasım günü yola çıkmışlardı ve o gün ayın 29'uydu. Top'un getirdiğinin dışında, Nab'ın onlardan haber alamamasının üzerinden on dokuz gün geçmişti. Bu nedenle Ayrton'ın ortadan kaybolması, Harbert'in ağır bir şekilde yaralanması, Gazeteci, Denizci ve Mühendis'in ağılda kuşatma altında kalmaları gibi yeni felaketlerden haberi yoktu!

"Ne yapmam gerek?" diye soruyordu kendi kendine zavallı Nab. Korsanlar Granite-house'a ulaşamadıklarından kendisi için kaygılanmasına gerek yoktu. Ama ahırlar, hangarlar, ekinler, her şey korsanların insafına kalmıştı! Cyrus Smith'i karşı karşıya bulunan tehlikeden haberdar edip ne yapılacağına karar vermeyi ona bırakması gerekmiyor muydu?

O zaman Nab'ın aklına zekasını birçok kez kanıtlamış olan Jüp aracılığıyla ağıla bir pusula göndermek fikri geldi. Jüp, önünde defalarca telaffuz edilmiş olan ağıl sözcüğünü anlıyordu ve hatırlanacağı gibi birçok kez arabayla ağıla giden Pencroff'a eşlik etmişti. Gün henüz doğmamıştı. Çevik orangutan ormanın ağaçları arasından fark edilmeden süzülecekti, zaten korsanlar da onun

ormanın doğal sakinlerinden biri olduğunu düşüneceklerdi.

Nab hiç duraksamadı. Pusulayı yazıp Jüp'ün boynuna bağladıktan sonra maymunu Granite-house'un kapısına götürdü, aşağıya doğru uzun bir ip sallandırdıktan sonra hayvana defalarca şu sözcükleri tekrarladı:

“Jüp! Jüp! Ağıl! Ağıl!”

Söylenenleri anlayan maymun ipi kavrayarak hızla kumsala doğru süzüldü, kısa süre sonra korsanların dikkatini çekmeden karanlığın ortasında gözden kayboldu.

“İyi yapmışsın Nab,” diye karşılık verdi Gyrus Smith, “ama belki de bize haber vermesen daha iyi yapardın!”

Cyrus Smith bunları söylerken taşıma sırasında sağlık durumu ciddi bir şekilde bozulan Harbert'i düşünüyordu. Nab hikayesini tamamladı. Korsanlar kumsala çıkmamışlardı. Adada yaşayanların sayısını bilmediklerinden Granite-house'un kalabalık bir insan topluluğu tarafından savunulduğunu tahmin ediyorlardı. Brikin saldırısı sırasında, aşağıdaki ve yukarıdaki kayalıklardan gelen çok sayıdaki mermiyi unutmış olamazlardı, işte bu nedenle kendilerini tehlikeye atmak istememişlerdi. Ama Granite-house'un menziline girmeyen Grande-Vue Yaylası onlara açıktı. Bunun üzerine yağmacı içgüdülerinin ağır basmasıyla her şeyi yakıp yıkip yağmalayarak hâlâ ağılta tutsak olarak beklediklerini zannettikleri ada sakinlerinin gelmesinden yarım saat önce yaylayı terk etmişlerdi.

Granite-house'dan dışarı fırlayan Nab, mermilere hedef olmayı göze alarak yaylaya çıkmış, kümesin etrafını kaplayan alevleri söndürmeyi denemiş, arabanın orman sınırında belirdiği ana dek, boşuna bir çabayla yangına karşı koymaya çalışmıştı.

İşte yaşanan ciddi gelişmeler bunlardı. Korsanların varlığı, o ana dek huzurlu bir şekilde yaşamış olsalar da artık ciddi tehlikelerle karşı karşıya bulunan Lincoln Adası sakinleri için büyük bir tehdit oluşturmaya devam ediyordu!

Gédéon Spilett ve Pencroff, Granite-house'da, Harbert'in yanında kalırken, Cyrus Smith kendisine eşlik eden Nab'la birlikte olay yerini kendi gözleriyle incelemeye gitti.

Korsanların Granite-house'a kadar ilerlememiş olmaları sevindiriciydi. Ancak Peribacaları'nın işlikleri yıkımdan paylarını almışlardı. Yine de kolayca onarılabilecek bu hasarlar Grande-Vue Yaylası'ndaki kadar büyük değildi!

Mercy'nin sol kıyısı boyunca ilerleyen Gyrus Smith ve Nab korsanların oradan geçtiğini belirten hiçbir ipucuna rastlamadılar. Nehrin sık ağaçların altında kalan karşı kıyısında da şüpheli bir izle karşılaşmadılar.

Zaten her ihtimali göz önünde bulundurarak .şöyle bir değerlendirme yapmak mümkündü: Korsanlar ya ada sakinlerinin ağıl yolundan geldiklerini görerek onların geri döndüklerini anlamış ya da yaylayı yakıp yıktıktan sonra onların geri döndüklerinden habersiz, Mercy'i izleyerek Jakamar Ormanları'na dalmışlardı.

Birinci olasılığa göre, şimdi kimsenin bulunmadığı ve kendileri için değerli erzaklarla dolu olan ağıla geri dönmüş olmalıydılar.

İkinci olasılığa göre ise, konakladıkları noktaya geri dönerek yeni bir saldırı için fırsat kolluyor olmalıydılar.

Bu durumda onları engellemek gerekecekti; ancak adanın onlardan temizlenmesi için girişilecek her hareket, Harbert'in sağlık durumuna bağlıydı. Gerçekten de Cyrus Smith'in ekibinin tamamı henüz hazır değildi ve şu an için kimsenin Granite-house'dan ayrılacak hali yoktu.

Mühendis ve Nab yaylaya geldiklerinde tam bir yıkımla karşı karşıya kaldılar. Tarlalar çiğnenmiş,

hasat zamanında toplanacak olan başaklar yerlere saçılmıştı. Diğer ekinler de en az onlar kadar hasar görmüştü. Sebze bahçesi altüst edilmişti. Neyse ki Granite-house'da bu zararları telafi edecek miktarda tohum vardı.

Yel değirmenine, kümese ve onaggaların ahırlarına gelince, alevler her şeyi yakıp kül etmişti. Ürkmüş birkaç hayvan yaylada dolaşıyordu. Yangın sırasında göle kaçmış olan kümes hayvanları şimdiden kıyıdaki yaşam alanlarına geri dönüyorlardı. Her şeyi yeniden yapmak gerekecekti.

Her zamankinden daha solgun olan yüzü, zorlukla bastırdığı bir öfkeyi belli etse de Cyrus Smith, tek bir söz dahi etmedi. Yakılmış tarlalara, hâlâ tüten dumanlara son bir kez daha baktıktan sonra Granite-house'a geri döndü.

Olayı takip eden günlerde ada sakinleri, o zaman kadar adada yaşadılar en hüzünlü günleri geçirdiler! Harbert her geçen gün görülür bir şekilde zayıflıyordu. Fizyolojik bir hasardan kaynaklandığı anlaşılan daha ciddi bir hastalığın belirtileri ortaya çıkıyordu ve Gédéon Spilett durumunun başa çıkamayacağı kadar ciddileştiğini hissediyordu!

Gerçekten de Harbert neredeyse sürekli uyuyor, sayıklama belirtileri kendini göstermeye başlıyordu. Ada sakinlerinin elindeki tek ilaç ferahlatıcı bitki özleriydi. Ateşi henüz çok yüksek değildi, ancak kısa süre sonra düzenli nöbetlerle kendini hissettireceği anlaşılıyordu.

Gédéon Spilett 6 Aralık günü parmakları, burnu ve kulakları aşırı derecede solgunlaşan zavallı çocuğun önce hafifçe ürperdiğini, tüylerinin diken diken olduğunu ve titremeye başladığını fark etti. Nabızı zayıf ve düzensiz, derisi kuru olan Harbert susuzluktan kıvranıyordu. Bu dönemin ardından her yanını ateş bastı; yüzü canlandı, derisi kızardı, nabızı hızlandı; sonra ter içinde kalarak ateşi düşmeye başladı. Nöbet yaklaşık beş saat sürmüştü.

Gédéon Spilett, artık aralıklarla ortaya çıkan ateş nöbetlerine maruz kalan Harbert'in yanından ayrılmamıştı ve ciddi bir hal almadan bu ateşi ne pahasına olursa olsun, düşürmek gerekiyordu.

“Bunun için ateş düşürücü gerek,” dedi Gédéon Spilett, Cyrus Smith'e.

“Ateş düşürücü mü?..” diye karşılık verdi Mühendis. “Ama elimizde ne kınakına, ne de kinin sülfat var!”

“Evet yok,” dedi Gédéon Spilett, “ama göl kıyısında söğütler var, söğüt kabuğu kinin yerini tutabilir.”

“Hiç vakit kaybetmeden deneyelim!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Gerçekten de söğüt kabuğu, tıpkı atkestanesi, yılanıyastığı ve çobanpüskülü gibi kınakınaya benzer bir etki gösteriyordu. Kınakınanın yerini tutmasa da bu maddeyi denemek ve alkaloiti olan salisini açığa çıkartma olanağı bulunmadığı için doğal haliyle kullanmak gerekiyordu.

Bir karasöğüdün gövdesinden kabuk parçalarını kendi elleriyle kesen Cyrus Smith, onları Granite-house'a götürerek toz haline getirdi ve bu toz aynı akşam Harbert'a içirildi.

Gece ciddi bir gelişme yaşanmadan geçti. Harben ara sıra sayıklasa bile, ne o gece, ne de ertesi gün ateşi yükseldi.

Pencroff biraz umutlansa da Gédéon Spilett hiçbir şey söylemedi. Ateşin her gün yükselmesi gerekmezdi, üç günde bir de ortaya çıkabilirdi. Bu durumda ateşinin ertesi gün yükselmesi mümkündü. Ertesi günü büyük bir endişeyle beklediler.

Bunun dışında, ateşinin düştüğü dönemde çok bitkin görünen Harbert'in kafası ağırlaşıyor, başı dönüyordu. Gazeteci'yi son derece endişelendiren bir diğer belirti ise, genç çocuğun karaciğerinin kan toplamaya başlamasıydı ve kısa süre sonra yoğun bir çırpınma ve sayıklama dönemi sırasında beyinde de kan toplanmaya başlamıştı.

Bu yeni komplikasyon karşısında ne yapacağını şaşırان G       Spilett, Mühendis'i dışarıya     rdı.

     iltihaba bağlı bir ateş!" dedi.

  ltihaba bağlı ateş mi?" diye haykırdı Cyrus Smith.   Yanılıyorsunuz, Spilett.   ltihaba bağlı ateş kendiliğinden ortaya çıkmaz. Bunun için mikrop kapmış olması gerekir!.."

  Yanılmıyorum," diye yanıtladı Gazeteci. "Harbert bu mikrobu adanın bataklıklarından kapmış olmalı.   lk nöbeti atlattı. Ama ikinci nöbet gelirse ve üçüncüsünü de engellemeyi başaramazsak... onu kaybederiz!.."

  Ama s    t kabuğu?..."

  Yetersiz kalıyor," diye yanıtladı Gazeteci,   kininle kontrol altına alınamayan üçüncü ateş nöbeti her zaman   l ml  sonuçlanır!" Neyse ki, Pencroff bu konuşulanları duymamıştı. Yoksa aklını kaybedebilirdi.

Mühendis ve Gazeteci'nin 7 Kasım gününü ve onu izleyen geceyi ne büyük bir endişeyle geçirdikleri kolayca anlaşılabilirdi.

Gün ortasına doğru ikinci nöbet başladı Durum çok korkunçtu. Kendisini   lmek üzereymiş gibi hissedenden Harbert, kollarını Cyrus Smith'e, Spilett'a, Pencroff'a doğru uzatıyordu!   lmek istemiyordu!... Bu yürek parçalayan bir sahneydi. Pencroff'u odadan uzaklaştırmak gerekti.

Nöbet beş saat sürdü. Harbert'ın bir üçüncüsüne dayanamayacağı ortadaydı.

Gece çok ürkütücü gelişmeler yaşandı Harbert arkadaşlarının yüreklerini yaralayan sözler ediyordu! Sayıklıyor, korsanlarla boğuşuyor, Ayrton'ı    ırdıyordu! Hayali aklından çıkmayan ve ne zamandır ortalıkta görülmeyen kurtarıcıya, o gizemli kişiye yalvarıyor, sonra yeniden derin bir uykuya gömülüyordu... G       Spilett birçok kez zavallı çocuğun   d   n  zannetti!

8 Aralık günü de büyük bir bitkinlik içinde uyuyan Harbert, cılızlaşmış elleriyle çarşafları sıkıyordu. Birkaç kere toz haline getirilmiş s    t kabuğu i irseler de Gazeteci bunun bir işe yaramayacağını düşünüyordu.

  Yarından önce daha güçlü bir ateş düşürücü bulamazsak," dedi,   Harbert ölecek!"

Gece oldu, hiç kuşku yok ki, hepsinin evlatları gibi sevdiği bu iyi yürekli, zeki ve ya ına göre bir hayli olgun çocuğun son gecesiydi! Bu tehlikeli ateşe karşı koyabilecek tek ilaç Lincoln Adası'nda bulunmuyordu!

8 Aralık   9'una ba layan bu gece boyunca sürekli olarak sayıklayan Harbert'ın karaciğeri aşırı derecede kanlanmı , beynine de aynı şekilde kan yürümüştü, artık kimseyi tanımıyordu.

Yarına, onu alıp götürmesi kesin olan üçüncü nöbete kadar yaşayacak mıydı? Bunu söylemek mümkün değildi. Gücü tükenmişti, ve nöbet geçirirken adeta cansız gibi yatıyordu.

Sabah   e doğru Harbert ürkütücü bir çığlık attı. Şiddetli bir çırpınma nöbetiyle kıvranıyordu. Yanında bulunan Nab, korkuyla yan odadaki arkadaşlarına doğru koştu!

O sırada Top garip bir şekilde havladı...

Hemen odaya gelen ada sakinleri, can çekişerek yatağından fırlayan çocuğu tutmayı başardılar, kolunu kavrayan G       Spilett, nabzının yavaş yavaş hızlanmaya başladığını saptadı.

Saat sabahın beşiydi. Doğmakta olan güneşin ışınları Granite-house'un odalarına s z lmeye ba lamı tı. Havanın güzel olacağı anlaşılıyordu ve bu güzel gün zavallı Harbert'ın son günü olacaktı!...

Bir ışık huzmesi yatağın yanındaki masanın üzerini aydınlattı.

Aniden bir çığlık atan Pencroff, eliyle masanın üzerindeki bir nesneyi gösteriyordu...

Bu küçük, ince uzun kutunun üzerinde şu yazıyordu:

Kinin Sülfat.

Gédéon Spilett kutuyu eline alarak kapağını açtı. İçinde sıkıştırılmış beyaz tozdan yaklaşık iki yüz tane hap vardı, birini dudaklarına değdirdiğinde, tadının acılığından bunun kınakının değerli alkaloiti olduğundan hiç kuşku duymadı. Bu ilaç mükemmel bir nöbet engelleyiciydi.

Hiç duraksamadan bu ilacı Harbert'a içirmek gerekiyordu. Oraya nasıl geldiği daha sonra tartışılacaktı.

“Kahve,” dedi Gédéon Spilett.

Birkaç saniye sonra Nab bir fincan ılık kahve getirmişti bile. Gédéon Spilett'in içine on sekiz kinin tableti¹ atmasıyla bu karışım Harbert'a içirildi.

Hâlâ geç kalmış sayılmazlardı, çünkü henüz üçüncü nöbetin belirtileri görülmemişti.

Üstelik ada sakinlerinin içini yeni bir umut kaplamıştı. Gizemli güç kendisinden ümit kesildiği bir anda, tam zamanında bir müdahale ile kendisini yeniden göstermişti!...

Birkaç saat sonra Harbert daha huzurlu bir şekilde dinleniyordu. Ada sakinleri artık bu son gelişmeyi tartışabilirlerdi. Bu meçhul kişinin müdahalesi her zamankinden daha açık bir şekilde ortadaydı. Ama gece karanlığında Granite-house'a girebilmeyi nasıl başarmıştı? Bunu açıklayabilmek mümkün değildi, “adanın doğaüstü yaratığının” yöntemleri de kendisi gibi doğaüstüydü.

O gün boyunca Harbert'a üç saatte bir kinin sülfat içirildi.

Ertesi gün Harbert kendini daha iyi hissediyordu. Kuşkusuz tam olarak iyileşmemişti, ve aralıklı ateş tehlikeli bir şekilde nüksedebilirdi, ancak tedavisi özenle yapılıyordu. Dahası, ilacı oradaydı, hiç şüphe yok ki, onu getiren de çok uzaklarda değildi! Hepsinin yüreği umutla dolmuştu.

Bu umutlar boşa çıkmadı. On gün sonra, 20 Aralık'ta Harbert nekahet dönemine giriyordu. Uygulanan katı diyet nedeniyle hâlâ güçsüzdü, ama üçüncü nöbet gelmemişti. Hem bu uysal çocuk tavsiyelere seve seve uyuyordu! İyileşmeyi çok istiyordu!

Pencroff uçurumun dibinden kurtarılmış bir insanın tepkilerini veriyor, kendinden geçmeye varan coşku nöbetlerine yakalanıyordu. Ateşin üçüncü kez nüksetmemesi üzerine, Gazeteci'yi kollarının arasına alarak nefessiz bırakana dek göğsüne bastırmıştı. O zamandan beri, ona Doktor Spilett diye sesleniyordu.

Geriye gerçek doktoru bulmak kalıyordu.

“Onu bulacağız!” diye tekrarlıyordu Denizci.

Bu adam her kimse, Pencroff'un sıkı sarılmalarına hazırlıklı olmalıydı!

Aralık ayıyla birlikte Lincoln Adası sakinleri için oldukça zorlu geçen 1867 senesi de sona eriyordu. 1868 yılına denizden esen yelle serinleyen tropikal iklim kuşağına özgü sıcak bir havanın etkisini sürdürdüğü, güzel bir günle girdiler. Yeniden doğan Harbert, Granite-house'un pencerelerinden birinin kenarına çekilen yatağında denizin sağlık veren iyotlu havasını içine çekiyordu. Yemek yemeye başlamıştı ve Nab'ın kendisine ne kadar hafif ve lezzetli yemekler yaptığını Tanrı bilir!

“Hasta olma sırası bende!” diyordu Pencroff.

Bu dönem boyunca korsanlar bir kez bile

Granite-house yakınlarında görülmemişlerdi. Ayrton'dan hiç haber yoktu, Mühendis ve Harbert onu bulacaklarına dair umutlarını kaybetmezken, diğer arkadaşları bu bahtsızın katledilmiş olduğundan emin gibi görünüyorlardı. Oysa bu belirsizliklerin açıklığa kavuşması uzun sürmeyecekti, genç çocuk iyileşir iyileşmez, önemli sonuçları doğuracağı umulan bu yolculuğa çıkılacaktı. Ancak belki de daha bir ay beklemek gerekecekti, çünkü korsanların hakkından gelebilmek için koloninin tüm güçlerinin bir araya gelmesi lazımdı.

Zaten Harbert her geçen gün daha iyiye gidiyordu. Karaciğerdeki kan toplanması ortadan kaybolmuş, yaralan tamamıyla kapanmıştı.

O ocak ayı boyunca Grande-Vue Yaylasındaki talan edilmiş buğday ve sebzelerin kurtarılmasına yönelik önemli çalışmalar yapılmıştı. Sonbahar hasadına kadar idare edecek miktarda tohum ve bitki toplandı. Kümesin, değirmenin ve ahırların barakalarına gelince, Cyrus Smith beklemeyi tercih etti. Arkadaşlarıyla birlikte peşlerine düşecekleri korsanlar, onların yokluğunda yaylaya geri dönebilirlerdi, onlara yeniden yağmacılık ve kundakçılık yapma fırsatı vermenin anlamı yoktu. Adayı bu alçaklardan temizledikten sonra ne yapacaklarına karar vereceklerdi.

Ocak ayının ikinci yarısında ayağa kalkmaya başlayan genç hasta, önceleri günde bir saat yürüyüş yaparken, bu süreyi zamanla iki, üç saate çıkarmıştı. Gücü gözle görülecek şekilde geri geliyordu. O sırada on sekiz yaşındaydı. Boyu uzamıştı, ileride asil ve yakışıklı bir adam olacağı anlaşılıyordu. O günden itibaren, iyileşmesi için hâlâ özenli tedavilere ihtiyacı olan Harbert, Doktor Spilett'in bu konudaki katı tutumuna riayet ederek her gün düzenli bir şekilde yürümeye devam etti.

Genç çocuk, ay sonuna doğru Grande-Vue Yaylası ve kumsallarda gezinmeye başlamıştı. Pencroff ve Nab ile birlikte birkaç kez denize girmiş, bu banyolar kendisine çok iyi gelmişti. Cyrus Smith keşif gezisi için yola çıkış tarihini Şubat'ın 15'i olarak belirlemişti. Yılın bu döneminde bir hayli aydınlık olan geceler, adanın tamamında yapılacak araştırmalar için elverişli olacaktı.

Bunun üzerine yolculuk hazırlıklarına başlandı, bir yandan korsanları yok ederek hâlâ yaşıyorsa Ayrton'ı bulmak, diğer yandan da koloninin kaderine etkili bir şekilde müdahale eden o kişiyi aramaktan ibaret olan iki hedeflerine ulaşmadan Granite-house'a geri dönmemeye karar verdikleri için ada sakinleri bu hazırlıklara büyük önem veriyorlardı.

Ada sakinleri, Lincoln Adası'nın Griffé Burnu'ndan Mandibule Burnu'na dek uzanan doğu kıyısının tamamını, geniş Tadornes Bataklıkları' m, Grant Gölü kıyılarını, Jakamar Ormanları'nın ağıl yolu ile Mercy arasında kalan bölümünü, Mercy ve Creek-Rouge'un güzergahlarını, nihayet Franklin Dağı'nın, aralarına ağılı kurdukları kollarını iyi biliyorlardı.

Washington Körfezi'nin Griffé Burnu'ndan Reptile Burnu'na dek uzanan kıyılarını, batı kıyısının ormanlar ve bataklıklardan oluşan sınırlarını ve Requin Körfezi'nin yarı açık ağzında sonlanan uçsuz bucaksız kumullarını tam anlamıyla olmasa da keşfetmişlerdi.

Ancak Serpentine Yarımadası'nı kaplayan ormanlara, Mercy'nin sağ kıyısına, Falls-River'in sol kıyısına ve iç içe geçmiş dağ kolları ile, batıda, kuzeyde ve doğuda Franklin Dağı'nın eteklerini kaplayan karşı vadilere hiç ayak basmamışlardı. Dolayısıyla adanın binlerce akrılık5 bölümünü henüz araştırmamışlardı.

Bu nedenle keşif gezisinin, Mercy'nin sağ kıyısını kapsayacak şekilde, Far-West ormanlarının derinliklerine dek sürdürülmesine karar verildi.

Belki de en iyisi, ilk önce korsanların gerek yağmalamak, gerekse yerleşmek için sığınmış olmalarından kaygı duyulan ağıla yönelmektir. Ancak şu anda ağıl tamamıyla talan edilmiş olabilirdi ve bunu engellemek için geç kalınmıştı, oysa korsanlar orada kalmayı uygun görmüşlerse, onları

sığındıkları yerden kovmak için zaman vardı.

Bunun üzerine, tartışmaların ardından ilk planın uygulamaya konmasına ve orman boyunca ilerleyerek Reptile Burnu'na ulaşılmasına karar verildi. Ellerindeki baltalarla önlerine çıkan dalları ve sarmaşıkları kesecekler, bu şekilde Granite-house'dan yarımadanın ucuna dek uzanan on altı, on yedi millik bir yolun açılışını yapmış olacaklardı.

El arabası oldukça iyi durumdaydı. İyice dinlenmiş olan onaggalar uzun yola dayanabilirlerdi. Yiyecekler, kamp malzemeleri, portatif mutfak ve çeşitli araç gereçlerin yanı sıra, Granite-house'un şu an eksiksiz hale gelmiş olan cephaneliğinden seçilen silah ve mühimmat arabaya yüklendi. Ancak korsanlar ormanda olabilirlerdi ve sık ağaçlıkların ortasında hemen ateşlenebilen bir mermi hedefi bulabilirdi. Bu nedenle ada sakinlerinin hiçbir şekilde bölünmemeleri ve hep bir arada bulunmaları zorunluydu.

Aynı şekilde kimsenin Granite-house'da kalmamasına da karar verildi. Top ve Jüp de keşif gezisine katılacaklardı. Bu ulaşılmaz barınak kendi kendini koruyabilirdi.

Hareketten bir önceki 14 Şubat pazar günü, tamamıyla dinlenmeye ve lütuflarından dolayı Tanrı'ya şükretmeye ayrıldı. Arabada, hâlâ biraz güçsüz olsa da tam anlamıyla iyileşmiş olan Harbert'a da yer ayrılmıştı.

Cyrus Smith, ertesi sabah günün ilk ışıklarıyla Granite-house'u her tür istilaya karşı korumak için gerekli önlemleri aldı. Bir zamanlar asansörün yerine kullanılan merdivenler Peribacaları'na götürülerek dönüşte kullanılabilecek şekilde kumların derinlerine gömüldü, çünkü silindiri sökülmüş olan asansörden geriye hiçbir şey kalmamıştı. Bu işi halletmek için Granite-house'dan en son çıkan Pencroff, diğer ucu aşağıya sabitlenmiş olan bir iple kumsala süzüldü, bu ip bir kez aşağıya bırakıldığında, zeminle üst kapı arasındaki ulaşım tamamıyla kesilecekti.

Hava güzeldi.

“Sıcak bir gün olacak!” dedi Gazeteci sevinçle.

Doktor Spilett,” diye karşılık verdi Pencroff, “ağaçların gölgesinden yol alacak olduğumuza göre, güneşi fark etmeyeceğiz bile!”

“Yola koyulalım!” dedi Mühendis.

Araba Peribacaları'nın önündeki kıyıda bekliyordu. Gazeteci, yolculuğun en azından ilk saatlerinde Harbert'ın arabayla gitmesini istemiş, genç çocuk da doktorunun tavsiyesine uymak zorunda kalmıştı.

Nab onaggaların başına geçti. Cyrus Smith, Gazeteci ve Denizci önden gidiyorlardı. Top neşeli bir ifadeyle sıçrayarak ilerliyordu. Jüp, Harbert'ın arabada kendisine gösterdiği yeri teklifsizce kabul etmişti. Hareket saatinin gelmesiyle küçük kafiye yola koyuldu.

Araba nehir ağzının köşesini döndükten sonra bir mil boyunca Mercy'nin sol kıyısından ilerleyerek ucunda Port Ballon yolunun başladığı köprüyü aştı ve orada bu yolu sollarına alan kaşifler, Far-West bölgesini oluşturan uçsuz bucaksız ormanların içine girmeye başladılar.

Araba ilk iki mil boyunca geniş aralıklarla dizilmiş ağaçların arasında yol almakta zorlanmadı; zaman zaman birkaç sarmaşığı ya da çalı öbeklerini kesmek gerekse de ada sakinlerinin ilerlemesini güçleştiren ciddi bir engelle karşılaşmadı.

Ağaçların kalın dalları zeminin üzerinde serin bir gölgelik oluşturuyorlardı. Deodaralar, Douglas köknarları, demirağaçlar, zamk ağaçları, yalancıkardeşkanı ağacı gibi zaten bildikleri ağaçlar göz alabildiğince uzanıyordu. Aralarında tetraların, jakamarların, çullukların, lorilerin ve muhabbet kuşları ve papağanlar gibi geveze familyaların da bulunduğu adanın yerleşik kuşları tam kadro

halinde oradaydılar. Agutiler, kangurular, sudomuzları otların arasından süzülüyorlardı, ve tüm bunlar ada sakinlerine adaya geldikten sonra çıkıkları ilk keşif gezisini hatırlatıyordu.

“Yine de,” dedi Cyrus Smith, “bu dört ayaklılar ve kuşlar eskisinden daha ürkek görünüyorlar. Dolayısıyla, bu ormanların kısa süre önce korsanlar tarafından katedildiği söylenebilir, izlerine rastlayacağımıza eminim.”

Gerçekten de birçok noktada, yakın ya da uzak bir tarihte oradan bir insan kafilesinin geçtiği anlaşılıyordu; bir yanda belki de yolu açmak için kırılmış ağaç dalları, diğer yanda sönmüş bir ateşin külleri ve bazı balçıklarda şeklini aynen koruyan ayak izleri vardı. Ancak kalıcı bir konaklamayı gösteren hiçbir belirti yoktu.

Mühendis arkadaşlarına avlanmaktan uzak durmalarını tavsiye etmişti. Silah sesleri belki de şu an ormanda gezinen korsanlara yerlerini belli edebilirdi. Zaten zorunlu olarak arabanın yanından yürümeleri gereken avcılarının, tek başlarına uzaklaşmaları kesin bir şekilde yasaklanmıştı.

Araba, Granite-house’dan yaklaşık olarak altı mil uzaklaştıkları günün ikinci yarısında güçlükle yol almaya başlamıştı. Sık korulukların arasından geçmek için ağaçları keserek yol açmak gerekiyordu. Cyrus Smith sık ağaçlıkların arasına dalmadan önce Top ve Jüp’ü gönderiyor, görevlerini titizlikle yerine getiren köpek ve orangutan hiçbir tehlike sinyali vermezlerse, ne korsanlardan, ne de vahşi hayvanlardan -vahşi içgüdülerinin aynı kategoriye soktuğu iki hayvan türü- kaygılanmaya gerek olduğuna karar verilerek yola devam ediliyordu.

Ada sakinleri, bu ilk günün akşamında Mercy’nin Granite-house’a dokuz mil mesafede bulunan ve daha önceleri varlığından haberdar olmadıkları küçük bir kolunun kıyısında kamp kurdular, bu akarsu da adanın topraklarını mükemmel bir şekilde verimlileştiren su şebekesine bağlanıyor olmalıydı.

Akşam yemeğini büyük bir iştahla yiyen adalılar, gecenin kazasız belasız geçmesi için gerekli önlemleri aldılar. Yalnızca jaguar ya da diğer vahşi hayvanların tehdidi altında olsalar, Mühendis’in kamp alanının çevresinde ateş yakması yeterli olacaktı; ama alevler korsanları kaçırmaz tersine oraya çekerdi, bu durumda en iyisi geceyi karanlıkta geçirmektir.

Hazırlanan nöbet çizelgesine göre, iki kişi birlikte nöbet tutacak ve iki saat sonra diğer arkadaşlarını uyandıracaklardı. Harbert istese de nöbet listesine alınmamıştı. Pencroff ile Gédéon Spilett ve Mühendis ile Nab kamp yakınlarında dönüşümlü olarak çevreyi kollayacaklardı. Zaten gece birkaç saat sürüyordu. Karanlık, güneşin batmasından çok, sık ağaçların kalın dallarından kaynaklanıyordu.

Sessizliğin yalnızca jaguarların boğuk homurdanmaları ve maymunların Üstat Jüp’ün sinirlenmesine neden olan kikirdemeleriyle bozulduğu gece boyunca herhangi bir aksilik yaşanmadı ve ertesi sabah giderek zahmetli bir hal alan yolculuğa devam edildi.

Yolu açmak için sürekli olarak balta kullanmaları gerektiğinden, o gün altı milden fazla yol kat edemediler. Kesilmesi büyük yorgunluklara mal olan iri ve güzel ağaçları bir kenara bırakarak baltalarını küçük ağaçlara indiriyorlardı; ancak yol bu yüzden dolambaçlı bir hal alıyordu.

O gün boyunca Harbert, sarkan dalları bir havuzun sularını andıran ağaç görünümlü eğrelti otları ve lezzetli etleri şekerli bir öze sahip olan yemişlerini onaggaların büyük bir afiyetle yedikleri keçiboynuzu ağaçları gibi daha önceden karşılaşmadıkları ağaç türleri saptadı. Yine bu ormanlarda ada sakinleri öbekler halinde bulunan ve silindirik gövdeleri yeşil bir koniyle taçlanarak iki yüz ayaklık bir yüksekliğe ulaşan o hoş görünümlü kaurilere rastladılar. Lübnan’ın sedir ağaçları kadar ünlü olan bu kauriler, Yeni Zelanda ağaçlarının kralıydılar.

Hayvanlar alemine gelince, avcılarının o ana dek karşılaştıklarının dışında yeni bir türe

rastlamadılar. Bununla birlikte, yanlarına yaklaşımasalar da çalıların arasından boyları beş ayağı bulan, kahverengi tüylü, uzunbacaklılar familyasından, Avustralya'ya özgü o tepeli devekuşlarını görebilmişlerdi. Top var gücüyle peşlerinden koşsa da olağanüstü bir hıza sahip olan devekuşları ondan kolayca uzaklaşmışlardı.

Ada sakinleri yakın bir zamanda sönmüş olduğu anlaşılan bir ateşin yanında buldukları yeni ayak izlerini büyük bir titizlikle incelediler. Uzunluklarını ve genişliklerini tek tek ölçtükleri bu izler, beş korsanın bu noktada kamp yapmış olduklarını gösteriyordu, ancak Ayrton'a ait olması gereken altıncı ayak izine rastlanamamıştı.

“Ayrton onlarla birlikte değilmiş!” dedi Harbert.

“Hayır,” diye karşılık verdi Pencroff, “onlarla birlikte değilse, bu sefiller onu öldürmüş olmalılar! Ama bu alçakların kaplanlar gibi izlerini süreceğimiz bir inleri yok mu?”

“Hayır,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Adanın hakimi olacakları ana kadar, bir yere kalıcı olarak yerleşmek onların çıkarlarına ters düşer.”

“Adanın hakimi!” diye haykırdı Denizci. “Adanın hakimleri!...” diye tekrarladı, sesi boğazı demir bir pençeyle sıkılmış gibi boğuk çıkmıştı. Sonra, daha sakin bir ifadeyle:

“Tüfeğimin ağzına verdiğim merminin hangisi olduğunu biliyor musunuz, Bay Cyrus?” diye sordu.

“Hayır, Pencroff!”

“Harbert’in göğsünü delip geçen mermi ve sizi temin ederim, hedefini şaşırmayacak!”

Ancak bu misillemeler Ayrton'ı geri getirmeyecekti ve toprağın üzerindeki bu ayak izlerinden, ne yazık ki, onu bir daha görebilmek için ümit besleyemeyecekleri anlaşılıyordu!

O akşam Granite-house'un on dört mil uzağında kamp kuruldu. Cyrus Smith, Reptile Burnu'na en fazla beş mil kaldığını tahmin ediyordu.

Gerçekten de ertesi gün yarımadanın burnuna ulaşıldı. Ancak orman boylu boyunca katedilmiş olmasına rağmen, ne korsanların sığınmış oldukları bir barınağa, ne de gizemli yabancıнын esrarengiz konutuna rastlanmıştı.

18 Şubat günü, kıyının Reptile Burnu'ndan Falls-River'a dek uzanan ağaçlıklı kıyıların keşfine ayrıldı. Ada sakinleri, Serpentine Yarımadasının iki kıyısı arasında kalan ve genişliği üç, dört mil arasında değişen bu ormanın derinliklerini kanş karış tarayabileceklerdi. Yüksek ve kalın dallı ağaçlar, toprağın bu ormanlarda, adanın hiçbir bölümünde rastlanmayacak kadar bereketli olduğunu gösteriyordu. Sanki Amerika ve Orta Afrika'nın balta girmemiş ormanlarının bir bölümü ılıman iklim kuşağındaki bu adaya taşınmıştı. Bu durum, bu devasa bitkilerin, üst tabakaları nemli olsa da alt katmanları volkanik alevler sayesinde ılıman iklim kuşağında görülmeyecek bir ısıya sahip olan bu verimli toprağın etkisiyle geliştiklerini gösteriyordu. Bu bölgede ağırlıklı olarak kaurilere ve devasa okalıptüslere rastlanıyordu.

Ancak ada sakinlerinin hedefi bu hoş görünümlü bitkilere hayranlık duymak değildi. Lincoln Adası'nın, ilk adı Fortunatae olan Kanarya /daları listesinde yer alması gerektiğini önceden biliyorlardı. Ama şimdi ne yazık ki, ada tamamıyla onlara ait değildi! Başkaları da ona sahip olmak istiyorlardı, topraklarına ayak basan bu ip kaçkınlarının topunu yok etmek lazımdı.

Yapılan titiz araştırmalara rağmen, batı kıyısında hiçbir ize rastlanmadı. Ne bir ayak izi, ne kırık bir dal, ne sönmüş bir ateş, ne de terk edilmiş bir kamp alanı vardı.

“Bu beni şaşırtmıyor,” dedi Cyrus Smith arkadaşlarına. “Adaya Epave Burnu yakınlarında çıkan korsanlar, Tadornes Bataklıkları'ın geçtikten sonra, Far-West ormanlarına daldılar. Yani bizim Granite-house'dan ayrıldıktan sonra izlediğimiz yol boyunca ilerlediler. Bu durum ormanda rastladığımız ayak izlerini açıklıyor. Ancak kıyıya vardıklarında, uygun bir barınak bulamayacaklarını anlayan korsanlar, bunun üzerine kuzeye yönelerek ağılı keşfettiler...”

“Şimdi geri dönmüş oldukları ağılı...” dedi

Pencroff.

“Ben öyle düşünmüyorum,” diye yanıtladı Mühendis, “çünkü araştırmalarımızın o nokta üzerinde yoğunlaşacağını tahmin ediyor olmalılar. Ağıl onlar için kalıcı bir barınak değil, yalnızca ihtiyaçlarını karşılayacakları bir mekan olabilir.”

“Ben de Cyrus gibi düşünüyorum,” dedi Gazeteci, “ve bana göre, korsanların barınak arayacakları bölge Franklin Dağı'nın kollarının arası olmalı.”

“O zaman, Bay Cyrus, doğru ağıla!” diye haykırdı Pencroff. “Bu işi bitirmek lazım, şu ana dek yeterince zaman kaybettik!”

“Hayır, dostum,” diye karşılık verdi Mühendis. “Far-West ormanlarında herhangi bir barınak olup olmadığını araştırmamız gerektiğini unutuyorsunuz. Keşif gezimizin iki hedefi var, Pencroff. Bir yandan suçları cezalandırmak, diğer yandan da minnet borcumuzu ödemek!”

“İyi söylediniz, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Denizci. “Yine de bu centilmeni ancak kendi isterse bulabileceğimizi düşünüyorum!”

Aslında Pencroff herkesin düşüncesini dile getiriyordu. Bu meçhul kişinin konutu da en az kendisi kadar gizemli olmalıydı!

O akşam araba Falls-River'in ağzında durdu. Yatış durumu her zamanki önlemler alınarak

düzenlendi. Hastalanmadan önceki haline göre daha da güçlenen Harbert, okyanusun meltemleri ve ormanların canlandırıcı havasından bol bol yararlanıyordu. Artık arabada değil, kervanın önünde yer alıyordu.

19 Şubat günü ağzın ötesinde çeşit çeşit göz alıcı bazaltlarla kaplı kıyıyı terk eden ada sakinleri, nehrin sol kıyısı boyunca ilerlemeye başladılar. Yolun bir bölümü daha önce ağıldan batı kıyısına kadar yapılan yolculuklar sırasında keşfedilmişti. Ada sakinleri o sırada Franklin Dağı'na beş mil mesafede bulunuyorlardı.

Mühendis'in projesi şöyleydi: Çatağı nehrin yatağını oluşturan vadinin tamamı titizlikle araştırılacak ve tedbirli bir şekilde ağıla doğru ilerlenecekti. Korsanlar ağıldaysa güç kullanılacak, değilse Franklin Dağı'nda yapılacak araştırma gezilerinin hareket merkezi haline getirilecekti.

Bu plan ada sakinleri tarafından oybirliğiyle kabul edildi, adanın tamamının hakimiyetini yeniden ele geçirmenin zamanı geçiyordu.

Bunun üzerine Franklin Dağı'nın en önemli iki kolunu ayıran dar vadiye doğru yola çıkıldı. Nehrin kıyısında iç içe geçmiş olan ağaçlar, volkanın üst bölümlerine doğru seyrekleşiyordu. Bu oldukça engebeli yol tuzaklarla kaplıydı, bu yüzden büyük bir dikkatle yürümek gerekiyordu. Keşif kolu görevi yapan Top ve Jüp sağa, sola koşturarak sık ağaçlıkların arasına dalarken, zeka ve beceriklilik konusunda birbirleriyle yarışıyorlardı. Ancak akarsuyun kıyılarının yakın bir tarihte korsanlar tarafından katedildiğini gösteren hiçbir ipucu yoktu.

Akşam beşe doğru araba tahta çite yaklaşık olarak altı yüz ayaklık bir mesafede durdu. Yüksek ağaçlardan oluşan yarı dairesel bir perde onu hâlâ gizliyordu.

Bu durumda, korsanların orada olup olmadıklarını öğrenmek gerekiyordu. Korsanlar pusuya yatmışlarsa, gündüz gözüyle oraya gitmek, Harbert'in başına geldiği gibi mermilere hedef olmak anlamına geldi. Bu durumda en iyisi geceyi beklemektir.

Halbuki Gédéon Spilett, hiç zaman kaybetmeden ağılın çevresini araştırmak istiyordu, sabrı taşmaya başlayan Pencroff da ona eşlik etmeye kararlıydı.

"Hayır, dostlarım," diye karşılık verdi Mühendis. "Güpegündüz kendinizi tehlikeye atmanıza izin veremem."

"Ama, Bay Cyrus..." diye yanıtladı, itaat etmeye pek de istekli görünmeyen Denizci.

"Sizden rica ediyorum, Pencroff," dedi Mühendis.

"Tamam!" diye yanıtladı, korsanlara gemicilik lüğatinin en ağır sözcükleriyle söverek öfkesine farklı bir yön vermeye çalışan Denizci.

Bunun üzerine arabanın yanından ayrılmayan ada sakinleri, ormanın komşu bölümlerinden gelecek herhangi bir tehlikeye karşı dikkatle nöbet tuttular.

Üç saat bu şekilde geçti. Rüzgarın hafiflemesiyle ağaçların altına derin bir sessizlik hakim olmuştu. En ince dalların çıtırtısı, kuru yapraklara basan bir ayağın gürültüsü, otların arasından bir bedenin süzülüşü kolayca duyulabilirdi. Her şey sakindi. Ayrıca yere uzanarak başını patileri üzerine koymuş olan Top da en ufak bir tehlike sinyali vermiyordu.

Saat sekizde gece uygun koşullarda bir araştırmaya izin verecek kadar ilerlemişti. Gédéon Spilett, Pencroff la birlikte yola çıkmaya hazır olduğunu bildirdiğinde Cyrus Smith bu kararı onayladı. Top ve Jüp, Mühendis, Harbert ve Nab'la kalacaklardı, çünkü zamansız bir havlama ya da bir çığlık her şeyi berbat edebilirdi.

"Tedbirli olun," diye tavsiyede bulundu Gazeteci ve Denizci'ye Cyrus Smith, "Ağılı ele geçirmeye değil, yalnızca orada olup olmadıklarını öğrenmeye gidiyorsunuz."

“Anlaşıldı,” diye karşılık verdi Pencroff.

Ve iki arkadaş yola koyuldular.

Ağaçların kalın yapraklarının oluşturduğu karanlık şimdiden otuz, kırk ayak çapında bir alanda yer alan nesneleri görünmez kılıyordu. Kendilerine şüpheli gelen her gürültüde oldukları yerde duran Gazeteci ve Pencroff büyük bir dikkatle ilerliyorlardı.

Hedef küçültmek için birbirlerine mesafeli yürüyorlardı. Doğruyu söylemek gerekirse, her an bir silah sesinin yankılanmasını bekliyorlardı.

Gédéon Spilett ve Pencroff, arabanın yanından ayrıldıktan beş dakika sonra ormanın sınırında, biraz ötesinde tahta çitin yükseldiği açıklığa ulaştılar.

Orada durdular. Belli belirsiz birkaç ışık huzmesi ağaçtan yoksun bu çayırı hâlâ aydınlatıyordu. Ağılın otuz adım ilerdeki kapısı kapalıymış gibi görünüyordu. Orman sınırıyla tahta çit arasındaki otuz ayaklık bu mesafe, balistikten ödünç alacağımız bir ifadeyle tehlikeli bölge olarak adlandırılabilirdi. Gerçekten de çitin üzerinden gönderilen bir ya da birkaç mermi, bu bölge üzerinde ilerleyen herhangi birini yere indirebilirdi.

Gédéon Spilett ve Denizci geri basacak adamlar değildi, ancak tedbirsiz bir hareketin kurbanı olmalarının arkadaşlarının kaderini de olumsuz etkileyeceğini biliyorlardı. Onlar ölürse, Cyrus Smith, Nab ve Harbert ne yapardı?

Ancak korsanların ağıla sığınmış olduklarını tahmin eden Pencroff, oraya yaklaştıkça heyecanına hakim olamıyordu, bunun üzerine Gazeteci’nin güçlü eli onu durdurdu.

“Birkaç dakika sonra her yana zifiri bir karanlık hakim olacak,” diye mırıldandı Gédéon Spilett, Pencroff’un kulağına, “ve o zaman harekete geçeceğiz.”

Tüfeğinin kabzasını sıkarak Pencroff, homurdanarak kendine hakim olmaya çalıştı.

Kısa bir süre sonra alacakaranlığın son ışıkları da tamamıyla kayboldu. Sık ağaçlıklı ormandan çıkmışa benzeyen koyu bir karanlık çayırı kapladı. Doğu ufkundaki Franklin Dağı devasa bir karaltı gibi belirirken, hava düşük enlem derecelerinde olduğu gibi hızla kararıyordu. Şimdi harekete geçmenin tam zamanıydı.

Gazeteci ve Pencroff, orman sınırına mevzilendiklerinden beri, tahta çiti gözden kaybetmemişlerdi. Ağıl tamamıyla terk edilmiş gibi görünüyordu. Çitin üstü, çevrenin karanlığıyla daha siyah bir çizgi halinde beliriyordu, hiçbir şey görüntüsünün netliğini bozmuyordu. Yine de korsanların içeride olmaları durumunda, içlerinden birinin nöbet tutmak üzere orada görevlendirilmiş olması gerekti.

Gédéon Spilett arkadaşının elini sıkınca, ikisi birlikte sürünerek ağıla doğru ilerlemeye başladılar, silahları ateşlenmeye hazırды.

Karanlığın ortasında tek bir ışık huzmesi dahi belirmeden çitin kapısına ulaştılar.

Pencroff’un itmeyi denediği kapı, her ikisinin de tahmin ettiği gibi kapalıydı. Yine de Denizci dış sürgülerin kapatılmamış olduğunu saptadı.

Bu durumda, korsanların o sırada ağılda oldukları ve zorlandığında açılmaması için kapıyı desteklemiş oldukları sonucuna varılabilirdi.

Gédéon Spilett ve Pencroff etrafi dinlediler.

İçeriden hiçbir ses gelmiyordu. Şu an ahırlarında uyumuş olmaları gereken muflonlar ve keçiler gecenin sessizliğini bozmuyorlardı.

Hiçbir ses duymayan Gazeteci ve Denizci, kendi kendilerine çiti aşarak ağıla girmelerinin gerekip gerekmediğini soruyorlardı. Bu Mühendis’in talimatlarına karşı çıkmak anlamına gelecekti.

Girişimin başarılı olma şansının bulunduğu doğrudu, ancak aksi de muhtemeldi. Oysa korsanlar

hiçbir şeyden şüphelenmemiş, kendilerine karşı düzenlenen hareketin farkına varmamışlarsa ve şu an için onlara ani bir baskın yapma şansı varsa, düşüncesizce maceraya atılarak bu şansı kötüye kullanmak doğru muydu?

Gazeteci, ağıla hep birlikte girmelerini akla uygun buluyordu. Oraya kadar hiç fark edilmeden ilerledikleri ve çitte kimsenin nöbet tutmadığı ortadaydı. Bu durum kesinlik kazandığına göre, yapılacak tek şey arabanın yanına geri dönmekti, orada ne yapılacağına karar verilecekti.

Ormana doğru yönelen Gazeteci'yi izlemekte hiç güçlük çıkarmadığına bakılırsa, Pencroff'un da aynı görüşü paylaştığı söylenebilirdi.

Birkaç dakika sonra Mühendis durumdan haberdar edildi.

"Tamam o zaman," dedi biraz düşündükten sonra, "şimdi korsanların ağılda olmadıklarına inanabilirim."

"Bunu çiti aştığımızda öğreneceğiz," diye yanıtladı Pencroff.

"Ağıla, dostlarım!" dedi Cyrus Smith.

"Arabayı ormanda mı bırakacağız?" diye sordu Nab.

"Hayır," diye karşılık verdi Mühendis, "cephane ve erzaklar için ona ihtiyacımız olacak ve gerekirse, gizlenmemizi sağlayacak."

"O zaman ileri!" dedi Gédéon Spilett.

Ormandan çıkan araba gürültüsüzce ağıla doğru ilerlemeye başladı. O sırada etraf kapkaranlıktı, ağaçların arasında Pencroff ve gazetecenin sürünerek uzaklaştıkları zamanki gibi derin bir sessizlik hakimdi. Kalın ot tabakaları ayak seslerini yansıtmıyorlardı.

Ada sakinleri silahlarını ateşlemeye hazır bir halde ilerlerken, Jüp Pencroff'un talimatı üzerine geriden geliyordu. Nab, öne atılmaması için tasma taktığı Top'a yön veriyordu.

Kısa süre sonra ağaçların sona ermesiyle az önceki gibi ıssız olan açıklık belirdi. Küçük kabile hiç duraksamadan ağıla yöneldi. Kısa bir zaman içinde tehlikeli bölge aşılmış, tek bir mermi dahi ateşlenmemişti. Araba çite ulaştığında durdu. Nab kontrol altında tutmak için onaggaların başında duruyordu. O zaman Mühendis, Gazeteci, Harbert ve Pencroff içeriden desteklenip desteklenmediğini anlamak için kapıya doğru gittiler...

Kapının kanatlarından biri açıldı!

"Ama siz ne demiştiniz?" diye sordu Mühendis, Denizci ve Gédéon Spilett'a dönerek.

Her ikisi de afallamışlardı.

"Yemin ederim ki," dedi Pencroff, "bu kapı az önce kapalıydı!"

O zaman ada sakinleri içeri girip girmemekte tereddüt ettiler. Pencroff ve Gazeteci geldiklerinde korsanlar ağılda mıydılar? O sırada kapalı olan kapı onlardan başka biri tarafından açılmayacağına göre, bu muhtemeldi! Hâlâ içeride miydiler ya da içlerinden biri dışarı mı çıkmıştı?

Bir anda her birinin aklından geçen bu soruları yanıtlamak mümkün değildi.

O sırada ağıla doğru birkaç adım ilerlemiş olan Harbert hızla geri dönerek Mühendis'in elini kavradı.

"Ne var?" diye sordu Cyrus Smith.

"Bir ışık!"

"Evin içinde mi?"

"Evet!"

Beşi birlikte kapıya doğru ilerlediler, gerçekten de pencerenin camının arkasından ölgün bir ateşin titreyişini gördüler.

Cyrus Smith hemen karar verdi.

“Korsanları hiçbir şeyden şüphelenmeden bu evde bulmamız büyük bir şans!” dedi arkadaşlarına. “Artık elimizdeler! İleri!”

O zaman hepsi silahlarını ateşlemeye hazır bir halde ağılın içine süzıldüler. Tedbirli davranarak bağladıkları Top ve Jüp’e emanet edilen araba dışarıda bırakılmıştı.

İkiye ayrılarak çit boyunca ilerleyen ada sakinleri, ağılın tamamıyla karanlık ve ıssız olduğunu gözlemlediler.

Birkaç saniye sonra, evin kapalı kapısının önünde bir araya geldiler.

Arkadaşlarına hiç hareket etmemelerini belirten Cyrus Smith, içeriden gelen ışıkla hafifçe aydınlanan cama yaklaştı.

Bakışları evin giriş katını oluşturan tek odaya yöneldi.

Masanın üzerinde yanan bir fener vardı. Masanın yanında bir zamanlar Ayrton’a ait olan yatak bulunuyordu.

Yatağın üzerine biri uzanmıştı.

Aniden gerileyen Cyrus Smith, boğuk bir sesle,

“Ayrton!” diye haykırdı.

Bir anda kapıyı yerle bir eden ada sakinleri odanın içine daldılar.

Ayrton uyur gibi görünüyordu. Yüzünde uzun süre acı çektiğini belirten bir ifade vardı. El ve ayak bileklerinde büyük yara izleri görülüyordu.

Hiç beklemediği koşullarda karşısına çıkan Ayrton’ın üzerine doğru eğilerek kolunu kavradıktan sonra:

“Ayrton!” diye seslendi Mühendis.

Bu çağrı üzerine gözlerini açan Ayrton, önce Mühendis’e, sonra diğerlerine baktı.

“Siz,” diye haykırdı, “siz?”

“Ayrton! Ayrton!” diye tekrarladı Cyrus Smith.

“Neredeyim?”

“Ağıldaki evde!”

“Tek başıma mı?”

“Evet!”

“Ama geri gelecekler!” diye haykırdı Ayrton. “Kendinizi savunun! Kendinizi savunun!”

Ve Ayrton bitkin düşerek yatağın üzerine yığıldı.

“Spilett,” dedi Mühendis, “her an saldırıya uğrayabiliriz. Arabayı ağılın içine alın. Sonra kapıyı arkadan destekleyin ve buraya geri dönün!”

Pencroff, Nab ve Gazeteci, Mühendis’in talimatlarını yerine getirmek üzere dışarı fırladılar. Kaybedilecek bir an bile yoktu. Belki de araba şimdiden korsanların eline geçmişti!

Birkaç saniye içinde ağılı geçen Gazeteci ve iki arkadaşı arkasında Top’un boğuk boğuk havladığı çit kapısına ulaştılar.

Bir an için Ayrton’ın yanından ayrılan Mühendis, silahını ateşlemeye hazır bir halde, Harbert’la birlikte dışarı çıktı. Her ikisi de gözlerini ağılı yukarıdan izleyen dağın yamacına yönelttiler. Korsanlar orada mevzilenmişlerse, ada sakinlerini teker teker vurabilirlerdi.

O sırada ay doğuda, ormanın siyah perdesinin üzerinde belirince beyaz ışık huzmeleri çitin içine doğru yayıldı. Ağıl, ağaç öbekleri, topraklarını sulayan küçük akarsu ve ottan kalın halısıyla tamamen aydınlanmıştı. Dağ tarafında ay ışığının etkisiyle ev ve ağılın bir bölümü seçilebiliyordu. Karşı

yönde ise, kapı ve çit karanlıkta kalıyordu.

Kısa süre sonra bir karaltı belirdi. Bu ışık çemberine giren arabaydı. Cyrus Smith arkadaşlarının kapattıktan sonra arkadan sağlam bir şekilde destekledikleri kapının gürültüsünü duydu.

Ancak o sırada tasmasını kopartan Top, öfkeyle havlayarak evin sağ tarafına doğru koştu.

“Dikkat, dostlarım, ateşe hazır olun!...” diye haykırdı -Cyrus Smith.

Tüfeklerini omuzlarına dayayan ada sakinleri ateş etmek için hazır bekliyorlardı. Top hâlâ havlıyor, onun yanına giden Jüp tiz ıslık sesleri çıkarıyordu.

Onların peşinden giden ada sakinleri, küçük çayın yüksek ağaçlarla gölgelenmiş kıyısına ulaştılar.

Ve orada, ay ışığının altında ne gördüler?

Kıyıya uzanmış beş ceset!

Bunlar dört ay önce Lincoln Adası’na ayak basan korsanların cesetleriydi!

XIII

Neler olmuştu? Korsanları kim öldürmüştü? Ayrton olabilir miydi? Hayır, çünkü az önce onların geri döneceklerinden endişeleniyordu!

Ama Ayrton, o sırada uyandırılması mümkün olmayan derin bir uykuya dalmıştı. Birkaç söz söyledikten sonra bitkin düşerek hareketsiz bir halde yatağın üzerine yığılmıştı.

Şiddetli bir heyecanın etkisiyle akıllarından binlerce karmaşık düşünce geçen ada sakinleri, gece boyunca, korsanların cesetlerinin bulunduğu kıyıya gitmeden, Ayrton'ın evinde kaldılar. Bunların hangi koşullarda öldürüldükleri konusunda Ayrton'ın onlara söyleyecek hiçbir şeyi olmadığı ortadaydı, çünkü kendisi de ağıldaki evde olduğundan habersizdi. Ancak en azından bu korkunç olaydan önce neler olup bittiğini anlatacak durumda olabilir miydi?

Ertesi gün kendine gelen Ayrton arkadaşlarının yüz dört günlük bir ayrılıktan sonra onu yeniden sağ salim görmekten ne kadar mutlu olduklarını gösteren içtenlik dolu yaklaşımlarıyla karşılaştı.

Ayrton özetle neler olup bittiğini ya da en azından bildiklerini anlattı.

Ağıla gelişinin ertesi günü, 10 Kasım'da hava kararırken çiti aşan korsanların saldırısına uğramış, elleri ve ağzı bağlanarak Frankin Dağı'nın eteğinde, korsanların sığınmış olduğu karanlık bir mağaraya götürülmüştü.

Ertesi gün öldürülmesi kararlaştırılmış, ancak korsanlardan birinin kendisini tanıması üzerine, Ayrton'ı öldürmek isteyen bu sefiller Ben Joyce'a saygı göstermişlerdi!

Ancak o andan itibaren Ayrton eski suç ortaklarının sorularına maruz kalmıştı. Onu kendi yanlarına çekmek isteyen korsanlar, ada sakinlerini öldürdükten sonra Granite-house'u ele geçirerek adanın hakimi olmak için Ayrton'a güveniyorlardı!

Pişman olmuş ve bağışlanmış eski mahkum, onların bu isteklerine karşı çıkmıştı, arkadaşlarına ihanet edeceğine ölmeyi yeğlerdi.

Elleri kolları bağlanmış olan ve sürekli olarak gözetim altında tutulan Ayrton, dört ay boyunca bu mağarada yaşamıştı.

Ancak korsanlar adaya gelişlerinden kısa bir süre sonra ağılı keşfetmişlerdi, o zamandan beri oradaki erzakları kullanıyorlar, ancak orada kalmıyorlardı. 11 Kasım günü bu haydutlardan ikisi ada sakinlerine hazırlıksız yakalanmış, Harbert'a ateş eden korsan geri döndüğünde övünerek ada sakinlerinden birini öldürdüğünü anlatmıştı. Ancak, bilindiği gibi arkadaşı Cyrus Smith'in hançeriyle can vermişti.

Harbert'in ölüm haberini aldığı anda Ayrton'ın ne derece kaygılandığını ve ne büyük bir ümitsizliğe kapıldığı kolayca tahmin edilebilirdi! Artık sayıları dörede düşen arkadaşları, korsanların insafına kalmıştı!

Ada sakinlerinin Harbert'in yaralanması nedeniyle ağılda kaldıkları süre boyunca, korsanlar mağaralarından ayrılmamışlardı, hatta Grande-Vue Yaylası'nı yağmaladıktan sonra bile, orayı terk etmenin yerinde bir davranış olacağını düşünmemişlerdi.

O zaman Ayrton'a uygulanan kötü muameleler artmıştı. Elleri ve ayaklarında hâlâ gece gündüz bağlı olduğu iplerin kanlı izleri vardı. Her an için öldürülmeyi bekliyordu.

Şubatın üçüncü haftasına kadar durum aynı şekilde devam etti. Her an için uygun bir fırsat kollayan korsanlar barınaklarından yalnızca adanın iç bölümlerinde ya da güney kıyısında avlanmak için ayrılıyorlardı. Arkadaşlarından hiç haber alamayan Ayrton, onları bir daha görebileceğini ummuyordu!

Maruz kaldığı kötü muameleler sonunda bitkin düşen bu bahtsız, derin bir uykuya dalmış, bu nedenle hiçbir şey görmemiş ve duymamıştı, yani iki günden beri neler olup bittiğinden haberdar değildi.

“Ama Bay Smith,” diye ekledi, “ben mağarada tutsak olduğuma göre, ağıla gelebilmemi nasıl açıklayabiliriz?”

“Korsanların orada, çayın kıyısında ölü olarak yatmalarını nasıl açıklayabilirsek!” diye yanıtladı Mühendis.

“Ölü olarak mı!” diye haykırdı, halsizliğine rağmen yatağında doğrulan Ayrton.

Arkadaşlarının desteğiyle ayağa kalktı ve hepsi birlikte küçük çaya yöneldiler.

Gün ağarıyordu.

Ölüme yıldırım çarpmış gibi yakalanan beş korsanın cesedi kıyıda yatıyordu!

Ayrton şoka girmişti. Cyrus Smith ve arkadaşları hiçbir şey söylemeden ona bakıyorlardı.

Nab ve Pencroff, Mühendis’in işareti üzerine, ölülerin soğuktan sertleşmiş bedenlerini gözden geçirdiler.

Vücutlarında belirgin bir yara izine rastlanmıyordu.

Ancak onları titizlikle inceleyen Pencroff, birinin alnında, birinin göğsünde, birinin sırtında, birinin de omuzunda güçlkle seçilebilen ve kaynağının anlaşılması mümkün olmayan kırmızı birer leke fark etti.

“Ölümlerinin nedeni bu lekeler!” dedi Cyrus Smith.

“Ama hangi silahla vurulmuşlar?” diye haykırdı Gazeteci.

“Sırrını bilemeyeceğimiz, etkili bir silahla!”

“Peki ama onları kim öldürmüş olabilir?..” diye sordu Pencroff

“Adanın adil koruyucusu,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “sizi buraya taşıyan kişi Ayrton, gücünü bir kez daha gösteren, bizim için elimizden gelmeyen her şeyi yapan ve bunları yaptıktan sonra ortadan kaybolan kişi.”

“O zaman onu arayalım!” diye haykırdı Pencroff.

“Evet, onu arayalım,” diye yanıtladı Cyrus

Smith, “ama bizim için onca iyilik yapan bu gizemli kişiyi kendisi istemeden bulabileceğimizi sanmıyorum!”

Kendi çabalarını önemsiz kılan bu görünmez koruma, Mühendis’i hem derinden etkiliyor, hem de kızdırıyordu. Bu küçümsenme duygusu mağrur bir yüreği yaralayabilirdi. Her tür karşılığı reddedercesine yapılan bu yardımlar ada sakinlerinin kendilerini aşağılanmış hissetmelerine neden olabilir ve bu iyilikler bir noktadan sonra Cyrus Smith’in de düşündüğü gibi gururlarını incitebilirdi.

“Arayalım,” diye devam etti, “ve Tanrı’dan, bir gün bize, bu yüce koruyucuya karşılarında nankör insanlar bulunmadığını gösterme fırsatı vermesini dileyelim! Hayatımız pahasına da olsa, ona önemli bir hizmette bulunarak borcumuzu ödeyebilmemiz için neler vermezdim!”

O günden sonra bu araştırma Lincoln Adası sakinlerinin yegane uğraşı haline geldi. Her şey onları bu bilmeceyi çözmeye, insanüstü ve açıklaması mümkün olmayan bir güçle donanmış bu kişiyi bulmaya yönlendiriyordu.

Ada sakinleri birkaç saniye sonra eve dönerek, Ayrton'ı maddi ve manevi olarak güçlendirecek tedavilere başladılar.

Korsanların cesetlerini ağılın biraz ötesine taşıyan Nab ve Pencroff, onları kazdıkları derin bir çukura gömdüler.

Sonra tutsak olduğu dönemde neler yaşandığı Ayrton, Harbert'in başına gelenleri ve arkadaşlarının çektiği sıkıntıları öğrendi. Onlar ise, Ayrton'ı bir daha görmeyi ümit etmiyor, korsanların onu acımasızca katletmiş olmasından kaygılanıyorlardı.

"Ve şimdi," dedi Cyrus Smith öyküsünü tamamlarken, "yerine getirmemiz gereken bir iş var. Görevimizin yarısını bitirdik, ancak korsanlardan kaygı duymamız gerekme de adanın hakimiyetini kendi çabamızla ele geçirmedi."

"O halde," diye karşılık verdi Gédéon Spilett, "Franklin Dağı'nın kollarının oluşturduğu bu labirenti karış karış arayalım! Girilmedik tek bir oyuk, tek bir delik bırakmayalım! Ah! Dostlarım, şimdiye kadar bu derece esrarengiz bir olayla karşı karşıya kalmış bir gazeteci varsa, o da benim!"

"Bu iyiliksever kişiyi bulmadan Granite-house'a dönmeyeceğiz."

"Evet!" dedi Mühendis, "insan olarak elimizden gelen her şeyi yapacağız... ama şunu tekrar söyleyeyim ki, onu ancak kendisi isterse buluruz!"

"Ağılda mı kalacağız?" diye sordu Pencroff.

"Evet, burada kalalım," diye karşılık verdi Mühendis, "bol miktarda erzak var ve araştırmalarımızı sürdüreceğimiz bölgenin merkezinde bulunuyoruz. Zaten gerekli olursa, araba hızla Granite-house'a gidip gelebilir."

"Tamam," diye yanıtladı Denizci. "Yalnız bir şeyi ihmal etmememiz gerek."

"Neyi?"

"Yaz mevsimi ilerliyor, yapmamız gereken bir yolculuk olduğunu unutmayalım."

"Yolculuk mu?" dedi Gédéon Spilett.

"Evet! Tabor Adası yolculuğu," diye karşılık verdi Pencroff. "İskoç yatı geri geldiğinde, adamızın konumunu ve Ayrton'ın şu an nerede bulunduğunu belirten bir pusulayı orada bulmalı. Kim bilir belki de çok geç kalmış olabiliriz?"

"Ama, Pencroff," diye sordu Ayrton, "bu yolculuğa neyle çıkmayı düşünüyorsunuz?"

"*Bonadventure*'le!"

"*Bonadventure*!" diye haykırdı Ayrton... "O artık yok ki."

"*Bonadventure*'üm yok mu!" diye haykırdı Pencroff sıçrayarak.

"Hayır!" diye karşılık verdi Ayrton. "Sekiz gün önce, küçük limanda buldukları tekneyle denize açıldılar ve..."

"Ve?" dedi, yüreği ağzına gelen Pencroff.

"Ve Bob Harvey manevra yapmak için yanlarında olmadığından, kayalara çarptılar, tekne paramparça oldu!"

"Ah! Sefiller! Haydutlar! Alçaklar!" diye haykırdı Pencroff.

"Pencroff," dedi Harbert, Denizci'nin elini tutarak, "daha büyük bir *Bonadventure* yapacağız! Elimizde brikin demir akşamı ve tüm donanımı mevcut!"

"Ama otuz, kırk tonluk bir gemi inşa etmenin en az beş, altı ay süreceğini biliyor musunuz?"

"Acele etmeyeceğiz," diye karşılık verdi Gazeteci, "ve bu yıl Tabor Adası'na gitmekten vazgeçeceğiz."

"Ne yaparsınız, Pencroff, bu gerçeği kabul etmemiz gerek," dedi Mühendis, "umarım bu gecikme

bize pahalıya patlamaz.”

“Ah! Bonadventure’üm! Zavallı *Bonadventure*’üm!” diye haykırdı onca gurur duyduğu teknesini kaybetmenin üzüntüsünü yaşayan Pencroff.

Bonadventure’ün batması ada sakinleri için oldukça üzücü bir olaydı, bunun en kısa zamanda telafi edilmesine karar verilmesinin ardından, adanın en ücra köşelerine yapılacak keşif gezisinin başarıyla sonuçlanmasına yoğunlaşıldı.

Hemen o gün başlanan araştırmalar bir hafta sürdü. Dağın kolları ve sayısız dallanmaları arasında kalan eteği, oldukça girintili çıkıntılı vadilerle kaplı bir labirent oluşturunuyordu. Araştırmalar bu dar boğazların derinliklerinde, hatta belki de Franklin Dağı’nın içinde sürdürülmeliydi. Adanın hiçbir bölümü, tanınmak istemeyen bir kişinin barınağını gizlemesi için daha elverişli olamazdı. Ancak dağ kolları o derece iç içe geçmişti ki, Cyrus Smith keşif gezisini sıkı bir disiplin uygulayarak sürdürmek zorunda kaldı.

Ada sakinleri, ilk önce volkanın güneyine açılan ve Falls-River’in ilk sularının döküldüğü vadiyi araştırdılar. Orada Ayrton arkadaşlarına korsanların sığınmış olduğu ve ağıla getirilmeden önce dört ay boyunca tutsak kaldığı barınağı gösterdi. Her şey Ayrton’ın bıraktığı gibiydi. Mağarada korsanların ihtiyatlı davranarak ayırmış oldukları cephaneler ve erzaklar vardı.

Mağarada sonlanan ve ağırlıklı olarak hoş görünümlü kozalaklılar tarafından gölgelenen bu vadiyi büyük bir titizlikle araştıran ada sakinleri, güneybatı kolunun ucunu döndükten sonra, kıyıdaki gözalıcı bazaltlara açılan daha dar bir boğaza girdiler.

Burada ağaçlar daha seyrek. Otların yerini taşlar almıştı. Yaban keçileri ve muflonlar kayaların arasında geziniyorlardı. Adanın çorak toprakları orada başlıyordu. Şimdiden Franklin Dağı’nın eteğinde kollara ayrılan sayısız vadiden yalnızca üçünün ağaçlıklı ve otlaklar açısından zengin olduğu anlaşılıyordu, bunlar ağılın yer aldığı vadi, onun batı komşusu Falls-River ve doğu komşusu Creek-Rouge vadileriydi. Daha aşağıda birkaç kolla birleşerek nehir haline dönüşen bu iki çay, dağın su şebekesinin tamamını oluşturuyor ve güney bölümündeki toprakların verimli hale gelmesini sağlıyorlardı. Mercy’e gelince, Jakamar Ormanlarının sık ağaçlıkları altında kaybolmuş çok sayıda su kaynağı tarafından besleniyordu, binlerce su yoluna ayrılarak süzülen bu kaynaklar Serpentine Yarımadasının topraklarını suluyordu.

Suyun eksik olmadığı bu üç vadiden biri, yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayabilecek olan bir münzevinin evini barındırabilirdi. Ama ada sakinleri burayı daha önceden araştırmışlar, insan varlığını gösteren hiçbir ipucuna rastlamamışlardı.

Acaba bu barınak ve konuğunu bulabilmek için bu çorak boğazların derinliklerini, bu kaya yığınların aralarını, kuzeydeki dar vadileri ve lav akıntılarını mı araştırmak gerekiyordu?

Franklin Dağı’nın kuzey eteği geniş ve derin olmayan iki vadiden oluşuyordu, yeşilin hiçbir tonuna rastlanmayan düzensiz kayalıklarla kaplanmış, uzun buzultaşlarıyla gölgelenmiş, lav akıntılarıyla döşenmiş zeminleri iri mineral yumrularıyla engebelenmiş, her yanlarına doğal camlar ve labradorlar serpilmiş olan bu vadilerin araştırılması oldukça güçtü. Sağda solda gizlenmiş halde bulunan ve yerleşmeye pek de elverişli olmayan binlerce oyuğun içlerine girebilmek bir hayli zordu. Ada sakinleri dağın iç bölümlerinde yer alan ve duvarları volkanın aktif olduğu dönemde geçen alevlerle kararmış karanlık tünelleri bile araştırdılar. Ellerindeki reçineli meşalelerle bu karanlık dehlizleri katederek en küçük oyuntuyu bile incelediler. Ancak her yana karanlık ve derin bir sessizlik hakimdi. Eski çağlardan kalma bu koridorlara tek bir insan ayağının dahi basmadığı, bu iri kaya bloklarının insan eliyle yer değiştirmedeği anlaşılıyordu. Her biri adanın su yüzüne çıktığı dönemde volkanın

kendilerini püskürttüğü noktada bulunuyorlardı.

Oysa bu yeraltı dehlizleri tamamıyla ıssız ve karanlık gibi görünse bile, Cyrus Smith oraya derin bir sessizliğin hakim olmadığını hissediyordu.

Yüzlerce ayak boyunca dağın iç bölümlerine uzanan bu karanlık tünellerden birinin sonuna ulaştığında, kayaların titreşimleriyle yoğunlukları artan boğuk gürüldemeler duyarak hayretler içinde kaldı.

Kendisine eşlik eden Gédéon Spilett de yeraltı ateşlerinin yeniden canlandığını gösteren bu uzak mırıltıları duymuştu. Bu sesleri birlikte dinlediklerinde, zeminin derinliklerinde kimyasal tepkimeler meydana geldiği konusunda görüş birliğine varmışlardı.

“Demek volkan tamamıyla sönmemiş?” dedi Gazeteci.

“Kraterin ağzını keşfetmiş olduğumuz günden beri, alt tabakalarda bazı hareketlenmeler gerçekleşmiş olabilir. Sönmüş olduğu kabul edilse bile, her volkan yeniden canlanabilir.”

“Ama Franklin Dağı lav püskürtmeye hazırlanıyorsa, bu durum Lincoln Adası için tehlike arz etmez mi?”

“Sanmıyorum,” diye yanıtladı Mühendis, “krater, yani emniyet supabı varolduğuna göre, buhar ve lavların fazlası oradan dışarı atılacak.”

“Tabii lavlar kendilerine adanın bereketli topraklarına doğru yeni bir yol açmazlarsa!”

“Ama sevgili dostum Spilett,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “neden her zamanki doğal yollarını izlemesinler ki?”

“Volkanlar kaprisli olurlar!” diye yanıtladı Gazeteci.

“Şuraya baksanıza,” diye devam etti Mühendis, “Franklin Dağı’nın eğimi volkanik püskürtülerin şu an araştırdığımız vadiye doğru akması için oldukça elverişli. Bu eğimin değişmesi için bir yer sarsıntısının dağın ağırlık merkezini etkilemesi lazım.”

“Ama bu koşullar altında her an için bir yer sarsıntısı beklenebilir,” diye yanıtladı Gédéon Spilett.

“Her zaman,” diye karşılık verdi Mühendis, “özellikle yeraltı güçlerinin yeniden canlanmaya başladığı ve yerkürenin iç katmanlarındaki kanalların tıkandığı dönemlerde. Sevgili dostum Spilett, volkanın aktif hale gelmesi bizim için ciddi bir gelişme sayılabilir, belki de bu volkanın yeniden canlanmak konusunda isteksiz davranması daha hayırlı olabilir! Ancak elimizden hiçbir şey gelmez, öyle değil mi? Yine de ne olursa olsun, Grande-Vue yaylamızın ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya kalacağını sanmıyorum. Dağ ile yayla arasındaki zemin oldukça çukur ve lavlar göl yoluna doğru akarlarsa, kumullara ve Requin Körfezi’ne komşu bölgelere ulaşırlar.

“Henüz dağın tepesinde yakın bir tarihte meydana gelecek bir püskürmenin habercisi olan hiçbir duman göremedik.”

“Hayır,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “dün zirvesini incelediğim kraterin ağzından tek bir duman dahi yayılmıyordu. Ancak ağzın alt bölümlerinde, kayalar, küller, sertleşmiş lavlar birikmiş ve bu süpap geçici olarak tıkanmış olabilir. Ancak ilk ciddi püskürmeyle tüm tıkanıklıklar ortadan kalkar ve sevgili Spilett sizi temin ederim ki, kazanı andıran adamız ve baca görevi yapan volkan, gazların basıncıyla havaya uçmayacak. Yine de şunu tekrarlamak isterim, en iyisi hiçbir şey olmaması.”

“Ama yine de yanılmış olamayız,” dedi Gazeteci, “volkanın iç katmanlarından gelen boğuk gürüldemeleri duyduk!”

“Gerçekten de öyle,” diye karşılık verdi çevreyi bir kez daha dikkatle dinleyen Mühendis, “yanılmış olamayız... Orada şiddetini ve yol açacağı etkileri kestiremediğimiz bir hareketlilik var.”

Dışarı çıktıktan sonra, arkadaşları ile buluşan Cyrus Smith ve Gédéon Spilett onları durumdan haberdar ettiler.

“İyi!” diye haykırdı Pencroff, “bu volkan münasebetsizlik etmek istiyor! Denesin! Karşısında efendisini bulacak!...”

“Kimi?” diye sordu Nab.

“Koruyucumuzu, Nab, açmaya niyetlenirse onun ağzını tıkayacak!”

Görüldüğü gibi Denizci’nin adanın özel tanrısına duyduğu güven sarsılmazdı ve hiç kuşku yok ki, şu ana dek onlarca açıklanamaz olayla kendini gösteren bu görülmez gücün sınırsız olduğunu düşünüyordu. Ancak bunun yanı sıra titiz araştırmalara rağmen ona ulaşabilmek mümkün olmamıştı, tüm çabalara, gayretlere, hatta inatla sürdürülen araştırmalara rağmen o garip barınak bulunamamıştı.

Şubat’ın 19’undan 25’ine dek süren arama çalışmaları, Lincoln Adası’nın en ücra köşeleri bile karış karış taranan güney bölümünün tamamına yayılmıştı. Ada sakinleri, tıpkı polislerin şüpheli bir evin duvarına yaptıktan gibi her kayanın dış yüzünü yoklamışlardı. Hatta Mühendis dağa destek olan en son taş dizisine kadar her yanı araştırmış, kayaların ilk katının sonlandığı kesik koninin üst bölümünü ve dibine kraterin açıldığı o devasa şapkanın tepesini aramayı da ihmal etmemişti.

Hatta daha da ileri gidilerek hâlâ sönük olsa bile derinliklerinden gelen gürüldemelerin net bir şekilde duyulduğu kraterin ağzı da ziyaret edilmişti. Bununla birlikte ne bir duman, ne bir buhar fark ediliyor, kraterin duvarında yakın bir püskürmenin habercisi olabilecek bir ısı değişikliği kaydedilmiyordu. Ancak ada sakinleri Franklin Dağı’nın hiçbir yanında aradıkları kişinin izine rastlamamışlardı.

Böylece araştırmalar kumullarla kaplı bölgeye yöneltildi. Requin Körfezi’nin lavlardan oluşmuş yüksek duvarları zirvesinden eteğine kadar tarandı. Ne bir insan, ne de bir barınak vardı!

Sonuç olarak bu birkaç sözcük boşa giden onca yorgunluğu, hiçbir sonuç vermeyen onca çabayı özetliyordu. Cyrus Smith’le arkadaşlarının hayal kırıklığında içten gelen bir tür öfkenin izleri vardı.

Durum böyle olunca, buralara tekrar gelmeyi hayal etmekten başka yapacak bir şey kalmıyordu, çünkü araştırmalar sonsuza kadar sürdürülemezdi. Ada sakinleri, bu gizemli varlığın adada oturmadığını düşünmeye başlamışlardı, aşırı uyarılmış zihinlerinden en çılgın varsayımlar geçiyordu. Özellikle Pencroff ve Nab olayın garipliğini doğaüstü güçlerin dünyasına sürüklenerek açıklamaya çalışıyorlardı.

25 Şubat günü Granite-house’a geri dönen ada sakinleri kapının eşiğine bir okla gönderdikleri ip sayesinde, zeminle barınakları arasındaki ulaşımı yeniden sağladılar.

Bir ay sonra, 25 Mart günü Lincoln Adası’na gelişlerinin üçüncü yılını kutluyorlardı!

Tutsakların Richmond'dan kaçmalarının üzerinden üç yıl geçmişti ve bu üç yıl boyunca hiç akıllarından çıkmayan ülkelerinden ne çok söz etmişlerdi!

İç savaşın sona ermiş olduğundan şüphe duymuyorlar, Kuzey'in haklı davasının kaybedilmemiş olduğuna inanıyorlardı. Peki bu korkunç savaşta neler yaşanmıştı? Ne kadar kan dökülmüştü? Hangi dostları ölüme yenik düşmüştü? İşte, ülkelerini ne zaman yeniden göreceklarını bilemeden sık sık bunları konuşuyorlardı. Birkaç günlüğüne de olsa, oraya geri dönmek, insanlarla yeniden sosyal bağlar kurmak, adalarını ülkelere bağlamak, sonra kurmuş oldukları ve o zaman anavatana bağlanmış olacak bu kolonide hayatlarının en uzun ve belki de en mükemmel dönemlerini geçirmek; tüm bunlar gerçekleştirilmesi mümkün olmayan bir düş müydü?

Ama bu düşü gerçekleştirmenin iki yolu vardı; ya Lincoln Adası'nın açıklarında bir gemi belirecek ya da ada sakinleri en yakındaki kara parçalarına ulaşabilecek kadar güçlü bir gemiyi kendileri inşa edeceklerdi.

“Tabii, koruyucumuz, bize ülkemize geri dönme olanaklarını sağlamazsa!” diyordu Pencroff.

Gerçekten de Pencroff ve Nab'a üç yüz tonluk bir geminin kendilerini Requin Körfezi ya da Port Ballon'da beklediği söylense, hiç şaşırmayacaklardı. Bu düşünce içinde, her şeye hazır bekliyorlardı.

Ancak daha tedbirli olan Cyrus Smith, onlara gerçeğe dönmelerini tavsiye etti, Ayrton'ın yeni ikametgahının adresini bir an önce Tabor Adası'na bırakmak için acil olarak bir gemi inşa etmek gerekiyordu.

Bonadventure batıp gitmişti, yeni bir geminin inşası için en az altı ay gerekliydi. Zaten kış geliyordu, yolculuk bir dahaki ilkbahardan önce yapılamayacaktı.

“Bu durumda, ilkbaharda yola çıkmak için yeterince zamanımız var,” dedi konuyu Pencroff'a açan Mühendis. “Dostum, gemimizi yeniden yapmak zorunda olduğumuza göre, daha büyük boyutlarda inşa etmemizin uygun olacağını düşünüyorum. İskoç yatının Tabor Adası'nı ziyaret etmesi oldukça şüpheli. Hatta birkaç ay önce oraya gelip Ayrton'ı aradıktan sonra geri dönmüş de olabilir. Gerekirse bizi Polinezya Takımadaları'na ya da Yeni Zelanda'ya götürebilecek bir gemi inşa etmemiz daha yerinde olmaz mı? Ne dersiniz?”

“Bay Cyrus,” diye karşılık verdi Denizci, “küçük bir geminin yanı sıra daha büyük bir gemi yapabilecek durumda olduğunuzu düşünüyorum. Elimizde yeterince odun ve araç gereç var. Bu sadece zaman sorunu.”

“Peki, iki yüz elli, üç yüz tonluk bir gemi inşa etmemiz için ne kadar zaman gerek?” diye sordu Cyrus Smith.

“En az yedi, sekiz ay,” diye yanıtladı Pencroff. “Ancak kışın yaklaştığını ve şiddetli soğuklarda odunu işlemenin kolay olmadığını unutmayalım. Bu durumda, birkaç haftalık gecikmeyi de hesaba katalım, gemimiz bir dahaki kışın ayında yola çıkmaya hazır olursa, kendimizi mutlu sayalım.”

“Tamam,” dedi Cyrus Smith, “Tabor Adası'na ya da daha uzak bir kara parçasına doğru yola koyulmak için oldukça elverişli bir zaman.”

“Doğru, Bay Cyrus,” diye yanıtladı Denizci. “Planlarınızı yapın, işçiler çalışmaya hazır, Ayrton'ın

da önemli katkılarda bulunacağını düşünüyorum.”

Kendilerine danışılan ada sakinleri, Mühendis’in projesini onayladılar, aslında alınacak en doğru karar da buydu, iki yüz elli, üç yüz tonluk bir geminin inşasının büyük bir iş olduğu doğrudu, ama daha önceki başarılı deneyimler kendilerine güvenmelerini sağlıyordu.

Bunun üzerine Cyrus Smith geminin planını hazırlayarak maketini yapmaya koyuldu. Bu arada arkadaşları ıskarmozların ve borda kaplamalarının yapımında kullanılacak ağaçların kesim ve taşınma işlemleriyle uğraşıyorlardı. En iyi meşe ve karaağaçlar Far-West ormanında bulunuyordu. Elverişli bir geçişe imkan sağlamak için son keşif gezisi sırasında açılmış olan yoldan yararlanıldı ve kesilen ağaçlar Far-West yolu adı verilen bu güzergah üzerinden Peribacaları’nda kurulan tersaneye taşındı. Yola gelince, ağaçların seçimine bağlı olarak oldukça dolambaçlı olsa da Serpentine Yarımadası’nın önemli bir bölümüne girişi kolaylaşmıyordu.

Yaş olarak kullanılamayacaklarından ve zamanla sertleşmelerinin beklenmesi gerektiğinden, bu ağaçların çarçabuk kesilmeleri önem arz ediyordu. Doğramacılar, çalışmaların birkaç şiddetli gündönümü esintisi dışında hiç kesilmediği bu nisan ayı boyunca, görevlerini büyük bir gayretle yerine getirdiler. Kâh bir ağacın zirvesine tırmanarak ipi sabitleyen, kâh güçlü omuzlarıyla dalları kesilmiş gövdeleri taşıyan Üstat Jüp, bu çalışmalara büyük katkılarda bulunuyordu.

Kesilen ağaçların tamamı Peribacaları’nın yanına inşa edilen tahta bir sundurmanın altına yerleştirilerek kurumak üzere beklemeye bırakıldılar.

Nisan ayı, kuzey yarımkürenin ekim ayında sıklıkla yaşandığı gibi güzel geçmişti. Kesim çalışmalarının yanı sıra toprakla da ilgileniyorlardı, kısa bir süre içinde Grande-Vue Yaylası’nda talanı hatırlatan hiçbir ize rastlanmaz oldu. Değirmenin yanı sıra, kümesin barakaları da yeniden inşa edilmişti. Ancak bu kez barakalan daha büyük boyutlarda yapmak gerekiyordu, çünkü kümes hayvanlarının nüfusu giderek artıyordu. Ahırlarda şu anda beş onagga vardı, bunlardan dördü arabaya koşulacak ve üzerlerine binilecek kadar güçlü ve iyi eğitilmişti, yeni doğmuş bir de yavru mevcuttu. Koloninin tarım araçları artık bir sabandan daha fazlaydı, onaggalar tıpkı Yorkshire ya da Kentucky sığırları gibi toprağı sürmek amacıyla kullanılıyorlardı. Aralarında işbölümü yapmış olan ada sakinlerinin elleri hiç boş kalmıyordu. Bu çalışmalar sağlıkları için ne kadar yararlıydı! Akşamları Granite-house’a döndüklerinde gelecekle ilgili projelerinden söz ederken nasıl coşuyorlardı!

Artık ağılda yaşamayan Ayrton da ortak yaşamı paylaşıyordu. Yine de her zaman hüznü görünüyor, fazla konuşmuyor ve arkadaşlarının şakalarından çok çalışmalara eşlik ediyordu. Ancak sıra işe gelince, onun gücü, zekası ve becerikliliği herkes tarafından takdirle karşılanıyordu ve ne kadar sevildiğini bilmiyor olamazdı.

Bunun yanı sıra ağıldaki çalışmalar da ihmal edilmiyordu. Aralarından biri, arabaya ya da onaggalara binerek müflon ve keçi sürülerinin bakımını yapmak için iki günde bir oraya gidiyor ve dönüşte Nab’ın kileri için süt getiriyordu. Bu yolculuklar sırasında avlanma fırsatı da buluyorlardı. Bu nedenle yanlarına Top’u da alan Harbert ve Gédéon Spilett, arkadaşlarına oranla ağıl yolunu daha sık katediyorlardı. Elleriindeki mükemmel silahlar sayesinde Granite-house’da sudomuzu, aguti, kangum, yabandomuzu gibi büyük av hayvanları ile ördek, tetra, çalı horozu, jakamar, çulluk gibi küçük av hayvanları eksik olmuyordu. Tavşanlığın, istiridyeliğin ürünleri, yakalanan birkaç kaplumbağa, Mercy’nin sularına bir kez daha akın eden somonlar, Grande-Vue Yaylası’nın sebzeleri, ormanın doğal meyveleri koloninin zenginliklerine zenginlik katıyor ve aşçıbaşı Nab onları depolamakta güçlük çekiyordu.

Ağılla Granite-house arasında iletişimi sağlayan telgraf hattı yeniden kurulmuştu, içlerinden biri

ağıla gittiğinde ya da geceyi orada geçirmesi gerektiğinde görevini yerine getiriyordu. Zaten ada artık daha güvenliydi ve en azından insanların saldırısına uğrama ihtimalleri yoktu.

Yine de böyle bir gelişme tekrar yaşanabilirdi. Korsanların, hatta kaçak mahkumların adaya çıkması hep kaygılandırıyordu. Bob Harvey'nin Norfolk'ta hâlâ tutuklu bulunan arkadaşlarının, suç ortaklarının onun projelerinden haberdar olup aynı türden bir girişimi denemeleri imkan dahilindeydi. Bu nedenle ada kıyılarını sürekli olarak gözetim altında tutuyorlar, her gün dürbünleriyle Union ve Washington körfezlerini çevreleyen ufku gözetliyorlardı. Ağıla gittiklerinde denizin batı bölümünü aynı özenle inceliyor, dağ koluna çıkarak bakışlarıyla batı ufkunun geniş bir bölümünü tarıyorlardı.

Şüpheli bir şeye rastlanmasa da her zaman tetikte olmaları gerekiyordu.

Mühendis, bir akşam ağılı sağlamlaştırmakla ilgili düşüncelerini arkadaşlarına açtı. Tedbirli davranarak tahta çiti yükseltmeyi ve gerekli hallerde düşmana karşı koyabilecekleri bir beton tabyayla ile ağılı yandan güçlendirmeyi düşünüyordu. Granite-house konumu itibarıyla ulaşılamayacak bir durumda olduğu için, adaya çıkacak korsanların hedefi barakalan, kaynakları ve barındırdığı hayvanlarla ağıl olacaktı, ada sakinleri orada mahsur kalırlarsa, düşmana karşı daha elverişli koşullarda direnebileceklerdi.

Daha olgunlaşması gereken bu proje, zorunlu olarak bir dahaki ilkbahara ertelenmişti.

15 Mayıs'a doğru yeni geminin omurgası tersanenin zemini üzerinde uzanıyordu, kısa süre sonra her iki ucuna eklenen baş ve kık bodoslamaları neredeyse dikey olarak yükseliyordu. Kaliteli bir meşeden yapılmış olan bu omurganın uzunluğu yüz on ayaktı, bu durumda genişliği de yirmi beş ayak olacaktı. Ancak doğramacıların soğuk havaların bastırmasından önce yapabileceklerinin hepsi buydu. Bir sonraki hafta kık bölümün ilk kaburgaları yerlerine yerleştirildi, ardından çalışmalara ara verilmek zorunda kalındı.

Ayın son günlerinde havalar iyice bozmuştu. Rüzgar doğudan bazen kasırga şiddetiyle esiyordu. Mühendis Granite-house yakınlarında başka bir yere kurulması mümkün olmayan tersanenin barakalan için kaygılanıyordu, çünkü adacık kıyıyı açıktan gelen dalgaların öfkesine karşı yeterince koruyamıyordu ve şiddetli firmalarda dalgalar granit surun eteğini doğrudan dövüyordu.

Neyse ki, korktukları başlarına gelmedi. Rüzgârın çoğunlukla güneydoğudan esmesi nedeniyle Granite-house kıyılan, Epave Burnu'nun tabyaları tarafından korunuyordu.

Yeni geminin en gayretli ustaları olan Pencroff ve Ayrton çalışmalarını son ana dek sürdürdüler. Saçlarını dalgalandıran rüzgardan, iliklerine kadar işleyen yağmurdan korkacak insanlar değillerdi ve çekiç darbeleri soğuk havada sıcak havaya oranla daha etkili oluyordu. Ancak bu nemli havanın ardından gelen şiddetli soğuklarla birlikte lifleri demir gibi sertleşen odunu işlemek giderek zorlaşıyordu, 10 Haziran'a doğru, gemi inşa çalışmalarına ara vermek gerekmişti.

Cyrus Smith ve arkadaşları, Lincoln Adası'nda kışların ne kadar sert geçtiğini gözlemlemişlerdi. Havalar, ekvatora aynı uzaklıkta bulunan New England eyaletindeki kadar soğuktu. Kuzey yarımkürede ya da en azından New Britain ve Birleşik Devletlerin kuzeyinde bu durum kutba yakın olan toprakların düz oluşu ve kuzeyin üstlerinden gelen rüzgarlara karşı koyacak engellerden zeminin yoksun oluşuna bağlansa da aynı şey Lincoln Adası için geçerli değildi.

“Hatta,” dedi bir gün Mühendis arkadaşlarına, “Akdeniz'in iç bölgeleriyle aynı enlem derecesinde bulunan ada ve kıyıların soğuktan daha az etkilendiği gözlemlenmiştir. Sık sık Lombardiya kışının İskoçya'ninkine oranla daha sert geçtiğini duymuşumdur, bu durumun açıklaması, denizin yaz boyunca tuttuğu sıcakları kışın çevresine yaydığına bağlanmaktadır. Adalar bu yayınımdan yararlanmak için daha elverişli bir konumdalar.”

“Ama, Bay Cyrus,” dedi Harbert, “Lincoln Adası neden bu ortak yasanın kurallarına uymuyor?”

“Bunun açıklaması zor,” diye karşılık verdi Mühendis. “Yine de bu özelliğinin, kuzey yarımküreye oranla daha soğuk olan güney yarımkürede yer almasıyla ilgili olabileceğini düşünüyorum.”

“Gerçekten de,” dedi Harbert, “yüzen buzullar, Pasifik’in kuzeyinden çok güneyindeki alçak enlem derecelerinde bir araya geliyorlar.” “Bu doğru,” diye karşılık verdi Pencroff, “balina gemilerinde çalışırken, Hom Burnu’nun açığına kadar gelen buzdağları görmüştüm.”

“Bu durumda, Lincoln Adası’nı etkisi altına alan aşırı soğukların yakınlarda bulunan buzullardan ve bankizlerden kaynaklandığı ileri sürülebilir,” dedi Gédéon Spilett.

“Bu düşüncenizde haklısınız, sevgili dostum Spilett,” diye yanıtladı Cyrus Smith, “sert geçen bu kışlar yakınlarda bulunan bankizlere bağlanabilir. Size güney yarımküreyi kuzey yarımküreden daha soğuk kılan nedeni açıklamak isterim. Yazın bu yarımküreye daha yakın olan güneş, kışın tam tersine buradan uzaklaşıyor. Bu da Lincoln Adası’nda yazın aşırı sıcakların, kışın da aşırı soğukların yaşanmasına neden oluyor.” “Ama neden, Bay Cyrus,” diye sordu Pencroff kaşlarını çatarak, “neden yarımküremize daha adil davranılmamış?”

“Dostum Pencroff,” diye karşılık verdi Mühendis gülerek, “adil ya da değil, bu durumu kabul etmek lazım, bu özelliğin neden kaynaklandığı şu şekilde açıklanabilir: Mekanik yasalarına göre, dünyanın güneş etrafında izlediği yörüngenin bir daire değil, elips olduğu kabul ediliyor. Dünya bu elipsin üzerinde olduğuna göre, bazen güneşe en uzak olduğu yeröte noktasından, bazen de güneşe en yakın olduğu yerberi noktasından geçiyor. Yani güney yarımküre, kış mevsimi boyunca güneşe en uzak noktada bulunduğu için şiddetli soğukların etkisine maruz kalıyor. Buna karşı yapılabilecek hiçbir şey yok, Pencroff, insanlar ne kadar bilge olurlarsa olsunlar, Tanrı’nın kendi elleriyle kurduğu kozmografik düzeni değiştirmezler.”

“Ama yine de,” diye ekledi, bu gerçekleri kabul etmek istemezmiş gibi görünen Pencroff, “dünya yeterince bilgedir! Bilinenler bir araya getirilse, Bay Cyrus, ortaya ne kalın bir kitap çıkardı!”

“Bilinmeyenler bir araya getirilse, daha da kalın bir kitap hazırlanabilirdi,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Sonuç olarak şu ya da bu nedenle beraberinde her zamanki şiddetli soğukları da getiren haziran ayı boyunca, ada sakinleri sık sık Granite-house’dan dışarı adım atamamışlardı.

Ah! Bu kuşatma hepsine ve özellikle de Gédéon Spilett’a ne zor geliyordu.

“Baksana,” dedi bir gün Nab’a, “bana herhangi bir günlük gazete getirebilecek kadar iyi bir çocuk olsaydın, bir noter sözleşmesiyle mirasımın tamamını sana bıraktırdım! Mutlu olmamı en fazla engelleyen şey, her sabah dünyada bir gün önce neler olup bittiğini bilememek!” Nab gülmeye başlamıştı.

“Doğrusunu isterseniz,” diye karşılık vermişti, “beni asıl ilgilendiren günlük işler!”

İşin gerçeği, dışarıda olduğu gibi içeride de işlerin yoğun olduğuydu.

Lincoln Adası kolonisi, o sırada en refah dönemini yaşıyordu, üç yıl süren çabaların sonunda bu duruma gelinmişti. Brikin batması onlar için yeni bir zenginlik kaynağıydı. Tersanedeki geminin yapımında kullanılacak olan donanımın yanı sıra, aletler, her türden araç gereç, silahlar, cephaneler ve giysiler şimdi Granite-house’un depolarını dolduruyordu. Keçeden kaba saba kumaşlar yapmaya gerek kalmamıştı, ilk kış mevsimi sırasında soğuktan etkilenmiş olsalar da artık sert geçecek bir kıştan kaygı duymuyorlardı. Bol miktarda bulunan çamaşırlara da büyük özen gösteriliyordu. Cyrus Smith, deniz tuzundan başka bir şey olmayan sodyum klorürü kolayca sodyum ve klora ayırmıştı. Sodyum karbonat haline getirilmesi kolay olan sodyum, kalsiyum ve diğer klorür bileşiklerine

dönüştürülen klor, çeşitli temizlik işlerinde ve özellikle çamaşırların beyazlatılmasında kullanılıyordu. Zaten tıpkı ailelerin eski dönemlerde yaptıkları gibi yılda dört kez çamaşır yıkanıyordu ve şunu da eklemek gerekirse, Pencroff postacının gazetesini getirmesini bekleyen Gédéon Spilett usta çamaşırcılardı.

Kışın haziran, temmuz ve ağustos ayları bu şekilde geçti. Şiddetli soğukların etkisi altında geçen bu süre zarfında, ortalama sıcaklık 8° Fahrenheit'ın (sıfırın altında 13 santigrat) üstüne çıkmamıştı, yani hava bir önceki kışa göre daha sertti. Buna karşın, Granite-house'un sobalarında sürekli olarak alev alev yanan odunların çıtırtısı duyuluyor, bu ateşten yayılan dumanlar granit duvarın üzerine uzun, siyah gölgeler olarak halinde yansıyor! Oradan birkaç adım ötede doğal olarak yetişen bu yakıtı hiç kısıtlama yapmadan harcıyorlardı. Bunun dışında, geminin inşası için kesilmiş olan odunları fazlası, taşınması zahmetli olan taşkömürü kullanımını gerektirmiyordu.

İnsanlar ve hayvanlar sağlıklı görünüyorlardı. Üstat Jüp'ün biraz üşüdüğünü kabul etmek gerekirdi. Bu belki de onun tek kusuruydu, ona sıkı bir şekilde astarlanmış bir robdöşambır dikmek gerekmişti. Ama ne kadar becerikli, ne çalışkan bir uşaktı, patavatsızlığı ya da gevezeliği yoktu, bu özelliklerinden dolayı onu Eski ve Yeni dünyadaki iki ayaklı meslektaşlarına örnek göstermek yerinde olurdu!

“Bundan böyle,” diyordu Pencroff, “dört elini kullanırsan, işlerini daha kolay halledeceksin!”

Gerçekten de akıllı dörtayaklı bu işi iyi beceriyordu!

Dağın çevresinin araştırıldığı keşif gezisinin üzerinden geçen yedi ay ve havaların ısınmaya başladığı eylül ayı boyunca, adanın koruyucusundan hiçbir haber alınamadı. Zaten ada sakinleri tehlikeli bir durumla karşı karşıya kalmadıkları için müdahale etmesine gerek olmamıştı.

Cyrus Smith, bu meçhul kişiyle Granite-house'un konukları arasında, granit kütlenin içinde herhangi bir irtibat kurulmamı? olduğunu gözlemlemiş, hatta içgüdüleri sayesinde bazı şeyleri önceden sezebilen Top'un havlamalarının son zamanlarda tamamıyla kesilmiş, orangutanın kaygılarının ortadan kalkmış olduğunu saptamıştı. Artık bu iki arkadaş -çünkü öyleydiler- iç kuyunun ağzının etrafında dolaşmıyorlar, ilk başlarda Mühendis'in kuşkulanasına neden olan ilginç inilti seslerini çıkarmıyorlardı. Ancak tüm bunlar, bu bilmeceyle ilgili son sözün söylendiğinin göstergesi miydi? Bu gizemli kişinin yeniden sahneye çıkmasını gerektirecek bir olay meydana gelemez miydi? Geleceğin neler getireceğini kim bilebilirdi ki?

Nihayet kış sona erdi, ancak ilkbaharın ilk günleriyle birlikte ciddi sonuçlara yol açabilecek bir olay meydana geldi.

7 Eylül günü Franklin Dağı'nın zirvesini gözlemleyen Cyrus Smith, kraterin üzerinde ilk kıvrımları gökyüzüne doğru yükselen bir duman gördü.

Mühendis tarafından durumdan haberdar edilen ada sakinleri işlerini yanda bırakarak sessizce Franklin Dağı'nın zirvesini izlemeye koyuldular.

Demek ki, volkan yeniden hareketlenmiş, buharlar kraterin dibindeki madeni katmanları yarıp geçmişti. Acaba yeraltı ateşleri şiddetli bir püskürmeye yol açabilecek miydi? Bunu şimdiden kestirmek mümkün değildi.

Volkanın püsküreceği varsayımı kabul edilse bile, Lincoln Adası'nın tamamı bundan etkilenmeyecekti. Volkanik maddelerin yayılması her zaman felaketlere yol açmayabilirdi. Dağın güney 'yamaçlarını kaplayan lav akıntılarından da anlaşılacağı gibi ada daha önce de böyle bir olaya maruz kalmıştı. Ayrıca kraterin biçimi, üst kenarında oyulmuş ağzı, püskürtülen maddelerin adanın bereketli topraklarının ters istikametine doğru akacağını gösteriyordu.

Yine de geçmişte yaşananlar geleceği bağlamazdı. Volkanların zirvesinde sık sık eski kraterler kapanır ve yenileri açılırdı. Her iki kıtadaki Etna, Popocatepeti ve Orizaba yanardağlarında bu olay yaşanmıştı, püskürmenin ardından her şey olabilirdi. Sonuçta bazen volkanik patlamalara eşlik eden bir yer sarsıntısı dağın ağırlık merkezinin değişmesi ve akkor halindeki lavların yeni bir yol izlemesi için yeterli olabilirdi.

Cyrus Smith, yaşanabilecek gelişmeleri, tüm olasılıkları göz önünde bulundurarak hiç abartmadan arkadaşlarına anlattı.

Sonuç itibarıyla yapılacak bir şey yoktu. Bir yer sarsıntısı gerçekleşmedikçe, Granite-house tehdit altında değildi. Ancak Franklin Dağı'nın güney cephesinde yeni bir krater açılırsa, ağıl için kaygılanılabılırdı.

O günden itibaren dağın zirvesinden aralıksız bir şekilde yayılmaya devam eden dumanların kalın kıvrımlarına henüz alevler karışmıyordu, yine de her geçen gün kalınlıkları ve yükseklikleri artıyordu. Bu durum merkez kraterin iç bölümündeki hareketlenmenin yoğunlaştığını gösteriyordu.

Buna rağmen, havaların ısınmasıyla çalışmalara yeniden başlandı. Geminin inşa çalışmalarına ağırlık veriliyordu, Mühendis kumsaldaki şelale sayesinde ağaç gövdelerini hızlı bir şekilde keserek onları kalas ve kereste haline getiren hidrolik bir testere yapmıştı. Bu aletin işleyişi Norveç'in kırsal kesimindeki bıçkışhanelerde kullanılanlar kadar basitti. Yapılması gereken tek şey odun parçasına yatay bir ilk hareket verildikten sonra testereyi düşey bir eksende harekete geçirmektir. Mühendis bir tekerlek, iki silindir ve uygun bir şekilde yerleştirilen makaralar aracılığıyla bu düzeneği kurmayı başarmıştı. Eylül ayının sonlarına doğru iki direkli olarak inşa edilen geminin iskeleti tersanede yükseliyordu. Iskarmozların yapımı tamamlanmış, kaburgalar geçici bir iç eğmeçle tutturulmuştu, geminin çatısı şimdiden ortaya çıkmıştı. Ön tarafı ince, arka bölümü ise oldukça geniş olan bu iki direklinin gerekirse, uzun bir yolculuğa dayanabileceği anlaşıyordu. Ancak borda kaplamalarının yerleştirilmesi, iç döşemenin ve güvertenin hazırlanması daha bir hayli zaman alacaktı. Neyse ki, eski brikin demir akşamı deniz altı patlamasından sonra kurtarılabilmişti. Pencroff ve Ayrton, hasar görmüş borda kaplamaları ve igrilerden bol miktarda takoz ve bakır çivi sökmüşlerdi. Bu durum demircilere vakit kazandırıyor, ancak doğramacıların işi daha çoktu.

İnşa çalışmalarına bir hafta süren hasat ve Grande-Vue Yaylası'nın bereketli ürünlerini Granite-house'a taşıma işlemleri nedeniyle ara verildi. Bu iş tamamlanınca artık tüm çabalarını iki direkli geminin yapımına yoğunlaştırdılar.

Gece olduğunda işçiler tamamıyla bitkin düşüyorlardı. Zaman kaybetmemek için yemek saatlerini değiştirmişlerdi, Öğlen ve havanın kararmasından sonra yemek yiyorlardı. Sonra Granite-house'a çıkarak hemen uykuya çekiliyorlardı.

Bazen ilginç bir sohbet açıldığında uyku saatleri biraz gecikiyordu. O zaman gelecekte söz ediyorlar, gemiyle en yakın kıyılara yapacakları bir yolculuğun yaşamlarını nasıl değiştireceği üzerine fikir yürütüyorlardı. Ancak bu projelerin tamamına Lincoln Adası'na geri dönme düşüncesi hakimdi. Onca emekle kurdukları ve Amerika'ya bağlandığında daha da gelişecek olan bu koloniyi hiçbir zaman terk etmeyeceklerdi.

Özellikle Pencroff ve Nab ömürlerini burada tamamlamayı ümit ediyorlardı.

“Harbert,” diyordu Denizci, “Lincoln Adası'ndan hiç ayrılmayacak mısınız?”

“Hiçbir zaman, Pencroff, özellikle sen de burada kalmaya karar verirsen!”

“Ben kararımı verdim, evlat,” diye yanıtlıyordu Pencroff, “sizi bekleyeceğim! Bana eşinizi ve çocuklarınızı getireceksiniz, ve o yavruları hayattan zevk alabilen insanlar olarak yetiştireceğim!”

“Anlaşıldı,” diye karşılık veriyordu yanakları kızararak gülümseyen Harbert.

“Ya siz, Bay Cyrus,” diye devam ediyordu Pencroff coşkuyla, “adanın valisi olmaya devam edeceksiniz! Ah, şuraya bakın! Ada kaç nüfusu barındırabilir? En az on bin!”

Sohbet bu şekilde devam ederken, Pencroff'un hayallerini anlatmasına ses çıkarılmıyor, en sonunda Gazeteci kurmayı planladığı *New-Lincoln-Herald'dan* söz ediyordu!

İşte insanoğlu böyleydi. Kendinden sonra kalıcı bir eser bırakmak ihtiyacı, onun bu ölümlü dünyadaki üstünlüğünün belirtisiydi. Bu şekilde egemenliğini kurmuş, tüm dünyada hakimiyetini kanıtlamıştı.

Yine de Jüp ve Top'un gelecek ile ilgili hayaller kurmadıklarını kim bilebilirdi?

Susunluğunu korumaya devam eden Ayrton, Lord Glenarvan'ı yeniden görmek ve herkese yeniden dürüst bir insan olduğunu göstermek istiyordu.

15 Ekim akşamı, bu varsayımlardan yola çıkan sohbet her zamankinden daha fazla uzamıştı. Saat dokuzdu. Gizlenmesi zor olan uzun esnemeler, şimdiden uyku vaktinin gelmiş olduğunu gösteriyordu ve Pencroff yatağına yönelmek üzereyken salondaki telgrafın zili çaldı.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Ayrton, Pencroff ve Nab oradaydı, yani içlerinden hiçbiri ağılda değildi.

Cyrus Smith ayağa kalkmıştı. Arkadaşları yanlış duyup duymadıklarını sormak istemişçesine birbirlerine bakıyorlardı.

“Bu da ne demek?” diye haykırdı Nab. “Şeytan göndermiş olamaz ya?”

Kimse karşılık vermedi.

“Fırtına var,” dedi Harbert, “elektrik akımının etkisiyle...”

Harbert cümlesini tamamlamadı. Tüm bakışların yönelmiş olduğu Mühendis, başım olumsuz bir ifadeyle sallıyordu.

“Bekleyelim,” dedi o zaman Gédéon Spilett

“Bu bir işaretse, gönderen kişi tekrarlayacaktır.” “Peki kimin göndermiş olduğunu düşünüyorsunuz?” diye haykırdı Nab.

“Ama,” diye karşılık verdi Pencroff, “bizi...” Denizci'nin cümlesi telgraf ziliyle tekrar

titreşmesiyle kesildi.

Alete yönelen Cyrus Smith, tele akım vererek ağıla şu telgrafi gönderdi:

“Ne istiyorsunuz?”

Birkaç saniye sonra harf kadranının üzerinde gidip gelmeye başlayan ibre, Granite-house’un konuklarına şu yanıtı bildiriyordu: “Hemen ağıla gelin.”

“Nihayet!” diye haykırdı Cyrus Smith.

Evet! Nihayet! Esrar perdesi aralanacaktı! Kendilerini fazlasıyla ilgilendiren bu yeni gelişme karşısında yorgunluklarını unutmuş olan ada sakinleri, artık dinlenmeye ihtiyaç duymuyorlardı. Hiçbir şey konuşmadan, birkaç saniye içinde Granite-house’dan ayrılarak kumsala indiler. Yalnızca Top ve Jüp orada bırakılmışlardı. Onlara gerek yoktu.

Gece oldukça karanlıktı. Yeni ay güneşle birlikte gözden kaybolmuştu. Harbert’in da gözlemlediği gibi iri fırtına bulutları, yıldızların parıltısını engelleyecek şekilde ağır ve alçak bir kubbe oluşturuyorlardı. Uzak bir fırtınanın habercisi olan birkaç ışık parıltısı ufku aydınlatıyordu.

Birkaç saat içinde adanın üzerinde fırtına-kopması mümkün gibi görünüyordu. Ürkütücü bir geceydi.

Ancak bu zifiri karanlık, ağıl yolunu ezbere bilen bu insanları engelleyemezdi. Mercy’nin sol kıyısı boyunca ilerledikten sonra yaylaya ulaşarak Creek-Glycerine üzerindeki köprüyü aştılar, ardından ormanın içine dalarak yollarına devam ettiler.

Coşkun bir heyecanın etkisinde, hızlı adımlarla yürüyorlardı. Hiç kuşku yok ki, bu bilmecenin anahtar sözcüğünü, kendilerine yardım etmekte her zaman cömert davranan ve yerinde müdahaleleriyle yaşamlarına girmiş olan bu gizemli kişiyi bulmaya gidiyorlardı. Gerçekten de bu meçhul kişinin, yerinde müdahalelerini gerçekleştirebilmesi için onların yaşamına ortak olması, akıllarından geçen en ince ayrıntıyı bilmesi, Granite-house’da neler konuştuklarını duyması gerekmiyor muydu?

Her biri düşüncelere dalmış olarak hızla ilerliyorlardı. Ağaçların kubbesi altında yolun kenarını görebilmek bile mümkün değildi. Zaten ormanda çıt çıkmıyordu. Atmosferin ağırlığından etkilenmiş olan dörtayaklılar ve kuşlar hiç ses çıkartmayarak kımıldamadan bekliyorlardı. Yaprakları kımıldatan tek bir esinti dahi yoktu. Bu zifiri karanlıkta ada sakinlerinin sert zemini çiğneyen ayaklarının sesinden başka bir şey duyulmuyordu.

Yürüyüşün ilk on beş dakikası boyunca, sessizliği bozan tek şey Pencroff’un şu saptamasıydı:

“Yanımıza fener almamız gerekirdi.”

Bu sözlerle Mühendis’in yanıtı şöyle olmuştu:

“Ağıldaki feneri kullanırız.”

Cyrus Smith ve arkadaşları Granite-house’u dokuzu on iki geçe terk etmişlerdi. Dokuz kırk yedide, Mercy’nin ağzını ağıldan ayıran beş millik mesafenin üç milini katetmişlerdi.

O sırada adanın göğünü ıslıl ıslıl aydınlatan beyazımtırak şimşekler dalların kıvrımlarını siyaha büyüyorlardı. Bu yoğun parıltılar gözlerini kamaştırıyordu. Fırtınanın patlaması yakındı. Şimşekler giderek daha sık ve parıltılı bir şekilde çakıyorlardı. Uzaktan gelen gürüldemeler gökyüzünün derinliklerine yayılıyordu. Atmosfer boğucu bir hal almıştı.

Karşı konulmaz bir gücün etkisindeymişler gibi ilerliyorlardı.

Saat dokuzu6 çeyrek geçe bir şimşeğin parıltısıyla tahta çiti seçebildiler, daha kapıyı henüz geçmişlerdi ki, ortalık korkunç bir gök gürültüsüyle sarsıldı.

Ağılın birkaç saniyede aşılmasıyla Cyrus Smith evin önüne ulaşmıştı.

Telgraf buradan gönderildiğine göre, meçhul kişinin evde olması mümkündü. Yine de pencereyi aydınlatan bir ışık yoktu.

Mühendis kapıya vurdu.

Yanıt gelmedi.

Cyrus Smith kapıyı açınca karanlık odaya girdiler.

Nab'ın çaktığı çakmakla yakılan fener, odanın her köşesine gezdirildi.

Kimse yoktu. Her şey bırakıldığı gibiydi.

“Yoksa hayal mi gördük?” diye mırıldandı Cyrus Smith.

Hayır! Bu mümkün değildi! Telgrafta:

“Hemen ağıla gelin” yazıyordu.

Özel olarak. Telgrafa ayrılmış olan masaya yaklaştılar. Her şey yerli yerindeydi, alıcı ve verici gibi pil ve kutusuna da el değmemiş görünüyordu.

“Buraya son kez kim geldi?” diye sordu Mühendis.

“Ben, Bay Smith,” diye yanıtladı Ayrton.

“Kaç gün önceydi?”

“Dört gün.”

“Ah! bir pusula!” diye haykırdı Harbert, masanın üzerine bırakılmış bir kağıdı göstererek.

Bu kağıdın üzerinde İngilizce yazılmış şu sözcükler vardı:

“Yeni teli takip edin.”

“Yola koyulalım!” diye haykırdı, telgrafın ağıldan değil, ilave bir telle Granite-house’la ile doğrudan iletişim kurabilen o gizemli barınaktan gelmiş olduğunu anlayan Cyrus Smith.

Nab'ın yanan feneri almasıyla hepsi birlikte evden ayrıldılar.

O sırada fırtına bütün şiddetiyle etkisini göstermeye başlamıştı. Şimşeklerle gökgürültüleri arasındaki zaman farkı giderek kısalıyordu. Fırtına kısa bir süre içinde Franklin Dağı’nı ve adanın tamamını etkisi altına alacaktı. Hiç durmadan çakan şimşeklerin aydınlığında, volkanın dumanlarla kaplı zirvesi seçilebiliyordu.

Ağılın evle tahta çit arasındaki bölümünde, telgraf teline rastlanmadı. Ancak kapıyı aştıktan sonra ilk direğe doğru koşan Mühendis, bir şimşegin parıltısında yalıtkindan yere doğru uzanan yeni bir tel fark etti.

“İşte!” dedi.

Zeminin üzerinde ilerleyen bu tel, tıpkı sualtı kabloları gibi elektrik akımının serbestçe iletilmesini sağlayan bir yalıtkan maddeyle sarılmıştı. Ormana ve dağın güney kollarına doğru yönelen bu tel batı istikametini işaret ediyordu.

“İzleyelim!” dedi Cyrus Smith.

Kâh fenerin ışığında, kâh şimşeklerin aydınlığında teli takip etmeye başladılar.

O sırada gök gürültüleri öylesine şiddetli bir şekilde yankılanıyorlardı ki, tek bir sözcüğün dahi işitilmesi mümkün değildi. Zaten yapılması gereken konuşmak değil, ilerlemektir.

Cyrus Smith ve arkadaşları önce ağıl vadisiyle Falls-River Vadisi arasında yükselen dağ koluna tırmanarak onu en kestirme noktasından aştılar. Ağaçların alçak dalları da, zemin boyunca uzanan tel de onlara güvenli bir şekilde rehberlik ediyordu.

Mühendis, meçhul barınağın telin sona ereceği vadinin derinliklerinde olduğunu tahmin ediyordu.

Ancak tahmininde yanılmıştı. Güneybatı kolunu tırmanmak ve garip bir şekilde üst üste yığılmış bazaltlardan oluşan bir duvarla sonlanan çorak yaylaya inmek gerekiyordu. Bazen içlerinden biri yere

eğiliyor, teli eliyle yoklayarak yönü belirliyordu.

Ancak bu telin denize doğru uzandığına hiç şüphe yoktu. O zamana dek boşuna bir çabayla aranan barınağın orada, bilinmeyen kayalıkların derinlerinde olduğu muhakkaktı.

Gökyüzü alev alev yanıyor, şimşekler ardı ardına çakıyordu. Birçoğu volkanın zirvesine yönelerek kalın dumanlarla kaplı kraterin derinliklerinde kayboluyordu. Bazen dağın alev püskürttüğünü sanıyorlardı.

On bire çeyrek kala, batıda okyanusu yukarıdan çevreleyen kıyıya ulaşmışlardı. Rüzgar etkisini artırmıştı. Kayalıkları döven dalgaların sesi beş yüz ayak aşağıdan geliyordu.

Cyrus Smith, ağıldan beri bir buçuk mil yol almış oldukların hesapladı.

Bu noktada kayalıkların içine doğru yönelen tel, dar ve girintili çıkıntılı çukur bir yolun oldukça dik yamacını izliyordu.

Dengesiz bir halde bulunan kayaların kaymasını ve denize yuvarlanmayı göze alarak o yöne doğru ilerlediler. İniş oldukça tehlikeliydi, ancak tehlike umurlarında değildi, kendilerinden geçmiş bir halde, mıknaşın demiri çektiği gibi çeken bu gizemli noktaya doğru koşuyorlardı.

Böylece neredeyse bilinçlerini kaybetmiş vaziyette, gündüz gözüyle bile güçlüklerle inilebilecek bu çukur boyunca yollarına devam ettiler. Yuvarlanan taşlar, ışık alan bölgelerden geçerken alev almış göktaşları gibi parıldıyorlardı. Cyrus Smith en önden, Ayrton ise arkadan yürüyordu. Bazen adım adım ilerliyorlar, bazen de kaygan kayalarda düştükten sonra ayağa kalkarak yürümeye devam ediyorlardı.

Nihayet tel ani bir açı yaparak yüksek dalgalarla dövülen sık kayalıklardan oluşan kıyıya yöneldi. Ada sakinleri bazalt kayalardan oluşan duvarın alt sınırına varmışlardı.

Orada denize doğru yatay ve paralel olarak uzanan bir destek duvarı vardı. Teli izlemek üzere yöneldikleri bu duvarın yüz adım ötede hafif bir eğimle deniz seviyesine doğru alçaldığını fark ettiler.

Teli kavrayan Mühendis, onun suların altına doğru gömülmüş olduğunu gördü.

Yanında bekleyen arkadaşları büyük bir şaşkınlık içindeydiler.

Hayal kırıklığı ve umutsuzluk ifade eden bir çığlık attılar! Bu durumda suya dalarak bir deniz altı mağarasını aramak mı gerekiyordu? içinde bulundukları aşırı heyecan hali nedeniyle bunu yapmakta tereddüt etmeyeceklerdi.

Mühendis'in aklına gelen bir düşünce onları durdurdu.

Arkadaşlarını kayalardan oluşan bir oyuğa götüren Cyrus Smith:

“Bekleyelim,” dedi. “Şu an deniz yüksek. Sular alçaldığında, yol açılmış olacak.”

“Bunu nereden biliyorsunuz?” diye sordu Pencroff.

“Ona ulaşabilecek olmasak bizi çağırmazdı!”

Cyrus Smith, öyle inançlı bir ifadeyle konuşmuştu ki, söylediklerine hiçbir itiraz gelmedi. Zaten saptaması mantıklıydı. Şu an sular altında kalmış olan bir ağzın, denizin çekilmesiyle belirmesi muhtemeldi.

Birkaç saat beklemek gerekecekti. Kayaların içine kazılmış derin bir oyuğun içine sığınarak sessizce beklediler. Yağmaya başlayan yağmur kısa bir süre sonra yıldırımların etkisiyle delinerek sıvı hale dönüşen bulutlar nedeniyle sağanağa dönüştü. Yankılar gök gürültüsünün şiddetini artırıyorlardı.

Ada sakinlerinin içini derin bir heyecan kaplamıştı. Zihinlerinden binlerce garip ve doğaüstü düşünce geçiyordu, adanın gizemli koruyucusunun kendisine yükledikleri anlama yakışacak bir

olağanüstülikle belireceğinin hayalini kuruyorlardı.

Gece yarısı olduğunda kayaların konumunu gözlemlemek isteyen Cyrus Smith, deniz seviyesine kadar aşağıya indi. Suların çekilmeye başlamasının üzerinden iki saat geçmişti.

Mühendis yanılmamıştı. Geniş bir oyuğun oluşturduğu kemer, su yüzeyinde belirmeye başlıyordu. Orada dik açılı oluşturacak şekilde bükülen tel, bu ağzın içine giriyordu.

Arkadaşlarının yanına dönen Cyrus Smith, sakın bir ifadeyle şunları söyledi:

“Bir saat içinde ağız açılmış olacak.”

“Yani bir ağız mı var?” diye sordu Pencroff.

“Bundan şüphe mi ediyordunuz?” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Ama bu mağara belli bir seviyeye kadar suyla dolacak,” dedi Harbert.

“Ya da onu yürüyerek katedebileceğimiz ölçüde kuruyacak, ya da kurumayacak her halükarda bize herhangi bir ulaşım biçimi sunulmuş olacak.”

Aradan bir saat geçti. Hepsi yağmur altında deniz seviyesine indiler. Üç saat içinde sular on beş ayak alçalmıştı. Kemerin oluşturduğu yayın zirvesi deniz seviyesinin en az sekiz ayak üzerindeydi. Bu, tıpkı altından köpüklü suların aktığı bir köprü kemerine benziyordu.

Mühendis, öne doğru eğildiğinde su yüzeyinde gördüğü bir karaltıyı kendine doğru çekti.

Bu, duvarın iç çıkıntılarından birine iple bağlanmış bir kayıktı. Cıvatalanmış saçtan yapılmış olan bu kayığın banklarının dibinde iki kürek vardı.

“Binelim,” dedi Cyrus Smith.

Birkaç saniye sonra kayığın içindeydiler. Nab ve Ayrton küreklere asılırken, Pencroff dümene geçmişti. En önde yer alan Cyrus Smith elindeki fenerle yolu aydınlatıyordu.

Kayığın altından geçtiği kubbe ilk başlarda oldukça alçakken, aniden yükselmişti. Ancak her yana koyu bir karanlık hakimdi, fenerin ışığı bu mağaranın genişliğini, yüksekliğini ve derinliğin seçebilmek için yetersizdi. Bu bazalt yapıya derin bir sessizlik hakimdi. Dışarıdan hiçbir gürültü gelmiyor, yıldırımın parıltıları kalın duvarlarının arasından içeriye sızamıyordu.

Dünyanın bazı bölgelerinde jeolojik çağlardan kalma bu tür doğal mağaralar vardı. Bazıları deniz sularıyla kaplıyken, bazıları da içlerinde göller barındırıyorlardı. Hebrides adalarından biri olan Staffa’daki Fingal Mağarası, Bretagne’nın Douamenez Körfezi’ndeki Morgat Mağaraları, Korsika’daki Bonifacio Mağaraları, Norveç’teki Lyse-Fjord Mağaraları ve Kentucky’nin beş yüz ayak yüksekliği ve yirmi mil uzunluğundaki devasa Mammoth Mağarası bu tür doğal oyukların örneklerini oluşturuyorlardı. Dünyanın birçok noktasında doğanın özenle kazdığı bu doğal oyuklar, insanoğlunun takdirine sunulmuştu.

Ada sakinlerinin keşfettikleri bu mağaraya gelince, acaba adanın merkezine kadar uzanıyor muydu? Kayık bir çeyrek saatten beri Mühendis’in Pencroff’a verdiği kısa talimatlar doğrultusunda dolambaçlar çizerek ilerliyordu, bir süre sonra:

“Daha sağa!” dedi Mühendis.

Kayık yönünü değiştirerek sağ duvarın kenarına yanaştı. Mühendis haklı olarak telin duvar boyunca uzanıp uzanmadığını kontrol etmek istiyordu.

Tel kayanın çıkıntılarına asılmış bir halde duruyordu.

“İleri!” dedi Cyrus Smith.

Karanlık sulara dalan iki kürek kayığı ileriye doğru taşındılar. Kayık bir çeyrek saat daha bu şekilde yoluna devam etti, mağaranın ağzından beri yarım millik bir mesafe katetmiş olmalıydı ki, Cyrus Smith’in sesi yeniden duyuldu:

“Durun!” dedi.

Kayık durunca adanın derinliklerine kazılmış olan bu devasa oyuğu aydınlatan canlı bir ışık fark ettiler.

O zaman varlığından şüphe duyulmayan bu mağarayı inceleme fırsatı buldular.

Yüz ayak yukarıda, hepsi aynı kalıptan çıkmışa benzeyen bazalt sütunlarla desteklenmiş bir kubbe belirliyordu. Düzensiz kemer boyunları ve girintili çıkıntılı tonoz kaburgaları, dünyanın ilk oluştuğu dönemlerde doğanın binlercesini diktiği bu kolonlara yaslanıyordu. İç içe geçmiş bir halde bulunan, kırk, elli ayak yüksekliğindeki bu bazalt sütunların etekleri, dışarıda çalkantılı olmasına rağmen, içeride sükunetini koruyan sular tarafından yıkananıyordu. Mühendis’in gösterdiği ışık kaynağının parıltısı, her prizmatik köşeyi ışık oklarıyla delerek aydınlatırken, yarısaydam gibi görünen duvarın içine sızıyor ve bu yapının en ufak bir çıkıntısını dahi ışıltılı damlataşlarına dönüştürüyordu.

Yansıma olayının neticesinde suyun bu çeşitli parıltıları yüzeyine iletmesiyle kayık iki ışıklı alanın ortasında yüzer gibi görünüyordu.

Net ve doğrusal ışık huzmeleriyle oyuğun tüm köşelerini, tüm kabarıklıklarını aydınlatan bu ışık kaynağına ait ışınımın özelliği konusunda şüpheye mahal yoktu. Beyaz rengi bu ışığın bir elektrik akımından kaynaklandığını ortaya koyuyordu. O mağaranın güneşiydi ve her yanını kaplıyordu.

Cyrus Smith’in bir işareti üzerine kürekler gerçek bir kızıl yakut yağmuruna yol açarak suya bırakılınca, kayık kısa süre sonra yarım gomine kadar yaklaşılacak ışık kaynağına doğru ilerledi.

Bu noktada su yüzeyinin genişliği üç yüz elli ayağı buluyordu, bu göz kamaştırıcı odağın biraz ötesinde, o taraftan çıkışı tamamıyla kapatan devasa bazalt bir duvar fark ediliyordu. Demek ki, fazlasıyla genişlemiş olan bu mağaranın içinde deniz küçük bir göl oluşturuyordu. Ancak kubbe ve yan duvarlara ait olan tüm bu prizmalar, silindirler, koniler sanki bu parıltılar kendilerinden yayılıyormuşçasına elektrikli bir akışkanla yıkanmış bir haldeydiler, hatta en değerli elmaslar gibi her yandan yontulmuş bu taşların ışıktan ter akıttıkları bile söylenebilirdi!

Gölün ortasındaki suların yüzeyinde iğ biçimli uzun bir nesne sessiz ve hareketsizce duruyordu. Parıltı yanlarında bulunan ve iki fırın ağzını andıran odaklardan yayılıyordu. İri bir balınaya benzeyen ve yaklaşık iki yüz elle ayak boyunda olan bu aygıt, deniz seviyesinin on, on ik ayak üzerinde yükseliyordu.

Kayık yavaşça yaklaştı. Derin bir heyecana kapılan Cyrus Smith ayağa kalkarak bu aygıtı bakıyordu. Sonra aniden Gazeteci’nin kolunu kavrayarak:

“Ama bu o! Ondan başkası olamaz!” diye haykırdı, “O!...”

Sonra oturduğu yere yığılırken, yalnızca Gédéon Spilett’in duyabileceği bir ses tonuyla bir isim mırıldandı.

Hiç kuşku yok ki, Gazeteci bu ismi duymuştu, çünkü yüzünün ifadesinden fazlasıyla etkilendiği anlaşılıyordu.

“O! Kanun kaçığı bir adam!”

“O!” dedi Cyrus Smith.

Mühendisin talimatı üzerine bu ilginç aygıtı yaklaşan kayık, kalın camından bir ışık huzmesinin yayıldığı kık iskelesine bordaladı. Cyrus Smith ve arkadaşları üzerine çıktıkları platformda yeralan ağzı açık bir ambar kapısından içeri girdiler. Merdivenin dibinde, elektrikle aydınlanmış bir iç sahanlık vardı. Cyrus Smith bu sahanlığın sonuna açılan kapıyı itti.

Ada sakinlerinin hızla geçtikleri zengin dekorlarla süslü salon, tavanından bir ışık selinin yayıldığı kütüphaneye açılıyordu.

Mühendis, kütüphanenin bir köşesinde kapalı duran kapıyı açtı.

Gözlerinin önünde müzeyi andıran ve doğal kaynaklardan oluşan hâzinelerin, sanat başyapıtlarının, sanayi harikalarının doldurduğu geniş bir salon beliren ada sakinleri, mucizevi bir şekilde düşler ülkesine geldiklerini zannetmiş olmalıydılar.

Görkemli bir divanın üzerinde geldiklerinden haberdar olmamış gibi görünen bir adam yatıyordu.

O zaman sesini yükselten Cyrus Smith, arkadaşlarının şaşkın bakışları altında şu sözleri söyledi:

“Kaptan Nemo, bizi çağırmışsınız? İşte buradayız.”

Bu sözler üzerine doğrulan adamın yakışıklı bir çehre, açık bir alın, mağrur bir bakış ve beyaz bir sakalla biçimlenmiş yüzü salonun aydınlığında belirginleşti, uzun saçlarını arkaya doğru taramıştı.

Adam kalkmaya hazırlandığı divanın arkalığundan destek aldı. Bakışlarında sakin bir ifade vardı. Ağır ilerleyen bir hastalığın onu yavaş yavaş çökerttiği anlaşılıyordu, ama büyük bir şaşkınlığı ifade ederek İngilizce söylediği şu sözlerden sesinin hâlâ güçlü çıktığı belli oluyordu;

“Adım yok, bayım.”

“Sizi tanıyorum!” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Kaptan Nemo sert bakışlarını delip geçmek istercesine Mühendis’e yöneltti.

Sonra kendini yeniden divanın yastıklarının üzerine bırakarak, “Ne önemi var ki, nasıl olsa öleceğim!” diye mırıldandı.

Cyrus Smith, Kaptan Nemo’ya yaklaşırken, Gédéon Spilett alev alev yanan elini tuttu. Ayrton, Pencroff, Harbert ve Nab yoğun elektrik akımıyla yüklü bu muhteşem salonun bir köşesinde bekliyorlardı.

Elini hemen geri çeken Kaptan Nemo, Mühendis ve Gazeteciye oturmalarını işaret etti.

Her biri derin bir heyecanla ona bakıyorlardı. Demek “adanın koruyucusu” olarak adlandırdıkları ve birçok kez gerçekleştirdiği yerinde ve etkin müdahaleleri nedeniyle, kendisine büyük minnet duydukları o olağanüstü kişi oydu! Pencroff ve Nab’ın kafalarında bir Tanrı gibi canlandırdıkları bu adam ölmek üzereydi!

Ama Cyrus Smith, onu nereden tanıyordu? Kaptan Nemo kimsenin bilmediğini sandığı bu ismin telafuz edilmesiyle neden birden ayağa fırlamıştı?...

Yeniden divana yerleşen Kaptan, kolunu yaslamış, yanında duran Mühendise bakıyordu.

“Demek ismimi biliyorsunuz, bayım?” diye sordu.

“Tıpkı bu harika denizaltının adını bildiğim gibi.”

“*Nautilus*’u mu?” dedi Kaptan hafifçe gülümseyerek.

“*Nautilus*’u.”

“Peki benim kim olduğumu biliyor musunuz?”

“Biliyorum.”

“Oysa otuz yıldan beri insanlardan uzak yaşıyorum, otuz yıldan beri kendimi özgür hissettiğim tek yerde, suların derinliklerinde yaşıyorum! Sırrımı kim ele vermiş olabilir ki?”

“Size karşı hiçbir kötü niyet beslemeyen ve bu yüzden sırrınızı ele vermiş olmakla suçlanamayacak bir adam.”

“On altı yıl önce tesadüfen gemime çıkan o Fransız mı?”

“Ta kendisi.”

“Yani bu adam ve iki arkadaşı, *Nautilus*’un girdiği Maelstorm’da ölmediler mi?”

“Hayır ölmediler ve *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah* adıyla sizin yaşamınızı anlatan bir kitap yayınladılar.”

“Yaşamımın yalnızca birkaç ayını, bayım!” dedi Kaptan sert bir ifadeyle.

“Doğru,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ama bu ilginç yaşamın birkaç ayı bile sizin tanınmanıza yetti...”

“Hiç kuşku yok ki, azılı bir suçlu olarak?” diye sordu, dudaklarında alaycı bir gülümseme beliren Kaptan Nemo. “Evet, belki de insanlar tarafından dışlanmış bir asi olarak!”

Mühendis karşılık vermedi.

“Evet, bayım, ne dersiniz?”

“Kaptan Nemo’yu, en azından geçmiş yaşamım yargılamak durumunda değilim,” diye yanıtladı Mühendis. “Ben de herkes gibi bu esrarengiz yaşam tarzının gerekçelerini bilmiyorum, nedenleri bilmeden sonuçlar hakkında yorum yapmam doğru olmaz. Ancak bildiğim tek şey, iyiliksever bir elin Lincoln Adası’na geldiğimizden beri bize uzandığı ve hepimizin yaşamımızı bu yardımsever, cömert, güçlü ele borçlu olduğumuzdur. Bu yardımsever, cömert ve güçlü kişi sizsiniz Kaptan Nemo!”

“Benim,” diye karşılık verdi Kaptan mütevazı bir ifadeyle.

Mühendis ve Gazeteci ayağa kalkmışlardı. Arkadaşları yüreklerinden taştan minneti mimikler ve sözcüklerle ifade etmek için divana yaklaşmışlardı...

Kaptan Nemo, bir el işaretiyle onları durdurdu, ve hissettirmeyi istemediği heyecanını belli eden bir ses tonuyla, “Beni dinledikten sonra,”7 dedi. Ve Kaptan hızlı hızlı sıraladığı birkaç özlü cümle ile yaşam hikayesini anlattı.

Öyküsü oldukça kısaydı, yine de sonuna kadar anlatabilmek için bütün enerjisini toplamak zorunda kalmıştı. Güçsüzlüğüyle başa çıkabilmek için büyük çaba harcadığı ortadaydı. Cyrus Smith, birçok kez ona mola vermesini önerse de yarınına hiç aldırmayan bu adam, başım iki yana sallıyor ve Gazeteci’nin tedavi önerilerini;

“Hiç yaran yok, saatlerim sayılı,” diye geri çeviriyordu.

Kaptan Nemo ya da asıl adıyla Prens Dakkar, Bundalkund’un o zamanlar bağımsız olan bir bölgesinin racasının oğlu ve Hint kahramanı Tippu Sahib’in yeğeniydi. Babası, bir gün ülkesin; işgal eden zorbalara karşı eşit silahlarla dövüşebilmek niyetiyle on yaşındayken ciddi bir eğitim alması için onu Avrupa’ya göndermişti.

Oldukça yetenekli, zeki ve sezgileri güçlü olan Prens Dakkar, on yaşından otuzuna kadar aralarında fen, edebiyat ve sanatın da bulunduğu birçok konuda eğitim alarak uzmanlaşmıştı.

Prens Dakkar Avrupa’nın tamamını gezdi.

Sosyal statüsü ve zenginliği onu aranan bir kişi haline getiriyor, ama o dünya nimetleriyle asla ilgilenmiyordu. Genç ve yakışıklı olmasına rağmen, ciddi ve içe kapalı bir yaşam sürdürüyor, yüreğini kemiren öğrenme ateşiyle yanıp kavruluyordu.

Prens Dakkar hiçbir zaman ayak basmak istemediği tek bir ülkeden nefret ediyor, tek bir ulusun ilerlemesini hazmedemiyordu. Bu ülke İngiltere’ydi ve İngiltere’den o kadar nefret ediyordu ki, bir noktadan sonra bu nefret bir hayranlığa dönüşüyordu.

İşte bu Hintli, içinde mağlubun galibe karşı duyduğu vahşi kini taşıyordu. İşgalci, işgal ettiği ülkenin inşam tarafından sevilmemişti. Birleşik Krallığın köleliği yalnızca kağıt üzerinde kabul ettirebildiği bu hükümdarlardan birinin oğlu olan ve Tippu Sahib ailesinden gelen bu prens, öç alma duygularıyla yetişmişti. Sarsılmaz bir sevgiyle bağlı olduğu o şiirsel ülkesi İngilizlerin egemenliği altındaydı ve Hindistan’ı köleleştirmek isteyen, lanet ettiği bu ülkeye hiçbir zaman ayak basmak istemiyordu.

Prens Dakkar sanatın harikalarından etkilenen bir sanatçı, pozitif bilimlerin tüm ayrıntılarına hakim olan bir bilim adamı ve Avrupa saray erkanından aldığı derslerle bir devlet adamı haline gelmişti.

Dikkatli bir şekilde gözlemlemeyenler, onu öğrenmeye meraklı ama uygulamayı küçümseyen, kendini beğenmiş, düşlerde yaşayan, hiç durmadan dünyayı gezse de kendini hiçbir ülkeye ait hissetmeyen o zengin gezginlerden biri sanabilirdi.

Ama durum hiç de öyle değildi. Bu sanatçı, bilim ve devlet adamı Hindistan'a yürekten bağlıydı. İntikam ateşiyle yanan, bir gün yabancıları ülkesinden kovmayı planlayan bu Hintli, Hindistan'ı bağımsızlığına kavuşturma umudunu besliyordu.

1849'da Bundelkund'a geri dönen Prens Dakkar, orada, kendisi gibi ülkesinin maruz kaldığı felaketlere yüreği kanayan soylu bir Hint kıızıyla evlendi. Bu beraberlikten canından çok sevdiği iki çocuğu oldu. Ancak ailesinin yanında bulduğu mutluluk ona Hindistan'la ilgili görevlerini unutturamadı. Beklediği fırsat sonunda çıktı.

İngiliz boyunduruğu Hindistan halklarına ağır gelmeye başlamıştı. Dakkar Prensi bu durumdan hoşnut olmayanların sözcüsü oldu. Yabancıları duyduğu kını halkına aşıladı. Hindistan Yarımadası'nın yalnızca bağımsız bölgelerini değil, İngiliz yönetimine bağlı bölgelerini de dolaştı. Seringapatam'da ülkesini savunurken kahramanca ölen Tippu Sahib'in fedakarlıklarını hatırlattı.

1857'de büyük sipahi isyanı patladı. Bu ayaklanmayı örgütleyen Prens Dakkar, yeteneklerini ve servetini bu davaya adadı. En önde savaştı. Ülkesini kurtarmak için ayaklanmış olan bu kahramanların en sıradam gibi hayatını ortaya koydu. Yirmi çatışmada on kez yaralandı ve son bağımsızlık savaşçıları da İngiliz mermileriyle ölüme yenik düşerken o hâlâ sağdı.

Hindistan'daki İngiliz güçleri şimdiye dek hiç böylesine büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalmamışlardı, sipahiler umdukları gibi dışarıdan yardım alabilselerdi belki de Asya'daki İngiliz hakimiyeti sona erecekti.

O zaman Prens Dakkar'ın ünü yayıldı. Bu kahraman hiç saklanmadan canını ortaya koymuştu. Başına ödül kondu, kendini ihbar eden bir hainle karşılaşmasa da babası, annesi, eşi ve çocukları, daha kendisine olan yakınlıktan nedeniyle içinde bulundukları tehlikeyi fark edemedi ve yaşamlarını kaybettiler...

Güç adaletine bir kez daha baskın gelmişti. Ancak insanlık geriye gitmiyor, gerektiğinde tüm hakları kazanmasını biliyordu. Sipahiler yenilmişlerdi, artık eski racaların ülkesi tamamıyla İngiliz hakimiyeti altındaydı.

Çatışmalardan sağ çıkmış olan Prens Dakkar Bundelkund dağlarına geri döndü. Artık insan sıfatını taşıyan herkese karşı büyük bir tiksinti duyuyordu. Uygar dünyanın tepkisini ve nefretini üzerinde toplamıştı, kaçmayı hiç aklından geçirmiyordu. Etrafına topladığı en sadık yirmi adamıyla birlikte, servetinin geri kalan kısmını da yanına alarak bir gün ortadan kayboldu.

Uygar dünyanın kendisine vermediği bu bağımsızlığı aramak için nereye gitmişti? Kimsenin kendisini izleyemeyeceği suların altına çekilmişti.

Savaşçının yerine bilim adamı geçti. Pasifik'in tersane olarak kullandıkları ıssız bir adasında denizaltılarını inşa ettiler. Bir gün sağlayacağı olanaklar anlaşılacak olan elektriği kullanarak bu sınırsız mekanik gücü, denizaltı gemisinin hareket ettirici, aydınlatıcı, ısı verici kaynak olarak kullandı. Deniz, sonsuz hâzineleri, binlerce çeşit balığı, denizyosunu tarlaları ve yalnızca doğanın sunduğu değil, insanların kaybettikleri zenginlik kaynaklarıyla prence ve mürettebatına fazlasıyla yetiyordu -ve insanlarla iletişim kurmak istemediği için bu olanaklar onun en büyük arzusunu yerine getirmesini sağlıyordu-

Denizaltısına *Nautilus*, kendisine de Kaptan Nemo ismini verdikten sonra denizin derinliklerinde kayboldu.

Kaptan, uzun yıllar boyunca, bir kutupdan diğerine tüm okyanusları dolaştı, İnsanların dünyasına meydan okuyarak bu bilinmeyen sulardan göz alıcı hazineler çıkardı. 1702'de İspanyol kalyonları tarafından Vigo Körfezi'nde kaybedilen milyonlar, ülkelerinin bağımsızlığı için savaşıyan halklara ismini açıklamadan sunduğu büyük bir servet kazandırdı.

Türdeşleriyle uzun süre irtibat kurmamıştı, nihayet 6 Kasım 1866 gecesi üç kişinin gemisine çıktığını fark etti. Bunlar bir Fransız profesör, hizmetkârı ve Kanadalı bir balıkçıydı. Bu üç kişi, *Nautilus* ile onu takip etmekte olan Birleşik Devletler firkateyni *Abraham Lincoln* arasında meydana gelen çarpışma sonucunda denize yuvarlanmışlardı.

Kaptan Nemo, bu profesörden kâh balinagiller familyasından devasa bir memeli, kâh mürettebatı korsanlardan oluşan bir denizaltı olarak kabul edilen *Nautilus*'un dünyanın tüm denizlerinde arandığını öğrendi.

Kaptan Nemo esrarengiz yaşantısına ortak olan bu üç kişiyi okyanusun sularına terk edebilirdi. Ama bunu yapmadı, onları tutsak olarak elinde tuttu ve bu üç adam yedi ay boyunca, denizin altında yapılan yirmi bin fersahlık bir yolculuğun harikalarını izleme fırsatı buldular.

Kaptan Nemo'nun geçmişi hakkında hiçbir bilgi sahibi olmayan bu üç adam, 22 Haziran 1867 günü *Nautilus*'un filikasını ele geçirerek kaçmayı başardılar. Ancak denizaltı o sırada Norveç karasularında Maelstrom'un burgaçlarına yakalanmış olduğu için Kaptan korkunç su çevrintilerine kapılmaları kaçınılmaz olan kaçakların girdabın dibinde boğulup gittiklerine inanmıştı. Mucizevi bir şekilde kıyıya sürüklenen Fransız ve iki arkadaşının Loffoden Adası'nın balıkçıları tarafından kurtarılmış olduklarını ve profesörün Fransa'ya döndükten sonra, *Nautilus*'la yedi ay boyunca yaptıkları bu esrarengiz ve maceralı yolculuğu anlattığı bir kitap yayınladığını biliyordu.

Kaptan Nemo daha uzun yıllar boyunca denizleri katederek bu şekilde yaşamaya devam etti. Ancak yol arkadaşları teker teker ölüp Pasifik'in dibindeki mercan kayalıklarından oluşan tabutlarına gömüldüler. Sonunda kendisiyle birlikte okyanusun derinliklerine sığınan tüm arkadaşlarını kaybeden Kaptan Nemo tek başına kaldı.

O sırada altmış yaşındaydı, *Nautilus*'u bazen konaklamak amacıyla yararlandığı deniz altı limanlarından birine götürdü.

Bu limanlardan biri de Lincoln Adası'nın altındaydı ve Kaptan, *Nautilus*'u buraya getirmişti.

Altı yıldan beri burada bulunan Kaptan hiç yolculuk etmiyor, ölümü, yani arkadaşlarına kavuşacağı anı bekliyordu ki, Güneyliler'in tutsaklarını taşıyan balonun adaya düşüşüne tanık oldu. Mühendis'in denize yuvarlandığını gördüğünde, dalgıç elbisesini giyerek kıyının birkaç gomine açığındaki suları taradı ve Cyrus Smith'i kurtardı.

Önceleri bu beş kazazedeyi adadan uzaklaştırmak istedi, ama sığındığı limanın girişi, volkanın hareketliliğinden dolayı yığılan bazaltlarla kapanmıştı. Hafif bir teknenin kaya setini aşabilmesi mümkün olsa da suyun derinliği sualtı kesimi oldukça yüksek olan *Nautilus* için yeterli değildi.

O zaman Kaptan Nemo beklemeye karar verdi, sonra bu ıssız adaya sürüklenmiş ve hiçbir donanıma sahip olmayan bu adamları kendini belli etmeden gözlemeye koyuldu. Zamanla onların dürüst, azimli ve birbirlerine içten bir dostlukla bağlı olduklarını görerek gösterdikleri gayretle ilgi duymaya başladı. İster istemez onların sırlarını öğrendi. Dalgıç elbisesi sayesinde Granite-house'un iç kuyusunun dibine ulaşması ve kaya çıkıntılarını tırmanarak üst ağzına çıkması hiç de zor değildi. Ada sakinlerinin geçmiş ve gelecek hakkındaki düşüncelerini duyuyordu. Yine onlardan Amerika'nın köleliği ortadan kaldırmak için Amerika'ya karşı savaştığını öğrendi. Evet! Bu adamlar dürüstlükleriyle Kaptan Nemo'yu insanlıkla yeniden barıştırmaya layık kişilerdi!

Kaptan Nemo, Cyrus Smith'i kurtarmıştı. Top'u Peribacaları'na gönderen, onu gölün sularından dışarı fırlatan, onlar için onca yararlı eşya içeren o kasayı Epave Burnu'na bırakan, Mercy'nin akıntısıyla kayığı gönderen, maymunların saldırısı sırasında Granite-house'un tepesinden ipi atan, şişenin içine yerleştirdiği pusula sayesinde Ayrton'ın Tabor Adası'nda olduğunu bildiren, kanalın dibine bıraktığı torpille briki havaya uçuran, son olarak da korsanları sırrı kendinde saklı olan ve deniz altı avlarında kullandığı elektrikli mermilerle öldüren ondan başkası değildi. İşte doğaüstü gibi görünen ve yardımseverliğini kanıtlayan onca olay bu şekilde aydınlığa kavuşuyordu.

İnsanlardan kaçan bu adam iyilik yapmaya susamıştı. Korumasına aldığı bu kişilere vereceği yararlı bilgiler vardı ve yüreğinin yorgunluğundan ölümün yakın olduğunu hissediyordu. Bunun üzerine ağılı *Nautilus*'a bağlayan bir tel aracılığıyla Granite-house'un sakinlerini bilindiği gibi yanına çağırmıştı. Cyrus Smith'in onu Kaptan Nemo olarak selamlayacak ölçüde hikayesini bildiğinden haberdar olsa, belki de bunu yapmayacaktı.

Kaptan yaşam öyküsünü tamamlamıştı. O zaman Cyrus Smith, söze girerek tüm bu olayların koloni üzerindeki kurtarıcı etkilerini anımsattı, kendisi ve arkadaşları adına onca şeyi borçlu oldukları bu iyiliksever kişiye minnet duygularını bildirdi.

Ancak Kaptan Nemo, yardımlarından dolayı bir karşılık beklemeyi düşünmüyordu. Mühendisin kendisine uzattığı eli sıkmadan önce aklından geçen son bir düşünceyi dile getirdi: "Şimdi, bayım," dedi, "hayatımı biliyorsunuz, yorumunuzu bekliyorum!"

Kaptan hiç kuşku yok ki, bu şekilde konuşarak, üç tutsağının tanık olduğu -Fransız profesörün kitabında zorunlu olarak söz ettiği ve büyük yankılar uyandıran- ciddi bir olayı anımsatmak istiyordu.

Gerçekten de profesör ve iki arkadaşının firarından birkaç gün önce, Atlantik'in kuzeyinde bir firkateyn tarafından takip edilen *Nautilus*, geminin üzerine bir koçbaşı gibi saldırmış ve onu acımasız bir şekilde batırmıştı.

Söylemek isteneni anlamış olan Cyrus Smith yanıt vermedi.

"Bu bir İngiliz firkateyniydi, bayım," diye haykırdı, bir an için Prens Dakkar kimliğine bürünen Kaptan Nemo, "duyuyor musunuz, bir İngiliz firkateyniydi! Bana saldırıyordu! Dar ve sığ bir körfeze sıkışmıştım!... Onu yok etmem gerekiyordu ve... Bunu yaptım!"

Sonra daha sakın bir sesle, "Her zaman adaletten yana oldum," diye ekledi. "Elimden gelen her iyiliği, mecbur kaldığım her kötülüğü yaptım. Haklı olunsa da her şey hoş görülüyor!"

Bu yanıt birkaç saniyelik bir sessizlik izledi ve Kaptan Nemo, yeniden aynı cümleyi dile getirdi:

"Benim hakkımda ne düşünüyorsunuz, baylar?"

Kaptan'a elini uzatan Cyrus Smith, ciddi bir ifadeyle karşılık verdi.

"Kaptan, hatanız geçmişti yaşatacağınıza inanmak ve zorunlu gelişmelere karşı çıkmaktan ibaret. Bazılarının hayranlık duyduğu, bazılarının da suçladığı bu hatanın değerlendirmesi insanlar değil, Tanrı tarafından yapılacaktır. İyi olduğuna inandığı bir hedefi gerçekleştirmek isteyen bir kişi hata yapıyorsa, onunla mücadele edilebilir, ama bu onun takdir edilmesinin önüne geçmez. Hatanız size hayranlık duyulmasını engelleyecek nitelikte değildir ve adınızın tarihin yargılamasından kaygılanacak bir durumu yoktur. Tarih, sonuçlarını mahkum etse de yapılan kahramanca cılgınlıklardan hoşlanır."

Göğsü yükselen Kaptan Nemo, ellerini göğse doğru kaldırdı.

"Haklı mıyım, haksız mıyım?" diye mırıldandı.

Cyrus Smith devam etti.

"Tamm tüm büyük eylemlerden haberdardır, çünkü koşullarını o hazırlar! Kaptan Nemo, yardımına

koştuğunuz bu dürüst insanlar sizin için her zaman ağlayacaklardır!”

Kaptan’a yaklaşan Harbert, eğilerek elini öptü.

lmek üzere olan bu adamın gözlerinden bir damla yağ szld.

“Evladım,” dedi, “Tanrı seni kutsasın!...”

[1](#)

10 gram. J.V.

Gün doğmuştu. Bu derin mağaraya dışarıdan en ufak bir ışık demeti dahi sızılmıyordu. O sırada yükselmiş olan sular girişi tıkıyordu. Ancak *Nautilus*'un yaydığı yapay ışığın huzmeleri zayıflamamıştı ve denizaltının etrafındaki suları aydınlatmaya devam ediyordu.

O zaman yeniden divanına yığılan Kaptan Nemo'nun üzerine büyük bir yorgunluk çökmüştü. Onu Granite-house'a götüremezlerdi, çünkü *Nautilus*'un milyonlar değerindeki bu harikalarının ortasında kalmayı ve gelmesi yaklaşan ölümünü orada beklemeyi istemişti.

Neredeyse bilincini kaybetmiş bir halde uyukladığı sırada Cyrus Smith ve Gédéon Spilett, hastanın durumunu incelediler. Kaptan'ın yavaş yavaş ölmekte olduğu anlaşılıyordu. Bir zamanlar zinde olan ve şimdi kendisini terk etmek üzere olan ruhu sarmalayan bu yorgun beden gücünü giderek kaybediyordu. Tüm yaşamı yüreğinde ve beyninde toplanmıştı.

Mühendis ve Gazeteci kısık sesle durumu değerlendirdiler. Kaptan'ı tedavi edebilirler miydi? Onu kurtarmasalar da ömrünü birkaç gün uzatmaları mümkün müydü? Durdurmak mümkün olmadığını kendisi söylemişti ve korkmadığı ölümü sakin bir şekilde bekliyordu.

"Elimizden hiçbir şey gelmez," dedi Gédéon Spilett.

"Ama neden ölüyor?" diye sordu Pencroff.

"Kalbi fazlasıyla yorulmuş," diye karşılık verdi Gazeteci.

"Yine de," dedi Denizci, "temiz havaya çıkarsak, belki kendini toplayabilir."

"Hayır, Pencroff," diye yanıtladı Mühendis, "yapılacak hiçbir şey yok! Zaten Kaptan Nemo gemisini terk etmeye razı olmayacaktır! Otuz yıldan beri *Nautilus*'ta yaşıyor ve *Nautilus*'ta ölmek istiyor."

Cyrus Smith'in sözlerini duymuş olduğu anlaşılan Kaptan Nemo hafifçe doğrularak cılız ama anlaşılabilir bir sesle:

"Haklısınız, bayım," dedi. "Burada ölmek istiyorum ve burada ölmeliyim. Sizden bir isteğim var."

Divana yaklaşan Cyrus Smith ve arkadaşları, Kaptan'ın daha rahat yaslanabilmesi için yastıklarını düzelttiler.

O zaman bakışlarının ışıklı bir tavanın arabesk bezemelerinden yayılan elektrikle aydınlanan bu salonun muhteşem dekorlarına yöneldiği fark edildi. İtalyan, Flaman, Fransız ve İspanyol ustaların duvarlardaki görkemli halılara asılmış başyapıtlarını, kaideleri üzerinde yükselen mermer ve bronz heykelleri, arka bölmeye yaslanmış muhteşem orgu, içinde göz alıcı deniz ürünlerinin, deniz bitkilerinin, bitkimsi sualtı hayvanlarının, çok değerli inci dizilerinin bulunduğu merkezi akvaryumun çevresindeki vitrinleri ve son olarak girişdeki yazıyı teker teker gözden geçirdi.

Mobilis in mobili

Denizin altında geçen uzun yıllar boyunca ufku çevreleyen bu sanat ve doğa başyapıtlarını bakışlarıyla son bir kez daha okşamak istermiş gibi görünüyordu!

Kaptan Nemo'nun suskunluğunu saygıyla karşılayan Cyrus Smith, onun sözlerine devam etmesini bekliyordu.

Birkaç dakika boyunca tüm yaşamı gözlerinin önünden geçen Kaptan Nemo sonunda ada

sakinlerine dönerek şunları söyledi:

“Baylar, bana borçlu olduğunuzu mu düşünüyorsunuz?..”

“Kaptan, sizinkini uzatabilmek için kendi canımızı vermeye hazırız!”

“Tamam,” diye karşılık verdi Kaptan Nemo, “tamam!... Son isteklerimi yerine getireceğinize dair bana söz verin, böylece sizin için yaptıklarımın karşılığını ödemiş olacaksınız.”

“Söz veriyoruz,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Bu sözü kendisi ve arkadaşları adına veriyordu.

“Baylar,” diye devam etti Kaptan, “yarın ölmüş olacağım.”

Bir el işaretiyle karşı çıkmak isteyen Harbert’ı susturdu.

“Yarın ölmüş olacağım ve mezarımın *Nautilus* olmasını istiyorum O benim tabutum olacak! Ben de tüm dostlarım gibi denizin dibinde istirahat etmeyi arzu ediyorum.”

Kaptan’ın bu sözleri üzerine salona derin bir sessizlik hakim oldu.

“Baylar, beni iyi dinleyin,” diye devam etti. “*Nautilus*, girişi yükselen bu mağarada hapsedilmiş durumda. Ancak buradan çıkması mümkün olmasa da en azından şu an üzerinde bulunduğu suların dibine gömülebilir.”

Ölmek üzere olan Kaptan’ın sözlerini dini bir görevi yerine getirirmişçesine dinliyorlardı.

“Yarın, Bay Smith, ben öldükten sonra siz ve arkadaşlarınız *Nautilus*’u terk edeceksiniz, çünkü tüm zenginlikleri de benimle birlikte ortadan kaybolmak. Şimdi kendisini tanıdığınız Prens Dakkar’dan size tek bir hatıra kalacak. Orada duran şu kasanın içinde, çoğu evli ve baba olduğum sırada kendimi mutlu hissettiğim dönemden kalma milyonlarca elmas ve dostlarımla birlikte denizin dibinden çıkardığımız inciler var. Bu hâzineyle günün birinde iyi şeyler yapabilirsiniz. Bay Smith, para, siz ve arkadaşlarınız gibi dürüst insanların elinde tehlikeli bir hal almaz. Yukarıdan sizin eserlerinizi izleyeceğim, bu konuda hiç kuşku yok!”

Halsizliği nedeniyle konuşmasına birkaç saniye ara veren Kaptan Nemo, sözlerine devam etti:

“Yarın bu kasayı alarak salondan çıkacak ve kapıyı kapatacaksınız, sonra *Nautilus*’un platformuna çıkıp ambar kapağını indireceksiniz ve ardından onu vidalarla sabitleyeceksiniz.”

“Yapacağız, Kaptan,” diye yanıtladı Cyrus Smith.

“Tamam. Sonra sizi getiren kayığa bineceksiniz. Ancak *Nautilus*’u terk etmeden önce kış bölümüne giderek su kesimi hattında bulunan iki büyük musluğu açmayı unutmayın. Suyun depoları doldurmasıyla *Nautilus* yavaş yavaş denizin derinliklerine gömülecek.”

Cyrus Smith’in bir mimiği üzerine Kaptan şunları ekledi:

“Hiçbir şeyden korkmayın! Yalnızca bir ölüyü gömeceksiniz!”

Ne Cyrus Smith, ne de arkadaşları Kaptan Nemo’nun söylediklerine itiraz edebilirler. Bu onun son arzusuydu, yerine getirmekten başka çareleri yoktu.

“Sizden söz alabilir miyim, baylar?” diye ekledi Kaptan Nemo.

“Söz, Kaptan,” diye karşılık verdi Mühendis.

Onlara minnetini ifade eden bir işaret yapan Kaptan, kendisini birkaç saatliğine yalnız bırakmalarını rica etti. Meydana gelebilecek bir kriz sırasında müdahale edebilmek için yanında kalmayı düşünen Gédéon Spilett’in bu isteğini şu sözlerle geri çevirdi:

“Yarma kadar yaşayacağım, bayım!”

Hepsi birden salonu terk ederek kütüphaneyi ve yemek salonunu geçtiler ve ön tarafta *Nautilus*’un mekanik gücünü olduğu kadar ısısını ve ışığını da sağlayan elektrikli aygıtların bulunduğu makine dairesine vardılar.

Nautilus başyapıtları içeren bir başyapıttı, Mühendis gördükleri karşısında büyülenmişti.

Ada sakinleri suyun yedi, sekiz ayak üzerinde yükselen platforma çıktılar. Orada bir ışık demetinin yayıldığı iri deliği tıkayan ve mercimeği andıran kalın bir camın kenarına uzandılar. Bu deliğin ardında dümen çarklarının bulunduğu ve *Nautilus*'un uzun mesafelere yayılan ışığıyla aydınlanan sularda yolculuk ettiği sırada dümenciye ait olan bir kamara vardı.

Cyrus Smith ve arkadaşları bir süre hiç konuşmadılar, gördüklerinden ve duyduklarından fazlasıyla etkilenmişlerdi. Onlara birçok kez yardım elini uzatmış olan ve henüz tanıdıkları bu koruyucunun ölmek üzere olması yüreklerini sıkıştırıyordu!

Gelecek kuşaklar bu kişinin neredeyse insanüstü olarak kabul edilebilecek eylemlerini nasıl yorumlarsa yorumlasın, Prens Dakkar, anısı hiçbir zaman silinmeyecek o olağanüstü kişiler arasında yer alacaktı.

“İşte gerçek bir insan!” dedi Pencroff. “Bu şekilde okyanusun derinliklerinde yaşamış olması inanılır gibi değil! Üstelik orada da dışardakinden daha huzurlu bir ortam bulamadığı düşünülürse!”

“*Nautilus*, Lincoln Adası’ndan ayrılmamızı ve insanların yaşadığı bir kara parçasına ulaşmamızı sağlayabilir,” dedi Ayrton.

“Tanrı korusun!” diye haykırdı Pencroff, “böyle bir gemiyle denize açılmayı asla düşünemem. Suların üzerinde yolculuk etmeyi kabul ederim! Ama altında, asla!”

“*Nautilus* gibi bir geminin yönetiminin hiç de zor olmadığını ve ona kolayca alışacağımızı düşünüyorum, Pencroff.” diye karşılık verdi Gazeteci. “Kaygılanmamız gereken ne bir fırtına, ne de korsan gemisi olacak. Yüzeyin birkaç ayak altında deniz bir göl kadar sakin.”

“Mümkündür!” diye yanıtladı Denizci, “ancak iyi donanmış bir geminin elverişli bir rüzgar altında yol almasını tercih ederim. Gemi suyun altında değil, üstünde gitmek için inşa edilir.”

“Dostlarım,” diye araya girdi Mühendis, “denizaltılar konusunda tartışmanın zamanı değil. *Nautilus* bize ait değil, onu kullanmaya hakkımız yok. Zaten hiçbir koşulda ondan yararlanamayız. Yalnızca şu an girişi bazalt kayalarla tıkanmış olan bu mağaradan çıkamamasından değil, Kaptan Nemo’nun öldükten sonra onunla birlikte sulara gömülmek istediği için onunla yolculuk edemeyiz. Kaptan son arzusunu kesin bir şekilde açıkladı ve bu görevi yerine getireceğiz.”

Cyrus Smith ve arkadaşları bir süre daha sohbet ettikten sonra *Nautilus*’un iç bölümüne geri döndüler. Orada bir şeyler yedikten sonra yeniden salona geçtiler.

Uyuşukluğunu üzerinden atmış olan Kaptan Nemo’nun gözleri eski canlılığına kavuşmuştu. Dudaklarının üzerinde hafif bir gülümsemenin yer aldığı fark ediliyordu.

Ada sakinleri ona yaklaştılar.

“Baylar,” dedi Kaptan, “sizler yürekli, dürüst ve iyi insanlarsınız. Kendinizi gözü kapalı bir şekilde ortak davaya adanmışsınız. Sizleri sevdim, sizi seviyorum!... Bay Smith, eliniz!”

Kaptan, Cyrus Smith’in uzattığı eli içtenlikle sıktı.

“İşte bu güzel!” diye mırıldandı.

Sonra yeniden konuşmaya devam etti:

“Ama benden yeterince konuştuk! Kendinizden ve sığınmış olduğunuz Lincoln Adası’ndan söz edin... Buradan ayrılmayı düşünüyor musunuz?”

“Geri dönmek üzere!” diye karşılık verdi Pencroff.

“Geri dönmek mi?... Gerçekten de Pencroff,” diye yanıtladı Kaptan gülümseyerek, “bu adayı ne kadar sevdiğinizi biliyorum. Sizin çabalarınız sayesinde çok değişti ve o sizin olmayı hak ediyor!”

“Projemiz onu Birleşik Devletler’e bağlayarak donanmamız için bir konaklama limanı haline

getirmek,” dedi Cyrus Smith.

“Ülkenizi düşünüyorsunuz, baylar,” diye karşılık verdi Kaptan. “Onun refahı ve başarısı için çalışıyorsunuz. Haklısınız. Vatan!... Dönülmesi gereken yer orasıdır! Ölümesi gereken yer orasıdır!... Ve ben, tüm sevdiklerimden uzakta ölüyorum!”

“İletilmesi gereken son bir isteğiniz var mı?” diye sordu Cyrus Smith, “Hindistan dağlarında bıraktığınız dostlarınıza göndermek istediğiniz bir hatıra?”

“Hayır, Bay Smith. Hiç dostum yok! Türümün son örneğiyim... Zaten tanıdığım tüm insanlar nezninde çoktandır ölüyüm... Size dönelim. Yalnızlık, yalıtılmışlık insanın dayanma gücünü aşan hüznünlü konulardır... Ben yalnız yaşanabileceğine inanmış olarak ölüyorum!... Ama siz Lincoln Adası’ndan ayrılmak ve doğmuş olduğunuz toprakları yeniden görebilmek için her yolu denemelisiniz. O sefillerin yapmış olduğunuz tekneyi parçaladıklarını biliyorum...”

“Bir gemi inşa ediyoruz,” dedi Gédéon Spilett, “bizi en yakındaki kara parçalarına ulaştıracak büyüklükte bir gemi; ancak bir gün ayrılmayı başarsak bile, Lincoln Adası’na geri döneceğiz. Buraya asla unutamayacağımız anılarla bağlıyız!”

“Kaptan Nemo’yu burada tanıdık,” dedi Cyrus Smith.

“Sizin anınızı yaşatabileceğimiz tek yer burası!” diye ekledi Harbert.

“Ve sonsuz uykuma çekileceğim yer burası,” diye karşılık verdi Kaptan, “eğer...”

Duraksadı ve cümlesini tamamlamak yerine, şunları söylemekle yetindi:

“Bay Smith, sizinle yalnız konuşmak istiyorum!”

Ölmekte olan Kaptan’ın bu isteğini saygıyla karşılayan Mühendis’in arkadaşları salondan çıktılar.

Kaptan Nemo’nun yanında yalnızca birkaç dakika kalan Cyrus Smith, arkadaşlarının yanına geri döndü, ancak Kaptan’ın kendisine açtığı sırdan onlara söz etmedi.

Gédéon Spilett hastayı büyük bir titizlikle inceledi. Kaptan’ın kısa bir süre sonra fiziki zayıflığına karşı koyamayacak olan manevi bir güçle konuşabildiği anlaşılıyordu.

O gün hastanın durumunda hiçbir değişiklik yaşanmadan sona erdi. Ada sakinleri *Nautilus*’tan hiç ayrılmamışlardı. Bu mağarada fark etmek mümkün olmasa da hava kararmıştı.

Kaptan Nemo acı çekmese de her geçen an durumunun kötüye gittiği fark ediliyordu. Yaklaşan ölümün soldurduğu soylu yüzü sakindi. Bazen olağanüstü yaşamıyla ilgili bazı olaylar dudaklarından dökülse de hiçbir şey anlamak mümkün olmuyordu. Yaşamın ayakları ve elleri şimdiden soğumuş olan bu bedenden yavaş yavaş çekildiği hissediliyordu.

Bir, iki kez daha yanına sıralanmış olan ada sakinlerine bir şeyler söyledi ve ölene dek yüzünden eksik olmayan bir gülümsemeyle onları izledi.

Nihayet gece yarısını biraz geçe Kaptan Nemo büyük bir çaba harcayarak o şekilde ölmek istiyormuş gibi kollarını göğsünde birleştirdi.

Saat bire doğru bakışlarında hiçbir yaşam belirtisi kalmamıştı. Bir zamanlar onlarca kıvılcımın saçıldığı gözbebeklerinde son bir alev parıldadı. Sonra “Tanrı ve Vatan!” sözcüklerini mırıldanarak yavaşça son nefesini verdi.

O zaman, ona doğru eğilen Cyrus Smith, bir zamanlar Prens Dakkar’ın olan, şimdi ise Kaptan Nemo’ya bile ait olmayan gözleri kapattı.

Harbert ve Pencroff ağlıyorlardı. Ayrton gözünden süzülen bir damla yaş siliyordu. Nab bir heykel gibi olduğu yere çakılıp kalmış olan Gédéon Spilett’in yanında diz çökmüş bir halde duruyordu.

Ölünün başının üzerindeki elini havaya kaldıran Cyrus Smith:

“Tanrı ruhunu bağışlasın!” dedi ve arkadaşlarına dönerek ekledi:

“Kaybettiğimiz Kaptan için dua edelim!” Birkaç saat sonra ada sakinleri Kaptan’ın son isteğini yerine getirmek için verdikleri sözü tutuyorlardı.

Cyrus Smith ve arkadaşları koruyucularının kendilerine emanet ettiği yegane hatıra olan ve büyük bir hâzineyi barındıran o kasayla birlikte *Nautilus*’tan ayrıldılar.

Her zamanki gibi ıslıl ıslıl parlayan bu muhteşem salonun kapısı sıkıca kapanmıştı. Ambarın sacdan kapısı, *Nautilus*’un odalarına tek bir damla su sızmayacak ölçüde vidalanmıştı.

Ada sakinleri denizaltının yanına bağlanmış olan kayığa binerek geminin kış bölümüne gittiler. Orada, su kesimi hattında denizaltının suya dalmasını sağlayan depolara bağlanan iki geniş musluk vardı.

Bu muslukların açılmasıyla depolar dolmaya başladı ve yavaş yavaş dibe dalmaya başlayan *Nautilus* suların altında gözden kayboldu.

Ancak ada sakinleri suyun derinliklerinin katmanlarının arasından onu hâlâ seçebiliyorlardı. Güçlü ışığı berrak suları aydınlatırken mağara yeniden karanlığa bürünüyordu. Sonra ışıklar yavaş yavaş silinmeye başladı ve kısa süre içinde Kaptan Nemo’nun tabutu haline gelen *Nautilus* denizin dibine gömüldü.

XVIII

Gün doğarken ada sakinleri Kaptan Nemo'nun hatırasına “Dakkar Mağarası” olarak adlandırdıkları bu oyugun ağzına ulaşmışlardı. Sular çekilmişti, dalgaların bazalt duvar ayaklarını dövdüğü kemerin altından geçmeyi kolayca başardılar.

Sac kayık dalgalardan korunacak bir şekilde o noktaya bırakıldı. Hatta Pencroff, Nab ve Ayrton tedbirli davranarak onu mağaranın hiçbir tehlikeye maruz kalmayacağı kenarlarından birine bağladılar.

Fırtına geceyle birlikte kesilmişti. Son gökgürültüleri de batı ufkunda kayboluyordu. Yağmur yağmasa da gökyüzü hâlâ bulutlarla kaplıydı. Sonuç itibarıyla ilkbaharın başlangıcı olan bu ekim ayı, havaların iyi gideceğini müjdelemiyordu. Rüzgar pusula ibresinin bir ucundan diğerine doğru değişiyor, hava tahmini yapılmasına izin vermiyordu.

Dakkar Magarası'nın terk eden Cyrus Smith ve arkadaşları ağıl yolunu tuttular. Nab ve Harbert, Kaptan tarafından ağılla mağara arasına çekilmiş olan teli ileride ihtiyaç duyulabileceği gerekçesiyle topladılar.

Ada sakinleri yol boyunca fazla konuşmadılar. 15 Ekim'i 16'sına bağlayan o gece yaşanan gelişmeler, onları derinden etkilemişti. Onları etkin bir şekilde koruyan, hayallerinde olağanüstü bir varlık olarak canlandırdıktan o meçhul kişi, Kaptan Nemo artık yoktu. *Nautilus* 'u ile birlikte denizin dibine gömülmüştü. Her zaman güvenmeye alıştıkları o büyük güç artık yanlarında olmayacaktı, Gédéon Spilett, hatta Cyrus Smith bile kendilerini bu gelişmenin etkisinden kurtaramıyorlardı. Bu nedenle ağıl yolu boyunca sessizliklerini hiç bozmamışlardı.

Sabah dokuza doğru Granite-house'a dönmüşlerdi.

Geminin inşasına ağırlık verilmesi uygun görülmüştü, Cyrus Smith bu işe her zamankinden daha fazla zaman ayırıyor, daha büyük bir özen gösteriyordu. Geleceğin neler getireceği bilinemezdi. Oysa ellerinde sert havalarda bile denize açılacak ve gerektiğinde uzun bir yolculuğa dayanabilecek sağlam bir gemi olması onlar için bir güvenceydi. Geminin yapımı tamamlandığında Lincoln Adası'ndan ayrılarak ya Pasifik'teki Polinezya takımadalarından birine ya da Yeni Zelanda kıyılarına gitmeye henüz karar veremedilerse bile en azından Ayrton'la ilgili pusulayı bırakmak için bir an önce Tabor Adası'na gitmeleri gerektiğini biliyorlardı. İskoç yatının bu sularda yeniden belirmesi ihtimali göz önüne alınırsa, bunun kaçınılmaz bir görev olduğu ortadaydı ve bu konuyla ilgili hiçbir şeyi ihmal etmemek lazımdı.

Bunun üzerine çalışmalara yeniden başlandı. Acil bir işleri olmadığı takdirde Nab, Gédéon Spilett ve Harbert'in da yardım ettiği Cyrus Smith, Pencroff ve Ayrton aralıksız çalışıyorlardı. Tabor Adası yolculuğunun ekinoks rüzgarlarıyla tehlikeli bir hal almaması için yeni geminin beş ay içinde, yani martın başına kadar tamamlanması gerekiyordu. Bu nedenle doğramacılar hiç zaman kaybetmiyorlardı. Zaten geminin donanımı için zaman harcamayacaklardı, çünkü *Speedy'nin* yelken takımı tamamıyla kurtarılmıştı. Bu durumda ilk önce tamamlanması gereken geminin gövdesiydi.

1868 yılı, diğer tüm işlerin neredeyse askıya alınmasına neden olan gemi inşa çalışmaları arasında sona erdi. İki buçuk ayın sonunda kaburgalar ve ilk borda kaplamaları yerlerine yerleştirilmişti.

Mühendis'in planlarının ne kadar mükemmel olduğu ve geminin denizde rahat bir şekilde yol alabileceği şimdiden anlaşıyordu. Bu işe büyük bir önem veren Pencroff, arkadaşlarından biri elindeki baltayı bırakarak ava gitmek için tüfeğini aldığı anda homurdanmaktan geri kalmıyordu. Halbuki yaklaşan kış düşünerek Granite-house'un kilerini boş bırakmamak gerekiyordu. Ama yürekli denizci için bu önemli değildi. Tersanedeki işçilerin sayısı az olduğunda suratu asılıyor ve homurdanarak altı kişinin işini tek başına yapıyordu.

Yaz mevsimi boyunca havalar kötü gitmişti. Bunaltıcı sıcakların hakim olduğu birkaç gün boyunca yoğun elektrikle yüklü olan gökyüzü ancak hava katmanlarını şiddetle sarsan fırtınalar sırasında boşalıyordu. Uzaktan gelen gök gürültülerinin yankılanmasının duyulmadığı günlerin sayısı azdı. Aralıksız bir şekilde yankılanan bu boğuk hırıltılar, ekvatorial bölgelerdeki gürültüleri andırıyordu.

Şiddetli bir fırtınanın yaşandığı 1 Ocak 1869 günü adanın üzerine birçok kez yıldırım düştü.

Aralarında gölün güney ucunda, kümesi gölgeleyen devasa çitlembiklerin de bulunduğu birçok ağaç elektrik akımını hedefi olarak alev almıştı. Bu fırtınanın adanın derinliklerinde meydana gelen olaylarla bir ilişkisi olabilir miydi? Yerin alt katmanlarındaki tepkimelerle havadaki değişiklikler arasında bir bağlantı var mıydı? Cyrus Smith buna inanmaya başlamıştı, çünkü volkanik tepkimelerin şiddetlenmesiyle fırtınaların etkisinin arttığı gözlemleniyordu.

3 Ocak günü onaggalardan birini eyerlemek için şafakla birlikte Grande-Vue Yaylası'na çıkan Harbert, volkanın zirvesinde kıvrılan devasa bir sorguç fark etti.

Harbert kendilerini haberdar edince hemen oraya gelen ada sakinleri Franklin Dağı'nın tepesini incelemeye koyuldular.

"Hey!" diye haykırdı Pencroff, "bu kez yayılan buhar değil! Bana öyle geliyor ki, bu dev artık soluk alıp vermenin yanı sıra tütüyor da!"

Denizci'nin kullandığı bu imge volkanın ağzındaki değişimi tam olarak yansıtıyordu. Bu krater üç aydan beri, henüz içerdeki minerallerin yalnızca için için yandığını belli eden buharlar yayıyordu. Bu kez buharlara çıkış noktasında üç yüz ayaklık bir genişliğe sahip olan ve zirvenin yedi, sekiz yüz ayak üzerine kadar grimsi bir sütun halinde yükselen devasa bir mantara benzer, kalın bir duman eşlik ediyordu.

"Bacanın içinde ateş yanıyor," dedi Gédéon Spilett.

"Ve onu söndüremeyiz!" diye ekledi Harben.

"Volkanların bacasını temizlemek gerek," dedi, çok ciddi bir ifadeyle Nab.

"İyi o zaman, Nab," diye haykırdı Pencroff "Bu temizlik işini sen mi üstleneceksin?"

Pencroff bu sözlerin ardından kahkahayı patlattı.

Franklin Dağı'ndan yükselen kalın dumanı büyük bir dikkatle gözlemleyen Cyrus Smith, aynı zamanda uzaklardan gelebilecek bir gürüldemeyi duymak istercesine kulak kabartıyordu. Sonra biraz gerisinde kalmış olan arkadaşlarının yanına gelerek:

"Dostlarım," dedi, "volkanda önemli bir değişiklik meydana geldiğini kabul etmemiz gerek. Volkanik maddeler artık yalnızca için için yanmıyorlar, alev almış durumdadılar ve hiç kuşku yok ki, yakın da gerçekleşecek bir püskürmenin tehdidi altındayız!"

"İyi ya, Bay Smith, bu püskürmenin neye benzediğini görmüş olacağız," diye haykırdı Pencroff, "ve bunu başarırca, onu alkışlayacağız! Bunun bizi fazla ilgilendirdiğini sanmıyorum!" "Hayır, Pencroff," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "çünkü lavların eski yolu hâlâ açık, krater konumu itibarıyla şimdiye dek onları hep kuzeye doğru püskürtmüş. Ama yine de..." "Ama yine de püskürmenin bize hiçbir yarar sağlamayacağı düşünülürse, en iyisi bu olayın hiç gerçekleşmemesi," dedi Gazeteci.

“Kim bilir?” diye karşılık verdi Denizci. “Belki de bu volkanın kusacağı değerli bir maddeden yararlanabiliriz!”

Yaşanan bu ani gelişmenin iyi sonuçlara yol açmayacağını düşünen Cyrus Smith kafasını iki yana sallıyordu. Bir püskürmeyi Pencroff kadar hafife almıyordu. Lavlar kraterin konumundan dolayı, adanın ağaçlıklı ve ekili alanlarını tehdit etmiyorlarsa da başka sıkıntılara neden olabilirlerdi. Püskürmelere yer sarsıntılarının eşlik etmesi nadir görülen bir olay değildi, Lincoln Adası da bir yandan bazaltlar, diğer yandan granitler, kuzeyde lavlar, güneyde ise hareketli topraklar gibi farklı karakterdeki maddelerden oluşmuştu. Sonuç itibarıyla kendi aralarında sıkı bir bütünlük oluşturamamış olan bu katmanlar dağılma riski taşıyorlardı. Bu durumda, volkanik maddelerin püskürmesi ciddi bir tehlike oluşturmaya da adanın sarsılmasıyla yerkabuğunda meydana gelecek hareketlenmeler büyük sıkıntılara yol açabilirdi.

“Tıpkı demir çubuklar taşıyan bir arabanın çıkardığı boğuk gürüldemeler duyar gibiyim,” dedi yere uzanarak kulağını toprağa dayamış olan Ayrton.

Zemini büyük bir dikkatle dinleyen ada sakinleri, Ayrton’ın yanılmadığını anladılar. Bazen bu gürüldemelere sanki yeraltında şiddetli bir rüzgar esmişçesine bir tür “rinforzando” oluşturduktan sonra yavaş yavaş kaybolan uğultular karışıyordu. Ancak henüz hiçbir patlama duyulmamıştı. Bu durumda merkezi bacadaki buhar ve dumanların serbest bir geçiş yolu buldukları ve sübabın yeterince geniş olması nedeniyle yeni bir ağzın açılmasına ve herhangi bir patlama yaşanmasına gerek kalmayacağı söylenebilirdi.

“Bu kadarı da fazla!” dedi o zaman Pencroff, “işimizin başına dönmeyecek miyiz? Franklin Dağı istediği kadar tütsün, bağırsın, inlesin, ateş ve alev kussun, bu hiçbir şey yapmamamızın gerekçesi olamaz! Haydi Ayrton, Nab, Harbert, Bay Cyrus, Bay Spilett, bugün herkesin görevinin başında olması gerek! Kaplama tahtalarını yerleştireceğiz ve bir düzine kol bu iş için hiç de fazla değil. Yeni *Bonadventure*’ümüzün -çünkü ona bu adı vereceğiz öyle değil mi?- iki ay içinde Port Ballon’un sularında yüzmesini istiyorum! Bu durumda kaybedilecek bir saatimiz bile yok!”

Pencroff’un kollarını göreve çağırdığı arkadaşları tersaneye geri dönerek bir geminin belkemiğini oluşturan iskeletin kaburgalarını sağlam bir şekilde birbirlerine bağlayan bordanın kalın kaplama tahtalarını birleştirmeye giriştiler. Bu, her birinin katılması gereken zorlu bir işti.

3 Ocak günü boyunca Granite-house’un kumsalından zaten fark edilemeyen volkanla ilgilenilmeden sıkı bir şekilde çalışıldı. Ancak birkaç kez, oldukça berrak bir gökyüzünde günlük seyrini izleyen güneşi örten iri gölgeler, kalın bir duman bulutunun güneşle ada arasına girdiğini belirtiyorlardı. Açıktan esen yel, dumanları batı ufkuna doğru sürüklüyordu. Bu geçici karaltıları net bir şekilde seçebilen Cyrus Smith ve Gédéon Spilett, volkanın etkinliğindeki hızlanma üzerine konuşmalar da çalışmalarına ara vermediler. Üstelik geminin en kısa sürede tamamlanması onlar için büyük önem taşıyordu. Böylece yaşanacak gelişmelere karşı güvenlikleri garanti altına alınmış olacaktı. Bu geminin bir gün tek sığınakları olmayacağını kim bilebilirdi ki?

Akşam yemeğinden sonra Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve Harbert yeniden Grande-Vue Yaylası’na çıktılar. Gece şimdiden bastırmıştı. Karanlık, kraterin ağzında kümelenen dumanların alevler ve kor halindeki volkanik maddelerle karışıp karışmadığının seçilebilmesine izin veriyor olmalıydı.

“Krater alevlerle kaplı!” diye haykırdı arkadaşlarından daha çevik olduğu için yaylaya ilk ulaşan Harbert.

O sırada yaklaşık altı mil mesafede bulunan Franklin Dağı, zirvesinde kurum rengi alevlerin kıvrıldığı devasa bir meşaleyi andırıyordu. İç içe geçen dumanlar, dışıklar ve küller o kadar yoğun

olmalıydı ki, cılızlaşmış parıltıları, karanlıkta canlı bir görünüm sergilemiyorlardı. Ancak adanın üzerinde yayılan pas rengi bir ışık ormanlık bölgenin ilk ağaçlarını belli belirsiz aydınlatıyordu. Geniş burgaçlar göğün tek tük yıldızların parıldadığı yüksek katmanlarını karartıyordu.

“Alevler hızla yayılıyor!” dedi Mühendis.

“Bu hiç de şaşırtıcı değil,” diye karşılık verdi Gazeteci. “Volkanın aktifleşmesinin üzerinden bir hayli zaman geçti. Hatırlarsınız, Cyrus, ilk buharlar Kaptan Nemo’nun sığınağını bulmak için dağın kollarını araştırdığımız dönemde belirmişti. Yanılmıyorsam, 15 Ekim’e doğruydum?”

“Evet!” diye karşılık verdi Harbert, “ve üzerinden iki buçuk ay geçti!”

“On hafta boyunca yeraltında gizlenen alevlerin bu şiddetle yayılmalarında şaşılacak bir şey yok!”

“Zeminde bazı titreşimler hissediyor musunuz?” diye sordu Cyrus Smith.

“Evet,” diye yanıtladı Gédéon Spilett, “ama bir yer sarsıntısı...”

“Bir yer sarsıntısı tehlikesiyle karşı karşıya olduğumuzu söylemiyorum,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “Tanrı bizi böyle bir olasılıktan korusun! Bu titreşimler merkezindeki alevin püskürmesinden kaynaklanıyor. Yerkabuğu bir kazanın çeperinden başka bir şey değildir, ve bildiğiniz gibi gazların basıncıyla kazanın çeperi sesli bir levha gibi titreşir. İşte şu an gerçekleşen bu.”

“Işık huzmeleri ne harika!” diye haykırdı Harbert.

O sırada kraterden dumanların parlaklığını azaltamadığı bir alev demeti fişkırıyordu. Binlerce ışık parçası farklı istikametlere doğru yayılıyordu. Bazıları duman kubbesine ulaşıp, onu hızla delip geçtikten sonra artlarında akkor halinde bir toz bulutu bırakarak sönüyorlardı. Bu ışık seline makineli tüfek bataryalarının peş peşe gelen yankılanmalarını andıran patlamalar eşlik ediyordu.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett ve genç çocuk, bir saat sonra Grande-Vue Yaylası’ndan ayrılarak Granite-house’un yolunu tuttular. Mühendis o derece düşünceli, hatta sıkıntılı görünüyordu ki, Gédéon Spilett ona püskürmenin dolaylı ya da dolaysız olarak bir tehlikeye oluşturup oluşturamayacağını sormak gereğini hissetti.

“Hem evet, hem hayır,” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

“Yine de,” diye devam etti Gazeteci, “başımıza gelecek en büyük felaket, adayı altüst edecek bir yer sarsıntısı değil mi? Oysa dumanlar dışarı yayılmak için serbest bir geçit bulduklarına göre, bunun gerçekleşeceğine inanmıyorum.”

“Ben de yeraltı buharlarının neden olduğu sarsıntılar anlamında bir depremden kaygılanmıyorum,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Ancak başka gelişmeler büyük felaketlere yol açabilir.”

“Ne gibi, sevgili Cyrus?”

“Bunu bilemiyorum... görmem... dağı incelemem lazım... Birkaç gün sonra bu konuda daha net bilgilere sahip olacağım.”

Gédéon Spilett ısrar etmedi, kısa süre sonra Granite-house’un sakinleri, volkanın şiddeti giderek artan patlamalarına ve adadaki yankılanmalara rağmen, derin bir uykuya daldılar.

4, 5, 6 Ocak günleri bu şekilde geçti. Sürekli olarak geminin inşasıyla uğraşılıyor, Mühendis tüm gücüyle çalışmaları teşvik ediyordu. O sırada zirvesi ürkütücü görünümlü kara bir bulutla kaplı olan Franklin Dağı, alevlerle birlikte bazıları yeniden kraterin içine düşen akkor halinde kayalar püskürtüyordu. Olayı yalnızca eğlenceli yönleriyle değerlendiren Pencroff, bu görüntüler karşısında:

“Şuraya bakın! Bu dev yaya oynuyor! Üstelik bir hayli becerikli!” demekten kendini alamıyordu.

Gerçekten de volkanın kustuğu maddeler kratere geri dönüyordu ve henüz iç basınçla yükselen lavların kraterin ağzına ulaşamadıkları anlaşılıyordu. En azından bir bölümü seçilebilen kuzeydoğu ağzında, dağın güney yamacına dökülen bir lav şelalesi görülmüyordu.

Gemi inşa çalışmaları ne kadar acil olursa olsun, ada sakinlerinin adanın değişik noktalarına gitmesini gerektiren işler de vardı. Her şeyden önce müflon ve keçilerin kapalı tutulduğu ağıla giderek hayvanların ot ihtiyacını karşılamak gerekiyordu. Bunun üzerine Ayrton'ın ertesi gün oraya gitmesine karar verildi ve her zamanki gibi bu işin üstesinden tek başına gelebilecek olmasına rağmen, Mühendis'in Ayrton'a şu sözleri söylemesi karşısında Pencroff ve arkadaşları şaşkınlıklarını gizleyemediler;

“Yann size eşlik edeceğim.”

“Hey! Bay Cyrus,” diye haykırdı Denizci, “iş günlerimiz sayılı, siz de giderseniz, dört kol eksilmiş olacak!”

“Ertesi gün geri geleceğiz,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “ama ağıla gitmem gerek... Püskürmenin ne durumda olduğunu görmek istiyorum.”

“Püskürtme! Püskürme!” diye yanıtladı Pencroff yüzünü asarak. “Bu püskürme de ne önemliymiş, ama beni hiç endişelendirmiyor!”

Denizci ne kadar söylenirse söylensin, Mühendis keşif gezisini ertesi gün yapmaya karar vermişti. Harbert da ona eşlik etmek istiyordu, ancak yokluğuyla Pencroff'un canını sıkmamak için bu düşüncesinden vazgeçti.

7 Ocak sabahı günün doğuşuyla birlikte iki onaggayı koştuktan arabaya binen Cyrus Smith ve Ayrton ağıl yolunu hızla katetmeye başladılar.

Ormanın üzerinden Franklin Dağı'nın hiç durmadan kurumlu püskürtüler yolladığı iri bulutlar geçiyordu. Gökyüzünde ağır ağır ilerleyen bu bulutların çeşitli maddelerden oluştuğu anlaşılıyordu. Bu kadar yoğun ve ağır olmaları yalnızca volkanın dumanından kaynaklanmıyordu. Toz halindeki dışıklar ve en ince nişasta gibi grimsi küller iri kıvrımlarının ortasında asılı duruyorlardı. Bu küller o kadar inceydi ki, bazen onların gökyüzünde aylarca durduklarına tanık olunuyordu. İzlanda'da 1783 püskürmesinden sonra gökyüzünün bir yıl boyunca güneş ışınlarının aralarından güçlkle sızabildiği volkanik tozlarla kaplı kaldığı görülmüştü.

Ancak püskürtüler sıklıkla yere düşüyorlardı, bu sefer de aynısı oldu. Cyrus Smith ve Ayrton ağıla henüz varmışlardı ki, barut tozuna benzeyen siyahımtırak bir karın yağmaya başlamasıyla zeminin görünümü değişti. Ağaçlar, çayırlar, her şey birkaç parmak kalınlığındaki bir tabakanın altında gözden kaybolmuştu. Ancak neyse ki, kuzeydoğudan esen rüzgar bulutların büyük bir bölümünü denizin üzerine doğru sürükledi.

“İşte bu ilginç, Bay Smith,” dedi Ayrton.

“İşte bu ciddi bir durum,” diye karşılık verdi Mühendis. “Püskürtülen bu ponza taşları ve mineral tozları volkanın ne kadar derinden sarsıldığını gösteriyor.”

“Peki yapılacak bir şey var mı?”

“Volkanın ne durumda olduğunu öğrenmekten başka yapılacak bir şey yok. Ayrton, siz ağılla ilgilenin. Bu arada ben Creek-Rouge kıyılarına giderek dağın güney yamacının ne durumda olduğunu inceleyeceğim. Sonra...” “Sonra... Bay Smith?”

“Sonra birlikte Dakkar Mağarası'na gideceğiz... görmek istediğim... Neyse, iki saat sonra sizi almaya geleceğim.”

Bunun üzerine ağıla giren Ayrton, Mühendis geri dönene dek, püskürmenin bu ilk belirtilerinden huzursuz olmuşa benzeyen müflonlar ve keçilerle ilgilendi.

Bu arada dağın doğu kollarına yönelen Cyrus Smith, Creek-Rouge'u döndükten sonra, arkadaşlarıyla birlikte ilk keşif gezileri sırasında buldukları kükürt kaynağına ulaştı.

İşler değişmişti! Topraktan tek bir sütun yerine, bir pistonla itilmiş gibi şiddetle fişkıran on üç duman sütunu yükseliyordu. Yerkabuğunun bu noktada korkunç bir basınca maruz kaldığı anlaşılıyordu. Hava su buharına karışmış kükürt, hidrojen ve karbonik asit gazıyla yüklüydü. Cyrus Smith, püskürtülmüş küllerin zaman içinde sertleşmesiyle oluşan ve tüm ovayı kaplayan bu volkanik tüflerin titreştiğini hissediyordu, ancak henüz yeni bir lav sızıntısına ait bir iz yoktu.

Franklin Dağı'nın güney yamacı tamamen incelediğinde Mühendisin saptayabildikleri bunlardı. Kraterden duman burgaçları ve alevler yayılıyor, bir dışık yağmuru toprağın üzerine düşüyordu. Ancak kraterin ağzında lav akıntılarına rastlanmıyordu. Bu durum volkanik maddelerin henüz merkez bacanın üst ağzına ulaşamadığını gösteriyordu.

“Bunun bir an önce gerçekleşmesini tercih ederdim!” dedi Cyrus Smith kendi kendine. “En azından lavların her zamanki güzergahlarını izleyip izlemediklerini öğrenebilirdim. Yeni bir ağızdan yayılmayacaklarını kim bilebilir? Ama asıl tehlike bu değil! Kaptan Nemo bunu iyi tahmin etti! Hayır! Asıl tehlike bu değil!”

Cyrus Smith, uzantısı dar Requin Körfezi'ni çevreleyen geniş şoseye kadar ilerledi. Oradan eski lav akıntılarının izledikleri yolu inceledi. Son püskürmenin çok eski dönemlerde meydana geldiğine hiç şüphe yoktu.

O zaman aralıksız bir gök gürültüsünü andıran şiddetli patlamalarla sarsılan yeraltının gürüldemelerine kulak kabartarak geri döndü. Ayrton kendisini bekliyordu.

“Hayvanların ihtiyaçları karşılandı, Bay Smith,” dedi Ayrton.

“Tamam, Ayrton.”

“Endişeli bir halleri var, Bay Smith.”

“Evet, içgüdülerini onları olacıklardan haberdar ediyor ve içgüdüler asla yanılmaz.”

“Gitmek isterseniz...”

“Bir fener ve çakmak alın, Ayrton,” diye karşılık verdi Mühendis, “ve yola koyulalım.” Ayrton Mühendisin söylediklerini yaptı. Koşumları çıkarılan onaggalar ağılda geziniyorlardı. Kapı dışarıdan kapatıldı ve Cyrus Smith, Ayrton'la birlikte kıyıya giden dar patikayı izlemeye başladı.

Bulutların bıraktığı volkanik püskürtülerle kaplı bir zeminin üzerinde yürüyorlardı. Ormanda tek bir dörtayaklıya dahi rastlanmıyordu. Kuşlar bile kaçmıştı. Bazen esen bir yelin yerdeki kül katmanlarını arkadaş havalandırmasıyla yoğun bir burgacın ortasında kalan iki arkadaş etraflarını göremiyorlardı. Kör olma ya da boğulma tehlikesine karşı, gözlerini ve ağızlarını mendille kapatıyorlardı.

Cyrus Smith ve Ayrton bu koşullar altında hızlı ilerleyemiyorlardı. Bunun dışında, oksijeninin bir bölümü nefes almayı zorlaştıracak ölçüde yanmış olan hava oldukça ağırdı. Her yüz adımda bir durarak soluklanmak zorunda kalıyorlardı. Bu nedenle Mühendis ve arkadaşı adanın kuzeybatı kıyısını oluşturan bazalt ve porfirik kayalar yığının zirvesine ulaştıklarında saat onu geçiyordu.

İki arkadaş, o fırtınalı gecede kendilerini Dakkar Mağarası'na götüren o berbat yolu izleyerek bu sarp yamacı inmeye başladılar. Gündüz gözüyle bu iniş daha tehlikesizdi, üstelik kayaların kayganlığını örten kül katmanları, ayakların bu eğimli yüzeylere daha sağlam basmasına olanak veriyordu.

Kısa süre sonra kıyı boyunca uzanan, yaklaşık kırk ayak yüksekliğindeki destek duvarına ulaşılar. Cyrus Smith, bu duvarın hafif bir eğimle alçalarak deniz seviyesine kadar indiğini hatırlıyordu. Şu an için sular çekilmiş olmasına rağmen kumsal görülmüyordu, volkanik tozlarla kirlenmiş dalgalar doğruca kıyının bazaltlarını dövüyorlardı.

Fazla zorlanmadan Dakkar Mağarası'nın ağzını bulan Cyrus Smith ve Ayrton, duvarın alt sahanlığını oluşturan son kayanın altında durdular.

“Kayık buralarda olmalı?” dedi Mühendis.

“Burada, Bay Smith,” diye yanıtladı, kemer kovanının altındaki kayığı kendisine doğru çeken Ayrton.

“Binelim, Ayrton.”

İki adam kayığa bindiler. Hafif bir çalkantı onları mağaranın oldukça basık iç eğmecinin altına doğru yönlendirdi, Ayrton çakmağı çakarak feneri yaktı. Sonra kürekleri kavradı, fenerin kayığın gidiş yönün aydınlatacak şekilde ön tarafa yerleştirilmesiyle dümene geçen Cyrus Smith mağaranın karanlığında yol almaya başladı.

Bir zamanlar ışığıyla bu karanlık mağarayı aydınlatan Nautilus artık orada değildi. Belki güçlü kaynağının ürettiği elektrikle denizin dibine ışık saçmaya devam ediyordu, ancak Kaptan Nemo'nun son uykusuna çekildiği uçurumun dibinden tek bir ışık huzmesi dahi yayılmıyordu.

Fenerin ışığı yetersiz olsa da Mühendisin mağaranın sağ duvarını izleyerek yoluna devam etmesini sağlıyordu. Kubbenin en azından bu bölümünde mezarlığı andıran bir sessizlik hakimdi, ancak kısa süre sonra Cyrus Smith, dağın derinliklerinden gelen gürüldemeleri net bir şekilde işitmeye başladı.

“Bu volkan,” dedi.

Birazdan bu gürültüyle birlikte kimyasal tepkimelerin habercisi olan keskin bir koku yayıldı, kükürtlü dumanlar Mühendis ve arkadaşının boğazını tıkadı.

“İşte Kaptan Nemo'yu endişelendiren buydu!” diye mırıldandı yüzü hafifçe solan Cyrus Smith. “Yine de sonuna kadar gitmemiz lazım.”

“Gidelim!” diye karşılık verdi, küreklere doğru eğilerek kayığı ilerletmeye başlayan Ayrton.

Mağaraya girdikten yirmi beş dakika sonra kayık arka duvara ulaşarak durdu.

Oturduğu bankın üzerine çıkan Cyrus Smith feneri, mağarayı volkanın merkez bacasından ayıran duvarın çeşitli bölümlerinde gezdirdi. Bu duvarın kalınlığı neydi? Yüz ayak mı, yoksa on ayak mı olduğunu söylemek mümkün değildi. Ancak yeraltından gelen gürültülerin oldukça net duyulmasına bakılırsa, fazla kalın olmadığı söylenebilirdi.

Mühendis, duvarı yatay bir hat boyunca inceledikten sonra, küreğin ucuna yerleştirdiği feneri bazalt duvarın daha yüksek bölümlerinde gezdirdi.

Orada, kötü eklemlenmiş prizmaların ortasında, yakıcı bir gaz yayarak mağaranın havasını kirleten yarıklar güç de olsa seçilebiliyordu. Duvarın üzerindeki bu çatlakların daha belirgin bir şekilde görülebilen bazıları, mağaranın sularının iki, üç ayak üzerine kadar alçalıyorlardı.

Oldukça düşünceli görünen Cyrus Smith şu sözcükleri mırıldandı:

“Evet! Kaptan haklıydı! İşte asıl büyük tehlike bu!”

Hiçbir karşılık vermeyen Ayrton, Mühendis'in bir işareti üzerine yeniden küreklere asıldı, yarım saat sonra Mühendis ve arkadaşı Dakkar Magarası'ndan çıkıyorlardı.

Ağılda her şeyi yoluna koydukları bir gündüz ve gecenin ardından Cyrus Smith ve Ayrton, 8 Ocak sabahı Granite-house'a geri dönüyorlardı.

Arkadaşlarını bir araya toplayan Mühendis, onlara Lincoln Adası'nın hiçbir insani gücün karşı koyamayacağı büyük bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu anlattı.

"Dostlarım," dedi, derin bir heyecanı yansıtan bir ses tonuyla, "Lincoln Adası dünya döndükçe varlığını sürdürecektir kara parçalarından biri değil. Kendisinden kaynaklanan bir gerekçeden dolayı, er ya da geç yok olmaya mahkum ve yapılacak hiçbir şey yok!"

Önce birbirlerine, sonra da Mühendis'e bakan ada sakinleri hiçbir şey anlamamışlardı.

"Açıklar mısınız, Cyrus!" dedi Gédéon Spilett.

"Açıklayayım," diye karşılık verdi Cyrus Smith, "ya da daha doğrusu baş başa kaldığımız zaman Kaptan Nemo'nun bana vermiş olduğu bilgileri aktarayım."

"Kaptan Nemo!" diye haykırdı ada sakinleri."

"Evet, ölmeden önce bize vermek istediği son destek!"

"Son destek!" diye haykırdı Pencroff. "Son destek! Ölmüş bile olsa, bize hâlâ yardım etmeyi sürdüreceğini göreceksiniz!"

"Peki Kaptan Nemo size ne söyledi?" diye sordu Gazeteci.

"Anlatayım, dostlarım," diye yanıtladı Mühendis. "Kaptan Nemo'nun söylediğine göre, Pasifik'in diğer adalarıyla aynı koşullar altında bulunmayan Lincoln Adası, özel konumundan dolayı er ya da geç sualtı tabakalarında meydana gelecek bir dağılma sonucunda yok olmaya mahkum."

"Dağılma! Lincoln Adası! Haydi canım!" diye haykırdı Cyrus Smith'e duyduğu saygıya rağmen omuzlarını silkmeye engel olamayan Pencroff.

"Beni iyi dinleyin, Pencroff." diye devam etti Mühendis. "İşte Kaptan Nemo'nun ve Dakkar Mağarası'nda dün yaptığım incelemeler sonucunda benim saptadıklarım şunlar. Adanın altından volkana doğru uzanan bu mağara merkez bacadan yalnızca bir duvarla ayrılıyor. Oysa bu duvar daha şimdiden volkanın içinden gelen kükürtlü gazları sızdıran yarıklar ve çatlaklarla kaplı."

"Yani?" diye sordu kaşları iyice çatılan Pencroff.

"Yani bu çatlakların iç basıncın etkisiyle giderek büyüdüğünü, bazalt duvarın yavaş yavaş yarıldığını ve er ya da geç, mağaranın sularını volkanın içine sızdıracağını saptadım." "İyi ya işte!" diye karşılık verdi, olayı bir kez daha şakaya almak isteyen Pencroff. "Deniz volkanı söndürecek ve böylece her şey sona ermiş olacak!"

"Evet, her şey sona ermiş olacak! ' diye yanıtladı Cyrus Smith. "Denizin duvarın içine sızarak püskürtülerin için için kaynadığı merkez bacanın derinliklerine doğru ineceği gün Lincoln Adası, tıpkı Etna'nın içine Akdeniz'in dolacağı zaman Sicilya'nın başına geleceği gibi havaya uçmuş olacak!"

Ada sakinleri, Mühendis'in bu son derece kesin cümlesine hiç karşılık vermediler. Nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya olduklarını anlamışlardı.

Zaten Cyrus Smith'in meseleyi abartmıyordu Birçok kişi, suların deniz ya da göl kıyılarında

bulunan volkanları söndüreceğini düşünmüştü. Ancak bu şekilde dünyanın bir bölümünün, tıpkı buharı aniden genleşen bir kazan gibi havaya uçma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağını, sıcaklığı binlerce dereceyi bulan kapalı bir ortama giren suların hiçbir duvarın dayanamayacağı kadar yoğun bir enerjiyle buharlaşacağını bilmiyorlardı.

Bu durumda, yakın bir gelecekte korkunç bir patlamanın tehdidi altında olan adanın ömrünün Dakkar Mağarası'nın duvarının dayanabileceği süre kadar olduğu söylenebilirdi. Bu olay aylar ya da haftalar sonra değil, günler, belki de saatler sonra gerçekleşebilirdi!

Ada sakinleri yüreklerinin sızladığını hissettiler! Varlıklarını doğrudan tehdit eden bu olaydan çok, kendilerini bağına basan bu toprakların, onca sevdikleri, verimli hale getirdikleri ve bir gün daha da gelişmesini planladıkları bu adanın yok olup gideceğini düşünüyorlardı. Katlanılan onca yorgunluk, harcanan onca çaba boşa gidecekti!

Pencroff yanaklarından dökülen iri bir damla yaşa engel olamadı, onu gizlemeyi hiç denemedi.

Bir süre daha devam eden sohbet sırasında ellerindeki olanakları tartıştılar. Ancak sonuç olarak bir saat bile kaybetmeden, büyük bir gayretle geminin inşa ve dekorasyon çalışmalarına girişilmesine karar verildi. Artık Lincoln Adası sakinlerinin tek kurtuluş şansları buydu!

Bütün kollar bu iş için bir araya geldi. Artık hasat yapmak, ürün toplamak, avlanmak, Granite-house'un stoklarını artırmak ne işe yarardı? Şu an depo ve kilerde bulunan erzaklar, ne kadar uzun sürerse sürsün, geminin yiyecek ihtiyacını karşılayacaktı! Yapılması gereken, bu kaçınılmaz felaket gerçekleşmeden önce gemiyi denize açılmaya hazır hale getirmektir.

Çalışmalara büyük bir gayretle yeniden başlandı. 23 Ocak'a doğru borda kaplamalarının yarısı yerlerine yerleştirilmişti. O güne dek volkanın zirvesinde hiçbir değişiklik meydana gelmemişti. Buharlar, alevlerle ve akkor halindeki taşlarla karışmış dumanlar kraterden yayılmaya devam ediyordu. Ancak 23 Ocak'ı 24'üne bağlayan gece volkanın konisinin ucu, üst katmanlara ulaşan lavların etkisiyle koparak yere çakılınca korkunç bir gürültü yankılandı. Ada sakinleri ilk önce adanın parçalandığını zannederek Granite-house'dan dışarı fırladılar.

Saat yaklaşık olarak sabahın ikisiydi.

Gökyüzü alevler içindeydi. Bin ayak uzunluğunda, binlerce ton ağırlığındaki üst koni adanın üzerine yuvarlanarak yer sarsıntısına neden olmuştu. Neyse ki, adanın kuzeyine bakan bu koni, volkanla deniz arasında uzanan kumlar ve tüflerle kaplı ovaya düşmüştü. Şimdi ağzı geniş bir şekilde açılmış olan krater, yukarı doğru öyle şiddetli bir ışık yayıyordu ki, en ufak bir yansımanın etkisiyle bile gökyüzünün tamamı ateşler içinde kalabilirdi. O sırada volkanın yeni zirvesine ulaşan lav şelaleleri, dolmuş bir havuzdan taşan sular gibi uzun çağlayanlar halinde yayılıyor, binlerce alev kıvrımı yanardağın yamaçlarından aşağıya doğru akıyordu.

"Ağıl! Ağıl!" diye haykırdı Ayrton.

Gerçekten de kraterin yeni konumundan dolayı lavlar ağıla doğru akıyordu. Bu durumda Creek-Rouge'un kollarının ve Jakamar Ormanları'nın ani bir yıkımın tehdidi altında oldukları söylenebilirdi.

Ayrton'ın çılgılığı üzerine ahıra yönelen ada sakinleri, onaggaları arabaya koştular. Hepsinin aklından geçen tek düşünce, ağıla koşmak ve içerdeki hayvanları serbest bırakmaktır.

Sabah üçe doğru ağıla varmışlardı. Korkunç ulumalar, muflonlar ve keçilerin ne büyük bir korkuya kapıldıklarını gösteriyordu. Akkor halindeki maddeler ve sıvılaşmış minerallerden oluşan bir lav şelalesi şimdiden dağ kolundan çayıra doğru sızarak çitin köşesini zorlamaya başlamıştı. Ayrton'un kapıyı açınca paniğe kapılmış olan hayvanlar dört bir yana doğru koşturmaya başladılar.

Bir saat sonra ağılı kaplayan köpüklü lavlar aştıkları küçük çayın sularını buharlaştırıp evi bir çıra gibi tutuşturduktan sonra, tahta çiti son kazığına kadar yakıp kavurdular. Ağıldan geriye hiçbir şey kalmamıştı!

Ada sakinleri kendilerini kaybetmiş bir halde, boşuna bir çabayla bu yayılmayı engellemeye çalışsalar da insanoğlunun bu büyük felaketlere karşı yapabileceği hiçbir şey yoktu.

24 Ocak sabahı güneşin dogmasıyla Cyrus Smith ve arkadaşları Granite-house'a geri dönmeden önce lavların hangi istikamete yöneleceğini gözlemlemek istediler. Zemin, Franklin Dağı'ndan doğu kıyısına doğru alçalıyordu. Bu durumda Jakamar Ormanları'nın sık ağaçlarına rağmen lav şelalesinin Grande-Vue Yaylası'na doğru yayılabileceğinden kaygılanıyorlardı.

“Göl bizi koruyacak,” dedi Gédéon Spilett.

“Umarım!” diye yanıtladı Cyrus Smith ve başka bir şey söylemedi.

Ada sakinleri, Franklin Dağı'nın üst konisinin yuvarlandığı ovaya kadar ilerlemek isteseler de lavlar geçişlerini engelliyordu. Bir yandan Creek-Rouge, diğer yandan Falls-River vadilerini izleyen lavlar bu çayların sularını buharlaştırıyorlardı. Bu şelaleyi aşmak mümkün değildi, tam tersine geri çekilmek gerekiyordu. Tacını kaybetmiş olan volkan tanınmaz bir haldeydi. Eski kraterin yerini dümdüz olmuş bir zirve alıyordu. Güney ve doğu kenarına açılmış olan iki yeni ağız, iki farklı akıntı oluşturan lav sellerini aralıksız olarak boşaltıyorlardı. Bu yeni kraterden yayılan duman ve kül bulutları göğün adanın üzerine yığılmış olan buharlara karışıyorlardı. Şiddetli gök gürültüleri dağın uğultularıyla birlikte yankılanıyordu. Ağzından fırlayan ateşli kayalar üç yüz ayak yüksekliğe ulaştıktan sonra, bulutların içinde patlıyor ve mermi parçaları gibi dört bir yana dağılıyordu. Gök, volkanın püskürmelerine şimşeklerle karşılık veriyordu.

Sabah yediye doğru Jakamar Ormanları'nın sınırına sığınmış olan ada sakinlerinin artık bu mevkide kalmaları imkansız hale gelmişti. Yalnızca etraflarına yağan kaya parçalarından değil, Creek-Rouge un yatağından taşan lavların ağıl yoluna yönelmesinden dolayı da geri çekilmeleri gerekiyordu. Alev alan ilk ağaçlar, aniden buhar haline dönüşen özsularından dolayı havai fişekleri andırırcasına havaya uçarlarlarken, daha az nemli olan diğerleri bu alev selinin ortasında şimdilik hasar görmemiş bir halde bekliyorlardı.

Ada sakinleri ağıl yolunu tutmuşlardı. Yavaşça yürüyorlar, daha doğrusu geri çekiliyorlardı. Ancak zeminin eğimi nedeniyle alev seli hızla doğuya yöneliyor ve alt katmanları katılaştıran lavların üzerini kaynar ateş kütleleri kaplıyordu.

Bu arada Creek-Rouge vadisini kaplayan akıntı giderek daha tehlikeli bir hal alıyordu. Ormanın bu bölümünün tamamı yanıp kül olmuştu, gövdeleri şimdiden tutuşmaya başlamış olan ağaçların üzerinde kalın duman kıvrımları yükseliyordu.

Ada sakinleri, Creek-Rouge'un ağzının yarım mil ötesinde, gölün kıyısında durdular. Yaşamlarını doğrudan ilgilendiren bir karar almak üzereydiler.

Ciddi olayları değerlendirmeye alışkın olan ve ne olursa olsun, gerçeği öğrenmekten hiç çekinmeyen kişilerin karşısında olduğunu bilen Cyrus Smith, o zaman şunları söyledi:

“Ya göl bu akıntıyı durdurarak adanın bir bölümünün yanıp kül olmasını önleyecek ya da Far-West ormanlarına yayılan alev selleri geriye tek bir ağaç, tek bir bitki bırakmayacak. İleride, bu çıplak kayaların üzerinde adanın havaya uçmasıyla birlikte gerçekleşecek ölümümüzü beklemekten başka yapacağımız bir şey kalmayacak!”

“O zaman,” diye haykırdı kollarını kavuşturarak zemini tekmeleyen Pencroff, “gemiye tamamlamaya hiç gerek yok, öyle değil mi?”

“Pencroff,” diye karşılık verdi Cyrus Smith, “görevimizi sonuna kadar yerine getirmemiz gerek!”

O sırada yakıp kavurduğu güzelim ağaçlar arasından kendisine yol açmış olan lav ırmakları göl sınırına ulaşıyordu. Orada biraz daha uzun olsa, alev sellerine geçit vermeyecek olan bir yükselti vardı.

“İş başına!” diye haykırdı Cyrus Smith.

Mühendis’in aklından geçenler hemen anlaşılmıştı. Bu akıntının yönünü değiştirerek onun göle dökülmesini sağlamak gerekiyordu.

Tersaneye doğru koşan ada sakinleri, ellerinde kazma, kürek ve baltalarla geri döndüler. Dolma topraklar ve devrilmiş ağaçlar sayesinde birkaç saat içinde üç ayak yüksekliğinde yüz adım genişliğinde bir set yapmayı başardılar. İş bittiğinde kendilerini yalnızca birkaç dakika çalışmış gibi hissediyorlardı!

Tam zamanıydı. Sıvılaşmış maddeler kısa bir süre sonra toprak tabyanın alt bölümüne ulaştı. Irmak taşmaya çalışan bir nehir gibi kabararak Far-West’e yayılmasının önündeki bu tek engeli aşmaya çalıştı... Ancak set onu durdurmayı başardı, birkaç dakikalık korkunç bir tereddütten sonra yirmi ayaklık bir yükseklikten Grant Gölü’ne boşalmaya başladı.

Solukları kesilmiş olan ada sakinleri hiç kımıldamadan, tek bir söz bile söylemeden doğanın bu iki gücü arasındaki mücadeleyi izlemeye başladılar.

Su ile ateş arasındaki bu döğüşün görüntüsü olağanüstüydü! Muhteşem bir ürkütücülüğü olan bu sahneyi tasvir edebilecek bir kalem, resmedebilecek bir fırça var mıydı? Kızgın lavlarla temas eden sular, cızırdayarak buharlaşıyorlardı. Gökyüzüne yayılan buharlar, devasa bir kazanın aniden açılan supaplarından fırlamışçasına yükseliyorlardı. Ancak gölün suyu ne kadar bol olursa olsun yenilenmiyordu, oysa tükenmek bilmez bir kaynaktan beslenen alev selleri, akkor halindeki yeni maddelerin desteğiyle hiç durmadan akıyordu.

Göle düşen ilk lavlar derhal katılaşıp kısa süre sonra su yüzeyinde belirmek üzere yığılmaya başladılar. Yüzeyleri taşlaşarak gölün merkezine doğru ilerleyen lavlar süzülüyordu. Bu şekilde oluşmaya başlayan bir dil, suları buharlaştığı için taşması mümkün olmayan gölü dolduruyordu. Cızırtılar ve hışırtılar kulakları sağır eden bir gürültüyle göğe doğru yayılırken, rüzgarla sürüklenen buğular yağmura dönüşerek denizin üzerine dökülüyordu. Dil uzayıp gidiyor, katılaştıkça lav blokları üst üste yığılıyordu. Bir zamanlar dingin suların uzandığı bu gölü, şimdi zeminin yükselmesiyle meydana gelmiş binlerce sığ kayalığı andıran, tüten kaya yığınları kaplıyordu. Karşı konulmaz lav selinin istilasından üç saat sonra gölün görüntüsünü tasvir edebilmek için bir kasırgayla alt üst olmuş suların aniden sıfırın altında yirmi derecelik bir soğukla katılaştıklarını gözlerde canlandırmak gerekiyordu.

Bu kez su ateşe mağlup oluyordu.

Bununla birlikte lavların Grant Gölü’ne yönelmesi ada sakinleri için sevindirici bir durumdu. Bu şekilde birkaç gün kazanabileceklerdi. Grande-Vue Yaylası, Granite-house ve tersane geçici olarak lavlardan korunmuştu. Bu birkaç günü, gemiyi borda kaplamalarıyla donatıp özenle kalafatlamak için kullanmaları gerekiyordu. Daha sonra donatılmak üzere denize indirilerek barınak olarak kullanılacaktı. Adayı havaya uçuracak olan patlama nedeniyle karada kalmanın güvenilir bir yanı yoktu. Şimdiye dek güvenli bir barınak olan Granite-house’un granit duvarlarının altında kalma tehlikesi vardı!

Ayın 25’inden 30’una kadar altı gün boyunca yirmi kişinin yapacağı işi tek başlarına yapacak kadar yoğun çalıştılar. Kraterden yayılan alevler gece gündüz çalışmalarına imkan verdiği için biraz

dinlendikten sonra yeniden işe koyuluyorlardı. Volkan püskürmeye devam etse de lavların yoğunluğu biraz azalmış gibi görünüyordu. Grant Gölü'nün neredeyse tamamıyla dolmuş olması sevindirici bir gelişmeydi. Yeni lavlar eskilerinin üzerinden süzölmeye devam ederlerse, oradan Grande-Vue Yaylası'na ve kumsala doğru yayılacaklarına şüphe yoktu.

Ancak adanın bu bölümü lavlardan korunmuş olsa da batı bölümü için aynı şey geçerli değildi.

Toprakları her yandan çaya doğru alçalan geniş Creek-Rouge vadisine yönelen ikinci lav akıntısı hiçbir engelle karşılaşmamış, akkor halindeki sınırlar Far-West ormanına yayılmıştı. Yılın o döneminde kavurucu sıcakların etkisiyle kupkuru olan ağaçlar öyle bir alev almışlardı ki, yangın gövdenin alt kısımlarıyla iç içe geçmiş olan yüksek dalları bir anda yakıp kavurmuştu. O zaman paniğe kapılan jaguarlar, yabandomuzları, sudomuzları ve her türden kıllı ya da tüylü av hayvanı Port Ballon yolunun ötesindeki Mercy kıyılarına ve Tadornes bataklıklarına sığınmışlardı. Ancak işleri başlarından aşkın olan ada sakinleri, bu hayvanların en tehlikelilerine bile aldırmamışlardı. Zaten Granite-house'u terk ettikten sonra Peribacaları'na bile sığınmayıp Mercy'nin ağzına kurdukları bir çadırın altına yerleşmişlerdi. Cyrus Smith ve Gédéon Spilett her gün Grande-Vue Yaylası'na çıkıyorlardı. Bazen Harbert da onlarla birlikte gitse de lavların yakıp kavurduğu adasının son halini görmek istemeyen Pencroff arkadaşlarına asla eşlik etmiyordu!

Gerçekten de içler acısı bir manzaraydı. Adanın ormanlarla kaplı bölümü artık çırılçıplaktı. Yalnızca Serpentine Yarımadası'nın ucunda tek tük birkaç ağaç belirliyordu. Sağda solda kararmış birkaç ağaç kütüğü vardı. Yanıp kavrulmuş ormanların durumu Tadornes bataklıklarından daha berbatı. Lavlar her yanı istila etmişti. Bir zamanlar o gözalıcı yeşilliklerin uzandığı ormanların yerini üst üste yığılmış volkanik tüller almıştı. Falls-River ve Mercy vadileri denize bir damla bile su dökmüyorlardı, Grant Gölü tamamıyla kurursa, ada sakinleri su ihtiyaçlarını karşılayamayacaklardı. Neyse ki, güney ucunda lavların ulaşmadığı bir gölet adanın içilebilir su kaynağını oluşturuyordu. Kuzeybatıda volkanın zemine devasa bir cırnak gibi yapışmış olan sarp ve dik yamaçları görülüyordu. Bu ne acıklı ve ürkütücü bir manzaraydı. Ağaçlar, akarsular ve zengin ürünlerle kaplı bu verimli toprakların yiyecek stokları olmasa aç kalacakları bir kaya yığınına bir anda dönüşmesi ada sakinleri için ne büyük bir yıkımdı!

“Bu görüntü insanın yüreğini sızlatıyor!” dedi bir gün Gédéon Spilett.

“Evet, Spilett,” diye karşılık verdi Mühendis. “Tanrı bize şimdi son sığınağımız haline gelen bu gemiyi tamamlayacak zaman versin!”

“Cyrus, volkanın giderek sakinleştiğini fark ediyor musunuz? Hâlâ lav püskürtmeye devam ediyor, ama yanılmıyorsam, eskisi kadar şiddetli değil!”

“Bu o kadar önemli değil,” diye karşılık verdi Cyrus Smith. “Dağın derinliklerindeki alevler her zamanki yakıcılıklarını koruyorlar ve deniz her an volkanın içine sızabilir. Durumumuz, gemileri söndüremedikleri bir yangınla kavrulan ve ateşin er ya da geç barut deposuna ulaşacağını bilen yolcularinkine benziyor. Gelin, Spilett, gelin hiç zaman kaybetmeyelim!”

Lavlar 8 Şubat a kadar, yani yedi gün daha yayılmaya devam ettiler, ancak püskürmenin şiddeti biraz olsun hafiflemişti. Cyrus Smith, her şeyden çok sınılaşmış püskürtülerin kumsala ulaşmasından kaygılanıyordu, çünkü bu durumda tersane de lavlardan kurtulamayacaktı. Bu arada ada sakinleri derin bir endişeyle adanın temelinden titreşimler yayıldığını hissediyorlardı.

20 Şubat günü geminin denize indirilmesine daha bir ay vardı. Ada o zamana kadar dayanabilecek miydi? Pencroff ve Cyrus Smith'in niyetleri geminin gövdesi su geçirmez hale getirilir getirilmez onu denize indirmektir. Güverte, ambar, iç düzenlemeler ve donanımlar daha sonra yapılacaktı. Önemli

olan adanın dışında bir barınağa sahip olmalarıydı. Belki de gemiyi Port Ballon'a, yani volkanın mümkün olduğunca uzağına götürmek gerekecekti, çünkü patlama gerçekleşirse Mercy'nin adacıkla granit sur arasında kalan ağzı parçalanmış kayaların istilasına maruz kalabilirdi. Bu nedenle gemicilerin tüm çabalan gövdenin tamamlanması üzerine yoğunlaştı.

Bu şekilde Mart'ın 3'üne gelindi, gemi on gün içinde denize indirilecek hale gelmişti.

Lincoln Adası'ndaki dördüncü yıllarında büyük sıkıntılar yaşayan ada sakinleri yeniden umutlanmaya başlamışlardı! Adasının uğradığı yıkım karşısında, uzun zamandır ağzını bıçak açmayan Pencroff'un bile suskunluğunu bozmaya başladığı görülüyordu. Artık tüm ümitlerinin yoğunlaştığı bu gemiden başka bir şey düşünmüyordu.

"Bitireceğiz," diyordu Mühendis'e, "bitireceğiz, hem de tam zamanında, çünkü gündönümü giderek yaklaşıyor. Gerekirse, kışı geçirmek için Tabor Adası'na gideceğiz! Ama Lincoln Adası'ndan sonra Tabor Adası! Ah! Bu hayatımın en büyük felaketi! Böyle bir şeyi asla düşünemezdim!"

"Elimizi çabuk tatalım!" diye karşılık veriyordu her zamanki gibi Mühendis.

Bir an bile kaybetmeden çalışmaya devam ediliyordu.

"Efendim," dedi Nab, birkaç gün sonra, "Kaptan Nemo hâlâ yaşıyor olsaydı, bunların başımıza geleceğine inanır mıydınız?"

"Evet, Nab," diye yanıtladı Cyrus Smith.

"Ben buna inanmıyorum!" diye mırıldandı Pencroff, Nab'ın kulağına.

"Ben de!" diye karşılık verdi Nab, ciddi bir ifadeyle.

Mart'ın ilk haftasında Franklin Dağı yeniden tehditkar bir hal aldı. Akışkan lavlardan oluşan binlerce binlerce camsı akıntı toprağın üzerine yağmur gibi düşüyordu. Krater volkanın her yamacından yayılan lavlarla kaplanmıştı. Sertleşmiş tüflerin yüzeyine ulaşan alev selleri, ilk püskürtüye dayanabilmiş olan cılız ağaç kalıntılarını yakıp kavurdu. Bu kez Grant Gölü'nün güneybatı kıyısını izleyen akıntı, Creek-Glycerine'i aşarak Grande-Vue Yaylası'na ulaştı. Ada sakinlerinin tersanesini yerle bir eden bu son darbenin etkisi korkunçtu. Değirmenden, kümesin barakalarından, ahırlardan geriye hiçbir şey kalmamış, paniğe kapılan hayvanlar dört bir yana dağılmıştı. Derin bir endişenin belirtilerini gösteren Top ve Jüp'ün içgüdüleri yakın bir felaketin haberini veriyordu. Adadaki hayvanların büyük çoğunluğu ilk püskürme sırasında ölmüşlerdi. Sağ kalanlar ise, Tadornes Bataklıklarından başka sığınak bulamamış, yalnızca birkaçı Grande-Vue Yaylası'na ulaşabilmişti. Ancak bu sonsığınak da granit surun zirvesinden taşarak alev sellerini kumsala dökmeye başlayan lav ırmaklarıyla kapanmıştı. Bu korkunç görüntü her türden tasvirin sınırlarını aşıyordu.

Gece boyunca sanki Niagara'nın suları kızgın dumanlar halinde zemine dökülerek için için kaynayan kütlelere dönüşmüştü!

Son sığınaklarını da terk etmek zorunda kalan ada sakinleri, geminin kalfatlanmasını tamamlayamadıkları halde onu denize indirmeye karar vermişlerdi!

Bunun üzerine Pencroff ve Ayrton gemiyi ertesi sabah suya indirmek üzere hazırlık yapmaya başlamışlardı.

Ancak 8 Mart'ı 9'una bağlayan gece boyunca kraterden yayılan devasa bir buhar sütunu, korkunç patlamaların ortasında üç bin ayak yüksekliğe ulaştı. Dakkar Mağarası'nın duvarının gazların basıncına dayanamadığı ortadaydı ve merkez bacanın derinliklerine sızan sular aniden buharlaşmıştı. Ancak kraterin bu buharlara yeterli çıkışı sağlayamaması nedeniyle hava katmanları yüz mil uzaktan duyulan bir patlamayla sarsılmıştı. Dağdan kopan parçalar Pasifik'in üzerine yağmur gibi yağmışlar

ve birkaç dakika içinde Lincoln Adası okyanusun sularının altına gömülmüştü.

Granite-house'dan geriye Pasifik'in dalgalarıyla kaplanmamış, otuz ayak uzunluğunda, on beş ayak genişliğinde ve on ayak yüksekliğinde ıssız bir kayadan başka bir şey kalmamıştı. Sur devrilirken paramparça olmuş ve büyük salonun kayalarından bazıları üst üste yığılarak bu ıssız kayayı oluşturmuştu. Franklin Dağı'nın patlamayla parçalanan alt konisi, Requin Körfezi'nin lavlardan oluşan kıyıları, Grande-Vue Yaylası, Salut adacığı, Port Ballon'un granitleri, Dakkar Mağarası'nın bazaltları ve volkandan oldukça uzak olmasına rağmen Serpentine Yarımadası'nın tamamı denizin derinliklerine gömülmüştü! Lincoln Adası'ndan geriye altı adalı ve köpekleri Top'un sığınmış oldukları bu dar kayalıktan başka bir şey kalmamıştı.

Hayvanlar da bu felaket sırasında ölmüşlerdi, kuşlar da ada faunasının diğer temsilcileri gibi ezilmiş ya da boğulmuşlardı. Ne yazık ki, bu patlama sırasında zemindeki bir oyukta ezilen Jüp'de hayatını kaybetmişti!

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff, Nab ve Ayrton sağ kalmışlarsa, bunu adanın kalıntıları yağmur gibi dört bir yana yağarken, sığınmış oldukları çadırdan denize doğru kaçmalarına borçluydular.

Yeniden su yüzüne çıktıklarında yarım gomine uzaktaki bu kaya parçasından başka bir şey görememişler, ona doğru yüzerek üzerine tırmanmışlardı.

Dokuz gündür bu kayanın üzerinde yaşıyorlardı! Bu bahtsızların elinde patlamadan önce Granite-house'un kilerinden almış oldukları erzaklarla bir kaya oyuğunda birikmiş yağmur suyundan başka bir şey yoktu. Son umutları olan gemi parçalanmıştı. Bu kayalıktan ayrılmaları mümkün değildi. Ölmeye mahkum bir halde bekliyorlardı!

18 Mart günü oldukça tutumlu davranmalarına rağmen, ellerinde yalnızca iki günlük konserveleri kalmıştı. Bu koşullar altında bilgilerinden, zekalarından yararlanmaları mümkün değildi. Kaderleri Tanrı'nın ellerindeydi.

Cyrus Smith sakindi. Oldukça sinirli görünen Gédéon Spilett ve derin bir öfkeye kapılmış olan Pencroff kayanın üzerinde gidip geliyordu. Mühendis'in yanından hiç ayrılmayan Harbert, gerçekleştirmesi mümkün olmayan bir mucizeyi beklermişçesine ona bakıyordu. Nab ve Ayrton kaderlerine boyun eğmişlerdi.

“Ah! Rezalet! Rezalet!” diye tekrarlıyordu Pencroff. “Bir ceviz kabuğu bile Tabor Adası'na gitmemize yetecekti! Ama hiçbir şey yok!”

“Kaptan Nemo ölmekle iyi yapmış!” dedi bir seferinde Nab.

Takip eden beş gün boyunca Cyrus Smith ve bahtsız arkadaşları büyük bir tutumlulukla ancak ölmeyecek kadar yemek yediler. Güçsüzlükleri her geçen gün daha da artıyordu. Harbert ve Nab şimdiden bilinçlerini kaybetmeye başlamışlardı.

Bu durumda küçücük de olsa bir umut besleyebilirler miydi? Hayır!. Tek şansları neydi? Kayalığın açıklarından bir geminin geçmesi mi? Ama deneyimleriyle sabit olduğu gibi gemiler Pasifik'in bu bölümünden asla geçmiyorlardı! İlahi bir rastlantı sonucunda İskoç yatının yılın bu mevsiminde Ayrton'ı aramak için Tabor Adası'na geleceğine güvenebilirler miydi? Bu gerçekleşmesi imkansız

bir olaydı. Zaten Ayrton'ın yeni ikametgahını belirten pusulayı bırakmadıkları için gemi oraya gitmiş olsa bile, adacığı araştıran yatın kaptanı bir sonuç elde edemeyince yeniden denize açılarak daha alçak enlem derecelerine yönelecekti.

Hayır! Kurtarılmak konusunda hiçbir ümit besleyemezlerdi, bu kaya parçasının üzerinde onları açlık ve susuzlukla mağlup edecek korkunç bir ölüm bekliyordu!

Şimdiden etraflarında olan bitenin farkına yaramadan, hareketsiz bir şekilde kayanın üzerine uzanıp kalmışlardı. Yalnızca halâ olağanüstü bir çabayla başını yukarıda tutabilen Ayrton, umutsuz bakışlarla bu ıssız denizi gözlüyordu!...

Ancak 24 Mart sabahı kolları ufkun belirli bir noktasına doğru uzanan Ayrton, dizlerinin üzerinde doğrularak ayağa kalktı, eliyle bir şeyi işaret etmek ister gibiydi!...

Adanın açığında bir gemi belirmişti! Bu gemi oradan tesadüfen geçmişe benzemiyordu. Buharını yayarak ilerleyen geminin hedefi bu kaya parçasıydı ve ufku gözleyecek güçleri olsa, bu bahtsızlar onu birkaç saat önceden fark etmiş olacaktı!

“*Duncan!*” diye mırıldanan Ayrton, yeniden yere yığıldı.

Cyrus Smith ve arkadaşları, onlara gösterilen özen sayesinde kendilerine geldiklerinde, ölümden nasıl kurtulduklarını anlayamadan bir buharlı geminin kamarasında bulunuyorlardı.

Ayrton'ın ağzından dökülen tek bir sözcük her şeyi öğrenmeleri için yeterliydi.

“*Duncan!*” diye mırıldandı.

“*Duncan!*” diye karşılık verdi Cyrus Smith.

Ve kollarını göğe doğru kaldırarak haykırdı:

“Ah! Her şeye kadir olan Tanrım! Demek kurtulmamızı istedin!”

Gerçekten de bu Kaptan Grant'ın oğlu Robert tarafından yönetilen Lord Glenarvan'ın yatıydı. On iki yıllık bir sürgünden sonra, Ayrton'ı ülkesine geri götürmek için geri gelmişti!...

Ada sakinleri kurtulmuştu ve şimdiden geri dönüş yolu üzerindeydiler!

“Kaplan Robert,” diye sordu Cyrus Smith, “Ayrton'ı bulamadığınız Tabor Adası'ndan ayrıldıktan sonra yüz mil boyunca kuzeydoğuya doğru ilerlemek nereden aklınıza geldi?”

“Bay Smith,” diye karşılık verdi Robert Grant, “yalnızca Ayrton'ı değil, sizi ve arkadaşlarınızı da aramak için geldik!”

“Arkadaşlarımı ve beni mi?”

“Elbette! Lincoln Adası'na!”

“Lincoln Adası!” diye haykırdı son derece şaşırmış olan Gédéon Spilett, Harbert, Nab ve Pencroff.

“Adı haritalarda bile yer almadığı halde, Lincoln Adası'nı nereden biliyorsunuz?” diye sordu Cyrus Smith.

“Bunu oraya bırakmış olduğunuz pusuladan öğrendim,” diye yanıtladı Robert Grant.

“Pusula mı?” diye haykırdı Gédéon Spilett.

“Elbette, işte burada,” diye karşılık verdi, Ayrton ve beş Amerikalı'nın şu anki ikametgahları olan Lincoln Adası'nın enlem ve boylam derecelerini belirten bir belgeyi gösteren Robert Grant.

“Kaptan Nemo!..” dedi, ağılda bulunduğu notu yazan kişinin kaleminden çıktığı anlaşılan pusulayı okuduktan sonra Cyrus Smith.

“Ah!” dedi Pencroff, “demek *Bonadventure*'ümüzü alarak, tek başına Tabor Adasına giden oydu!..”

“Bu pusulayı oraya bırakmak için!” diye ekledi Harbert.

“Demek öldükten sonra bile, bize son bir hizmette bulunacağını söylediğimde haklıymışım!”

“Dostlarım,” dedi Cyrus Smith, derin bir heyecanı yansıtan bir ses tonuyla, “bağışlayıcı Tanrı kurtarıcımız Kaptan Nemo’nun ruhunu kutsasın!”

Cyrus Smith’in bu son cümlesi üzerine şapkalarını çıkaran ada sakinleri, Kaptan’ın ismini mırıldanıyorlardı.

O sırada Mühendis’e yaklaşan Ayrton, mütevazı bir ifadeyle şunları söyledi:

“Bu kasayı nereye koyalım?”

Bu, adanın sulara gömüldüğü sırada Ayrton’ın hayatı pahasına kurtardığı kasaydı. Şimdi sadakatim göstererek onu Mühendis’e sunuyordu.

“Ayrton! Ayrton!” dedi Mühendis derin bir heyecanla.

Sonra Robert Grant’a yönelerek:

“Bayım,” diye ekledi, “bir suçluyu bırakmış olduğunuz bu yerde, sürgün cezasının yeniden dürüst bir insan haline getirdiği bir insanla karşı karşıyasmız, ona elimi uzatmaktan gurur duyuyorum!”

O zaman Robert Grant Kaptan Nemo’nun ve Lincoln Adası sakinlerinin başından geçenleri öğrendi. Sonra artık Pasifik adası haritalarında yer alacak bu kayalığın koordinatlarını belirleyerek çark etme talimatını verdi.

On beş gün sonra Amerika topraklarına ayak basan ada sakinleri, hakkın ve adaletin galip geldiği o korkunç savaşın ardından, ülkelerini yeniden barışa kavuşmuş buldular.

Kaptan Nemo’nun Lincoln Adası sakinlerine emanet ettiği zenginliklerin büyük bölümü, Iowa eyaletinde geniş toprakların satın alınmasına ayrıldı. İncilerin en güzeli seçilerek Duncan’la ülkelerine geri dönen kazazedeler adına Lady Glenarvan’a gönderildi.

Bu toprak parçasında çalışmaya koyulan ada sakinleri, Lincoln Adası’nın kendilerine sunduğu mutlu yaşamı orada gerçekleştirmek amacındaydılar. Orada okyanusun derinliklerine gömülen adalarının adını verdikleri büyük bir koloni kurdular. Nehrine Mercy, dağına Franklin, küçük gölüne Grant ve ormanlarına Far-West ismini koydular. Burası anakaranın ortasındaki bir adaya benziyordu.

Oradan Mühendis ve arkadaşlarının usta elleri sayesinde bolluk taşıyacaktı. Her zaman birlikte yaşamaya söz vermiş olan Lincoln Adası’nın eski sakinlerinin hepsi oradaydı. Nab her zamanki gibi efendisinin yanındaydı, Ayrton kendisini her an için feda etmeye hazırdı, Pencroff denizciden daha iyi çiftçi olmuştu, Harbert, Cyrus Smith’in yönlendirmesiyle eğitimini tamamlamıştı, Gédéon Spilett, dünyanın en doğru haber ileten gazetesi olan *New Lincoln Herald*’ı kurmuştu.

Orada Cyrus Smith ve arkadaşları, aralarında Lord ve Lady Glenarvan’ın, Robert Grant ve kızkardeşi ile eşi Kaptan John Mangles’ın, Binbaşı Mac Nabbs’ın da bulunduğu, Kaptan Grant ve Kaptan Nemo’nun hikayelerine karışmış birçok kişiyi, birçok kez misafir ettiler.

Ve nihayet orada geçmişte olduğu gibi bugün de hep birlikte, mutlu bir yaşamı paylaştılar. Ancak çıplak ve sefil bir halde ulaştıkları, dört yıl boyunca tüm ihtiyaçlarını karşılayan ve artık Pasifik’in dalgalarıyla dövdüğü küçük bir granit parçası haline gelerek Kaptan Nemo’nun mezarı olan o adayı asla unutmayacaklardı!

[←]

1.

[←]

2.

[←]

3.

[←]

4.

[←]

5.

[←]

6.

[←]

7.

[←]

8.

[←]

9.

[←]

10.

[←]

11.

[←]

12.

[←]

13.

[←]

14.

[←]

15.

[←]

16.

[←]

17.

[←]

18.

[←]

19.

[←]

20.

[←]

21.

[←]

22.

[←]

23.

[←]

24.

[←]

25.

[←]

26.

[←]

27.

[←]

28.

[←]

29.

[←]

30.

[←]

31.

[←]

32.

[←]

33.

[←]

34.

[←]

35.

[←]

36.

[←]

37.

[←]

38.

[←]

39.

[←]

40.

[←]

41.

[←]

42.

[←]

43.

[←]

44.

[←]

45.

[←]

46.

[←]

47.

[←]

48.

[←]

49.

[←]

50.

[←]

51.

[←]

52.

[←]

53.

[←]

54.

[←]

55.

[←]

56.

[←]

57.

[←]

58.

[←]

59.

[←]

60.

[←]

61.

[←]

62.

[←]

63.

[←]

64.

[←]

65.

[←]

66.

[←]

67.

[←]

68.

[←]

69.

[←]

70.

[←]

71.

[←]

72.

[←]

73.

[←]

74.

[←]

75.

[←]

76.

[←]

77.

[←]

78.

[←]

79.

[←]

80.

[←]

81.

[←]

82.

[←]

83.

[←]

84.

[←]

85.

[←]

86.

[←]

87.

[←]

88.

[←]

89.

[←]

90.

[←]

91.

[←]

92.

[←]

93.

[←]

94.

[←]

95.

[←]

96.

[←]

97.

[←]

98.

[←]

99.

[←]

100.

[←]

101.

[←]

102.

[←]

103.

[←]

104.

[←]

105.

[←]

106.

[←]

107.

[←]

108.

[←]

109.

[←]

110.

[←]

111.

[←]

112.

[←]

113.

[←]

114.

[←]

115.

[←]

116.

[←]

117.

[←]

118.

[←]

119.

[←]

120.

[←]

121.

[←]

122.

[←]

123.

[←]

124.

[←]

125.

[←]

126.

[←]

127.

[←]

128.

[←]

129.

[←]

130.

[←]

131.

[←]

132.

[←]

133.

[←]

134.

[←]

135.

[←]

136.

[←]

137.

[←]

138.

[←]

139.

[←]

140.

[←]

141.

[←]

142.

[←]

143.

[←]

144.

[←]

145.

[←]

146.

[←]

147.

[←]

148.

[←]

149.

[←]

150.

[←]

151.

[←]

152.

[←]

153.

[←]

154.

[←]

155.

[←]

156.

[←]

157.

[←]

158.

[←]

159.

[←]

160.

[←]

161.

[←]

162.

[←]

163.

[←]

164.

[←]

165.

[←]

166.

[←]

167.

[←]

168.

[←]

169.

[←]

170.

[←]

171.

[←]

172.

[←]

173.

[←]

174.

[←]

175.

[←]

176.

[←]

177.

[←]

178.

[←]

179.

[←]

180.

[←]

181.

[←]

183.

[←]

184.

[←]

185.

[←]

186.

[←]

187.

[←]

188.

[←]

